

Λεύτερο πνεύμα

ΓΥΝΑ - ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΗ - ΚΡΙΤΙΚΗ

Επιμέλεια-Διευθυντής: Λάμπρος Μάλαμας-Χρόνος 21^{ος}-Τεύχος

82

Περιεχόμενα:

Εγχειριακός και προφητικός λόγος
Πηλικά Πρωτοσέλιδα
Αίλιος Χουρμούζιος
Ελληνική ποίηση
Εξειδίωτική Λογοτεχνία
Έτυπώσεις και κρίσεις από τη Βρετανία
Θιμνημόσυνα για μορφές
της Εθνικής Αντίστασης
Ήρωες και μάρτυρες του Αγώνα
Μια υποδειγματική ηρωίδα
Παραδείγματα από το έπος του 1940
Κριτική Λογοτεχνίας
Άγγραφες και βιβλία
Αποκαλυπτικά ντοκουμέντα
Για την «Περεστρόικα»
Επίοδος είναι ο Γέλτσιν
Φιδρές και πονηρές διαθέσεις κονδυλίων
Επισιου προϋπολογισμού
Σ. Α. Αγγελόπουλος και ο Ξ. Ζολώτας
Για τ' ανεξόφλητα χρέη της Γερμανίας
Σε το σφυρί στα καμώματα
Πολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα
Σε ατό μαχητικά σχόλια
Σε την πειθώ των αριθμών
Πηνύματα στο «Ελ. Πνεύμα»
Συμμετρικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

«Όταν διαβάζεις κείμενα του Λάμπρου Μάλαμα, καταγγελίες για τα στραβά και τ' άδικα ή θερμή υποστήριξη για τα σωστά και τα δίκια, είναι σαν ν' ακούς τη φωνή του Γάλλου (ιδρυτικού παράγοντα του Σοσιαλισμού) Ζαν Ζωρές, και ικανοποιείσαι μαθαίνοντας την αλήθεια για το χτύπημα του κακού... Ο Λ. Μάλαμας απομυθοποιεί και ξεσκεπάζει, ικανοποιεί κι ενθουσιάζει, με τις 50 αυτοτελείς δημιουργίες του: στην ποίηση, το διήγημα, το μυθιστόρημα, το θέατρο, ή την κοινωνιολογία, την ιστορία, τη φιλοσοφία, τη δημοσιογραφία...»
Άγγελος Δόξας

«Σ' όλο τον κόσμο ξαστεριά
σ' όλο τον κόσμο ήλιος»

Επίσημη Επιδείξη Επιθεώρησης αγωνιστικής Λογοτεχνίας και κριτικού προβληματισμού.
Πηλικά όργανο διαφώτισης και πνευματικής καλλιέργειας του λαού.

Σε σημειώνω, τα σημειώνω γιατί δεν υποφέρω να βλέπω το άδικο να πνίγει το δίκαιο

Μακρυγιάννης

Περιεχόμενα

	<i>Σελίδα</i>
Ελεγειακός και προφητικός λόγος:	
Α. Μάλαμα	193
Τιμητικά Πρωτοσέλιστα	
Δημιουργοί του Θεάτρου μας	
Πνευματικοί ηγέτες και σκηνοθέτες	
Θάνου Κωτσόπουλου:	
Αιμίλιος Χουρμούζιος	196
Αιμ. Χουρμούζιου: Απόσπασμα	
εισαγωγής σε δράμα Ο' Νηλ	198
Ελληνική Ποίηση	
Γιώργος Πακιστάμος: Στις αργόσυρτες	
στράτες της επαρχίας	199
Ταξιάρχης Ζαγγανάς: Μια νύχτα	
(Μνήμου Ν. Τεμπονέρα)	199
Πάνος Βοζίκης: Η εξέλιξη	200
Γιώργος Κουλούκης: Πρωτοχρονιά 1992	200
Παναγιώτης Νταής: Εποχές	200
Κούλα Κατσιγιάννη: Ριθμός	200
Γ. Γ. Τριανταφύλλου: Αγρύπνια	200
Θαν. Ιωσ. Νικολαΐδης: Τ' Όνειρο ..	201
Ζαφείρης Στάλιος:	
Βόλφραγκ Αμ. Μότσαρτ	201
Βαγγ. Πακάς - Παμφίλης: Ερωτικό ..	201
Χριστόφορος Κυριακού: Το Μάθημα	201
Στεφανία Καλού: Διο ποιήματα	201
Στάθης Πανταζίδης: Διο ποιήματα ..	202
Γιάννης Παπαμιχάλης:	
Στο Νίκο Τεμπονέρα	202
Βασίλης Ζιωγάνης: Τα παιδιά	202
Μάνθος Σκαργιώτης: Απάντηση	202
Γιάννης Γεωργακάκης:	
Στης Γκοιέρνικας τη φρίκη	203
Κορυφαίοι Κριτικοί για το Α. Μάλαμα	203
Ταξιδιωτική Λογοτεχνία	
Εντοπίσεις και κρίσεις από τη	
Βρετανία. Λάμπρος Μάλαμα	204
Μικρά τραγίσματα: (Διάφορα)	208
Τιμητικά από την Εθν. Αντίσταση	
Γιώργος Μανιάς:	
Το Διάσελο-Τρικάλων στον Αγώνα ..	209
Ένα Νέο Σωματείο	210
Α. Μάλαμας: Για την Εθν. Αντίσταση	
και την προτομή του Βελουχιώτη ...	211
Α. Μάλαμας: Έλλη Φωτίσι Γιαννά	213
Α. Παπαθανασίου: Διο παραδείγματα	
για το ελλ.ν. φιλότιμο	215
Α. Μάλαμας: Μνήμη Σωτήρη Ζούμκου	216
Οι Σύγγραφεις και τα βιβλία	
Κρίνονται από το Λάμπρο Μάλαμα οι:	
Γ. Γουδέλης, Γ. Πακιστάμος, Γ.	
Κατσιμπας, Ηλ. Λάσκαρης, Αλ.	
Χρισστομιόδης, Μιχ. Μοΐρας, Αργ.	
Λιόλιος, Μιχ. Ράπτης, Πότης	
Ρουμελιώτης, Γιάννης Δημολιάτης,	
Βασ. Ι. Λαζανάς, Παν. Λευκαδίτης ..	217
Και ο Τ. Νατσούλης για την «Ελένη	
της Σκάρτης»	222

Με το σφίρι στα καμώματα
(Σχόλια του Άλκη Φωτεινού)

Πολιτικοκοινωνικά Κεντρίσματα
(Σχόλια του Στέλιου Κεντρή)
Με την κειθώ των Αριθμών
Μηνίσματα στο «Ελ. Πνεύμα»
Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

Λάμπρος Μάλαμας

Περηγητική Λογοτεχνία
Περωντας και γραφοντας

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ

Ιταλία	Γαλλία
Ελβετία	Ισπανία
Βέλγιο	Πορτογαλία
Ολλανδία	Βρετανία

ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ

«ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ»

Ιδιοκτήτης - υπεύθυνος - εκδότης

Λάμπρος Μάλαμας

Υπεύθυνη σύμφωνα με το νόμο:

Ανεξαρτησίας 188 - Γιάννινα

Τοχ. Τομεας 454.44

Τηλέφωνο: 0651.220.30

Τιμή τεύχους όρχ. 600
Χρονιάτικη συνδρομή 2.40
Ιδρύματα - Δήμοι 8.000
Φιλική κατά προαίρεση
Εξωτερικού δολάρια 30

Υλη-αλληλογραφία-επιταγές στον ίδιο
Φιλοξενούνται μόνο αδημοσίευτες συνε-
γασίες. Αιμρόγραφα δεν επιστρέφονται

Ελεύθερο Πνεύμα

Έρευνα — Στοχασμός — Τέχνη — Κριτική
Ίδρυτής — Διευθυντής: Λάμπρος Μάλαμας

Β' Εκδοτική
Περίοδος
Χρόνος 21^{ος}
Τόμος 10^{ος}
Τεύχος 82
Χειμώνας 1991-92

Ελεγειακός και προφητικός λόγος

Του Λάμπρου Μάλαμα

Εσίγησαν πια τα βαρύγδουπα βήματα και τα θούρια
των επιβλητικών παρελάσεων μπρος σε μασωλεία και Κόκκινες Πλατείες.
Ποιός ξέρει πόσο θ' αργήσουν να ξαναφανούν οι ερωδιοί
και οι γερανοί σε λεύτερους καθάριους ουρανούς!
Οι δόλιοι νεκροθάφτες τάφιασαν την επαναστάτισσα ψυχή!
Ακόμα και με «τσερνομπιλια» σκότωσαν παράκαιρα υπάρξεις στην Ευρώπη.
Πνίξανε στα θολά νερά του Μόσκοβα, του Βόλγα και του Δνείπερου
τα φώτα και τα ιδανικά του Πούσκιν και του Γκόρκι.
Τώρα πια, πένθιμα, σημαίνει η μεγαλύτερη καμπάνα
του κόσμου, μέσα από τα τείχη του Κρεμλίνου.
Λυπητερά λαλεί κι ο «Γλάρος» του Τσέχωφ κι «οι τρεις οι αδερφές»
για προσμονές κι ελπίδες κι απόμακρες προοπτικές.
Τα μαύρα σύννεφα των εμφύλιων, διώχνουν τις παραινέσεις,
και τα λυτρωτικά μηνύματα του Τσερνιτσέφσκι, του Τουργκένιεφ.
Εξέλειπε τ' αδερφοποιημένο πνεύμα του Τολστόη,
και το εργώδικο κι αναγεννητικό του Οστρόφσκι και του Πολεβόι.
Δεν υπάρχουν πια Σπάρτακοι, Αβρόρες και Βρούτοι...
Έσβησαν σαν κομήτες κ' οι πυρίφλογοι στίχοι του Μαγιακόφσκι,
κι όλων των διαπρύσιων κηρύκων του τρανού Οκτώβρη!
Τώρα, οι αυτόχειρες, αριθμούν δεκάδες χιλιάδες ετησίως.
Γιατί στην πρώην ΕΣΣΔ, ξεφύτρωσαν πριν 6 χρόνια εωσφόροι,
και χόρεψαν τρελά το χορό της απάτης, τάχα να διορθώσουν
και ν' ανανεώσουν τη δήθεν φθαρμένη αργοκίνητη μηχανή...
Μα όλοι τους είχαν πανουργία, δολιότητα και ξεθεμέλιωσαν, ξεπούλησαν
τα ποτισμένα με τόσον ιδρώτα και αίμα «κεκτημένα»
των λαών, στο ευτελέστερο και βέβηλο της Δύσης το παζάρι.
Έξη χρόνια δίσεχτα... κ' ήταν πολλά, στο χάλασμα ενός κόσμου...
με μυστικές συμφωνίες και ίντριγκες, μ' εκβιασμούς και νόμους παρανόμους.
Κοπροκράτες ηγέτες κ' ιερόσυλοι, έριξαν πατέρων και μανάδων
«τ' άγια τοις κυσί»... και τα μαργαριτάρια τους, στους χοίρους.
Ηγέτες που καυχήθηκαν «περεστρόικες» και «γκλάσνοστ»
(ανασυγκρότηση και διαφάνεια) κι επέβαλαν «ραστρόικα» (διάλυση)
προδίνοντες σαν άλλοι Γιούδες με ντόλαρς και με μάρκα των πατρώνων,
που επένδυσαν σε ζοφερά λαγούμια της Γουώλ-Στρητ...
Τώρα, στην ελεεινή Ρωσία, βρυκολάκιασαν οι «Νεκρές ψυχές»
του Γκόγκολ, και οι ήρωες των εγκλημάτων του Ντοστογιέφσκι.
Οι Ρασκόλνικοφ караδοκούν στις σκοτεινές γωνίες...
Τώρα πια, δεν υπάρχουν ούτε σε μνήμες καν, οι θούρια βιοί
των περήφανων νικών του Α' και Β' Παγκόσμιων Πολέμων!
Μήτε τα έφηβα παρτιζανάκια που αιχμαλώτιζαν σε χιλιάδες
Πάουλους, χιτλερικούς στρατάρχεις, άψυχα γκεσέμια της στροπής (1)
Δεν υπάρχουν πια, εθελοντικά «Κόκκινα Σάββατα» του 1929-30
όπου οι εργάτες δημιουργούσαν ευσυνείδητα, τα μεγαλύτερα
σαν το μετρό της Μόσχας αριστουργήματα του κόσμου, τα θούρια
εκείνα του τίμιου μόχθου, μιας συλλογικής αναγεννητικής κοσμογονίας!
Οι έξη σημαδεμένοι βαλέςδες της προδοσίας, έπαιξαν χαρικόρι

πάνω στα κορμιά της πανανθρώπινης μοίρας,
 μ' εωσφορικούς τρόπους και «μέσα», που δυστυχώς, νέμεση γι' αυτούς
 προς το παρόν δεν υπάρχει, γιατί, τους περιλοΐζουν
 πανηγυρικά οι σαμπάνιες και τα κότινα των πατρώνων (!),
 Επιχαιρούν, καθώς, έναν γίγαντα λαό, ενωμένο, με ισότιμους νόμους
 (συνθεμένο από 120 γένη) τον άλλοτε περήφανο λαό
 λυτρωτή, αρρωγό και τόσων άλλων σκλάβων λαών της οικουμένης,
 τον κατακερμάτισαν και τού 'σβησαν και τα χρυσόδελτα
 της πατριωτικής και αγωνιστικής του ιστορίας.
 Εξαφάνισαν τις ελπίδες για ειρήνη και πολιτισμό στην ιψήλιο.
 Πάγωσαν και πέτρωσαν τα δάκρυα των γερόντων!
 Αυτοκτόνησαν τους Λεωνίδες των Στάλιγκραντ!...
 Τώρα, οι Εφιάλτες ωρύονται πανευτυχείς και περιχαροι.
 Μα ο Στανισλάφσκι κι ο Μέγερχολντ τους χλευάζουν
 το κατάντημα, από σκηνή του κάτω κόσμου.
 Βλέπαμε και προβλέπαμε και καταγγέλαμε, απ' την αρχή
 την «περεστρόικα» και τη «γκλάσνοστ»... ότι, έτσι που βάδιζαν
 πρόσωπα και πράματα στην ΕΣΣΔ των 6 της καμόρας ..
 σίγουρα θα κατέβαινε η ματωβαμμένη σημαία του σφυροδρέπανου,
 των 25 εκατομμυρίων νεκρών του 1940-45 και στη θέση
 του κρεμλίνιου τρούλου, θα κινάτιζε η ροΐσικη αδερφωμένη
 με την αστερόεσσα μαζί (!) Και εγένετο στο τέλος 1991!...
 ΕΣΣΔ, Μόσχα και Λένιγκραντ, ώρα μηδέν, τετέλεσται!...
 Οι νεκροθάφτες απολογούνται και καυχούνται για τα μακάβρια έργα τους.
 Δεν υπάρχουν άλλα, από το Νόμπελ τρανότερα βραβεία να τους απονεύμουν,
 καθώς «κορυβαντιούν» για τις καταχτήσεις τους, τ' αφεντικά τους...
 Κι ούτε κατάλαβε ο κόσμος, το πως, οι νέοι Βοναπάρτες
 βατερλοποίησαν τη σοσιαλ-Ευρώπη και αναστάτωσαν
 την ανθρωπότητα με τ' απροσμέτρητα εγκλήματα τους...
 Οι 6 πια Ηρόστρατοι, αμείφθηκαν γενναία...
 Τώρα οι μοσχοβίτες σέρνονται, ζητιάνοι, στις ουρές
 του Μακντόναλντ, για ένα τρελοαγγελάδικο και σάπιο χάμπουργκερ...
 Τώρα, στις πλατείες των «παιδιών του αρμπάτ» καρδοκοΐν
 μαυραγορίτες, εγκάθετοι, καμποτινοί, ναρκοτέμποροι, φονιάδες,
 Ισβόλα φίδια, τιλίγουν, την άλλοτε περήφανη νιότη,
 της δωρεάν παιδείας, μύριων ταλέντων, αγαθών και φυσικής ερωτικής ζωής.
 Τώρα, η Ρωσίδα πουλάει το κορμί της για ένα δολάριο (!)...
 Μετά την «αγιοσύνη» της Πετρούπολης, θ' αγιάζουν σινακόλοιθα,
 από πείνες και στερήσεις, όλοι, παλιοί και νέοι θρησκολάγνοι
 που χτίζουν και γεμίζουνε ναούς του Μεσαίωνα... για να πάνε
 πιο σίγουρα στο ρασκουτίνικο παράδεισο της τσαρίνειας βασιλείας...
 Ο νέος Γελτισοϊβάν ο τρομερός, με όλα τα μεθύσια, θα πνιγεί σε νύχτες οργίων (!)
 Τώρα, ο πάπας Βοϊτίλας με νεοκαπουτσίνους, συναγωνίζεται τον παθιασμένο Αλέξιο,
 ποιός θα σπείρει πιο γοργά το πιότερο σκοτάδι στα μυαλά
 τ' άδεια και κούφια τα θολά, των ρημαγμένων ρωσο-όχλων.
 Τώρα, και το πλουτώνιο και το ουράνιο τ' αρπάζουνε και το πουλάν,
 στο ευτελέστερο κριφό και φανερό παζάρι της Ευρώπης.
 Τώρα, οι πύραυλοι προσφέρονται παντού αντί «πινάκιου φακής».
 Τώρα, τη μέχρι το 1985 πολιτισμένη Μόσχα, την κατάντησαν
 τις νύχτες, ζούγκλα θηρίων, σαρκοβόρων, που βασιλεύει ο Τζων Λοκ, με τον
 αγροϊκό νόμο του: «ο άνθρωπος στον άνθρωπο λύκος».
 Έξη χρόνια, είχαν που σκότωναν με σύστημα... ιδέες και οράματα κι αρχές
 του Ναζωραίου και του Λένιν: «ο άνθρωπος στον άνθρωπο σύντροφος κι αδερφός».
 Τα «χιόνια» του Έρεμπουργκ, πάγωσαν βαριά και τώρα πια δε «λειώνουν»
 σε τόπους κρανίων, σε σταυρούς μαρτυρίων, γολγοθάδες λαών!
 Πού είναι οι «κόκκινοι πυροβολητές» του Τζερτζίνσκι του 1917;

οὐ εἶναι, οἱ ηρώισσες στρατιές, τῆς ἀμύνας τοῦ Στάλιγκραντ,
 τῆς νικηφόρας προέλασης, καὶ τῆς κατάληψης τοῦ Βερολίνου;...
 ἔρα που οἱ Πηλιογούσηδες πρόδωσαν τὶς κερκόπορτες, ἀπὸ τὰ περιβόητα τείχη,
 ἡ Γερμανία γιγάντωσε κι ἐγίν' αφέντρα στὴν Ευρώπη...
 ἴσως θελήσει νὰ τὴ χάψει ὅλη σε μιὰ δεκαετία.
 ἔφ' ἂν τὰ τείχη, τὰ ἔχανε στήσει τὰ ὅρια, οἱ τρεῖς μεγάλοι σύμμαχοι,
 εἰς ἰσορροπία καὶ σύνεση, καὶ προκοπή καὶ εἰρήνη.
 ἢ ἦρθε ἡ συντέλεια κι ἀπόμειναν, ἔρμιοι οἱ λαοί,
 σουλοὶ, μάρτυρες, βουβοὶ κι ἀνίσχυροὶ
 ἔναντισταθούν, σ' ἐπιδρομὲς καὶ λαίλαπες τῶν ξένων μεγιστάνων.
 ἔως λησμονήθηκαν οἱ καταδίκες τοῦ φασισμοῦ τῆς Νυρεμβέργης!
 ἔσος τὸ περίμενε νὰ παραγράφονταν οἱ οὐννικὲς τῶν γκέττων τραγωδίες!
 κατὶ λουφάζανε στὴν πρῶν ἘΣΣΔ καὶ δὲν ἀκούγονται οἱ συγγραφεῖς κ' οἱ ποιητὲς
 τῶν τόσων προνομίων;
 οὐ εἶναι οἱ Γιεφτουσένκηδες, με τὰ «μπλα-μπλα» τοὺς ρεσιτάλ, σε πολιτεῖες τῆς Δύ-
 σης;

εσεῖς πάλαι ποτὲ πολῖτες τῶν σοβιέτ, εἰρηνικοὶ καὶ χορτασμένοι,
 ὄπνια σας ἐφυγαν τὰ περιστέρια ἀπὸ τὰ χέρια,
 ἢ χάσατε τὰ νερά καὶ τὴν ψυχὴ καὶ τὴν ταυτότητά σας!
 κρῖμα που ξεπέσατε μ' εὐνουχισμούς, λεηλασίες, ἐλεεινὰ στα ντόλαρς υποχείρια!
 ἢ ἔχετε πια γόητρο, ἀντρίκιο σθένος καὶ τρανὴ πατρίδα, υπερδύναμη.
 ἢ ἔχετε πια, πρωτεία: στὸ Διάστημα, σε στόλους καὶ πυρηνικά,
 εἰς αἰὲς καὶ παιδεία, ἀθλητισμὸ, θεάματα, χοροὺς, πολιτισμὸ!
 ἔς τὰ μηδένισαν ὅλα, οἱ πωληθέντοι ἐγκέφαλοι, ἡγέτες Ἰσκαριώτες.
 ἔς προσποιήσεις, καμουφλάζ, γίνανε σάρακες καὶ ὑπουλα
 κόνισαν τὸ κάθε σῶμα σας, σαν τοὺς καρπούς οἱ σκώληκες.
 ἔρεϊ στα μάτια τοῦ νου, σας ἐρίξαν καὶ τίναξαν ἀνύποπτα, συθέμελα,
 ἢ τὰ λογιῆς φουρνέλα τοὺς, τὴ χώρα στὸν αἆρα.
 κρῖμα που ἄλωσαν τὰ ψυχικά σας κάστρα τὰ πνευματικά
 ἔδουρεια ξεπλανέματα καὶ δίχως Δούρειον Ἴππο· ἀλλὰ, με νομικά
 ἔξαικωπῆματα, προκλητικὴ ἀποδιοργάνωση, θρασύτητες κι ἐκβιασμούς, κι αοριστο-
 λογίες.

ἔρα, μόνο μ' ἀγῶνα κι αἶμα, θὰ ξαναἰδεῖτε μπαλέτα Κύρωφ καὶ Μπολσόι!
 «Ἰμνες τῶν Κύκνων» καὶ Ουλάνοβες, σ' ἐξωτικούς κι ἀγέρινους χοροὺς παναρμονίας!
 οἷός ξέρεῖ πότε θὰ χαρεῖτε πάλι, κόσμους γλυκοὺς κι ονειρεμένους,
 κατὶ ἀπομείνατε στήλες ἀλάτος σε νέα Σόδομα καὶ Γόμορα.

ἔδέντρα ἀκαρπα μὴ μείνετε σ' ἀγῶνη γῆ καὶ δάση,
 ἔσο μέσα τοὺς καρδοκοῦν τελώνια, δολοφόνοι.
 ἔγελασμένοι ρώσοι ἀξιολύπητοι, κρῖμα που σας ἐκμαύλισαν
 ἔσας ἐκφύλισαν, με ροκ, μπλουτζίνια, μάλμπορο, τσίχλες καὶ κοκα-κόλες.
 ἔρα, ἀπὸ τὰ χὰη καὶ τὶς ἀναρχίες που σας βούλιαξαν... μονάχοι σας
 ἔλυτρωθεῖτε, σαν ὑποφέρετε βαριά, ἀπὸ πείνες, μιζέριες δυστυχίες!
 ἔταν ἡ ἀντοχὴ κ' ἡ υπομονὴ θὰ φτάσει στὸ ναδίρ, καὶ θὰ γενεῖ:
 ἔγῆ, φωτιά, μπαρουτί.
 ἔτε, με μιὰν ἀνάσταση θὰ ξαναβρεῖτε λεωφόρους... καὶ θ' ἀσπαστεῖτε
 ἔσὺμβολα τῆς λευτεριάς καὶ τῆς ἰσοτιμίας, που σας τὰ σύντριψαν οἱ ἀπίστοι.
 ἔτε θὰ ξαναἰδεῖτε νέες λαμπρές κι ἐξαισίες εἰκόνες, σε λυκόφωτους καὶ αὐγινούς
 ἔορίζοντες.

ἔτε θ' ἀναγεννηθοῦν καὶ πάλι οἱ Μπονταρτσούκ, που θὰ σκηνοθετοῦνε
 ἔΠέτρινα Λουλούδια», «Τεσσαρακοστοὺς Πρώτους» καὶ «Γερανοὺς που θὰ ξανάρ-
 χονται»
 ἔκαινούριος κόσμος θὰ ξεπροβάλλει με τὴ δρᾶση σας, ἀπὸ τὰ τωρινὰ ερείπια,
 κατὶ, ὁ νόμος τῆς νύχτας τοῦ «ποτέ», κινεῖται σαν τροχός... καὶ θὰ φέρει πάλι, κάπο-
 τε, γιὰ ὅλους,
 ἔροδογάλανη αὐγὴ καὶ τὸ ζεστόκαρδο τὸν ἥλιο, ν' ἀπλωθεῖ σε νέα Σοβιετία.

Τιμητικά πρωτοσέλιδα

Δημιουργοί του Θεάτρου μας

Αναμνήσεις (Α' Τόμος)

Πνευματικοί ηγέτες

και σκηνοθέτες

Του Θάνου Κωτσόπουλου

Αιμίλιος Χουρμούζιος

1904-1973

Για τον Αιμίλιο Χουρμούζιο μια κάποια εγκυκλοπαίδεια μας πληροφορεί πως γεννήθηκε στη Λεμεσό της Κύπρου το 1904. Ήταν συγγραφέας και δημοσιογράφος από το 1927. Δούλεψε σαν συντάκτης κι αργότερα σαν δότης στη σύνταξη της «Καθημερινής». Εξειδίχθη στην κριτική της λογοτεχνίας και του θεάτρου. Διετέλεσε Γεν. Διευθ. του Εθνικού Θεάτρου. Κι έγραψε τα έργα: «(1) Παλαμάς και η Εραχή του», «Κωνσταντίνος Θεοτόκης», «Ευγένιος Ο' Νηλ», «Η δοκιμασία του Πνεύματος» κ.ά. Αισθάνθηκα την ανάγκη, να γράψω λίγα λόγια, για το σπουδαίο αυτόν άνθρωπο, που ζούσε ολόκληρη ζωή, για την κοινωνική και πνευματική πρόοδο του τόπου μας. Δεν πρόκειται φυσικά να μιλήσω για το συγγραφέα, τον δημοσιογράφο, τον κριτικό και τον δοκιμιογράφο. Ο ρόλος αυτός ανήκει σε άλλους, πιο κατάλληλους και πιο ικανούς από μένα. Εγώ θα μιλήσω για το θεατράνθρωπο, που κυβέρνησε το Εθνικό μας Θέατρο, από το 1955 ως το 1966. Και πώς το κυβέρνησε. Ποιά ήταν η «πολιτική» του. Προσπάθησε πρώτα - πρώτα, να συγκεντρώσει τις περισσότερες πνευματικές και καλλιτεχνικές δυνάμεις μέσα στο «Εθνικό» και να τις κάνει να συνεργαστούνε για το καλό του. Να κάψει το Εθνικό να είναι προβολή πέραν του δέοντος, του ενός ή του άλλου σκηνοθέτη ή ηθοποιού και να γίνει μια συνισταμένη όλων των δυνάμεων. Η αλήθεια είναι πως στα πρώτα χρόνια του Εθνικού, παρατηρήθηκε ένας συγκεντρωτισμός, μια ξεχωριστή προβολή του σκηνοθέτη κι ορισμένων ηθοποιών. Όμως αυτό, οφείλονταν στο γεγονός πως τα πρώτα εκείνα χρόνια, ήταν και τα πιο δύσκολα, για το στέριωμα του Εθνικού Θεάτρου.

Και πώς μπορούσε να γίνει αυτό, χωρίς να χωνυνούν ακόλουτες εξουσίες, οι άνθρωποι που το πρωτοστέριωναν, και συνέκρινε μάλιστα να 'ναι και οι πρώτες, καλλιτεχνικές αξίες στο τόκο μας;

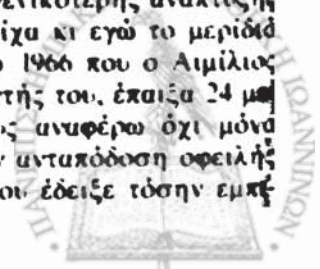
Ο Συγκεντρωτισμός φέρνει αγαθά, που, όταν αποκτηθούν, αργότερα, γίνεται, να εφαρμοσθεί ένα αποκεντρωτικό σύστημα. Μια «πολιτική» που ξανασυγκεντρώνει «επί ταυτώ» πολλές δυνάμεις, για να γίνει η καλλιτεχνική μάχη πιο λιπρόσωπη. Και πρέπει να πω - για την ιστορία - πως δεν ήταν η πρώτη φορά, του Χουρμούζιου, που γινόταν αυτή η συλλογική εκκρωπίωση του Εθνικού από διάφορες προσωπικότητες που συγκεντρώθηκαν κάτω απ' αυτό το αποκεντρωμένο σύστημα. Ροντήρης, Μινατής, Μοιζενίδης, Σολωμός, Μιχαηλίδης, εξείρεση τον Κοιν., τον Κατσέλη και τον Καμιντινό, που δε συνεργάστηκαν με το Χουρμούζιο - κι όλοι οι ηθοποιοί του Εθνικού, με ισουόνομη συμβολή. Είχαν προστεθεί, μάλιστα, και ηθοποιοί απ' το Ελεύθερο Θέατρο.

Μια παρόμοια περίοδος ταυτόχρονα αποκεντρωτισμού και συγκεντρωτισμού, λόγω κολλυπλής συμμετοχής καλλιτεχνικών δυνάμεων, είχε παρατηρηθεί και πριν απ' το Χουρμούζιο, επί διεκδύσεως Θεοτοκά. Και τότε είχαν συγκεντρωθεί πολλές καλλιτεχνικές δυνάμεις «επί ταυτώ».

Το Εθνικό Θέατρο, ύστερ' από τα πρώτα δεκαόλυ χρόνια, που έπρεπε να γίνει Θέατρο Στυλίου με τις υπάρχουσες τότε, μεγάλες δυνάμεις, που χάρη σ' αυτές και στις ηρωικές προσπάθειες του Πολίτη και του Ροντήρη καταβλήθηκε στη συνείδηση ολόκληρου του Ελληνικού λαού, το Εθνικό Θέατρο, λέω, γινόταν ένα όσος με διαφορετικούς καρπούς. Πολύφωνο και κυταμερισμός δυνάμεων, ικόσχυταν μια μορφή εθνικού θεάτρου «ελληνιστή» και πιο σύμφωνη με τους καιρούς.

Κάτω απ' αυτές τις προϋποθέσεις, ο Χουρμούζιος στήθηκε στο ύψος της καλλιτεχνικής δικαιοσύνης και της γενικότερης πνευματικής ανύψωσης του Εθνικού, γιατί ήταν προικισμένος με διορατικότητα, πολιτισμό κι ακέραντη μόρφωση. Μα και σαν άνθρωπος που εργαζόταν μέσα στο Θέατρο με ιερατικό ζήλο, ήταν πολύ αισιόπιστος! Δε θα ξεχάσω, πως τον είχα δει στις πρόβες, τις περισσότερες φορές, βουρκομένον απ' το παίξιμο κάθε καλού ηθοποιού και δεν θα ξεχάσω πως πολέμησε τον βεντετισμό μέσα στο Εθνικό, επέτρεψε σε πολλές καινούργιες δυνάμεις σκηνοθετών και ηθοποιών ν' αναπτυχθούν και, γενικά, μοίρασε τις ευκαιρίες για καλλιτεχνικές νίκες σε όλους.

Στο κλίμα αυτής της γενικότερης ανάπτυξης του Εθνικού Θεάτρου, είχα κι εγώ το μερίδιό μου. Από το 1955 ως το 1966 που ο Αιμίλιος Χουρμούζιος υπήρξε Διευθ. του, έπαιξα 24 μαγίλους ρόλους. Θα τους αναφέρω όχι μόνο γιατί αυτό αποτελεί μιαν ανταπόδοση οφειλής μου προς εκείνον που μου έδειξε τόσην εμπέ-

τοσίνη, μη και για να υπάρχει μια μαρτυρία για ένα μέρος απ' τα έργα που ανέβηκαν στις μέρες του, και για τους σκηνοθέτες που τα σούσαν.

1) Έπαιξα Οθέλλο Σαίξπηρ (σκην. Αλ. Σολομοός).

2) Έπαιξα Αλκιβιάδη Γ. Θεοτοκά (σκην. Κ. Μιχαηλίδης).

3) Έπαιξα Ηρακλή Ευριπίδη (σκην. Τ. Μουζενιδής).

4) Έπαιξα Αγαμέμνονα Ευριπίδη (σκην. Κ. Μιχαηλίδης).

5) Έπαιξα Αίαντα Σοφοκλή (σκην. Τ. Μουζενιδής).

6) Έπαιξα Μάρκο Πόλο Ο'Νηλ (σκην. Αλ. Σολομοός).

7) Έπαιξα Ορέστη «Φιγ. εν Ταύροις» Ευριπίδη (Κ. Μιχαηλίδης).

8) Έπαιξα Νικήτας στο «Κράτος του Ζόφου» Τολστόη (Τ. Μουζενιδής).

9) Έπαιξα Περιάνδρος στη «Μέλισσα» Ν. Αζαντζάκη (Αλ. Σολομοός).

10) Έπαιξα Μενέλιος στην «Ελένη» Ευριπίδη Τ. Μουζενιδής).

1) Έπαιξα Κροίσος στον «Κροίσο» του Αλ. Λάτσα (Αλ. Σολομοός).

2) Έπαιξα Ρόσμερ στο «Ρόσμερχολμ» του Ί. Εν (Τ. Μουζενιδής).

3) Έπαιξα Αντώνιος στον «Αντώνιο και Λεοπάτρα» Σαίξπηρ (Αλ. Σολομοός).

4) Έπαιξα Πολυμήτορας στην «Εκάβη» Ευριπίδη (Αλ. Μινωτής).

5) Έπαιξα Άδμητος στην «Άλκηστη» Ευριπίδη (Τ. Μουζενιδής).

6) Έπαιξα Κρέων στην «Αντιγόνη» Σοφοκλή (Αλ. Μινωτής).

7) Έπαιξα Στεπάν Βερχοβίνσκι «Δαιμονισμένοι» Ντοστογιέφσκι (Αλ. Σολομοός).

8) Έπαιξα Χίλμερ στη «Νόρα» του Ίβεν (Τ. Μουζενιδής).

9) Έπαιξα Σύζυγος της Γέρμας στη «Γέρμα» του Λόρκα (Αλ. Σολομοός).

10) Έπαιξα Τύχον Καμπανόφ στη «Μπόρα» του Οστρόφσκι (Τ. Μουζενιδής).

1) Έπαιξα Μέδικος στο «Περό Σφάγιο» του Ι. Πρεβελάκη (Α. Τριβιζάς).

2) Έπαιξα Ηηλέας στην «Ανδρομάχη» του Ευριπίδη (Τ. Μουζενιδής).

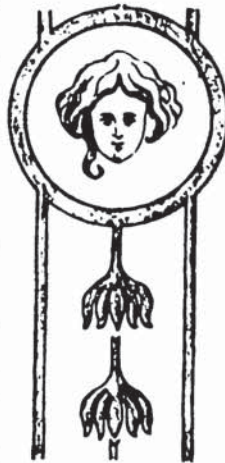
3) Έπαιξα Λαναός στις «Κετίδες» του Αισχύλου (Αλ. Σολομοός).

4) Έπαιξα Ορέστης στην «Ορέστεια» του Αισχύλου (Δ. Ροντήρης).

Όταν κάναμε στη σκηνή του Ε.Θ. ανάγνωση της «Φιγένης εν Αυλίδι» του Ευριπίδη, να την παίξουμε στην Επίδαυρο, ενθουσιαστήκαμε όλοι με την εκλογή του έργου. «Βλέπετε, μας είπε ο Χουρμούζιος, δεν κοίταξα μόνο να 'ναι ένα αριστούργημα, αλλά κι «εμπορεύματα» Χρησιμοποίησε μίαν έκφραση της πιάσας, για να μας πει πως η επιτυχία μας θάκανε σίγουρη. Όπως κι έγινε.

Στις πρώτες δοκιμές του «Οθέλλου» ήρθε

και μας είπε: «Παιδιά το νου σας! Το έργο ανεβαίνει σ' ένα μήνα». Η Άννα Συνοδινού που έπαιζε τη Δυσδαιμόνα, ο Β. Διαμαντόπουλος που έπαιζε τον Ιάγο, κι εγώ που έπαιζα τον Οθέλλο, διαμαρτυρηθήκαμε: «Σε ένα μήνα; Ο Οθέλλος;». «Δε γίνεται αλλιώς», μας απάντησε. «Πρέπει να 'χουμε πρεμιέρα σ' ένα μήνα. Δε γίνεται αλλιώς. Αυτά έχει το θέατρο». Έτσι σφιστήκαμε και το έργο βγήκε σ' ένα μήνα. Κι όπως θυμάμαι βγήκε πολύ καλά.

Αιμίλιος Χουρμούζιος

Όταν παίξουμε τον «Αλκιβιάδη» του Θεοτοκά, επί 3 βδομάδες το Θέατρο είχε ελάχιστο κόσμο. Την 4η βδομάδα όμως, το έργο «φούντωσε», η στοματική διαφήμιση είχε κάνει το θαύμα της. Το Θέατρο φουλάρισε. Αλλά το έργο έπρεπε να κατέβει. Είχε προγραμματιστεί για τέσσερις εβδομάδες. Βλέποντας την κοσμοσυρροή είπα στο Χουρμούζιο: «Τώρα κατεβάζουμε το έργο; Τώρα που έπιασε;». «Και ποιά ήταν όλος αυτός ο κόσμος μου απάντησε να έρθει στις 3 πρώτες εβδομάδες;». Τόλμησα τότε και του είπα: «Τι να κάνει κι ο κόσμος; Εμείς φταίμε, που δεν του εμπνεύσαμε εμπιστοσύνη στα ελληνικά έργα».

Οι πρεμιέρες αρχαίων τραγωδιών στην Επίδαυρο, ήταν συχνές και γινόντουσαν με ακρίβεια. Εγώ, επειδή έπαιξα και στο χειμερινό ρεπερτόριο, είχα κουραστεί. Του είπα λοιπόν μια μέρα: «Μα δε γίνεται να 'χουμε λιγότερες πρεμιέρες;». «Έχεις δίκιο», μου απάντησε. «Μια πρεμιέρα δεν είναι σαν την εφημερίδα που πρέπει να κυκλοφορήσει οπωσδήποτε. Αλλά τι να κάνουμε που το επιβάλλει ο τουρισμός;». Κάτι σχετικό συνέβη με τον τουρισμό. Επρόκειτο να γίνει μια πρεμιέρα.

Αλλά, ο πρωταγωνιστής είχε ένα ατύχημα. «Βγες εσύ θάνα, μου λέει ο Χουρμούζιος. Δεν αναβάλλεται η παράσταση».

Ρίχτηκα με τα μούτρα στη μελέτη. Έπρεπε σε τέσσερις μέρες να ξέρω ένα μεγάλο ρόλο. Ευτυχώς, ο πρωταγωνιστής έγινε καλά, και η αγωνία μου πήρε τέλος.

Όταν πήγαμε στη Γαλλία, να παίξουμε στο Παρίσι, στο Θέατρο των Εθνών, την «Αντιγόνη» και τις «Φοίνισσες», περνώντας με το πούλμαν που ταξιδεύαμε στην Ευρώπη, από το

Θέατρο της Σάρρας Μκερνάρ, είδαμε με ούσα-
ρεστη έκπληξη μεγάλα προγράμματα, που δεν
μας άρεσαν καθόλου, γιατί είχαν λάθη στην α-
νυγγελία των ονομάτων.

«Μη στενοχωριέστε παιδιά», μας είπε ο
Χουρμούζιος, ένας πνευματικός άνθρωπος, έ-
νας σκωδαίος κριτικός θεάτρου και λογοτε-
χνίας, ένας κυλόκυρδος ευαίσθητος άνθρωπος,
πολύ ευγενής, με ανώτερο γενικά, πνευματικό
και ψυχικό πολιτισμό. Μια μορφή του θεά-
τρου μας από τις σπάνιες που δεν τον ξε-
χνούμε.

Όταν ο Αιμίλιος Χουρμούζιος ανέλαβε τη
Διεύθυνση του Εθνικού Θεάτρου, θιμάμαι, μας
είπε κάτι, που χαρακτήριζε με πολύ λίγες
γραμμές την προσωπικότητά του. Συγκεντρο-
θήκαμε όλοι για να μας μιλήσει και μας είπε
ανάμεσα σ' άλλα και τούτα τα χαρακτηριστικά
λόγια: «*Το ξέρω πως μπαίνω σε μια ζαΐγκαλα
Μα θα προσαθίσω, να μη με κατασπαράξετε.
Ίσως, σας εκφοβίσω μ' ένα μικρό μαστίγιο
που θα κουνώ στον αέρα*».

Ένα δείγμα από τις γραφές του
(Απόσπασμα από εισαγωγή του στο δράμα
του Ο' Νηλ «Κέρα απ' τον Ορίζοντα»).

Ο Ευγένιος Ο' Νηλ με το «Πέρα απ' τον ορίζοντα»
και με την «Άννα Κρίστι» εμφανίζει διάχυτη την ευ-
ριαρχία του ποιητικού στοιχείου, ελαστικωμένα από
γενναίο ρεαλισμό. Και με τα δυο τούτα έργα, που για
μερικούς κριτικούς του, αρκετά επικριμαστικούς για
τους κατοπινούς πειραματισμούς του, έμειναν αξιέ-
ραστα πρότυπα. Ο Άγγλος St John Ervine, λχ νο-
σταλγεί πάντοτε αυτό το «Πέρα απ' τον ορίζοντα»
και καταδικάζει δριμύτητα, όδικο κατά την ταπεινή
μου γνώμη, όλη σχεδόν την ισπερινή παραγωγή του
Ο' Νηλ, κλείνει την πρώτη φάση της δραματογρα-
φίας του. Από δω κι εμπρός αναζητεί περισσότερο
και τολμηρότερα πράγματα από το θέατρο. Αγωνίζε-
ται να ξεφύγει από την παράδοση, όχι μόνο την ξένη
μα και τη δική του, ο ρεαλισμός του φαίνεται πολύ
στενόχωρο καλοίχι για να χωρέσει τον ελαστικό δραμα-
τισμό της ψυχής του και την «ανθρώπινη αλήθεια»
που προσπαθεί ν' αντάρει στ' ανεξερεινήτητα βάθη των
ενστικτών, προσπαθεία που αργότερα θα τον φέρει
μοιραία κλησίστιο στη φροϊδική θεωρία, δοκιμάζει
να την αποδώσει με νέο τρόπο, καθαρά εξερεσιονι-
στικό, εγκαταλείποντας τολμηρά την πιστή περιγρα-
φή του εξωτερικού γεγονότος για να φωτίσει την αν-
θρώπινη μοίρα με το φως που διαθλάται από την ανή-
σιχη ψυχή του. Ο Ο' Νηλ ζητεί από το θέατρο ένα
δυναμισμό που, το καταλαβαίνει κανείς, καλά, δεν
μπορούσε να χωρέσει στα παλιό σκηνακό κλαίσια
Ήρωά, του δεν είναι για ο αποκλειστικός εσωτερι-
κός άνθρωπος είναι πολύ περισσότερο ο εσωτερικός
άνθρωπος που εκφράζει μιαν αλήθεια απείρας, α λη-
θινότερη και γονιμότερη για τη σκηνακή δράση.
Από τη στιγμή που ο Ευγένιος Ο' Νηλ συνέλαβε την
τολμηρήν ιδέα να δώσει ελαστικήν υπόσταση στον
εσωτερικό τούτον άνθρωπο, στο ένστικτο δηλαδή,
αρχίζει η φάση των πειραματισμών του με τις δυνα-
τότητες της σκηναής. Δεν δειλιάζει να χρησιμοποιεί
κάθε μέσο που θα μπορούσε να ευνοήσει την προ-
σπάθειά του. Στο Παράξενο Ιντερμέτζ, δ λ χ, θα ιδούμε
να στήνει παράκλειυρη στον εξωτερικόν άνθρωπο τον
εσωτερικόν αυτό του, καταφεύγοντας σε μια παλαι-

αμένη μορφή σκηναικής τεχνικής, ανανεωμένην
μ' ενδοσφύροντα, ίσως, αλλ' όχι και εντελώς άφρονα
ποτελέσματα. Εδώ ο εσωτερικός άνθρωπος είναι η
μυλοίσια σκέψη του σκηναικού ήρωα. Η πρόθεσή του
παίρνει ελαστικότερον, ακόμη χαρακτηριστο στο τελεί-
ταιίο από τα έργα του που γνωρίζουμε, στις «Με-
δίχως τέλος», όπου κλάει στον εξετερικόν άνθρω-
κινείται, όρα και μιλεί ένας άλλος άνθρωπος, ο α-
τός του, με αυτόνομη σκηναική οντότητα που θη-
κάως, κάπως, γιατί τα ξεπερνά κατά πολύ - τα π-
ραντελλικά εγχειρήματα. Αλλού, όπως στον «Με-
λο θεό Μερβούν» και στο περίεργο εκείνο Ο Λό-
ρος γέλασε, αναβιώνει τη συνθήθεια του προσπαθεί-
από τη διάθεσή του ν' αφαιρέσει από τους ήρωά, της
τη στενή εξετομικωμένη προσωπικότητα και να τός
δώσει τη γενικότητα του συμβόλου. Είναι όμως
από τα ενδοσφύροντα η διαδρομή των σκηναικών αυ-
πειραματισμών που κάποτε αρνούνται ολόκληρη τη
θεατρική παράδοση και τους καθιερωμένους κανό-
της δραματογραφίας, άλλοτε συμβιβάζονται μ' αυ-
αλλά πάντοτε για ν' αντλήσουν ένα καινούργιο πο-
νικό ελαστικώμα, προκειμένου να επιτευχθεί
όσο το δυνατόν κληρότερη, ευαρμοσύνη της σκη-
κής, προς την ανθρώπινη αλήθεια.

Στα 1924, τέσσερα περίπου χρόνια μετά το «Πέ-
απ' τον ορίζοντα», μπορεί να ειπωθεί ότι τερματι-
ται η δεύτερη αυτή περίοδος της δραματογραφίας του
Ο' Νηλ, για ν' αρχίσει η γονιμότερη φάση της δρα-
ματογραφίας του προσπαθεία. Ο Ιρλανδοαμερικανός
συγγραφέας ελοντισμένος ήδη με όλη τη θεατρική
κίρα του παρελθόντος του, έχοντας απομονώσει τη
κίραση, στο τάλαντό του κίρατος - και να
μίζω πως στην περίοδο τούτη, τη δεύτερη οι κυριό-
ρες προέρχονται από το γερμανικό εξερεσιονιστικό
δράμα της δεύτερης δεκαετίας, του είνω μα, ε
επειραθεί να δοκιμάσει την εφαρμογή των ενστικ-
των του, που φεραν μιαν αληθινή επανόσταση τη
θέατρο της εποχής του, χωρίς όμως η επανόσταση
τούτη, παρ' όλο τον τολμηρότατο ελκονοκλαστικό
της για τις καθιερωμένες, συνθήθειες και την παρ-
μένη τεχνική του θεάτρου, να βρει ενδοσυσταθείς
μητές. Έτσι η επανόσταση, ο εικονοκλαστισμός
μέλλον, του Ο' Νηλ, μένει ως την ώρα, προνόμιο
του, χωρίς να μπορεί κανείς να προσεοφλήσει αν
θεό μεταπολεμικό θέατρο θα θελήσει να εκμεταλλε-
θεί τα νέα στοιχεία που προσφέρει ο Ιρλανδοαμε-
κανός δραματογράφος, αν, μ' άλλες λέξεις, τα στοι-
χεία της σκηναικής ελαστικής που προτείνει ο Ο' Νηλ
για την ανανέωση του θεάτρου, θα θεωρηθούν ικανά
να περιλάβουν το δυναμισμό της εποχής που ήμα-
χαράζει.

Αιμίλιος Χουρμούζιος

Κυκλοφορεί:
Λάμπρου Μάλαμα
Ένα νέο έργο με τίτλο
Πρόσφορο
Αληθινής Ποίησης
(Δοκιμιοκριτική Μελέτη)
Μια ευσυνειδητη, πρωτότυπη κ' υ-
πεύθυνη εργασία με θέμα: το που και
πώς βρίσκεται η Αληθινή ποίηση.

Ελληνική Ποίηση

Γιώργος Παπαστάμος

Στις αργόσυρτες στράτες της επαρχίας

Και να που όλοι κατεβήκαμε απ' τα ψηλώματα,
για να γίνουμε καταχτητές της Βαβυλώνας.
Ήρθαμε από ακατοίκητα ψηλά βουνά
κι από μακρινές λερωμένες θάλασσες
από υψίπεδα φεγγερά κι από νησιά λουσμένα από το φόβο.
Γεμίσαμε τα τσιμεντένια μας κουτιά και τα μεγάλα γήπεδα,
τους πλαστικούς δρόμους με τις άσκοπες διαδηλώσεις μας
και τ' αμέτρητα φέρετρό μας, για ν' αντιτάξουμε την αγάπη μας
στο τίποτα! Και δίχως να το θέλουμε, και χωρίς καθόλου
να το καταλάβουμε, γίναμε όλοι μας ζηλωτές
και μιμητές του Ηρόστρατου· έρμια μιας τεράστιας
καταστροφής, που ακόμα δε φάνηκε.
Ακολουθούμε αμέριμνοι το ρεύμα του Ευρίπου
κι όπου μας πάει, πάμε, σα γλάροι που επιπλέουν
στις επιφάνειες της αμπώτιδας και της πλημμυρίδας.
Και βγαίνοντας τα βράδια στις προκυμιάς της φιλάργυρης
πόλης, γεμίζουμε το στόμα μας νικοτίνη, θλίψη
και οινόπνευμα· ελπίζουμε σε κάποιον έρωτα,
μα την τελευταία στιγμή σαπίζει το γεγονός
και στον απελπισμό μας τα χαράματα, μη έχοντας
τρόπο να γίνουμε διάσημοι, ρίχνουμε μ' ένα δίκανο
μια τουφεκιά στο στήθος μας μέσα στη νύχτα,
καθώς κάποτε ο τρελός Μαριάμπας και τελεύουμε...
Μετά περνάει τ' όνομά μας στις αργόσυρτες στράτες
της επαρχίας, μα κανείς δεν το σταματά.
Βγαίνει και η εφημερίς ο «Εύριπος» άσπρη και μαύρη,
κι όλες οι ειδήσεις κλαίνε σαν το θάνατο,
μα ο κόσμος γύρω δεν παύει να λάμπει
και να μυρίζει ξαστεριά και φεγγάρι.

Χαλκίδα '91

Ταξιάρχης Ζαγγανάς

Μια νύχτα

(Μνήμη Νίκου Τεμπονέρα)

Εκείνη τη νύχτα
τα παιδιά μας, άφησαν το παιχνίδι,
το παραμύθι μισό
και τ' άλικά τριαντάφυλλα
που κρύβουν τα χαμόγελά τους
κι αγκάλιασαν το αίμα!

Ήταν μια νύχτα αλλόκοτη
μέσα στις χιλιάδες νύχτες
που τα νιάτα ψάχνουν
για το όνειρο
στο διάτρητο ουρανό.
Γεμάτη ήχους από σίδερο
κι ανθρώπινα βογγητά
στολισμένη μ' εκείνες τις κραυγές

που αφήνει το πνεύμα
όταν βασανίζεται.
Σ' αυτή τη νύχτα,
με τις καθαρτήριες φλόγες
γεννήθηκε η μεγάλη ψυχή σας.
Τώρα κουβαλάτε στους ώμους
το νέο νεκρό σας
το δάσκαλο Νίκο Τεμπονέρα
και με τ' αγγομαχητό
που φέρνει το βαρύ φορτίο
πορεύεστε για τις αιθέριες κορφές
της Γνώσης
και της Ανθρωπιάς.

Τρίκαλα '91

Λάμπρου
Μάλαμα

ΛΑΟΣΟΦΙΚΑ
ΕΠΙΔΟΡΗΙΑ

Πάνος ΒοζίκηςΗ Εξέλιξη

Ακολούθησέ τον
 με τη γοερή φωνή της μόδας.
 Πιάσε λεπτά το ποτήρι και πιές
 υποδειγματικά.
 Με πολύ κοντό φόρεμα
 θα δελεάσεις τον κοντόχοντρο έμπορα
 απ' την Κανά.
 Το λευκό σεντόνι τρύπησέ το
 στο μήκος βολέματος
 και ανάλογης διαμέτρου.
 Στον εναγκαλισμό
 πες πως πιστεύεις στο θεό
 και ότι σου αρέσει να βλέπεις
 αίματα και πτώματα.
 Δίπλωσε τριφερά τα χέρια
 στον αυχένα του
 και βρίσε τους ακλοίς ανθρώπους.
 Ακολούθησέ τον στη συνάγωγη
 που απαρτίζεται κι από πρώην έλληνες.
 Μίλησέ τους για την πυραμίδα
 και για το μάτι που υπάρχει
 στο πράσινο χαρτονόμισμα
 αν περάσεις τις εξετάσεις
 θα το καταλάβεις.
 προσφέροντάς σου μια πανάκριβη γούνα
 κι έναν εξάισιο δείκνο.

5.11.91 Νέα Υόρκη

Γιώργος Δ. ΚουλούκηςΠρωτοχρονιά 1992

Αρίθμηση μονάχα
 τρυφίας αλόγιστης αιώνων. αντιφατικής.
 της βιρβυρότητας συνεχιζόμενης
 με νέα τεχνολογία.

Το χόμα ν' αγωνίζεται για να χωρέσει
 κλάι στους σκόρους
 οισακυτομμυρίων μαρτύρων νέων
 τα τριμμένα οστά.

Ένας ακόμη κύκλος γύρω απ' το ηλιοφώς
 στην τραγωδία μας προστιθέμενος
 μ' αναποψίαστη όραση των άστρων.

Να μη γιορτάσουμε ερχομό
 μήτε μ' ευχές να κηρυγορηθούμε.
 Παιδιά μην ψέλνεται Άη Βασίλη
 που δε σας καταδέχεται διαβαίνοντας
 μέσα σε τόση παγωνιά και χιόνι.

Να μη μετράμε, να μην αναθέτουμε
 στον χρόνο τα γρίσματα την προσμονή μας
 Συναίσθηση μόνο και μνήμη
 και πόνων αντοχή κολλή.

Παλλήνη Αττικής '92

Παναγιώτης ΝταήςΕποχές

Κοίτου πως άλλαζαν τα χρόνια
 και πήκαν νέες εποχές
 κοντά... με ράντες παντελόνια
 κανόνια, σύγχρονες σχολές.
 Ο κύριος δάσκαλος στη μπάντα
 ο στρατηγός πρώτη γραμμή.
 κι εμείς στη μέση της αλάνας
 οι φοιτητές στη λογική.
 Μα μοι' ρχεται για να γελάσω
 θέλω να πάω στη Βουλή.
 να τους φωνάξω μασκαράδες
 κέστε μας, καί' είν' η λογική.
 Ξεχάσουτ' εκείνα τα χρόνια
 τα χρόνια που είμασταν παιδιά
 και τώρα μες στα ιατρεία
 μας κιβερνάτε εν αγνοία
 με τα ροισφέτια κατά νοι.
 Ξεχνάτε, τόσα σημάδια στο κεφάλι
 από τις πέτρες στο σχολείο
 και τ' αντερό μας κολλημένο
 λίγο ψωμί χωρίς νερό!
 Γίνετε τώρα πολιτεία
 κι αποξεχνάτε το χωριό.

Νέα Υόρκη '91

Κούλα ΚατσιγιαννηΡυθμός

Ήταν ωραίο το πρωί
 ως ανεβαίναμε στο φως
 παλμός εξάισια μιστικός
 τα διό μας βήματα
 σ' ένα ρυθμό οδηγούσε.

• Πόσος να κέρασε καιρός.
 Ρυθμός αξάισια μιστικός
 μες στην ψυχή μου
 απ' το πρωί της Κυριακής
 απ' το πρωί μου.

Γιώργος Γ. ΤριανταφύλλουΑγρύπνια

Εγρήγορη, σκοπιά,
 ξενύχτι, σε σε κλί μοναχού.
 ολάνυχτο μάτι δραγέτη
 σε περίοχη καλίβα.
 ανάταση ψυχής κι αισιοδοξία
 όταν όλα γύρω σου γκεμίζονται!
 Πνοή σε ευδία, όταν όζει
 γύρω σου η παρακμή
 Και λυπάσαι παράλληλα
 και κλάις μιστικά,
 κι ολολύεις βοιβά
 για κατάντιες του τόπου σου
 ενώ στέκει κολώνα δωρική
 η πίστη σου για τ' αύριο
 για καλύτερες μέρες. Μα όταν
 πεσμένοι στον κακού τη σκάλα
 «Συν Αθηνά και χείρα κίνει».

Αθήνα '91

Ζαφείρης ΣτάλιοςΒόλφραγκ Αμαντέους Μότσαρτ

Μοναδική φλόγα της νύχτας των αθλιών,
 πώνια χαρά της ρημαγμένης ζωής των νεκρών,
 της αρμονίας το φως, οι ουράνιοι ρυθμοί,
 των θεών οι κρυστάλλινες νότες,
 ήσουν σκλάβος μέσα στις χρυσές αλυσίδες σου,
 σε προστάζουν οι άρχοντες, των επισκόπων οι μνήμες,
 οι τρελοί βασιλιάδες,
 φροντίζεις στους κύκλους με τα σάπια νερά,
 στις λέξεις των ψεύτικων, των βάνουσων, των δειλών,
 μάταια γυρεύεις τη δικαιοσύνη, την Αλήθεια,
 τη δόξα με τα γαλάζια της νούφαρα,
 κέθαινες κάθε μέρα ανάμεσα στους σκορπιούς,
 κέθαινες σ' έναν χωρίς όνομα τάφο,
 και τ' άστρο του ήλιου σου δεν έχει σβήσει ποτέ.

Αθήνα '91

Βαγγέλης Παππάς-ΠαμφίληςΕρωτικό

Αλόσπιρτος ο κήπος σου, και λάγνο σου το μέλι,
 κρυστάλλινο αντιφέγγισμα, ξανθό, πορτοκαλί.
 Μέσα σε λάβα πύρινη κι ολόθερμη κυψέλη,
 ανισασμός φιλήδονος θέλγει και προσκαλεί.

Ο μυστικός ο κήπος σου με λύρες και παγώνια,
 με βυσινιά χρυσάνθεμα και φθινοπωρινά,
 εκκοπός αιθεροσάλευτος, με φλάουτο κι αηδόνια,
 και τουμπερλέκι ανάλαφρο με μαγικό ζουρνά.

Λευκά ψυχανεμίσματα, νιφάδες από χιόνια,
 καθώς μαδούν και πέφτουνε του κύκνου τα φτερά.
 Και λιχνιστά γεμίζουνε της ίριδας τα κλώνια,
 σε κιμονό που ανθίζουνε λουλούδια αστραφτερά.

Αιγοθυμίες εξαισίες, λαχταριστές εκπλήξεις,
 φορτία ετερόνυμα με άκρατη ορμή.
 Άλου πόθου το βασίλειο με παίρνεις να μου δείξεις,
 πως γίνονται δυο σώματα, μαζί ένα κορμί.

Καματερό Αττικής '91

Θανάσης Ιωσ. ΝικολαΐδηςΓ' Όνειρο

«για το γιό μου Ιωσήφ»

Είπου ύπνου εμήνυσα νά 'ρθει ήσυχια να σε πάρει
 και σ' άσπρο άτι, αηδόνι μου, αιθέριο να σε βάνει.
 Εγώ αντάμα σου θα 'ρθώ στ' αλογοπάτημά σου,
 να να μετρώ, Αστέρι μου τ' ανεμοπέταμά σου,
 σε κόσμους ανθομύριστους, σε κιόσκια σε λιβάδια,
 σε μέρη αγιόβατα, σ' απάνεμα ακρογιαλία.
 Και σαν τη γύρα βαρεθείς στον κόσμο του ονείρου
 να αβίγλιστο σαν αιστανθείς στη θέα του απείρου,
 «Ύπνε μου, τ' αγγελούδι σου στο κοσμογύρισμά του,
 μη το ξεχάσεις», να του πεις, «στο ξαναγύρισμά σου».

Γιαννιτά '91

Χριστόφορος ΚυριακούΤο Μάθημα

Σε μια όμορφη παρέα
 προσπαθούσαμε να ιδούμε
 τα εφτά θαύματα του κόσμου
 αν μπορούσαμε να βρούμε.

Κάποιος όμως μας φωνάζει:
 μα τα θαύματα ειν' οχτώ
 και γελώντας σαν παιδάκι,
 λέει: το όγδοο ειμ' εγώ.—

Δεν το πίστευε μα τό 'πε
 γιατί κάποιοι, στην παρέα
 για το ίδιο άτομό τους
 είχαν τούτη την ιδέα.

Κι είχε βρει την ευκαιρία
 να τους δείξει, να τους πει,
 πως κομπάζουν, όσοι είναι
 ή ανόητοι, ή κενοί.

Λεμεσός Κύπρου
15.7.91Στεφανία ΚαλούΔυο ποιήματαΞημέρωσε

Ακόμη μια μέρα
 παραδομένη στην κάπνια,
 Λασποπετρέλαιο διαβρώνει
 το στέρνο μου.
 Περίσσεψαν οι λαοπλάνοι
 ιδού ο άνθρωπος
 και τα επιτεύγματά του.
 Ο φόβος νεκρώνει το είναι μου
 τυμβωρύχοι στοχεύουν την ειρήνη.

Ποιοί;

Έρημο...
 Σπασμένα τζάμια,
 ξεραμένα δέντρα,
 πατημένη χλόη.
 Ένα πουλί τσιρίζει πένθιμα.
 Ποιοί να πέρασαν από 'κει;
 Βάρβαροι,
 Διαμαρτυρόμενοι,
 Αναμορφωταί,
 Ποιοί;...

Γενάρης '92 Αθήνα

Λάμπρου Μάλαμα

«ΛΑΟΣΟΦΙΚΑ
ΕΠΙΔΟΡΠΙΑ»

Στάθης ΠανταζίδηςΔυο ποιήματαΜετά τους «μεσογειακούς»

Νιάτα δεκυοχτώ χωρών.
πού να σας ξαναψάξω;
σαν τα πουλιά να σμίξουμε
κι από χαρά να κλάψω!

Λιγκά γοργοπερίστερα
αντάμα να τα πούμε
και γυρ' απ' τη Μεσόγειο
να ξανανταμοθούμε.
Αελφίνια γοργοκίνητα.
σκίζοντας τους αφρούς της.
τα χέρια απλώστε πάνω της.
μονιάστε τους λαούς της.

Σκοτάδι

Οι πολιτείες ζουν τη βουβαμάρα τους
κ' οι άνθρωποι την απελπισία τους.
Οι βίτραχοι με τα πλατιά σαγόνια τους
και τα πρισμένα μάτια. υδιάφορα κοιτούν.

Η μάνα έκοψε τα στήθια της
κι αντίς για γάλα έμπιο στάζει!
Ποιόν να βιζάζει;
Το Νέγρο τον Αιθίοπα.
(ποι τελειωμό δεν έχουν)
του Κούρδο κ' αλύπητα χτυπούν.

Τα πρόσωπα. άπραγα μαραινούνται.
τα βλέμματα σβησμένα αργοπεθαίνουν.
Τα χαλινάρια οι βίτραχοι κρατούν γερά.
τα πονεμένα πλήθια μες σε λήθαργους λι-
μνάζουν.

Τα σκυλολόγια. αδέσποτα αλυχτούν!

→ σπαιζονικη Νελίμφο, 91

Γιάννης Παπαμιχάλης(Τυμφαιός)Στο Νίκο Τεμπονέρα

Μάρτυρας ανυδαίχτητος κι ωραίος αγωνιστής
για μια καλύτερη παιδεία τίμιος μαχητής.
σύμβολο ήθους κι ανθρωπιάς δάσκαλε Τεμπονέρα
που έδωσες τα νιάτα σου, να γίν' η νύχτα μέρα
Μεγάλη η θυσία σου. κάθε τιμή αξίζει
τα κύστην της αμορφωσιάς η μνήμη σου γκρεμίζει

Βασίλης Ζιωγάνης*Παιδιά...

Παιδιά που πάσαν το τραγούδι φοβισμένα.
παιδιά που αρπάζονται σφιχτά από τη ζωή
έχουν τριαντάφυλλα στα πέτα τους βαλμένα
και μια πρωτόγνωρη στα μάτια σιωπή...

Μάνθος ΣκαργιώτηςΑπάντηση

Μέσα σ' αυτόν τον τάφο των ζωντανών
είναι χίλιοι περίκοι άνθρωποι
που δεν καταλαβαίνουν έτσι...

(Από γράμμα ενός ισοβίτη)

Εμείς δεν καίμε τα πουκάμισα
κρεμασμένοι σαν τσαμπί στα παραθύρια
στις ταράτσες ακάνω δε βγαίνουμε.
ούτε απ' τα κεραμίδια ουρλιάζουμ' εμείς

Κι είμαστε δυο φορές κατάδικοι.

Ξέρω. χαμένες κουβέντες. θα πεις.
λόγια γραμμένα για εξιλέωση
σ' ένα μικρό διάλειμμα ελευθερίας
και το λουρί θα βογγήξει πάλι
γύρω στις πλατούλες των παιδιών σου.
να συλλαβίζουν στα σημάδια τ' όνομά.
Μπορεί να μας φθονήσεις κιόλας
που δίχως φόβο ονειρευόμαστε.
αμφισβητούμε. αντιστεκόμαστε. απαιτούμ
για το καλό μας όνομα πεθαίνουμε
κι όποτε θέλουμε στο σκίτι μας γυρνά

Κι είμαστε δυο φορές κατάδικοι.

Εσύ τουλάχιστο τις χειροπέδες
ούτε που ζήτησες ποτέ κι ούτε που θε
κι ανανεώνεσαι με την ελπίδα.
Εμείς σακίζουμε στη φυλακή
που με τα ίδια μας τα χέρια χτίσαμε
και δεν μπορούμε πια ν' απαρνηθούμε.

Θεσσαλονίκη '91

Ηδιδιά που δε φωνάζουν. δε ζητούν.
παιδιά που πιάνουνε τα χέρια δανάτα.
στη γη που σείεται δυο δάκρυα κλάουνε
κι ένα μεγάλφωνο ακούγεται «γλυκά».

«Παιδιά που ως τώρα ζήσαμε ενομημένοι.
παιδιά που ως τώρα ζήσαμε πικρά.
μείς οι ανένταχτοι. μ' οργή δίκαιομένοι
ήρθε η ώρα να προτάξουμε κορμιά...»

Παιδιά που πάγωσαν συ νιάσαν την αλήθεια.
παιδιά που στάθηκαν συν είδανε μπροστά
κι εκεί που άλλοτε κοιτάσαν σα συνήθεια
είδανε τανκς αντί ζωής ιδανικά...

Παιδιά που βιάστηκαν το δίκιο να άψύσαν.
παιδιά που μίλασαν μια γλώσσα θεϊκή.
τους έπρεπε πια τώρα να ξεχάσουν
πως η ζωή που σφήνανε θα ήτανε γλυκειά...

Παιδιά που πάλι αρχίζουν να φωνάζουν.
παιδιά που σπρώχνονται σ' αγώνα να φανούν.
φυγές ελεύθερες που ήραες τους μοιάζουν.
ξέρουν να κλαίνε. να γελούνε και να ζουν...

Θεσσαλονίκη Μάη, 91

* Ο Βασίλης Χρ Ζιωγάνης είναι ταλαντούχος μαθητής. Αιτέ
ου στη θεσ νίκη Τύπωση την πρώτη ποιητική του συλλογή

Γιάννης Γεωργακάκης

Στης «Γκουέρνικας» τη φρίκη *

Ακέφαλα σώματα. Χέρια - πόδια ξεκομμένα από τα κορμιά
μάτιε έξω από τις κόγχες. Μυαλά σκορπισμένα στους τοίχους.
Παιδιά καβουρντισμένα στις αγκαλιές των μανάδων...

(Οι εφημερίδες)

Πύραυλοι υπερσύγχρονοι. Πύραυλοι έξυπνοι σαΐνια
αψηφώντας τόνους μετέω των καταφυγίων
δημιουργούν μίαν ατμόσφαιρα δαντικής κόλασης,
μια ατμόσφαιρα φρίκης
όπου ο θάνατος φτερουγίζει,
όπου το δρεπάνι του χάρου,
άμαχους και γυναικόπαιδα θερίζει.
Και συλλογιέσαι με της φαντασίας τα φτερά:

Τι κρίμα!

Αυτά τα μάτια
δε θα μπορέσουν πια να κοιτάξουν τον ήλιο.
Αυτά τα μάτια δεν πρόκειται πια να κοιτάξουν τ' άστρα.
Αυτά τα μάτια χάσανε τη χαρά
να στείλουν με ασύρματο την πρώτη ερωτική επιστολή.
Τι κρίμα!

Αυτά τα χέρια σύριζα κομμένα
θα σταθούν ανήμπορα να υψωθούν στα ουράνια
σε κατανυκτική στάση ικεσίας.

Αυτά τα χέρια δε θα καταφέρουν να προσφέρουν
το χάδι, μια βασική ομορφιά στη ζωή.

Αυτά τα χέρια μαξιλάρια δίδυμα
στο λίκνο ευτυχίας, την ποδιά της μάνας
δεν πρόκειται να της χαρίσουν
αυτή την ανείπωτη ευτυχία.

Τι κρίμα!

Αυτά τα πόδια
δεν θα μπορέσουν να συμπορευτούν σε πορείες ΕΙΡΗΝΗΣ.

Αυτά τα πόδια
δεν πρόκειται να τρέξουν στους
αθλητικούς στίβους διεκδικώντας
της ευγενικής άμιλλας τον κότινο.

Τι κρίμα!

Αυτή η φαιά ουσία των διασκορπισμένων εγκεφαλικών κυττάρων
προορισμένη ποιός ξέρει για τους παραπέρα της επιστήμης
διασκελισμούς, προορισμένη ποιός ξέρει...

να μας χαρίσει της τέχνης αριστουργήματα
να σπαταλιέται σβήνοντας
ελπίδες, οράματα, χαμόγελα.

Όμως καμιά δύναμη δε θα σταθεί ικανή
να σκοτώσει την ελπίδα.

Οι στρατιές των ειρηνόφιλων
πυκνώνοντας τις τάξεις τους,
συντονίζοντας τις ενέργειές τους,
θα συντρίψουν την πανοπλία του Άρη,
θα σπάσουν το χέρι των πολεμοκάπηλων
πριν πατήσουν το κουμπί του πυρηνικού ολέθρου.

Συμπληρώνοντας τα γνωστά συνθήματα:

Ποτέ πια πόλεμος - Ποτέ πια φυσισμός

Ποτέ πια Χιροσίμες, προσθέτομε:

Ποτέ πια «καταιγίδες της ερήμου».

Ιεράπετρα Κρήτης '91

* Βραβύθηκε σε διαγωνισμό του Πνευματικού Κέντρου
Λήμου Αγίου Νικολάου.

Διαπρεπείς κριτικοί

για το Λάμπρο Μάλαμα

Ο Λ. Μάλαμας έχει αληθινό και θαυμάσιο δημιουργικό και αφηγηματικό ταλέντο· γράφει υποδειγματικά, από το λαό και για το λαό με πολύ γενικά ανθρωπιστικά αισθήματα.

Κ ΒΑΡΝΑΛΗΣ

Ο Λ.Μ. είναι υπέροχος στην αφήγηση και σωστός θεωρητικός στη λογοτεχνία.

Β ΡΩΤΑΣ

Η πεζογραφία του Λ.Μ. μας δίνει ατμόσφαιρα ζωής με όλα τ' αληθινά, σωστά και δίκαια ενδιαφέροντά της, με καινούργια δημιουργική ποιητική δύναμη και τέχνη

Γ ΧΑΤΖΙΝΗΣ

Ο Λ.Μ. έχει εξαιρετική ηθοπλαστική ικανότητα, άμεση και οξεία παρατηρητικότητα στην αντικειμενική ζωή και στα πράγματα.

Β ΒΑΡΙΑΚΑΣ

Συγχαίρω τον αξιομαχητή, τον δημιουργικό πνευματικό άνθρωπο Λ.Μ. για τα πλούσια, ζωντανά και διδαχτικά του επετεύγματα.

Γ ΙΜΒΡΙΩΤΗΣ

Πλούσια πνευματική προσφορά Μεγάλη πείρα κι έντονη επιθυμία να βοηθηθεί ο συνάνθρωπος. Άμεση και βαθια συγκίνηση. Έργα χρησιμότητα κι ευχάριστα.

Π ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Το έργο του Μ. είναι μαχητικό, αποκαλυπτικό, πλούσιο, πρωτότυπο και διαφωτιστικό. Δίκαια το αγαπούν και το εκθειάζουν όλοι.

Σ ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ

Ο Λ.Μ. είναι φωτεινό πνεύμα και μεγάλος δημιουργός.

Χ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΗΣ

Έργο περιεκτικό, πλούσιο και χρησιμότητα για όλους.

Ε ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΣ

Προικισμένο ταλέντο, με σαφές και πολύτιμο έργο

Π ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Η τέχνη του Λ.Μ. είναι ζωντανή, αληθινή και ριζιμιά με απόλυτη συμμετοχή στη ζωή. Βάθος και δύναμη και μεγάλη διδαχή

Ι Μ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Λ. Μάλαμας είναι από τους πιο προικισμένους λειτουργούς της δημιουργικής λογοτεχνίας. Επική πνοή και ρωμαλέο ταλέντο. Μοιάζει τους σεμνούς και σοφούς δασκάλους

Α ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

Διαβάζεις τον Λ. Μάλαμα και χαιρέται η ψυχή σου την τέλεια ικανότητα. Μας γοητεύει με το λόγο του και μας δίνει έργα νεοκλασικά, αβίαστα, καρπούς συνειδητής αναγκής, χρέους και τιμής

Α ΦΟΥΡΙΩΤΗΣ

Ο Λ. Μάλαμας είναι μια σωστή βρυσάμνα, με έργα εθνικά και μοναδικά, α προσδόκητα δώρα για τον ελληνικό λαό

ΣΤ ΑΡΙΕΜΑΚΗΣ

Ταξιδιωτική Λογοτεχνία

Εντυπώσεις και κρίσεις

Από τη Βρετανία

Του Λάμπρου Μάλαμα
Περνώντας και γράφοντας

40 Τελευταίο

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Εθνική Πινακοθήκη

Η πλειοψηφία λονδρέζικη πινακοθήκη αριθμεί 1750 έργα περίπου και διανθίζεται από ονόματα μεγάλων καλλιτεχνών

Ανυπόφευκτα λίγα απ' αυτά:

Ντομενικίστινο, Ματτιά, Πρέτι, Ζαν Λις Γκιούζ ντε Ριβέρα, Κ. Κρέσπι, Βαλεντίν, Φρ. Μόλα, Κοκίνο Ρένι, Α. Καραβάτσιο, Λορ. Βερνίνι, Γκοκερτσίνιο, Ανιβ. Καράτσι, Σαλβ. Ρόσσα, Φρ. Σολιμένι, Ντομ. Γκάρτσιουλο, Τζ. Ρομανίνο, Κ. Μορόνι, Ν. Ντελ' Αμπάτε, Σιένα Μορέτο, Κ. Μπάτλε, Κ. Τζιαρντίν, κ.ά.

Περίφημα πορτρέτα του Ρέμπραντ μ' εκφραστικό ύφος κοινωνικού προβληματισμού σε κατάσταση πείνης και λειψυγίας.

Βυζαντινοί πίνακες του Άλμα Κοκ, «Ο Αδάμ και η Εύα» του Μαρκοσέ. Η «Γέννηση» του Γερ. Δαβίδ.

Όλ' αυτά, είναι ακοιμιστικά και συγκρατείς την ανάσπασή να τ' απολαύσεις ένα ένα. Πίνακες από το 1400 ως το 1500. Μερικοί, έχουν έκδηλη κι έντονη βυζαντινή γραμμή. Έργα του Ιβάν Κοσαρέτ, Φωτεινές προσωπογραφίες του Τιτιάν.

Μεγαλόκνειστα έργα του Ροΐμπενς, με σφόντες, έντονες λεπτομέρειες και απαλές φωτοσκιάσεις.

Πολιτισμικός κι επιβλητικός είναι κι ένας εξπρεσιονισμός.

Ξεχωρίζει κι ο ρεαλισμός, ο νατορφαλισμός κι ο ρομαντισμός.

Υπάρχουν, σ' αυτό το μουσείο ζωγραφικής όλες οι σχολές, οι φόρμες και τα ρεύματα.

Μιμητικός του Μιχαλάγγελου φαίνεται κι ο Αντόν Βαν Ντικ.

Η λεπταίσθητα καμαωμένη αναπαράσταση των λουλουδιών από τον Ουάλκαπέλλε, έχει περίσσια χάρη.

Πίνακες των: Ιακ. Τζιορντάνης, Βαν Ουέρφ, Ιάν Στέεν, Ντόσι, Γκαροφάλο, Τζ. Μπατίστα, Μπενβενούτι.

Έργα όπως της σχολής Μολάνιας, της Βενετίας, της Φεράρας, των Άλτο Μπέλο Μελόνε, Λορ. Λόττο, Πωλ. Βερονέσε, Ακτίβε Μπεφόρε, Τζιάνο Βετσέλιο, Τιντορέττο κ.λπ.

Αριστουργήματα του μεγαλύτερου καλλιτέχνη της Αναγέννησης Μιχαλάγγελου Μικονα-

ντί, του Ρυφάηλ, του Λεονάρντο, του Μικελαντζελό της Φλωρεντινής σχολής, του Ραμπατιάνο.

Αλλά και γινύ του Μπροντζίνο. Τοι. Πα. ντόμο, πολλά μικρά πρόσωπα, από μεθήσια υργώντων σε καλύτια.

Βλέπει κανείς και τον «Ούσσά της Κλάης» του Ριντορίτσιο.

Το κολλισίνθετο μεγαλείο του Μπροντζίνο, του Λορ. Κρέντι, «Το μαρτύριο του Αγίου Σεβαστιανού» του Παλάιουλο και άλλα του Φιλίππινου Λίππυ, του Πιέρο ντι Κοσίμο κ.λπ.

Πάνω απ' όλα αυτά τα πιο υπέροχα έργα των καιρών προταίνεται η εποχή της Αναγέννησης, με τα παιδαίμαστα μνημειακά της επιτεύγματα. Αι τούσι γκεντρώνουν όλο το φως και την ανύψωση, την ομορφιά και την αρμονία που μιμήθηκαν όλοι, από την κλασική ελληνική αρχιότητα.

Αυτά τα έργα, σκέφτηκα, με τη ζωγραφική

Βασιλικό Παλάτι

και γλυπτική τέχνη του Μεσαίωνα, είναι τα θαυματουργά απότοκα παιδιά της αρχαιοσοφής Ελλάδας σε ζωντανή λαμπρότητα και φόρμα, σε φυσική χάρη κι αξεπέραστη ομορφιά, σ' ένα μαγικό κι αντανάκλαστικό δονούμενο παραστατικό μεγαλείο των αιώνων!

Ένωσα βγαίνοντας απ' αυτά τα μουσεία μια μιστική εθνική περηφάνια.

Σαν είχε πάει δειλιμό, κάναμε κι έναν περιπατο στο περιλάλητο «Χάιτ Παρκ»... που τόσο έξυπνα καθιέρωσε το πολιτικό κατεστημένο στη βρετανική πρωτεύουσα, για να εκτονώνουν οι άγγλοι με τα λόγια την οργή και την αγανάκτησή τους, από τις κοινωνικές αδικίες, τις διακρίσεις και τ' ανομήματα των ιδιωνόντων.

Το βράδυ βαθιά εντυπωσιασμένοι, επιστρέψαμε στην Οξφόρδη.

Για το Στράντφορτ

Όλες τις μέρες που είμαστε στην Αγγλία, σκεφτόμουν το φωτεινότερο, τον αβυστίλετο στους αιώνες αστέρα της λογοτεχνίας και του θεάτρου, τον Ουίλλιαμ Σαίξπηρ.

Αυτή τη γιγάντια μορφή, του πιο θελκτικού και μαγικού λυτρωτικού λόγου. Τον δεινό νυστερίστα της ανθρώπινης ψυχοπαθολογίας, τον αρχιμάστορα του κλασικού κι αναγεννητικού ευρωπαϊκού θεάτρου.

Χωρίς να λησμονώ και την άρνηση της αξίας και της μεγαλοσύνης του, από τις επιθετικές παμφλέτες του Τολστόη, που τις αναφέρει ο Τζωρτζ Όργουελ σε δοκιμιά του... Άσχετα κι από τις καίριες επιδράσεις, ή μιμήσεις, κι αντιγραφές που έχει ο διάσημος Σαίξπηρ από αρχαίους Έλληνες συγγραφείς.

Θρονιασμένος όμως πάντα στη φαντασία μου και πάνω από την υποκριτική Βρετανία, αιωρούνται οι μεγάλοι ήρωές του, όπως ο Άμλετ με το «να ζει κανείς ή να μη ζει...».

Η μορφή του Τ. Μωρ, με το τραγικό τέλος που τον αποκεφάλισε ο Ερρίκος ο Ζ' σε γκιλοτίνα για τον ουμανισμό και την «Ουτοπία» του, που επέδρασε αργότερα και στον Άγγλο Ρ= Όουεν... και στους Γάλλους Σαιν Σιμόν και Φουριέ.

Η βιβλική μορφή του Αηρ που εξόρκισε την αχαριστία των παιδιών απέναντι σε γονείς. Αλλά, θα έλεγα καταράστηκε τη γενικότερη αχαριστία των ανθρώπων, που εύκολα λησμονούν τις καλοσύνες και τα ευεργετήματα που καρπώνονται.

Στη φαντασία μου είναι πάντα η φυσιογνωμία του Πρόσπερου, στο παραδεισένιο νησί της ουτοπίας των ονείρων, που ο Σαίξπηρ θα μας πει στην «Τρικυμία» του ότι: «Είμαστε από την ύλη που εξυφαίνει τα όνειρα». Όπως και η μορφή του Βρούτου που τιμωρεί με θάνατο τον τύραννο κι αφέντη για τα «του Καίσαρος το Καίσαρι» κ.λπ.

Έτσι μια ξάστερη μέρα, ταξιδέψαμε με κέφι, με νου και με ψυχή, για τα πάτρια γενέθλια χώματα του μυριοθάμιαστου θεατρικού συγγραφέα, για την πόλη του, Στράντφορτ.

Στην ύπαιθρο της Ουαλλίας, κυριαρχούν τα σκουροπράσινα χρώματα, από τα δάση τους.

Στα ξανθά σαν τα μαλλιά τους χωράφια τα νιοθέριστα, μπαλιάζουν τα σανά για τα βουστάσια.

Σε χέρσα βουρκολίβαδα βόσκουνε αγελάδες.

Όπου κι αν πάει κανείς στη ΝΑ Αγγλία, βλέπει παντού ροδόδεντρα, κάμπους και φέουδα, κι αγνούδα πλατάνια ξευγενισμένα, κ' ήμερες βελανιδιές και φιλόρες.

Στην πόλη Ραίτιγκ, έχουν την ανώτερη Γεωπονική Σχολή της χώρας.

Στα χωριά συνδυάζουν μίαν αραχνιασμένη αριστοκρατική γοητεία, με μια θρησκευτική μυστικοπάθεια.

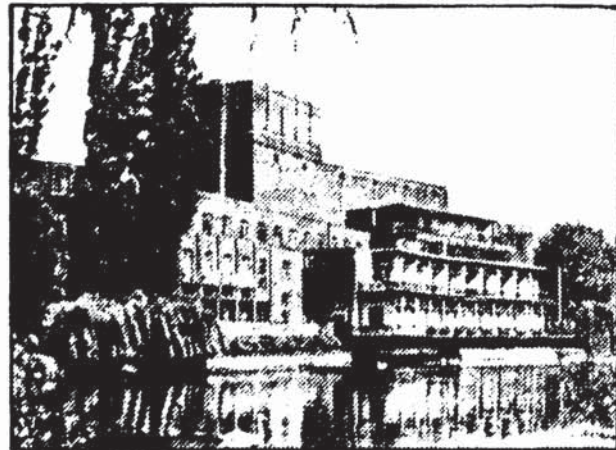
Τους νεκρούς τους, έχουν το έθιμο να τους

καίνε και τη σποδό (στάχτη) τη θάπτουν σε οικογενειακούς τάφους.

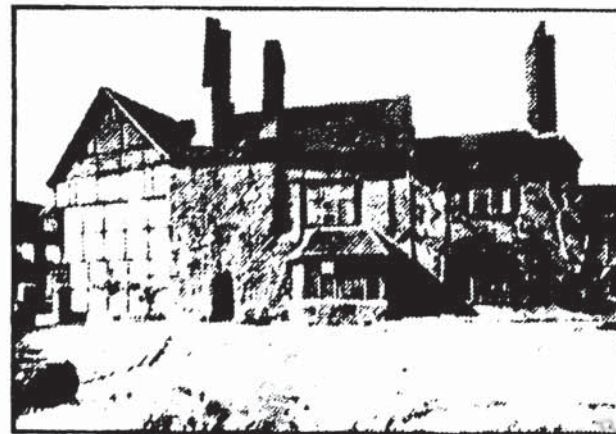
Σα γνωρίζεις κάποιες γριές, ή και γεροντοκόρες, σου μιλάν ευθύς με παπαδόλογα για θεούς και διαβόλους.

Τά 'χει βλέπετε κανονισμένα το κατεστημένο, τα ενδιαφέροντα των απλών και των απόμαχων καλόψυχων ανθρώπων, έτσι, για φόβους και παρηγοριές και... για υλιστικά αρμέγματα.

Τα ποταμάκια τους στα παρόχτια είναι ακάθαρτα. Έχουν και το παραδοσιακό τους έθιμο με τ' αλογόκια. Σε όλους τους δρόμους συναντούμε παντού οδηγητικές πινακίδες.

Το Θέατρο του Σαίξπηρ στον ποταμό AVON

Ο κήπος που αγαπούσε και καλλιεργούσε ο μεγάλος συγγραφέας

Ο χρόνος για τους Άγγλους είναι πολύτιμος. Πολλοί ξένοι, μισούν τους γαιοκτήμονες που φτάνει κάποια τους επικράτεια μέχρι το Άντεν.

το Χογκ - Κογκ, την Αυστραλία, τον Καναδά, τη Νεοζηλανδία, τη Νοτιοαφρικανική Ένωση κ.λπ.

Σα φτάσαμε στο Στράντφορντ, στη μικρή κι όμορφη πόλη του Σαίξπηρ, με ξύλινα τα πιο πολλά της σπιτία, ειδικά επισκεφτήκαμε το σπίτι που γεννήθηκε.

Τό 'χουνε Μουσείο και τέμενος για ευλαβικό προσκύνημα.

Μπήκαμε και περιεργαστήκαμε τα διάφορα αντικείμενα από τη ζωή και την πνευματική και καλλιτεχνική του δράση.

Φωτογραφίες, βιβλία, πορτρέτα και 14 μετάλλια.

Κατάλογοι των έργων του, χειρόγραφα του, μακέτες από σκηνικά κι άλλα κατάλοιπα από τα θεάτρα του.

Έχουν σ' αυτό και τις σφραγίδες του, τις καρτέλες, το κρεβάτι του, το κομοδίνο του, την कुσέλα, το τραπέζι του, τις κοιρτίνες, τη ντουλάπα, τα κλειδιά του, ως και την κούνια του.

Οι άγγλοι τιμούν τις μεγάλες δημοσιογραφικές αξίες του πολιτισμού τους, οργανώνουν λεπτομερειακά ό,τι άγγιξε το χέρι τους και τα σπιτικά και εργασιακά τους αντικείμενα και τα εμμεταλλεύονται, τουριστικά.

Έχουν και το θέατρο που παίζουνε τα έργα του, καθώς μ' ειλάβεια προσέχουν και το σπίτι της μητέρας του.

Αγαπούνε τα δέντρα και τ' άνθη, τα καλλιεργούν και τα χαίρονται κλούσια σε κάθε τους τόπο.

ΣΤΟ ΜΠΛΕΕΝΤ ΚΑΙ ΜΠΛΕΝΧΕΙΜ

Έρεται προχωρήσαμε για το χωριό Μπλέεντ. Εκεί είδαμε τον τάφο του Τσώρτσιλ.

Στάθηκα για λίγο και παρατήρησα την κλαυτήρα τυφοκλακυ που 'γραφε τ' όνομά του.

Σκέφτηκα πως αυτό το σκέλεθρο κοιφάρι που κριβε μέσα του, πόσο μισήθηκε από τον ξύπνιο και ιστορικά διαβασμένο λαό της Ελλάδας, που αν μπορούσα, θα πρόσθετα κάτω απ' τ' όνομά του:

«Ο εμπρηστής του εμψάλιου των Ελλήνων το 1944»

Το Θέατρο GLOBE στο SOUTHWARK που πρωτοκαίχτηκαν έργα του Σαίξπηρ

Σ' αυτό το σπίτι έζησε και πέθανε ο Σαίξπηρ στα γεράματά του

Το πατρικό σπίτι = μουσείο στο Στράντφορντ

Φερώνυμη Πνευματική Εστία της πόλης που γιορτάζουν την κάθε του επέτειο

Γούτα το χωριό «μας λέει ο φίλος καθηγητής Χ Γ» τα δημιούργησαν όλα οι κολίγοι σ' ελοχές και τους μαστίγωναν οι «μρόσηδες» και οι δήμιοι φεοδάρχων και βυσιλιάδων...

Τον καθηγητή Χ τον είχαμε συντροφιά σε κύποιες εκδρομοιάδες. Μας κατυτόριζε για όλα...

Στη συνέχεια, κάμε για το καλάτι της αρχοντογεννιάς των Τσώρτσιλ.

Τον Ολίβι, λέει ο Χ, τον έκαναν μεγάλο ηγέτη μάλλον οι περιστάσεις και ο Β' Π. Πόλεμος... και γι' αυτό δε συντέλεσαν λίγο και οι ρήσοι, με τα Στάλιγκραντ και τα 25 εκατομμύρια νεκρούς που ολοκαύτωσαν για τη νίκη των συμμάχων...

Το ίδιο νεκροταφείο, έχει κι άλλους βετεράνους κι αξιοσημειωτικούς των πολέμων, καθώς και το οικόπεδο Μύλμκρο του οίκου Τσώρτσιλ, που

γι' αυτόν, χρίστηκε το παλάτι «Μπλενχέιμ»...
 ...αν ανεκτίμητης αξίας αρχοντικό δώρο, για τη
 συμμετοχή του στη μάχη του Βατερλώ...

Σ' ένα σπιτάκι, βλέπω μια ταμπέλα με τις λέ-
 ξεις «Βασιλική Θέα». Φαίνεται πως κάποτε,
 κάποιος βασιλιάς, άγγιξε ίσως το πόδι, ή τη
 πατιύ του σ' αυτό, και σταμπάρισε η γλοιώδη
 ποτέλεια του υποταχτικού εκείνου νοικοκύρη,
 αυτόν τον τόσο «τιμητικό» για τον ταπεινό κο-
 ιγό, χώρο.

Γύρω στ' ανάκτορο Μπλενχέιμ, που η βασι-
 σσα Άννα είχε δωρήσει το οικοπέδο και τα
 κτήρια πριν από 200 χρόνια, αντικρύζεις απέ-
 ραντες εκτάσεις, από ήμερα δάση, με λογής πα-
 ράφηλα δέντρα.

Ξεχωρίζει ένα είδος ελατιά, μ' αραχνοβφανα
 λατιύ κλωνάρια, καθώς και κοκκινόφυλλες α-
 ριομηλιές, φτελιές και χρυσοξυλιές.

Στη μέση, ένα πλατύ και καθαρό ποτάμι, με
 μια πετρογέφυρα, αριστοτεχνική, με τόξα και
 ολεμίστρες, για ομορφιά και για οχύρωση.
 Κολώνες και πυργίσκοι σε βενετσιάνικο στυλ.
 Στο σκουροπράσινο νερό, πάπιες, χήνες, κύ-
 ννοι και φασιανοί, φιλιούνται κι ερωτεύονται,
 να να διασκεδάζουν τα τσωρτσίλεια δουκόπου-
 α αποσπόρια.

Υπέροχα δάση, σε απαγορευμένη περιοχή.
 Μερικοί ελατιάδες, δεσπόζουν πατριαρχικά,
 σαν κινέζικες παγόδες...

Μπαίνουμε στο εξοχικό παλατιανό θέρετρο
 του Γουίνι Τσώρτσιλ.

Μια τεράστια σάλα στην είσοδο, γεμάτη
 ροτομές και πίνακες...

Αίθουσα με τα βιβλία του και τα κειμήλιά
 του. Φωτογραφίες με τη λαίδη του, με τα σκυ-
 λιά του, και με τα πούρα του. Η αλληλογραφία
 του. Χειρόγραφα με σβηστούρες, που μαρ-
 ροφούν τον πονηρό και διφορούμενο γραφικό
 του χαρακτήρα, καθώς ο ίδιος δεν είχε μπέσα,
 ότε στον ίδιο εαυτό του, γι' αυθόρμητες και ει-
 κρινείες εκδηλώσεις: λες κ' ήταν πιραντελι-
 ός ήρωας αλλόκοτης και παράλογης πολυπρο-
 τωπίας.

Φωτογραφίες από διάφορες φάσεις και περι-
 στάσεις του βίου του. Η κρεβατοκάμαρά του
 ά

Το παλάτι τούτο, είχε καεί το 1861. Αλλά,
 ξανάγινε γοργά γοργά, όπως ήταν πριν.

Οι άγγλοι περνούν και το βλέπουν, συγκρα-
 τημένοι, σιωπηλοί και κρυψίνοοι...

Σ' άλλη αίθουσα, έχουν κεφαλές Λιόνουσιων
 η ελαφίων.

Προθήκες με βαρύτιμα κινέζικα σκεύη, πορ-
 κελάνες και σμάλτα.

Πίνακες ζωγραφικής, με δούκισσες και μι-
 κρά ομοιώματα στρατιών με φηγούρες κατά του
 απολέοντα Βοναπάρτη.

Πινυκοθήκες με μεγάλα κάδρα, και πάνω
 τους, σκηνές με ιλαρά και παχουλιά κι όμορφα
 ριγκιπόπουλα, αρμονικού κάλλους και στυλ
 Ηχιάγγελο και Ρούμπενς: και νιες αφράτες
 γερές μανούλες πριγκιπέσσης, πλουμιστές,
 ρισιούτιλες, ντυμένες στα μετόξια και βουτηγ-

μένες στην ξένιαστη χλιδή τους, μέσα σε χρυ-
 σοστόλιστους κοιτώνες.

Βλασταροπαίδια, με μάτια αστραφτερά, και
 ροδομάγουλα ολοστρόγγυλα, καλοθρεμμένα...
 από τις πείνες, τους μόχθους και τα δάκρυα των
 δούλων και πληβείων...

Έχουνε ξομπλιαστά σχέδια και έργα, από τις
 αρχές του 18ου αιώνα, που κράτησε ο καιρός
 της τεχνικής τους τελειότητας 13 ολάκερα χρό-
 νια και παρασταίνουν στο φόντο στρατιές στο
 Δούναβη.

Στη μεγάλη αίθουσα τραπεζαρίας, η οροφή
 είναι ζωγραφισμένη από άγγελους ειρήνης και
 εικόνα του θεού πολέμου, σαν τον Άρη ή τον
 Μιχαήλ Αρχάγγελο: κι άρματα κι άλογα, από
 τον καταπληχτικό Γάλλο καλλιτέχνη Λεγκεέρ.

Βλέπεις και θαμπώνεσαι απ' ολόχρυσα κηρο-
 πήγια, βαρύτιμους πολυέλαιους, σερβίτσια κι
 ασημένια μυροδοχεία, χρυσά τραπέζια και θρό-
 νους και γραφεία.

Να και μια μεγάλη στρογγυλόμακρη ροτόντα
 π' ανοιγοκλείνει αυτόματα και πασαδοκάθονται
 35 βασιλόκωλοι (!)

Ολόχρυσες κούνιες, πολυθρόνες, σφραγίδο-
 φύλακες. Τοίχοι ντυμένοι από ταπισερί, με
 σκηνές από παλιές βασιλικές εκστρατείες και
 καταχτήσεις. Τα σχέδια σ' αυτές, τα χάραξε ο
 καλλιτέχνης Χόουντ, και τα εκτέλεσε ομάδα ει-
 δικών τεχνιτών στις Βρυξέλλες.

Θησαυροφυλάκια, βιβλιοθήκες, χρυσές μπι-
 ζουνιέρες.

Η μεγαλύτερη βιβλιοθήκη περιέχει 10.000
 τόμους.

Υπάρχει εδώ και η μακρύτερη αίθουσα ιδιω-
 τικού χαρακτήρα, πιο μεγάλη απ' όλες παντού
 στην Αγγλία.

Το μήκος της είναι 180 πόδια.

Στη μεγαλόπρεπη κορυφή της ορθώνεται
 μαρμάρινη η προτομή της βασίλισσας Άννας,
 δωρήτριας των 8 χιλιάδων στρεμμάτων και του
 παλατιού.

Τι να πρωτοειδεί ο επισκέπτης;

Πολύχρωμα κι άσπρα μάρμαρα, γκρίζα, κόκ-
 κινα, πράσινα, κρεμεζιά, γαλάζια. Άλλα φερ-
 μένα από την Ουκρανία κι άλλα από την Ιτα-
 λία.

Διατηρούνται σ' αυτό τ' ανάκτορο-Μουσείο,
 και οι αυθεντικές βασιλικές στολές με κατηφέ-
 νιες και βελούδινες εσθήτες, μ' ολόλευκες γού-
 νες στις ούγιες τους, κι ολόχρυσες μπορντού-
 ρες, ροζέ και καφετιές τουαλέτες.

Αυτά απόμειναν στη ναφθαλίνη τους, μου-
 σειακά και ορφανά, κι ένα πελώριο αρμόνιο
 καθώς και τα πρωτόκολλα στην άλλη άκρη της
 αίθουσας.

Τα περιβλέπω και στοχάζομαι, σα νά 'θελα
 να ρωτήσω, όλα αυτά τ' άψυχα τριγύρω, πριγκι-
 πικά αντικείμενα:

Πού είναι οι άρχοντές σας, με τις ακόρε-
 στες ορέξεις τους, τα λαμπρά μεγαλεία, τις ο-
 μορφιές, τα πλούτια, τις ακόλαστες έξεις, τα
 κουρασμένα κι άπληστα από τις ηδονές κορμιά
 τους; Όλα έχουνε γίνει στάχτη και μπουρ-

Κεντρικός εμπορικός δρόμος στο Στράντφουρτ μ' ένα γραφικό ζευδοχείο

μικροί!

Στα ψηλότεθνα τροίλοι με ηλιόσχημες κι άλλες σκαφιδωτές και σκυλιστές εικόνες.

Γύρω στα δάπεδα, μαίρες, κορνίζες αμιγδάλωτες και πάνω απ' αυτές, ολόγυρα κορδόνια και μπροντοίρες μαιανόρμας.

Στο ανακτορικό κυρακλήσι, βλέπωμ' ένα τρανό μνημείο με περίκλοκη σίνωση, σχεδιασμένη από τον Κεντ και το γλύπτη Ρέισμπαρ. Παρασταίνει το φημιλιακό δοκάτο, μ' εξαρτήσεις, σάλπιγγες, αγγέλους και δικέφαλους αετούς, μ' εμβλήματα και δάφνες και κίρσοις σταθιά, κοράλια, κορώνες και κελέκια διαλομέτωπα, μινωικής καταγωγής Λιοντάρια και κολλά χρυσοκέντητα ρολόγια.

Αντίκριμ. Βλ του κυλατιού, ορθώνεται κανίψηλη η κολώνα της νίκης 14 κόδια. Τη χτισίσε πολλά χρόνια ο καλλιτέχνης Πιτ και την τέλειωσε το 1730.

Όλο αιτό το υριστοτεχνικό μεγαθήριο, κόστισε στη διαρήτρια βασίλισσα Άννα 240 χιλιάδες χρυσές λίρες.

Όλα τα κυρακάνω κολύτιμα κατάλοιπα δυναστειών, στέκουν εκεί μέσα βοιβά, σιωπηλά, να μαρτυρούν την άδικη και μάταιη γλιδή, και πάρεσε ο ανελέητος ο καταλίτης χρόνος!

Τα θαμμάζουν οι τουρίστες όφονοι, όσκι βέβαια κρίνουν και συγκρίνουν τάξεις και διαρίσεις κι αντιθέσεις και σιλλογοιόνται πιο βαθιά σαστά και δίκαια το νόημα της ζωής και του θανάτου...

Έτσι, γιρίζοντας στην Οξφόρδη, τέλειωνε κι ο χρόνος τοι περιηγητικοί μας ταξιδίοι στην Αγγλία.

Και την εκόμενη μέρα, κήσαμε τ' αεροκλιάνο απ' το Χήθροοι για την Αθήνα.

Αλλά όσε, κι αν χάριζε στον πίνυκο η μνήμη, υδρά, εικόνες, κι εντιπίψεις, απ' όσκια χώρα... η καρδιά ήτυνε πάντω φλεγγόμενη κι ανήσιχη, από υδιόκοτες ταξιδιωτικές επιθόμιες, κι όλο σκιρτοίσε να γνωρίσει, ν' αγαπήσει και ναίριους τόπους και ανθρώπους. Να χαρεί και ν' αποκομίσει φρέσκες εμπειρίες από την ξεκλιανεύτρα την τόσο σύντομη γλυκόκιρη ζωή, τις ομορφιές της φύσης και το αιώνιο μεγαλείο του σίμπαντος κόσμου.

Λάμπρος Μάλαμας
Αύγουστος 1977

Μικρά ερανήματα

• Το «σκάνδαλο» Κοσκωτά μπορεί ν' αποφευχθεί, αν δεν ήταν «δεξιόστροφη» η δεύτερη τετραετία μας. Αν λειτουργούσε κ' η... θεία κρίση των «κρυσνοφρουρών» ο Κοσκωτάς, θα είχε τσικιστεί μέσα στ' αυτό του.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ
Βουλευτής ΠΑΣΟΚ

• Η ΕΣΣΔ κόσχει από έης... Και της το κόλλησε η «Δυτική Μαφία» σε μια κερφόση σύζυξη που κρέττει όσο ανθούσε η κερστρίκα και η γκλάσσος.

Ο έλεγχος των σοβιετικών κυρηνικών είναι κρέττει μια λεπτή φάση, που απασχολεί αυτή τη στιγμή τα στρατηγία του ΝΑΤΟ. Όταν επιτευχθεί αυτός, τότε ενδέχεται να όροπολογηθεί η δεύτερη φάση της διάλυσης της Σ.Ε. φάση που θα κάνει τον κόσμο να ριγίσει από τρόμο, φρίκη και σπυφορία.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
Έλληνας υποστράτηγος, ε.α.

• Ο εκουχρονισμός είναι ένας όρος, μια λέξη κενή, μια λέξη λάστυχα, είναι μια πιρία. Μπορεί να εκφρονείται και να μη λέει τίποτα. Ο εκουχρονισμός γίνεται ένας όρος, που εκοκμίζε.

Δ. Α. ΦΑΤΟΥΡΟΣ
Καθηγ. Παν/μίου

• Η κλεισηφρία των Ελλήνων διαθέτει εισόδημα πολύ χαμηλότερο του μέσου όρου των κατοίκων της ΕΟΚ... Η τελική κτενάλωση των νοικοκυρών στη χώρα μας, είναι η χαμηλότερη σε ολόκληρη την Κοινοτική Ελικρόνεια.

ΔΙΟΝ. ΣΤΑΜΠΟΓΑΗΣ
οικον. όμοσιογράφος

• Η Ελλάδα προάρησε αυθαίρετα την ανέκδοτη αλβανική κερσοχή της Τουρκιάς, (θεσπρωτίας).

ΕΘΝ. ΔΗΜΟΚΡ. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΗΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ

Όλγα Μελοσάβεβα
Α/ντρά του 22.3.91

Φίλη αγρότισσα,

• Θα κρέκει να ξέρεις, ότι η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, έχει ήδη όσπευθεί όμοσως, ότι, όχι μόνο θα συνεχίσει, να κερνεις, τη σύνταξη σου, αλλά θα σου δώσει αυτό που επικλήον δικαιοσύνη. Δηλαδή, θα κερνεις 48.000 όρχ. του μήνα.

Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ
Προεκλογική εκπαγγιλία 16.89

• Η Δημοκρατία είναι καλύτερα μόνο για θεούς.

Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Πνίκα 29.9.91

• Ανέλαβε με 11 εκατομμύρια δολάρια να ενόσχυσε τους «Κόντρας» στη Νικαράγουα και να στείλω κατάσκοπους στην Κοίβα.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΝΟΡΙΕΓΚΑ
κρύν κυβερνήτης του Παναμά

Από την Εθνική Αντίσταση

Θυδίες ηρώων και μαρτύρων

Το Διάσελο- Τρικάλων Στην Εθνική Αντίσταση

Ο Γιώργος Α. Μανάφας αφηγείται

Μια συνοπτική αναφορά
σε μορφές και μνήμες

40 (τελευταίο)

Ευθύμιος Ι. Καλύβας. Γεννήθηκε στο Διάσελο το 1907. Στην Κατοχή οργανώθηκε στο ΕΑΜ, και σ' όλο το διάστημα τ' αγώνα, ήταν υπεύθυνος για την εξυπηρέτηση όλων των διεργαζόμενων από το χωριό μας ανταρτών και άλλων πιστελλών πολιτικών οργανώσεων. Γι' αυτές τις υπηρεσίες του (όπως κ' οι άλλοι) μετά την απελευθέρωση από τους γερμανούς καταχτητές, ο Καλύβας γνώρισε όλο το μίσος και το εγκληματικό μένος των παρακρατικών συμμοριών. Τον κινήγησαν αποσπάσματα στρατού και χωρική... Κι εκεί που κρυβότανε, κάποιος τον πρόδωσε, και τον εκύκλωσαν οι μεταβαρκιζιαννοί κεφαλοκονηγοί της Θεσσαλίας και τον εκτόνωσαν... Δεν ύφησαν μάλαστα ούτε τη γυναίκα του και τους συγγενείς του να πάνε να παραλύθουν το νεκρό τους και να τον θάψουν. Έτσι, τον έφαγαν στην ερημιά τα όρνια και τ' αχραιοζούλαπα της νύχτας!... Ας μείνει και τ' όνομα του Θύμιου Καλύβα στο λεύκωμα των ηρώων και μαρτύρων του λαού μας για την ιστορία και για παράδειγμα στις νεότερες γενιές.

Γιώργος Ζ. Τασούλης. Γεννήθηκε το 1921 στο Διάσελο. Ήταν ένα από τα εκλεκτότερα παιδιά του ΕΑΜ. Στις μάχες, ζητούσε να του αναθέτουν τις πιο επικίνδυνες θέσεις και αποστολές. Με την ίδρυση της Πολιτοφυλακής, τον απόσπασαν εκεί σε βαθμοφόρο. Με τη βάρκιτσα που οι μάχημοι αντιστασιακοί του ΕΑΜ παρέδωσαν τα όπλα, ο Γ. Τ. δεν μπόρεσε να μείνει στο χωριό, γιατί, οι παρακρατικοί τον έβριζαν στο στόχο. Έτσι αναγκάστηκε και πέφτισε στην παρανομία, για να προφυλαχτεί και να προστατέψει τη ζωή του. Τον κινήγησανε ιδιαίτερα Του στήγανε παρίδες... και τους ξέφυγε. Το Φλεβάρη όμως του '46, μπλοκαρίστηκε, μέσα στο χωριό, από συμμορία με αρ-

γηνούς έναν Χαντέλα από τα Χύσια, κι έναν Σδάνη από τη Βερδικούσια, γνωστοί τότε στο Πανελλήνιο για τις πολλές κι ανελέητες σφαγές αθώων πατριωτών και αγωνιστών. Τους έκοβαν τα κεφάλια με τα γιαταγάνια τους, κι αργότερα στον εμφύλιο, οι εξαγριωμένοι καννίβαλοι ρουφούσανε και αίμα!...

Ίδου ένα παράδειγμα: Το καλοκαίρι του '47, όταν χτυπήθηκε τμήμα ανταρτών του ΕΛΑΣ με προδοσία στο Ελούκ της Οξιάς, και σκοτώθηκαν «εκατέροθεν» αρκετοί, είχανε πύσει και 12 ελασίτες αιχμάλωτους. Τους έδεσαν όλους μαζί, κι όταν παρουσιάστηκε μπροστά τους ο διαβόητος Χαντέλας και τους είδε δεμένους... τράβηξε το αυτόματό του και τους εκτόνωσε όλους! Όταν τον παρατήρησαν κάποιοι συνπαρακρατικοί του, το κακό είχε γίνει. Άλλη μια φορά, πήγε στο Ξυλόκυστρο - Ελισσώνας, μέρα Κυριακή. Ο παπύς του χωριού λειτουργούσε μες στην εκκλησιά του... Ο Χαντέλας μπήκε μέσα σα λυσσασμένο θηρίο, άρπαξε τον παπά όπως ήταν ντυμένος με τα ιερά του άμφια, τον έσυρε έξω στο προύλιο, και τον έσφαξε, σα νά 'τανε κατσίκι για το Πάσχα! Μα τα εγκλήματα εκείνου του τρομερού σφαγέα, δεν έχουν τελειωμό. Το Διάσελο τότε, τό 'χανε καρφί στο μάτι. Το χτυπούσαν. Κατάτρεχαν τους συχωριανούς αγωνιστές. Έστηναν ενέδρες. Μα αυτοί ειδοποιούνταν και κρύβονταν. Ότι έγινε στο Λιτόχωρο το Μάρτη του '46... θα είχε γίνει στο Διάσελο το Φλεβάρη τον ίδιο χρόνο. Αν χτυπούσαν καιρία, αυτά τα παρακρατικά στοιχεία, θα είχαν απαλλάξει την περιοχή μας από τους πιο αιμοδιψείς (υποκινούμενους από τους νεοκαταχτητές άγγλους) φονιάδες συμμοριτές. Μια νύχτα του Φλεβάρη, κρύο τσουχτερό, χιονόνερο κι άγρια μπόρα. Είπαμε πως δε θα 'ρχόταν με τέτοια βαρυχειμωνιά. Γελαστήκαμε. Έτσι ξημερώσαμε μπλοκαρισμένοι. Χτυπάμε την καμπάνα. Αρχίζουν αυτοί πυκνό τουφεκίδι. Αναστατώνεται το χωριό. Έλεγες κ' ήταν μπλόκο κατοχικό από ιταλογερμανούς. Ο Γ. Τασούλης κι ορισμένοι άλλοι κατόρθωσαν και ξέφυγαν, κι ως είχαν κάθε 50 κι 100 μέτρα σκοπιές και φυλάκια. Ο Τασούλης μ' εν' αυτόματο στο χέρι, προσποιήθηκε πως ήταν δικός τους... και ειδοποίησε κι άλλους συναγωνιστές του... και διέφυγαν για να γλιτώσουν την κακή την ώρα... Λίγο αργότερα, εντάχτηκε με άλλους στο Λ.Σ. και σκοτώθηκε σε μια μάχη στον εμφύλιο.

Λημοσθένης Ζ. Τασούλης. Γεννήθηκε το 1929, αδερφός του Γιώργου, αντάρτης στο Λ.Σ. έπεσε κι αυτός μαχόμενος ηρωικά, σ' ένα πεδίο τ' αδελφοχτόνου μακελλειού...

Κλεονίκη Ζ. Τασούλη. Αδερφή των δυο παραπάνω τασουλαίων. Σκοτώθηκε κι αυτή σε μά-

χη... θήμα σ' εκείνο τον ανελέητο αγώνα του τρισκατάρατου αλληλοεξοντωμοῦ. Κι άλλα 3 αδέρφια από την ίδια οικογένεια, ο Γιάννης, ο Βασίλης κ' η Αναστασία. Ο Βασίλης είχε συλληφθεί πολύ γρήγορα τις αρχές του '46, και κλείστηκε στις φυλακές με θανατική καταδίκη στρατοδικείου κι έμεινε πολλά χρόνια κατάδικος και μελλοθάνατος, κι αποφυλακίστηκε το 1964. Οι ψευδομάρτυρες στη δίκη του στη Λάρισα, του 'χανε σκουρώσει τόσο χοντρές συκοφαντίες και ψεύτικες κατηγορίες, που θα τον εκτελούσαν, αν δεν τον φρόντιζε επίμονα ο δικηγόρος του Σκυλάκος που κατάφερε και τον απόσπασε «χάρη». Τό 'χε δηλώσει και στους στρατοδικές ότι, δε θα τον αφήσει πεισματικά να τον πάνε στο απόσπασμα .. Έτσι του γλίτωσε τη ζωή. Ο Γιάννης με την Αναστασία που είχαν περάει στον Δ Σ επέζησαν. Πορεύτηκαν την πολιτική προσφυγιά στη Ρωσία, κι εκπατρίστηκαν. Ο Γιάννης πέθανε εδώ. Αλλά άφησε πίσω του γυναίκα και 3 παιδιά... Η μάνα των 6 αδερφιών Τασουλαιών είχε μείνει στο Διάσελο ορφανή, κι έχει πεθάνει με το μεγάλο καημό και τον πικρό τον κόνο, που δεν είχε κανένα παιδί κοντά της να της κλείσει τα μάτια, στη στερνή της ώρα. Στάθηκε αβάσταχτος ο κόνος της για την ξεκληρισμένη φαιμέλιά που είχε αναθρέψει με τόσες δυσκολίες και στερήσεις. Όμως, πριν ξεψυχίσει, άφησε την ευχή της προς όλες τις ελληνίδες μάνες. Να μη γνωρίσει καμιά μάνα στον κόσμο τόσο μεγάλη στενοχώρια και δυστυχία σαν τη δική της, με 6 παιδιά, όλα για τον αγώνα. Τρία σκοτωμένα, ένα στη φυλακή μελλοθάνατο που δεν ήξερε αν θα ζήσει και δυο στην ξενιτιά.

Κώστας και Θανάσης Ν. Σπυρίδης. Ο πρώτος γεννημένος το 1926 κι ο δεύτερος το 1928. Υπηρέτησαν στον ΕΛΑΣ και στην Ε Π, κι έπειτα στο Δ Σ. Αλλά, τους έφαγε και τους δυο ο εμφύλιος! Ο Κώστας έπεσε στις 21.6.47 στον Αμάριμπεη -Ελασσόνας, κι ο Θανάσης στις 20.8.49 στο Γράμμο. Αβάσταχτος κι εδώ ο κόνος στους υπέργηρους γονείς τους...

Ανδρέας Θ. Αλεξανδρόης. Γεννήθηκε στο Διάσελο το 1927. Έγινε στην Κατοχή επονίτης κι εφεδροελασίτης. Αλλά στο Δ Σ σκοτώθηκε σε μάχη στο Λεοντάρι Καρδίτσας. Ο αδερφός του Ηλίας, αντάρτης και αυτός, βρέθηκε μετά την ήττα του Δ Σ, στην Ουγγαρία και ζει ακόμα εκεί στο χωριό «Ν. Μπελογιάννης». Η αδερφή τους Σταυρούλα που την είχαμε υπεύθινη της ΕΠΟΝ, κιάστηκε πολύ γρήγορα και κλείστηκε στις φυλακές για χρόνια, με την κατηγορία ότι, κατείχε ένα μπλοκ με κουπόνια της οργάνωσης, που πλήρωναν τη συνδρομή τους. Το γέρο κατέρα τους, τον καταδίκασαν κι αυτόν σε ισόβια δεσμά και τον φυλάκισαν.

Ηλίας Γ. Καλύβας. Γεννήθηκε το 1929. Διαπαιστωμένος μαχητής του Δ Σ, στη μεραρχία του κακεταν-Γιώτη, στην 192 ταξιαρχία στο 1ο τάγμα, μ' επικεφαλής τον Ν. Μπαλάλο (Μπα-

ντέκο) ακ' την Τσαρίτσανη. Πήρε μέρος σε πολλές μάχες και στην κατάληψη της Καρδίτσας και του Καρκενησιού. Αλλά σκοτώθηκε στις 13.3.49 σε μάχη στο Τσαρδάκι Καρδίτσας. Όταν την προηγουμένη, είχε επισκεφτεί την τραυματισμένη χωριανή συναγωνίστρια Βασιλίσσα Σπυρίδη - Τασούλη της είχε τούτ' τα λόγια:

«Πατριώτισσα, φεύγουμε για μάχη. Έχω μια προαισθήση πως δε θα γυρίσω ζωντανός κ' ίσως να μη σε ξαναδώ. Χάσαμε πολλά παλικάρια ακ' το χωριό μας! Μπορεί να πάω κι εγώ μαζί τους». Η προαισθήσή του βγήκε αληθινή. Άλλοι κάλι είχαν στη Βασιλίσσα που την είδαν στο νοσομείο, πληγωμένοι από τη μάχη «Το χωριανό σου Ηλία δεν τον ξαναβλέπεις. Έπεσε ηρωικά...».

Άλλοι 20χρονοι διασελιώτες αντάρτες που έπεσαν στον εμφύλιο πόλεμο: Κων/νος Ευθ. Καλίβας, Ουρανία Αλ. Καλίβα, Ιωάννης Ν. Τασούλης, Γεωργία Β. Παπαγιαννοπούλου, Βασίλης Παπαγιαννοπούλος, (πατέρας της), Σταυρούλα Ανθ. Χριστοπούλου και Κων/νος Αρχιλ. Βαρδάκας (θήμα ακροσεξίας). Οι στρατιώτες Ηλίας Παρκάς και Λάμπρος Μασσοίκας. Αλλά και 5 που χάλασαν οι αντάρτες: Γ. Ρακτοτάσιος, Γ. Καλίβας, Θαν. Τασούλης, Β. Βαρδάκας και Μαρία Μελάνο.

Στο αλβανικό Μέτωπο του 1940 σκοτώθηκαν άλλοι 2 από το χωριό μας, οι: Β. Ρακτοτάσιος και Λ. Ζαβαντής και ο Στέφ. Τσιόγκας, στα βουλγαρικά σύνορα, με την εκίθεση των χιλιερικών. Αιώνια η μνήμη όλων εκείνων που έπεσαν για πατρίδα, λευτεριά και γι' ανώτερα ιδανικά.

Γεώργιος Μανιάφας
Διάλεο Τρικάλων
π. Πρόεδρος Κοινότητας

Ένα νέο Σωματείο με τίτλο: «Βιβλιοθήκη Η Εθνική Αντίσταση»

Στις 19.11.91 ιδρύθηκε στην Αθήνα και για όλη τη χώρα, ένας Πανελλήνιος Σύλλογος με την επωνυμία: «Βιβλιοθήκη η Εθνική Αντίσταση». Την έμπνευση, την πρωτοβουλία και την προεργασία, επιφορτίστηκαν τρεις σεβαστές συναγωνίστριες της ΕΠΟΝ και του εθνικωαπελευθερωτικού αγώνα, γνωστές και από τη λογοτεχνική και ιστορική συγγραφική τους προσφορά. Είναι: 1) Η κ. Ελένη Φαλιάγκα - Παπανικολάου, 2) η κ. Ναταλία Αποστολοπούλου και 3) η κ. Αιγλή Παράκου - Λάγου. Ο Σύλλογος που πήρε το όνομά της αναγνώρισης, κλασιώθηκε από αρκετούς βετεράνους αντιστασιακούς, γυναίκες και άντρες, συγγραφείς ακ' όλες τις προοδευτικές, κομμωτικές, σοκωρικές. Ο κύριος και βασικός σκοπός του σωματείου αυτού είναι, Η περισύλλογή και συγκέντρωση του ελκόμενου κι ανέκδοτου συγγραφικού υλικού, που αφορά την Εθνική μας Αντίσταση, (βιβλία, χειρόγραφα, περιοδικά, αρχεία, ντοκουμέντα, καταγραφές, μαρτυριών σε κασέτες, κ.λπ.) ό,τι δηλαδή, έχει σχέση γραπτή ή προφορική, με την ηρωική κι αθάνατη εκεί-

Για την Εθνική Αντίσταση και την προτομή του Βελουχιώτη

Του Λάμπρου Μάλαμα

Όταν η επίσημη πολιτεία, αναλογίστηκε κάποιες ευθύνες για την κατατρεγμένη και αδικημένη Εθνική μας Αντίσταση, την αναγνώρισε πνευματικά, το Σεπτέμβριο του 1982 με νόμο, και πρόσφερε και ανάλογες συντάξεις σε αγρότες και αναπήρους. Τότε, και ο κ. Μιλ. Έβερτ δήλωνε στο «Κάραβελ» της Αθήνας: «Τιμούμε τον Άρη Βελουχιώτη...». Και το 1989 επίσης, ο κ. κ. Μητσοτάκης και Τζανετάκης, διακήρυσαν με όλα τα «μέσα», τη Συμφωνία και την υποσχέση της περίφημης «Συμφιλίωσης», όπως και της ολοκλήρωσης και δικαίωσης των αντιστασιακών αιτημάτων. Οι διακηρύξεις όμως εφίπνες, δεν ήταν παρά, η παραπλάνηση και η υποκριτική διάθεση των σημερινών κρατούντων. Επιδίδωκαν, να πάρουν την εξουσία και να μορφοποιήσουν την ελαστική (ανάλογα με τις εξελίξεις) κοινοβουλευτική τους δικτατορία. Έτσι, όπως συχνά, μετατρέπουν, τη μειοψηφία της κάλπης (47%) έντεχνα, σε βουλευτική πλειοψηφία. Αθέτησαν λοιπόν κάθε υπόσχεση που είχαν δώσει στην Εθνική Αντίσταση. Ανάτρεψαν κι αρνήστηκαν τους νόμους που ψήφισαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις και κατασκευάζουν άλλους, στα δικά τους μέτρα και συμφέροντα, μ' έναν ψήφο επιπλέον στη Βουλή, του Κατσίκη, του τούρκου ή του Μύκη. Τον αέρα βέβαια τον παίρνουν κι από τους γκόμενους «ασκούς του αόλου». Στο πρόγραμμά τους το κρυφό, ήταν να να χτυπήσουν πρώτα τη μεγαλύτερη αξία του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού, που λέγεται Εθνική Αντίσταση, και που παραμένει τη νεότερη ιστορική συνείδηση της Ρωμιοσύνης, σαν η πρώτη, η πιο ατίμητη κι ανεπικύστη Αξία. Και να να μην έφτανε η περικο-

πηγοποίηση, που το γένος μας βρέθηκε στις καλύτερες δυνατές και αναγεννητικές στιγμές της σύγχρονης ιστορίας του. Το σωματείο αυτό, θ' αγωνιστεί μέγιστα σε πλαίσια δυνατότητας, και μ' όλα τα προσφερόμενα «μέσα», για την προβολή, την καλλιέργεια, την παιδεία, τη μεταλαμβάνουσα των φώτων και ιδανίων της στις νεότερες γενιές και γενικά, στη διαιώνιση της αξίας του δεύτερου εκείνου 1821 του λαού μας. Ελπίζουμε πως, όλοι οι καλής πίστης και θέλησης αγωνιστές, θα προσφέρουν ό,τι έχουν από δικά τους, ή και συγγενών τους βιώματα και συγγράματα της εποχής εκείνης, θα στείλουν πρόθυμα την πνευματική τους κατάθεση και την ιστορική τους μνήμη. Όταν με τον καιρό, θα εξασφαλιστεί η στέγασση της Βιβλιοθήκης, θα λειτουργήσει και σαν δανειακή. Όσοι είναι απειθαυμάτοι, ως υποταγμένοι για όποια αναγκαία και βέβαια ενημέρωση στα τηλέφωνα των παραπάνω αριθμών, που αποτελούν και την Προσωρινή Επιτροπή: Η κ. Φαλιάγκα 9916524, η κ. Αποστολοπούλου 9915974 και η κ. Παπάκου 2024232.

Λ. Μάλαμας

πή αντιστασιακών συντάξεων, που είχε δώσει η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, κι ο περιορισμός κάθε προβολής και γιορταστικής επετείου, (με εξαίρεση τη μάχη της Κρήτης που δαπάνησε 460 εκατομμύρια δρχ. για την επίδειξή της) εξαπέλυσαν και τους Φρανς Τσαγκάρηδες, ν' αποτρέψουν την τοποθέτηση ανδριάντα του Άρη Βελουχιώτη στη γενέτειρά του τη Λαμία, όπως είχε αποφασίσει το Δημοτικό της Συμβουλίου και άλλοι φορείς. Αυτή η στάση και συμπεριφορά της πάντοτε αδιόρθωτης «γιρονδίνας», δεν κρίνεται με μέτρα λογικής και ηθικής. Η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη, επικαλείται «Εθνική Ενότητα και Ομοψυχία» για να βγει η χώρα από το οικονομικό χάος και την αζεπέραστη κρίση που τη μαστίζει... Κι όμως, καλλιεργεί τον εθνικό διχασμό και τη μισαλλοδοξία. Θέλει ως φαίνεται, να βλέπει μόνο προτομές του στρατηγού Ζέρβα που διοικούσε 12 χιλ. άντρες μόνο στον ΕΔΕΣ, και να μην υπάρξει άγαλμα του Άρη, που στάθηκε πρωτοπόρος, πρωτομάχος και δημιουργός του ΕΛΑΣ με τις 128 χιλ. αντάρτικου και λαϊκού στρατού. Ξέρουν μόνο να του ρίχνουν λάσπη, να τον αποκαλούν «σφαγέα» με το αντίστροφο στα μέτρα τους ψέμα για τα θύματα του Μελιγαλά... Έτσι, όλες οι προεκλογικές επαγγελίες τους, αποδείχτηκαν «φωνές Ιακώβ και χείρες Ησαΐ». Επιστρατεύουν δε και μερικούς κοντυλοφόρους καλοθελητές και μπαφολόγους, για περισσότερη λάσπη και συκοφαντία. Ιδέστε και παράδειγμα ενός χρονογράφου της εφημερίδας «Το Βήμα» που υπογράφει ως Ν. Πολίτης. Ο κύριος αυτός, σαν δεινός επιδειξιολόγος, στις 29.12.91, εκτόξευσε από την ανεξάντλητη μεμβράνη, το φαρμάκι του, ενάντια στην άσπιλη μνήμη του θρυλικού Βελουχιώτη. Με τα πολλά, αφού τον θεώρησε «αμφιλεγόμενο» πρόσωπο, και τον ανδριάντα του «πράξη στερημένη ηθικής αξίας» (sic). Να να κατηγορεί μια Θεοδόρα και μια Κασσιανή, τον όποιο Ναζωραίο λυτρωτή. Για το φωστήρα κ. Ν. Πολίτη, δεν έχουν λοιπόν δικαίωμα να τιμήσουν τον πρωτοκαπετάνιο της μεγαλύτερης και πανελληνίας αντιστασιακής ένοπλης οργάνωσης του ΕΛΑΣ, που συγκρότησε μόνος του ο Άρης και είχε 10.000 νεκρούς στον αγώνα. Ενώ τον ΕΔΕΣ τον ίδρυσε όχι ο Ν. Ζέρβας, αλλά, οι Πλαστήρας - Σλήμαν - Πυρομάγλου στο Παρίσι... και είχε μόνο 1.187 νεκρούς.

Αλλ' ας μάθει ο προκαταλημμένος χρονογράφος του «Συγκροτήματος» ότι, οι άγγλοι κέρα από τ' αρνητικά, τα σατανικά και διασπαστικά τους τερτίκια, και δια του Κρις Γουιντχάουζ αποφάνθησαν για την αξία του Βελουχιώτη και με τούτα τα λόγια, «Το εγχείρημα του Γοργοκόταμοι χωρίς το Ζέρβα δε θα γινόταν· αλλά, και αν δεν ήταν ο Άρης δεν εκρόκειτο να επιτύχει». Οι δε υπό τον Ντεγκάλ αντιστασιακοί παράγοντες της Γαλλίας, τμήσαν τον Άρη στο μεγαλύτερο τότε περιοδικό τους με ολοσέλιδη φωτογραφία, που στη λεζάντα έγραφαν: «Ο Αρχηγός του ΕΛΑΣ, ο πιο ένδοξος Έλληνας παρτιζάνος!».

Αλλ' έχουμε κλήθος από ιμνητικότερες μαρτυρίες, για να κριστούν οι όποιοι εμπαιθείς κι ανιστόρητοι... τσαγκάρηδες και πρόχειροι κριτές ο κάθε κ. Πολίτης για την αξία του Βελουχιώτη. Μετά την ενωμένη θριαμβική επιτυχία του Γοργοκόταμοι (που συμμετείχαν 150 αντάρτες του Άρη και 60 του Ζέρβα) ας μάθουν από τον ίδιο το Ν. Ζέρβα, ποιός ήταν ο ιδρυτής του ΕΛΑΣ: «Άρη μου ήσαν υπέροχοι! Ήσαν καταπληκτικοί στην επιτελική σου διάταξη και σε κάθε ενέργεια, και στην ταχύτατη εκτέλεση. Μας ξεπέρασες όλους! Χίλις φορές μπράβο σε Σένα και στους άντρες σου!». Κι ο αρχηγός του ΕΔΕΣ-ΕΟ-ΕΑ θα του ξαναγράψει «Αγαπητέ μου Άρη, παντού έπλεξα το εγκώμιόν σας, όσας και των ανθρώπων σας και παντού εξηλεκτραύγασα μόνον υπέρ του Άρη και του ΕΛΑΣ...». Αλλά, ιδού κι ένας νεώτερος στρατηγός ε.α. ο Χρ. Θεοδώρου, έγραψε «Αν στις κρίσιμες περιόδους του έθνους, παρουσιάζονται ηγετικές φυσιογνωμίες, όσας το 1821 στην περίοδο της Κατοχής 1941-44, αναμφισβήτητα, η φυσιογνωμία του Θανάση Κλάρα (Βελουχιώτη) ήταν μία απ' αυτές».

Γιατί λοιπόν χολοσκάνε, αυτοί οι σοίπερ φανατικοί και κούροι «εθνοφρόνοι» για τον αντριάντα του υπεράξιου και τίμιου λεβεντογιού της Ροϊμέλης, και της Ελλάδας, του γενναίου πολεμιστή στο Μακεδονικό Μέτωπο του 1940 και κορυφαίου αντιστασιακού ηγέτη, που αγωνίστηκε και αυτοθυσιάστηκε σαν κερήφανος Έλληνας, χωρίς εγγλέζικες λίρες, ενάντια στους 3 καταζητητές της εποχής εκείνης. Γιατί εμετιάζει τον αγλέουρα ο κ. Πολίτης και συμπαριστάται στα συνδαιλιίσματα των καθών του κ. Φρανς και των φίλων του, και ρίχνει το δικό του υφιόνι, για να μειώσει την αξία του κολέμαρχου. Αναφέρεται μάλιστα και σε μία σύγκριση με τον Κολοκοτρώνη και Καραϊσκάκη που τους έβγαλε στα βουνά οι Κλεφτουριά, και οι εμπειρικοί πολεμικοί αγώνες των Κατσαντωννίων και των Ζαχαριάδων ενώ, ο Άρης, σαν γιάς μεγαλοαστού, του Κλάρα της Λαμίας, βγήκε μόνος του στο κλαρί, κι έφτιασε το αντάρτικο, για τη λευτεριά του λαού και της πατρίδας μας. Τονε μίσησαν αυτοί, γιατί δεν πήγε στα τάγματα Ασφαλείας. Και αν ο κ. Ν. Πολίτης ήταν σε θέση να κρίνει και να συγκρίνει την ιστορία του 1821 παραλληλιστικά, με

την εκοκιοία της Εθνικής μας Αντίστασης που δημιούργησε ο Άρης, δεν θα αλλοίωνε με τη φτηνή προπαγάνδα του, τα σύμβολα και τους θρύλους εκείνοι του άνισου, του τόσο εύνοχου και υπεράνθρωπου εθνικοαπελευθερωτικού μα αγώνα, που κληροδότησε μια τέτοια παράδοση κι επισκίασε και τον ξεσηκαμό του Εικοσιένου.

Ο εν ακρισία και υπνοβασία αργυρώνητος χρονογράφος (που θυμίζει Π. Κατηφόρη και Σ. Μαράντο σε άλλες εποχές), τι θα είχε να παρουσιάσει καλύτερο, ενδοξότερο και εθνικά περηφανότερο, από την νεώτερη ιστορία του ελλητισμού μας, εκτός από τους αγώνες και τις νίκες του 1912-13, το φωτεινότερο μετώπο της εποχής της Αντίστασης 1940-44 που επιτελέστηκε η κορύφωση του ηρωισμού της αθάνατης ελληνικής ψυχής, μέχρι το «Πολυτεχνείο» των αξίων απογόνων. Μήπως θα είχε να μας αποδώσει τη ντροπή του 1897, ή τους εθνικούς δαχασμούς και την εθνική καταισχύνη της Μικρασίας; Ή μήπως τη νέα κατοχή των αγγλοαμερικάνων και τον εμφύλιο '46-49, που μας ορφάνεψαν την κοινωνία, από τα μεγαλύτερα πνεύματα, και μας εκέβαλαν γενοκτονία και την αποικιοκρατική τους κηδεμονία.

Κρίμα που για όλες τις συμφορές του έθνους, ειθύνεται κατά μέγα μέρος, η παράταξη του κ. Πολίτη

Έχει δίκιο ο πρόεδρος κ. Καραμανλής που δήλωσε πρόσφατα στη Θεσ νίκη ότι, «σε τ' κει λέγονται και γράφονται, δεν εκτιμούνται με τα μέτρα της λογικής». Αυτό αντιστοιχεί και στον κ. Πολίτη, που άδειασε τη χολή του στη μνήμη και στο πρόσωπο του Άρη Βελουχιώτη, με αφορμή την προτομή του στη Λαμία. Προσπάθησε δε, να δικαιολογήσει την απόρριψή της και με το εξής εγχείρημα: Αφού γράφει, «γκρεμωσακίζονται» τ' αγάλματα του Λέβιν και του Στάλιν, γιατί να στήνομε εμείς «εικονολατρίες» του Βελουχιώτη. Ως φαίνεται η ουτοπία και η μικρή αντιληπτική του εμπέλεια, δεν του επέτρεψαν να καταλάβει το μέγεθος των εγκλημάτων που επισώρευσε στην Ειρώπη και στην ανθρωπότητα, η παρανοϊκή καμώρα των 6 της Μόσχας. Έτσι, κατά την τυφλοσοφική γνώμη του κοντόφθαλμου χρονογράφου, πρέπει κι εμείς οι Έλληνες ν' απολείψουμε από μνήμες, ψυχές και συνειδήσεις γενεών, τους βελουχιώτηδες... και να καμαρώνομε (χάρη συνταγματικής ισονομίας και ισσοπολιτείας (!) μόνο τους ανδριάντες του στρατηγού Ζέρβα, ή του Τροϊμαν και άλλων ξένων βασιβαρών βασιλιάδων και πριγκίπων, που κληρώνομε και τόσους αστυνομικούς να τα φυλάνε. Αν όμως έλλειπε ο Άρης το 1940-44 και άλλοι κορυφαίοι πατριώτες, οι φαρμακολόγοι της στριψόδικης κοντυλοφορίας, θα κάνανε σήμερα 70 ασκόνδλους τεμενάδες την ημέρα, στεφανώνοντας τ' αγάλματα του Χίτλερ και του ναζισμού. Κι ας γράφει για το ίδιο θέμα, στην ίδια εφημερίδα και σε παράκλυρη στήλη προς τιμή του, ο πρώην υπουργός κ. Γ. Κανή ότι:

Μορφές και μνήμες

Έλλη Φωτίου Γιαννά

(Μια υποδειγματική αγωνίστρια)

Στις 16.11.91, στην Αγία Παρασκευή Αττικής, έπαψε να χτυπάει, η καρδιά μιας πολυαγαπητής, αγωνίστριας της Εθνικής μας Αντίστασης, της Έλλης Φ. Γιαννά.

Η αλησμόνητη φίλη, υπήρξε μια τόσο υποδειγματική και ολοκληρωμένη ηθική προσωπικότητα, που άγγιξε την τελειότητα. Η πολιταρχική στα νιάτα της, αγωνιστική ζωή της, συνδυάστηκε και συμπορεύτηκε με τη δικαιοκρίτεια, την υπομονή, την ψυχραιμία, τη μεγαλοσύρεια και τη νηφαλιότητα και μ' ένα πρότυπο ταθιρής και αγαθής αγάπης και φιλίας. Απλή, ευγενή απροσποίητη, χωρίς φτιασιδώματα κι επιδειγματικούς τρόπους. Μ' εύστοχη κρίση, σιωπής εκτιμήσεις, όφρος γαλήνιο και μελιζίο την αντιμετώπιση των θλιβερών καταστάσεων του πέρασι. Ένας τύπος και υπογραμμός, που αφησε την έξοχη ανάμνηση και τη σφραγίδα, μιας σιβαστής κι αξιοπρεπής αθόρυβης αγωνιστικής φυσιογνωμίας, σε όσους είχαν την τύχη α τη γνωρίσουν, ως συναγωνίστρια στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής και σα γνωστή και φίλη σε όλη της τη ζωή. Ήταν μια μάννα ιστορική, συντρόφισσα ιδανική, αλλά κι ευσυνειδήτη ανθρωπιστρια, παρήγορη συμπαραστάτρια κι πόνους κι αγωνίες γνωστών, φίλων, συγγενών και συνανθρώπων. Η παρουσία της, ως ο γίρμα του βίου της, σχτινοβολούσε τη χαρά, η φυσική απλότητα, την αισιοδοξία.

Όταν πιθαίνει μια απλή κι ανώνυμη μάννα σου λασού, ο κόσμος γίνεται φωχότερος. Μα όταν πιθαίνει η μάννα, που ήταν κάποτε σαν αγωνίστρια, παρούσα στο προσκλητήριο της πατρίδας, των καιρών, σβήνει εν' αστέρι που φώτιζε σκοτάδια στην πικρή γη των ανθρώπων, λγαυτείδι το φως από τις λίγες που σπόμειναν με άλλες ψυχές, στη σκληρή και βάρβερη κοινωία που ζούμε.

Μόνο όσοι έζησαν κι αγωνίστηκαν στην Εθνική Αντίσταση και βαφτίστηκαν στην αναγεννητική εκείνη κολυμπήθρα του γένους (1940-44) με τα υψηλότερα ανθρωπιστικά ιδανικά, και διαμόρφωσαν με βιοματική συνέπεια έναν ηθικό και ακέραιο χαρακτήρα, είναι σε θέση να γνωρίζουν καλύτερα την απόλλεια και την αξία αγωνιστριών που χάνονται, όπως η Έλλη Γιαννά.

Έχει μνημείο στην κομμόπολη Γκριτζαλί ή κριζαλί της περιοχής Σμόρνης το 1915, από ευατάστατους γονιές. Η μικρασιατική πανολε-

φρία τη βρήκε μόλις 7 χρονών. Ήταν το στερνοπαίοι από τα 6 που είχε ο Αναστάσης και η Λήμητρα Καπαντώνη, κι από την πατρική γιαγιά της, ριζοκρατιόταν από την περίφημη γενιά των Πετριεζάδων πολεμιστών του 1821.

Έλλη Φ. Γιαννά

Η μικρή Έλλη, επέζησε, περνώντας «δια πυρός και σιδήρου» μέσα από τις φωτιές και σφαγές των καννίβαλων τούρκων στη Σμόρνη. Εκεί βίωσε το 1922, η ψυχούλα της όλη τη φρίκη και το σπαραγμό των Ελλήνων της ορφάνιας και του ξεκλήρισμού. Οι οσμανλήδες είχανε σφάξει τον πατέρα της και τα δυο αδέρφια της 18 και 20 χρονών. Ο πιο μεγάλος αδερφός, ήταν αιχμάλωτος του Κεράλ, και σόθηκε μετά, όπως και οι δυο άλλες αδερφές της, που φρόντισαν και τις πήραν μαζί τους κάποιοι συγγενείς στην Αθήνα. Η Έλλη μέσα σ' εκείνη την τρομερή λαίλαπα, κρατούσε τη μάννα της από το χέρι και τη συγκράτησε, καθώς είχε περιέλθει σ' απόγνωση και αδιέξοδο ν' αυτοκτονήσει. Έτσι γλίτωσαν και όπου φύγει φύγει, μ' ένα καράβι βρέθηκαν στο Χανιά. Εκεί φιλοξενήθηκαν από συγγενή του Ελ. Βενιζέλου. Ένας Βαρούχας μάλιστα, που είχε παντρευτεί γαλλίδα αριστοκράτισσα, είχε σκοπό να υιοθετήσει την Έλλη, καθώς εκτίμησε την εξοπνάδα και την ομορφιά της, αλλά, συνάντησε την άρνηση της μάννας της.

Έπειτα ταξίδεψαν στην Αθήνα όπου αντάμωσαν και τις άλλες δυο αδερφές της. Από την προσφυγική ζωή στην πρωτεύουσα, υπόφεραν χρόνια. Η Έλλη τέλειωσε το δημοτικό και το γυμνάσιο και είχε ταλέντο και όνειρο να γίνει ηθοποιός. Όμως, οι φτώχειες και οι στερήσεις, δεν της επέτρεψαν ανώτερες σπουδές, που είχε φιλοπερό ζήλο και καημό ν' ακολουθήσει.

Με την ίδρυση του ΕΑΜ και της Εθνικής Αλληλεγγύης, οργανώθηκε από τις πρώτες στο Κίνημα από τις 27.9.91 κι έγινε στέλεχος στην Αλληλεγγύη. Συνειδητοποίησε την αναγκαιότητα, να ιοριθούν συσσίτια και φαρμακωτική περίθαλψη, για να σωθούν, με βοήθειες οι άν-

τα οικά μας στεφάνια, θα έπριπε να ήταν σα τον Βελουζιώτη, τον Σαράφη, τον Ψαρρό, τον Ζέρβα και τους πολεμιστές του Γοργοπόταμου.

Σ. Σ. Τον Σαράφη δολοφόνησε η CIA και τον Ψαρρό η Ιντέλιτζενς Σέρβια.

θρωποι του λαού που πέθαιναν στους δρόμους από πείνες και αρρώστιες. Ενστερνίστηκε τα ιδεώδη του απελευθερωτικού αγώνα και πάλεψε ως το φθινόπωρο του '44 με πίστη και αυταπάρνηση σε οργανώσεις της Αθήνας.

Το 1943, είχε προσληφθεί στο Σουηδικό Ερυθρό Σταυρό και στην Υπηρεσία Λιανομής Τροφίμων κ.λπ. Έτσι κι απ' αυτή τη σκοπιά, πρόσφερε ιδιαίτερα πολύτιμες υπηρεσίες, στην επιβίωση του λαού. Αμέσως μετά την απελευθέρωση, βρέθηκε για λίγους μήνες, έκτακτη υπάλληλος στο υπουργείο εμπορίου, που είχε απορροφήσει προσωρινά τους υπαλλήλους του Ερυθρού Σταυρού.

Η ευαίσθητη, ευγενική και αλτρουϊστική στάση και συμπεριφορά της από τους κόλλεους του ΕΑΜ και της Εθνικής Αλληλεγγύης, σε όλη τη ναζιστική κατοχή, σημάδεψε ολόκληρο τον άψογο, συναισθηματικό και ηθικό της βίο.

Η απώλεια του πατέρα και των αδερφών της στη συμφορά της Σμύρνης, ο ξηρισμός και οι έντονες δραματικές βιοματικές εκδηλώσεις εκείνης της εθνικής μας τραγωδίας, μαζί και με την ιδεώδη ταύτιση και αρμονική σύζυγική συμβίωση με τον φωτισμένο κι εξίσου μεγάλο-ψυχο Σύντροφό της, συντέλεσαν στη διάπλωση, ανάπτυξη και σφιγριότητα, του ενάρτεο και ανώτερο ηθικός της και του φιλοσοφημένου και διαλεκτικού πνευματικού της επιπέδο.

Με το ξέσπασμα όμως του εμφύλιου, διώχτηκε από το υπουργείο εμπορίου, με βαρύτατο μάλιστα «φάκελο» από την Ασφάλεια, για να βρεθεί και πάλι στις πρώτες γραμμές μάχης, κατά των άγγλων νεοκατακτητών του Σκόμπι και του Τσώρτσιλ.

Υπηρετήσε σε οδοφράγματα, προμήθειες, εφοδίων, παροχές τροφοδοσίας και βοήθειας, στην ΕΓΑ, σε λαϊκές επιτροπές, σε ετώνους κ.λπ.

Το 1946 παντρεύτηκε τον ερίστη, εξαιρετο αγωνιστή στην Αντίσταση οικονομολόγο Φώτη Γιαννά, κι απόχτησαν τον άξιο γιό τους Βασίλη.

Η Έλλη, είχε καλλιεργημένο και αξύ κριτικό πνεύμα, ψυχική αρχοντιά με πλούσια αισθήματα, γεμάτη καλοσύνη, μετριοφροσύνη, ευγένεια κι ανθρωπιά. Από το 1965 ως το '68, έζησε και στα Γιάννινα, όπου υπηρετούσε ο σύζυγός της ως οικονομικός έφορος, που, μετά το πραξικόπημα, η χούντα τον απέλυσε...

Η πολεμένη αγωνίστρια, επέκρινε πάντα τις προκλήσεις κι επιδείξεις των κοίφων μεγαλοαστών.

Του Αίγιοστο του '91, αρρώστησε βαριά και η ανίατη ασθένεια της εκοχή, την έστειλε στον τάφο. Είχε αφήσει λόγο στους δικούς της, όταν θα την ξεπροβόδιζαν, να μην αφιερώνουνε στο σκήνωμά της, ούτε λουλούδια, ούτε ερική-δέιους, ούτε στεφάνια. Αλλά, τα έξοδα όλα... και των μνημοσύνων, να διατεθούν για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Μ' αυτή τη στερνή της επιθυμία, έδειξε και στο τέλος του βίου της, το ψυχικό της μεγαλείο,

τη δικαιοκρασία, την ταπεινότητά της, αλλά και μια βαθύτερη και ουσιαστικότερη εκτίμηση και αποτίμηση στο γόνημα της ζωής και του θανάτου και μιαν ακέριατη στάση και θέση πάνω στην απλή και σωστή φιλοσοφηση του ανθρώπινου τέλους. Είπε λοιπόν, όχι στην εκδίεξη, 'Όχι στην εκμετάλλευση των ζωντανών και των νεκρών. Ένα απλό χωμάτιμα ζήτησε για το κοιφάρι της πριν ξεψυχήσει, συμφωνώντας ίσως και συμφερώντας όλους τους βασανισμένους και πικραμένους συνανθρώπους και ισότητα με την ύπαρξή της με τους αδύναμους και καταφρονεμένους, από τη συστηματική πολιτική και κοινωνική αδιαφορία κι αχαριστία.

Ποιάς μπορεί να μη θαιμάσει, μια τέτοια αντιστασιακή φυσιογνωμία, μια τόσο υπέροχη μορφή και ψυχή, με σπάνια προσόντα, μέσα στη φυσική και λαϊκή της οντότητα;

Ποιάς δε θαιμάσει και δε δάκρυσε για τόσες άλλες αμέτρητες αγωνίστριες που έδωσαν τόση στη ζωή και στην πρόοδο κι έκεισαν μέσα στο αέριο χωνευτήρι της λήθης, των άγνωστων και αφανών ηρώων του λαού; Αυτοίς που διέθεσαν ολόκληρο το βίο τους, στην ηθική συνειδηση την τετράγωνη λογική και τη βαθιά συναισθηση του δικίου της ολότητας;

Η Έλλη Γιαννά ήταν ένα πρότυπο σεμνότητας. Ας παραμείνει παράδειγμα προς μίμηση και στην καρδιά παρηγοριά και κερφήνια για τον άντρα της, το γιό, τους συγγενείς της. Με προπαντός στον εκλεκτό της Σύντροφο η εύλογη γημένη της σκιά, ας είναι πάντα ζωντανή κι ας του χαρίζει ηθική δύναμη και στέρεη μακροβιότητα.

Όταν φεύγει μια αντιστασιακή μορφή για το αιώνιο ταξίδι στα Ηλίσια πεδία, είναι ταυτοχρονα κι ένα κέρασμα στην ιστορία, τη ζωή και την αθανασία.

Η Έλλη αναπαύτηκε στου τάφου τη γαλήνη

και θ' ανασταίνει τους καημούς του κόσμου για ειρήνη

Το άδικο την πίκραινε, τη θέριενεν η κάλη

γιατ' είχε πνεύμα δίκαιο, ωραία ψυχή μεγάλη

π' άγγελοι μέσα χόρειαν και χάραι ο κόσμος όλος

ήλιοι στεριές και θάλασσες και τ' ουρανού ο θάλλος

Σαν ζούσε κέρναε τις καρδιές με νέκταρ κι αμβροσία

και ποιός δε θα τη ζήλευε μια τέτοια αθανασία

Ποιάς αγαπάει το λαό ποτέ του δεν πεθαίνει

μοιάς' η ψυχή του ηλιαυγή που όλα τ' ανασταίνει

Λάμπρος Μύλαμα

Ανθρωπιστικές νότες
Δυο παραδείγματα
για το ελληνικό και ιταλικό φιλότιμο

(Από το έπος του 1940)

«Πόσο χαριτωμένος είναι ο άνθρωπος
 όταν είναι Άνθρωπος»

Μένανδρος

Του Λευτέρη Παπαθανασίου

Συν/χου Εκπ/κού

Το έλεγαν οι σεπτοί μας πρόγονοι και συγχρόνως το έκαναν πράξη ζωής! Και για να είσαι ωραίος, πρέπει να 'χεις φιλότιμο, λεβεντιά, ψυχική αρχοντιά, ανθρωπιά, ήθος, χριστιανική αγάπη, ανεξικακία και να διακατέχεσαι από την ξεχωριστή θεώρηση πραγμάτων, γεγονότων και ανθρωπίνων πράξεων.

Για το έπος του Σαράντα οι παρακάτω στίχοι μιας Ηπειρώτισσας ποιήτριας, θα μας θυμίζουν πολλά.

«Σημαίνει η ώρα η μεστή.

- Πενήντα χρόνια

Δε μετριέται η δόξα με το χρόνο.

Η λευτεριά ζυγιάζεται μ' αγώνες
 στης λεβεντιάς τα μαρμαρένια αλώνια.

Και στης τιμής βαφτίζεται το φως.

Εκεί που αναμετρήθηκες,

ανθέ της πέτρας, δρυ βασιλική.

Μάνα Γυναίκα κι Αδερφή.

Αυγερινέ της Πίνδου.

Πενήντα χρόνια νίκης φλάμπουρο.

Όραμα του Σαράντα ανηφορίζεις».

«Υπάρχει και φιλότιμο» μας λέει ο αλησμόνητος μεγάλος μας συμπατριώτης Αλέκος Σακελλάριος, (συμμαθητής και φίλος του αείμνηστου πατέρα μου). Ναι, υπάρχει φιλότιμο, λέξη άγνωστη για τους ξένους και τα λεξικά τους, που σ' εμάς εδώ είναι «είδος εν επαρκεία», όπως λένε στην εμπορική γλώσσα. Τα παρακάτω χαρακτηριστικά και συγκλονιστικά παραδείγματα, θα καταδείξουν του λόγου το ασφαλές και θα μας δημιουργήσουν προβληματισμούς για το «Πνεύμα του καιρού μας και του τόπου μας».

Τ' ανθρώπινα αισθήματα των Κρητών, τ' απόδωσε καλύτερα από κάθε άλλον ο γνωστός Γερμανός συγγραφέας Έρχαρτ Καίστενερ που γνωρίζει άριστα την ελληνική. Γράφει:

«Στα 1952 πήγα για πρώτη φορά μετά τον πόλεμο στην Αθήνα. Η γερμανική πρεσβεία όταν άκουσε πως είχα πρόθεση να πάω στην Κρήτη, μου συνέστησε, επειδή ήταν πολύ νωρίς ακόμα και οι πληγές από τη γερμανική κατοχή ανεπούλωτες, να λέω πως είμαι Ελβετός. Αλλά εγώ τους ήξερα τους Κρήτες. Από την πρώτη στιγμή είπα, πως είμαι Γερμανός και όχι μόνο δεν κακόπαθα, αλλά ξανάζησα παντού όπου πέρασα τη θρυλική πια κρητική φιλοξενία. Ένα σούρουπο, καθώς βσιλίε ο ήλιος, και το

ρήμα αυτό μονάχα οι Έλληνες, στην πλούσια γλώσσα τους, με τόσο χρώμα έχουν δώσει πλησίασα το γερμανικό νεκροταφείο έρημο, με μόνο σύντροφο τις τελευταίες ηλιαχτίδες. Έκανα όμως λάθος. Υπήρχε εκεί και μια ζωντανή ψυχή, ήταν μια μαυροφορεμένη ηλικιωμένη γυναίκα. Με μεγάλη μου έκπληξη είδα ν' ανάβει κεριά στους τάφους των γερμανών νεκρών του πολέμου και να πηγαίνει μεθοδικά από μνήμα σε μνήμα.

Την πλησίασα και τη ρώτησα:

Είστε από δώ;

Μάλιστα.

Και τότε γιατί το κάνετε αυτό; Οι άνθρωποι αυτοί σκότωσαν τους Κρητικούς.

Η απάντηση μόνο στην Ελλάδα θα μπορούσε να δοθεί.

Παιδί μου, είπε, από την προφορά σου φαίνεσαι ξένος και δε θα γνωρίζεις τι συνέβη εδώ στο 1941 με '44. Ο άντρας μου σκοτώθηκε στη μάχη της Κρήτης κι έμεινα με το μονάκριβο γιό μου. Μου τον πήραν οι γερμανοί όμηρο το '43 και πέθανε σε στρατόπεδο συγκέντρωσης. Στο Σαξενχάουζεν. Δεν ξέρω που είναι θαμμένο το παιδί μου. Ξέρω όμως, πως όλα τούτα ήταν παιδιά μιας κάποιας μάνας σαν κι εμένα. Και ανάβω στη μνήμη τους, επειδή οι μάνες τους δεν μπορούνε νά 'ρθουν εδώ κάτω. Σίγουρα μια άλλη μάνα θ' ανάβει το καντήλι στη μνήμη του γιού μου».

Άλλο παράδειγμα: Ο Καθηγητής Παν/μίου κ. Ζ. Τσιρπανλής, σ' ένα περισπούδαστο βιβλίο του, αναφέρει ανάμεσα σε πολλά άλλα και τα εξής: «Ένας Άγγλος δημοσιογράφος στο ελληνοϊταλικό Μέτωπο, ο David Walker, περιγράφει ως εξής τη συμπεριφορά των Ελλήνων απέναντι στους αιχμαλώτους τους: «Υπήρξα συχνά αυτόπτης μάρτυς της παραδόσεως μιας κυκλοθείσης ιταλικής μονάδος. Αφ' ης στιγμής οι ιταλοί ηχημαλωτίζοντο, τους συμπεριφέροντο μάλλον όπως συμπεριφέρονται εις δυστυχείς, παρά εις εχθρούς. Πόσες φορές δεν είδα Έλληνες στρατιώτες να δίνουν τα τελευταία τσιγάρα τους, την περιορισμένη μερίδα του ψωμιού τους σε ιταλούς που είχαν αιχμαλωτισθεί. Λιότι ο Έλλην, μολονότι περιέβαλλε με περιφρόνησιν του Ιταλόν στρατιώτην, δεν ησθάνετο προς αυτόν, ως άνθρωπον, μίσος. Όλον το μίσος των, οι Έλληνες το επεφύλαζαν δια τον Μουσολίνι και τον κόμητα Τσιάνο, δια τους ανθρώπους που είχαν ρίψει τον ιταλικόν

στρατόν εις τον πόλεμον. Και αυτό εφαινότο από τα τραγούδια, που τραγουδούσαν, ενώ προήλαιναν».

Στα αισθήματα ανθρωπιάς των Ελλήνων στρατιωτών, ανταποκρίθηκαν κατά τον ίδιο τρόπο, αργότερα και οι Ιταλοί στρατιώτες. Όταν με τη βοήθεια των Γερμανών συμμάχων τους, μεταβλήθηκαν σε καταχτητές της χώρας που τους είχε νικήσει. Από Ιταλικό βιβλίο για τον πόλεμο της Αλβανίας παρακολουθούμε την παρακάτω συγκλονιστική σκηνή:

«Στο δρόμο από Γιάννινα προς Πρέβεζα, ένας κληρωτός από τη Σαρδηνία, κάποιος Σαππα του 12ου συντάγματος, τόσο ψηλός όσο που να μην τον απαλλάζον από τη στρατιωτική υπηρεσία, πιο πολύ φαρδύς παρά ψηλός, με κατάναιρα φριδιά που ενώνονταν με τα μαλλιά, ξέφυγε για μια στιγμή από τη φάλαγγα, για να δώσει μισή κουραμάνα σε δυο μισόγυμνα παιδάκια, που στέκονταν στριμωγμένα σε μια πόρτα κάποιου χαμόσπιτου, με μάτια γεμάτα από φόβο. Εκεί κοντά βρέθηκε ένας Γερμανός της Feldpolizei (της στρατιωτικής αστυνομίας) στον οποίο δεν άρεσε η χειρωνακία του Ιταλού. «Nichis Schwank!»; όχι αδυναμίες, φώναξε ο ναζί-στής, και μ' ένα χτύπημα έκαμε να καταρακτώσει μακριά, μέσα στη σκόνη, η μισή κουραμάνα. Ο στρατιώτης Σαππα, ύστερ' από μια στιγμή αμηχανίας, έτριξε τα δόντια. Το τρίξιμο των δονατών σαγονιών του ακούστηκε από τους συντρόφους του που ακολουθούσαν σε απόσταση πέντε μέτρων. Έπειτα ο μικρόσωμος Σαρδηνίος ούρλιαξε με όλη του τη δύναμη: «Ήταν δικό μου το ψωμί». Σε λίγο τον είδαν να σκαρφαλώνει επάνω στο Γερμανό, σαν επάνω σε φτελιά, να του σφίγγει τον λαιμό με τα χέρια και τη μέση με τα πόδια, και να του κομματιάζει κτηριολεκτικά το πρόσωπο με φοβερές κεφαλιές. Μάταια προσπάθησε ο Γερμανός να απελευθερωθεί. Στο τέλος γκρεμίστηκε μέσα στη σκόνη. Ο Σαρδηνίος δεν άφησε το πιάσιμο. Έμεινε σφιγμένος πάνω του, καβάλα, ακέμη και κατά γης, και συνέχισε να του μαδάει με μανία τη μύτη, τα χείλη και τ' αχιρένια φριδιά. Το χαμηλό και σκούρο μέτωπο του Ιταλού πιτσιλισμένο με αίμα, σχισμένο και κομματιασμένο από τα δόντια του γκρεμισμένου γίγαντα, χτυπούσε και χτυπούσε σα σφυρί. «Ήταν δικό μου το ψωμί», επαναλάβαινε το ουρλιαχτό του ο Σαππα, ενώ 4-5 συστρατιώτες του, προσπαθούσαν με όλη τους τη δύναμη να τον ξεκολλήσουν από τη λεία. Ο Γερμανός άφηνε πνιχτά μουγκρητά. Το αίμα του έτρεχε σα ριάνι πάνω στο μεταλλικό ένσημο του στήθους του. Οι μπότες του κλωτσούσαν τη σκόνη, όλο και πιο αδύναμα. Ο Σαρδηνίος φαντάρος με το πρόσωπο λερωμένο από το αίμα το δικό του και του άλλου οδηγήθηκε μπροστά στο διοικητή του τάγματος.

— «Τι έκαμες, καταραμένε», του φώναξε ο ταγματάρχης. «Λίγο ακόμη και θα τον σκότωνες. Έναν Γερμανό! Φαντάσου τι έχει να γίνε!».

— «Ήταν δικό μου το ψωμί».

— Ε. και μ' αυτό; Το ξέρεις ότι για μισή κουραμάνα θα καταλήξεις στη φυλακή;»

«Θα πάω ευχαρίστως. Αλλά το ψωμί δεν ήταν ούτε του Μουσολίνι, ούτε του Χίτλερ, ούτε δικό σας, κύριε ταγματάρχα! Ήταν δικό μου. Και εγώ στη Σαρδηνία έχω δυο παιδάκια» (Gian Carlo Fusco, Guerra d' Albania, σελ. 93-95).

Εμείς τώρα τι να προσθέσουμε, φίλοι συναγωνιστές; Η ειδοποιός διαφορά ανάμεσα σ' εμάς και τους ξένους είναι... καραμπινάτη! Αθόνατη Ρωμισούνη! Όπως λέει κι ο Ποιητής!..

Βιβλιογραφικές πηγές: Ζαχαρία Τσιφρανή:

«Πώς είδαν οι Ιταλοί τον πόλεμο του 1940-41» (σελ. 40-41).

Κων/νου Μαρτιάκη: «Η μάχη της Κρήτης» (Τ Β σελ. 159-160).

Ι Βασου. Μεθόδοι.σ.σ.: Π.ρ «Ταχιφρίκος» τ. 5.

Μνήμη Σωτήρη Ζούμπου

Το «Ελεύθερο Πνεύμα» τιμά ιδιαίτερα τη μνήμη του σεβαστού και αγαπητού φίλου και πνευματικού ανθρώπου, ιστορικού της πόλης των Γιαννίνων, λογοτέχνη, στοχαστή και αντιστασιακού αγωνιστή, ιεραρχή, οργανωτή και διευθυντή του Δημοτικού Μουσείου της πόλης ΣΩΤΗΡΗ ΖΟΥΜΠΟΥ, με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 10 χρόνων από το θάνατό του.

Σωτήρης Ζούμπου

Ήτανε Πρωτομαγιά του 1981, όταν η τελευταία του ρομαντική κνοή αφέθηκε στην ειωδιαστή ατμόσφαιρα των λουλουδιών της αγαπημένης πόλης του, της πόλης των φώτων και των θρύλων, που κερπάτησε 80 ολόκερα χρόνια και την ερεύνησε και την έτρεψε και την τραγούδησε, σαν ο πιο στερνός ρομαντικός κι ευγενικός ποιητής της γενιάς του 1920.

Ήπιος και τριφερός και λυρικότατος ο λόγος του. Φωτισμένο πνεύμα και μεγάλη καρδιά, ανήσυχη, που ο καλμός της συντόνιζε τα οράματα και τις ελπίδες για έναν καλύτερο κόσμο. Πονούσε για τις αδικίες και τις αντιμέτωπιζε με πάρο και γαλήνιο ύφος, υπομονή και καρτερικότητα. Από έφηβος κάλεψε για την ηθική και πατριωτική διάπλαση της νεο-

Οι Συγγραφείς και τα Βιβλία

Κριτικές Σημειώσεις και Αξιολογήσεις

Από τον Λάμπρο Μάλαμα

«Κάνω κριτική δημιουργώντας και όχι ψάχνοντας να βρω λάθη».
Μιχαλάγγελος

«Λίγοι άνθρωποι είναι τόσο έξυπνοι, ώστε να προτιμούν την ωφέλιμη κριτική, από τη βλαβερή κοζουκεία».
Λυροσφουκός

Γιάννη Γουδέλη: «Ανθολόγιο Νεοελλη-

κής Κριτικής», εκδ. Λίφρος, Αθήνα '91, σελ. 40 (Από το Νεοελληνικό Διαφωτισμό, μέχρι τον πρωτοπόλεμο). Α' Τόμος αυτοτελής. Ακολουθούν και άλλοι, για τους νεότερους κριτικούς του αιώνα μας. Είναι μια εργασία περίτρανη, αξιόπαινη και πολύτιμη. Με αυτή του την περισυλλογή κι ανθολόγηση κι με τις δικές του κατασταλαγμένες απόψεις και κρίσεις, ο Γουδέλης προσφέρει ένα έργο επιμορφωτικό, διαχρονικό, αναγκαίο για την παιδεία και την ανωνία που θέλει να μορφωθεί και να καταχτήσει τις από τα διακεκριμένα και κορυφαία πνευματικά και κριτικά κεφάλαια της πατρίδας μας, του περασμένου αιώνα, όσον αφορά τον Α' εκδομένο τόμο.

...ίας. Κι αργότερα στον αγώνα του ΕΑΜ πρόσφερε τη δική του συμβολή. Απελύθη 3 μήνες από την υπηρεσία για τη συμμετοχή του στην Αντίσταση και τις προοδευτικές του προπονήσεις. Στις σχέσεις του αναζητούσε το καθαρό, το αληθινό, το καιρικό, το ουσιαστικό. Αξίος, ακέραιος, χαρακτήρας, δίκαιος στις επιτιμήσεις του. Έφυγε με τις πίκρες και το κρείο ενός μελλοντικού χριστιανοσοσιαλισμού, που αλίμονο, δεν ήρθε ποτέ σ' αυτόν τον κόσμο κ' ίσως νά 'ναι ακόμα πολύ μακριά, στις σφαίρες των ονείρων. Ο Σωτήρης Σούμπρος στην ψυχή του ήταν πάντα νέος, κι αυτό και ονειρευόταν ως το τέλος του, να ιδεώδη μελλούμενη κι ανθρωπιστική κοινωνία. Έφυγε πριν 10 χρόνια κι έχασε η Ελλάδα μας τη βιβλική της μορφή, στον τομέα της γιαννιώτικης ιστοριοδιφίας και παράδοσης, λαογραφίας και ιερομνημικής αρχαιολογίας. Έχασε τον τρυφερό και φιλοσοφημένο ποιητή, τον ιδιότυπο αφηγητή ανεξάντλητων ελλειψών κι εμπειριών του μακραιώνα καιρού της οθωμανοκρατίας. Έφυγε και σα να βασίλευε μαζί του και η παλιά λαϊκή και αρχοντοψυχη αξιοπρέπεια των περασμένων εποχών. Κ' ήτανε Πρωτομαγιά που τον ξεπροβόσαμε για το κοιμητήριο της αιωνιότητας, με αγιασμό κι αγάπης και κότινα των ταπεινών του λουλουδιών, που τόσο αγαπούσε!

Το «Ελ. Πνεύμα» και ο γράφων που συντέλεσαν το κατά δύναμη στο έργο της αθανάτου, στα Απαντά του... αφιερώνει και όλα τα επιμνημόσυνα λόγια του, σα χρέος ανιδεοεγωϊκό και φιλικό για την αιώνια μνήμη του.

Λάμπρος Μάλαμας

και για όσους νιώθουν την ανάγκη πως μόνο με την κριτική προχωρεί η ζωή και δημιουργείται πρόοδος. Πως μόνο με την κριτική συνειδητοποιούν οι άνθρωποι τις αξίες στην πολυτάραχη εποχή των αμφισβητήσεων, των υπερβολών, της νοθείας, της ψευδολογίας, της ευτέλειας και της απάτης, του μυθοποιημένου και παραμορφωμένου βίου των λαών. Η κριτική που πλουτίζει τις γνώσεις, που αναπτύσσει το μυαλό, που βαθύνει στη σκέψη, που διδάσκει, καταξιώνει και προβληματίζει πάνω στα δεδομένα, ανακαλεί και διαιωνίζει μορφές και μνήμες. Η κριτική ακονίζει το πνεύμα και διαμορφώνει συνειδήσεις. Μόνο με την καλόπιστη, τη θετική κι εποικοδομητική κριτική, κέρδισαν οι τέχνες, οι πολιτισμοί και η ανθρωπότητα κάθε προκοπή, αδερφοσύνη και ενότητα.

Ο Γ. Γουδέλης έχει και τα φόντα και την πείρα και όλα τα συνακόλουθα προσόντα, για έναν τέτοιον ύθλο που επιτελεί. Όσο κι αν επικράτησε τον τελευταίο καιρό, η αδιαφορία, η ασέβεια κ' η περιφρόνηση, σε φυσικές και δυναμικές δημιουργικές αξίες στον τόπο μας, πιστεύω κι ελπίζω πως θά 'ρθει κάποια μέρα, δικαίωσης και αποκατάστασης των αδικημένων και λησμονημένων αξιών, από έστω και λίγους, αλλά χαλκέντερους σαν το Γουδέλη, φιλότιμους και πρωτοπόρους σκαπανείς της κριτικής αυτών των μορφών στο πάνθεο της ιστορικής μας γραμματολογίας. Αυτοί που δημιουργούν κι αφήνουν πίσω τους ένα κοινόφελος και καταλυτικό για τις αρνητικές αντιδράσεις και τις πονηρές και σκόπιμες μυθοποιήσεις έργο.

Η ανθολόγηση των συγγραφέων που λειτούργησαν το κατά δύναμη την κριτική της λογοτεχνίας καθώς και σ' άλλα είδη τέχνης, κριτικές εργασίες, με συναίσθηση ευθύνης κι επίγνωση των αισθητικών κανόνων, της σοβαρότητας και του ανάλογου κύρους των ονομάτων που περιέχει ο Α' τόμος του Γουδέλη, αποτελεί μια θαυμάσια ιστορία. Ο Γ. καλύπτει ένα μεγάλο κενό. Πριν παραθέσει γνήσια κείμενα των αθολογούμενων, μας δίνει δικά του εισαγωγικά σημειώματα και σχόλια με δική του θεώρηση και αξιολόγηση, κρίσεις και θέσεις για τον καθένα. Αρχίζει πολύ σωστά και δίκαια, με τον πνευματικό και πρωτοπόρο δημοτικιστή πατέρα του Σολωμού και του Παλαμά, τον κορυφαίο μας Γιάννη Βηλαρά, και κλείνει τον τόμο του με τον περίφημο «Νουμά», το προοδευτικό περιοδικό των πρώτων δεκαετιών του αιώνα μας, που άνοιξε δρόμους καρποφόρους και καθοδήγησε και διαμόρφωσε επάξιες λογοτεχνικές γενιές. Ιδού, ορισμένα κωδικοποιημένα Μέρη από το έργο του Γουδέλη: 1) «Πρόδρομος της Νεοελληνικής Κριτικής», 2) «Λαϊκοί λόγοι της εποχής του Νεοελληνικού Διαφωτισμού», 3) «Χορεία κληρικών», 4) «Είσοδος στην κριτική της Λογοτεχνίας». Το τέταρτο μέρος, το χωρίζει και στα εξής κεφάλαια: «Χορεία Α' Ελεύθεροι πολιορκημένοι και «Λύρα», «Χορεία Β' Δύο Επτανήσιοι κριτικοί», «Χορεία Γ' Δύο πολέμαρχοι συγγραφείς και κριτές», «Χορεία Δ' Δημιουργία κράτους και κριτικής», «Χορεία Ε' Η Γενιά του 1880», «Χορεία

ΣΤ' Στα προκίτλια του 20ου αιώνα», και «Χορεία Ζ', Παλαμάς κ λρ. Γούδας - Σάβας, και ως τα εκλεγόμενα

Το έργο αυτό, του Γουδέλη, είναι ένα απαραίτητο εγχειρίδιο για κάθε εκπ. κό, για κάθε φοιτητή, και γενικότερα για κάθε Έλληνα που θέλει να επικοινωνεί συγκεκριμένα, με τα κριτικότερα κριτικά πνεύματα και να εντρυφεί στην αξία και στα έργα τους, στο ύψος και στο ήθος των κριτικών ταγών του γένους μας. Πωλείται στα Κεντρ. Βιβλιοπωλεία και στη δ. νση του Συγγραφέα. Ακαδημία, 57, α' όροφος Αθήνα Τηλ. 6429893.

Γιώργου Παπαστάμου: «Ο Ιπκότης της

Ανεμόπορτας», Αθήνα '90 Εκδ. Δίφρος, σελ. 220. Ένα ιστορικοκοινωνικό μινιστόρημα που, επικαλούμενο μορφές και σύμβολα της ιστορίας, αντιστοιχεί και αντιπαραβάλλεται παραλληλιστικά με δραματικό γεγονός και καταστάσεις των δύστυχων λαών της εποχής μας. Ποτέ δεν είναι αργά, για έναν δυναμικό και υπεράξιο συγγραφέα ν' απθανάτισει αδικημένα και υποδειγματικά ιστορικά πρόσωπα, άξια για μίμηση σε δυναστευτικές, κεριστάσεις λαών. Ο Παπαστάμος, πολιπροικισμένος συνάδελφος, γνωστός στον κόσμο των γραμμάτων και κορυφαίος πρώην λειτουργός της Γ'βάθμιας Παιδείας, απόδειξε με τα μέχρι σήμερα έργα του, ότι, αναδείχτηκε ο πιο ελθωρικός κι ευφάντοχος απ' όλους τους συνάδελφους του, σε όλη τη χώρα, δουλευταράς του λόγου και της τέχνης. Τι κι αν κέρσισε από κέρσι ο' επαγγελματική απομαχία η διδασκτική του δραστηριότητα συνεχίζεται αδιάκοπα από τον τομέα της λογοτεχνίας.

Με το νέο και πρωτότυπο σε μορφή και περιεχόμενο βιβλίο του, με τον παραπάνω τίτλο, συνδέει και σι νειφαίνει μια καιρία πτυχή, από μιαν ιστορική αγωνιστική πραγματικότητα, με την κοινωνική, ριζοσπαστική και ανθρωπιστική του καιρού μας, αναγκαιότητα. Δεν είναι καθόλου εύκολο, στον τόσο ψυχρό, σκληρό κι απάνθρωπο κόσμο που ζούμε, να κείσει και να συγκινήσει ένας συγγραφέας και τον πιο δύσκολο αναγνώστη, μ' ένα ιστορικό μινιστόρημα και πρωταγωνιστή έναν ιπκότη της Είφθιας, του 13ου αιώνα, αν δεν ήταν ο Γ. Παπαστάμος, ο μάστορας και δουλευταράς, από τους πιο προσοντούχους σκαπανείς του λόγου. Κατορθώνει λοιπόν, τότε που το κινέμοφο μεγαλονήσι μας βρισκότανε στα ερέβη της λήθης και στην καταχνιά του ονείρου, κτήση της βενετικής δημοκρατίας, με την καλύτερη και καλύτερη δυνατή δημιουργική του φαντασία και το όραμα του Φοίβου του, και σκίζει και οργάνει τους αιθέρες της μακαριστής αιωνιότητας. Καταδύεται στην άβυσσο του ζόφου και της ανιπαρξίας, και νεκρανοσταίνει ήρωες και αγωνιστικά στάδια, με αντιπαραβολές και κίνητρα, το έλεος και την κάθαρση της όποιας ελευθέρης και σάπιας κοινωνίας, τη λύτρωση του σύγχρονου κι αλλοτριωμένου με την απωλεσμένη ψυχή ανθρώπου. Με το μέθο και το θρύλο του «Ιπκότη της Ανεμόπορτας» ο Γ. Π., γίνεται ένας ειρηνικός επαναστάτης και ριζοσπάστης, αναμορφωτής, ενός τίμιου, καθαρού κι αδελφοποιημένου κόσμου. Σμίγει το ρομαντισμό της ιστορίας, με τον αναγκαίο ρεαλισμό του Σήμερα. Ανακλάθει τον Ιπκότη, όχι σε μέτρα δουκιστικά, αλλά, σε καταλύτη κάθε αδικίας και αφίστικης φθοράς, του έρμαιου της μοίρας του ατόμου. Ο Λικάριος, ή Ικάριος, ή Ροδόλινος, είχε γεννηθεί στη Βιτσενέζα, της βόρειας Ιταλίας, κοντά στη Βενετία

Και «ήρπασε φλόμπουχο λευτεριάς και μπαϊράκι γενναϊοψυχίας και αντίστασης, ενάντια στον Μπαίλο - Γυβέρτο και σ' όλο τ' αρχοντολόι των Φραγκο-Λογχοβαρδών τιραννίσκων». Αφορίζει τα κακά και δύστυ-

χα περρωμένα. Το μινιστόρημα αυτό, είναι ταυτόχρονα και έργο κριτικής μιας περιόδου της ιστορίας. Σκίβοντας ο αναγνώστης σε κάθε σελίδα του, αισθάνεται σα να ζει, όχι στη συγκεκριμένη περίοδο πριν από τόσους αιώνες που έδρασε ο Ιπκότης, μ' όλο το μεγαλείο της ανθρωπιάς του, αλλά, σε δραματικές καταστάσεις του παρόντος και σε δυσόμιανες προοπτικές του μέλλοντος. Στην «Ανεμόπορτα της Κάμικτας το Κόστρο, ο «Σκάρτατος» ιπκότης του Μεσαιώνα, άμοιας μ' ασάλλι, που όσο το λυγίζει, τόσο βίαση πινιάζεται» θα μας και ο Παπαστάμος. Η δράση του κριγκηκα Ιπκότη, είναι βασισμένη στους νόμους των αντιθέσεων και των ταξικών αγώνων. Δίνοντας τις ποιητικές του διαστάσεις ο συγγραφέας, διευρύνει το πνεύμα του ιπκοτισμού, με σκοπό να συγκινήσει, ν' αναπαράξει τα νερά, από το ψυχολογικό τέλμα και την αδράνεια του άκρατου ατομικισμού των ημερών μας, να τον προβληματίσει, για την κοινωνικοποίηση και την ευτυχία του. Η αφηγηματική ικανότητα του Παπαστάμου είναι συναρπαστική και ιδιότυπη στην άνετη και περιρούσα οριστική της υπόσταση. Ο μύθος και ο ανθρωπιστής επαναστάτης Ιπκότης του Νεγρεπόντε, υπερασπιστής των φτωχών και των αδύναμων «αργρών και κριωτέτων» είναι αληθινός. Ο συγγραφέας ανατέμνει τα γεγονότα και ρίχνει άελετο φως στην ιστορική καμπή της ευβοιώτικης ζωής του 13ου αιώνα. Μ' ένα χιμώδιο ποιητικό και λαϊκό λόγο και με το ρομαντικό συνθετικό του ύψος, με παραποιές και συγκριτικές εξεγήσεις, υποσημειώσεις και απαραίτητο γλωσσάρι, δίνει ζωή και ψυχή όπες και μηνύματα σωτήριων ιδεών με τα παραδείγματα του. Το μινιστόρημα αυτό του Γ. Παπαστάμου είναι ένα ορόσημο στη συγγραφική του πορεία, και συνδέει το μαχητικό ρεαλισμό της εποχής εκείνης, με την κάθε μεταγενέστερη και εξελικτική κοινωνική αναγκασιότητα.

Γιώργου Κατσιμπα: «Επέζησα και μι

λά», Αθήνα '90, σελ. 266

Ο βετεράνος αξ. κός και συγγραφέας της Εθνικής μας Αντίστασης, επιγραμματικός ποιητής και στοχαστής, εξαιρετος απομνηματογράφος και πεζογράφος Κατσιμπα, μας έδωσε ένα ακόμα έργο, ανάμεσα στις τόσες του δωρικού και αφηγηματικού του λόγου, με σι γέλονιστικά χρονικά και τραγικές μαρτυρίες, απι τον αντιστασιακό βίο, του σκληρού κι ειλικού αγών 1941-44. Περιέχει απομνημονείματα, από άλλους συνωνιστές κι από τη δική του δράση και παλικαριά. Ο Γ. Κ. έχει την αρετή της μεγαλοψυχίας που κοσμε τους δυνατούς χαρακτήρες. Έχει τα προσόντα ενό ήθους ειλικρίνειας και τιμιότητας. Γίνεται υπέρμαχος του δικαίου. Καταγράφει, παραθέτει, στηλιτεύει και αποκαλύπτει Πάντα με συγκρατημένη οργή και πικρία. Ειλικρίνεια λάθη, αδικίες, ανώμαλα κατεστημένα που επιβάλουν, προπάντων, την άρνηση και την περιφρόνηση των γνήσιων και ηθικών αξιών. Στεγματούζει με πολλά παραδείγματα τη διαστροφή της Αλήθειας από το μεταπολεμικό κράτος και παρακράτος της και ροσκοπία, και της πατριδοκαπηλίας.

Αν ζούσε ο Κατσιμπα στην εποχή του Αριστοφάνη, ή ο Αριστοφάνης στη δική μας εποχή (που είναι πάντα επίκαιρος) ασφαλώς στις «Νεφέλες» με τις τόσες νεφελοκοκυγίες, δημαγωγίες, σκωφαντίες, των ημερών μας, τις θολούρες τις αγνωμοσύνης που έρριζι στους ήρωες της αληθινής αντιστασιακής και πατριωτικής μας ιστορίας, τον τόσο άδικο κατατρεγμό και ενταφιασμό τους, ασφαλώς, ο μεγαλύτερος ποιητής του κωμικού θεάτρου των αιώνων, θα εμπνεόταν το προσωποποιημένο ήρωά του, το Δίκαιο Λόγο, απι την τετράγωνη λογική την κοφή και σταράτη, τι δίκαιη και δεικτική γραφή του Γ. Κατσιμπα.

το θέατρο, ούτε σχετική του είδους παιδεία, παρά μόνο με την αγάπη στην τέχνη, τη θέληση και το φυσικό ταλέντο, στην παιδεία και στις περιπέτειες του μουσικού και των εμπειριών του, πρόσφερε και ο Ζαννίνο με τη θητεία του στη θεατρική ζωή, που τόσο αγάπησε, εκτός από το ξεκίνημα και τη μύηση, αλλά την εγναυσμένη του στον Αλέκο Χρισσοστομιάδη, που οφείλει και τη βιογραφική του σταδιοδρομία

Μιχ. Μοίρα: «Περιπέτειες στο Μεξικό».

Αθήνα '91, σελ. 110 Είναι το 8ο βιβλίο του αθηναίου πεζογράφου, του μετανάστη συγγραφέα, με τις αξιόλογες κι ανεξάντλητες εμπειρίες και περιγραφές, τις ψυχογραφικές και ζωντανές αναπαραστάσεις, όσες και τις ανατομικές διαθέσεις τύπων και χαρακτήρων των απλών ανθρώπων της αμερικάνικης ζωής, αλλά και του υπόκοσμου, της διαφθοράς και της αλητείας.

Ταξιδιάρικη, αόρη κι λιτή απεικόνιση, μ' έντονα προσωπικά κι ερωτικά βιώματα, είναι το καινούριο έργο του Μοίρα, με μια νοβέλα και του ίδιου και τον τίτλο και 9 διηγήματα. Ο Μ είναι αληθινός λογοτέχνης. Είναι απόλυτα ρεαλιστής. Μεστό κι ελκυστικό το τοίμηρό κι αισθησιακό περιεχόμενο. Εκθέτει τη βασανιστική και ταλαιπωρη ζωή του αγοραίου έρωτα, της κορνείας, της φτωχολογιάς και της χαμέρειας. Αλή κι στρωτή η εκφραστική μορφή του. Καθηλώνει την περιέργεια του αναγνώστη σε συνωπαστικές σαηνές ψυσιολογικών κι απάθρητων ερωτικών επεισοδίων, αλλά και ποικίλων λιμπρινοφωκιδικών στοιχείων. Σελίδες που έχουν την πρωτοτυπία τους σε αντανάκλαση επιζών της κοινωνικής ζωής του Μεξικού, αλλά, και της μιφιρόκλαγτης και τρελοζούγαλικής νεοκρέζικης Βαβυλωνίας. Ο Μ Μ σε κερδίζει με την πιστικότητα του και με τη στρωτή και δυνατή αφηγηματικότητα του. Πρωτοστιάλητη αξία σε μίθο και φαντασία και σε καταλυτική τιμωρία, στον άτιμο, άπληστο και άδικο ελπίο και στην υποκριτική κι απυτηλή ελευθερία, ο συγγραφέας μας δίνει μήνυμα ειρήνης και λυτρωμαί στο διηγημά του.

«Τρεις χιλιάδες παράλα άλογα». Σ' αυτό νεκρονασταίνει κι επιστρατεύει τους κορυφαίους ποιητές και όημοκράτες, προδότες της Αμερικής, με αρχηγό τον Ουάλετ Ουίτμαν και εκστρατεύουν με τ' άλογα και γκεμιζόν και συντρίβουν όλο το σάσιο και βέβηλο πολιτικοκοινωνικό οικοδόμημα των ΗΠΑ, μαζί και το Άγαλμα της «Ελευθερίας».

Αργύρη Αντ. Λιόλιου: «Το τραγοϊδί

των οργισμένων»», Εκδ. Περιοδικού «Εμβόλιμον» '91, σελ. 92. Άσπρα Σπίτια - Βοιωτίας. Ο Αργ Λιόλιος είναι ο βερωιώτης λογοτέχνης, συνεργάτης του γνωστού καλού περιοδικού. Εκρηχτικός και δυνατός ρεαλιστής ποιητής, με ραψωδικές τάσεις κι επιδόσεις, συγκινητικούς τόνους και αποχρώσεις. Ο λόγος του ξεπηδάει από 'ναν άκρατο ψυχισμό. Είναι ποιητής και πεζογράφος, πολιτικός, του ανθρώπινου πόνο». Στο βιβλίο με τον παραπάνω τίτλο, έχει μια γλώσσα χιμάδικη, σύνθετη, λαϊκή και ριζιμιά, που εντυπωσιάζει με την περιγραφική της δύναμη στα φυσικά και ζωικά στοιχεία, σε υπαίθρια περιβάλλοντα πατρικής γης. Αλλά, και στίχους ελεύθερους μ' έντονες κι οργισμένες νότες που εκθέτουν καιτά κοινωνικά προβλήματα. Ευαίσθητος δέκτης και ισχυρός πομπός τραγικών ανθρώπινων καταστάσεων ο Α μετά τους εκβιασμούς, τις ανατροπές, το παζάρεμα και το ξεκούλημα, τη γενική διάλυση του ευρωπαϊκού σοσιαλισμού από την ηγετική καμώρα της Μόσχας, δίνει με τη σπληνότη του αυτή, την ιδιάζουσα κραυγή

της υπαρξιακής αγωνίας των λαών, της ιερόβουλης «γηραιός» Ηρείρου μας, και τον καημό του, για το Σήμερα και το Αύριο. Ληκτικός και στο λεπτό του σαρκασμό, θρηναδός κι επιγραμματικός στιγματιστής και μάρτυρας στην υποκρισία, την απάτη και τη ζούγκλα του «ελεύθερου κόσμου», Ψυχρός, οργίλος και προβλεπτικός για τις τραγωδίες της καταράκιας και της πισωδρόμησης των μισοδαιλιμένων κοινωνιών της Αν. Ευρώπης. Ο Λιόλιος, στις πολιτικές του ιδέες, διαμαρτυρίες και θέσεις, αντιλήφθηκε μεν τις εκ των άνω δολιότητες ανατροπές αυτών των καθεστώτων, αλλά, ίσως, αδίκη τον εαυτό του, σαν δυνατός ρεαλιστής όταν επιρρίπτει όλες τις αιτίες και τις ευθύνες 100% τοις 100% στις μετά το θάνατο του Λένιν ηγεσίες. Λησμονεί λοιπόν το γιγάντωμα της ΕΣΣΔ, το θρίαμβο του Β' Π. Πολέμου, την 8χρονη ανάπτυξη της νεκρόδυναμης επί Στάλιν που επιτελέστηκεν θάψματα... στη γης μαδιάμ τότε Σοβ. Ένωση, από το 1945 ίσαμε το 1953. Μεροληπτεί όταν δεν υπολογίζει τις αντιδράσεις της πανοίργας και ραδιοίργας κεφαλαιοκρατίας και θεωρεί το σοσιαλισμό μετά το '25 ως αποτυχοίσα υπόθεση. Τις μεγαλύτερες ευθύνες μετά το Χρουντούφ και Μπρέζνιεφ, τις έχουν οι σημερινοί χαλαστήδες που η κρίση της ιστορίας θα τους χαρακτηρίσει σσυχώρητους εγκληματίες της ανθρωπότητας. Ένας αντικειμενικός και δίκαιος κριτής, υπολογίζει πάντα και τις συνθήκες της κάθε εποχής, σχετικό με τα προσόντα και τις δυνατότητες ή μη, των καλών ή κακών ηγετών. Όσως κι αν είναι, ο «έξοστρατισμένος λόγος» του Αργύρη Λιόλιου, περιέχει τοίμηρές, καταγραφές γεγονότων, ενός τίμιου και φλογερού ποιητή, που η ψυχή του ξεχειλίζει από βαρύ ανθρώπινο πόνο και μοιάζει σε μια «βότας φλεγκμένη και μη κειμένη».

Μιχάλη Αλ. Ράπη: «Εθνική Λυρική

Σκηηνή»», (Επίτομη ιστορία του Μελοδράματος και της ΕΛΣ 1888-1988) Αθήνα '89, Εκδ. Κτηματικής Τράπεζας, σχήμα 35 x 25, πολυτελής έκδοση βιβλιοδετημένη, σελ. 974.

Να επιτέλους ένα μεγασθηριο βιβλίο εποχών. Ένας μεγάλος άθλος του προικισμένου και δραστήριου φιλόλογου - λυκιδόρχη Μιχ. Ράπη. Έργο πολύχρονης έρευνας, βασιτάτοι μόνχοι κι ακαταπίνητης περισυλλογής και έργο ζωής, θα μπορούσε να χαρακτηρίσει κανείς, αυτό το τεράστιο σε όγκο μοναδικό βιβλίο, με την ιστορία και δράση της Λυρικής Σκηνης στη χώρα μας. Είναι πράγματι, ένα φωτεινό ορόσημο, εκατόχρονης δημιουργικής, μελοδραματικής πορείας κι εξέλιξης του Λυρικού μας Θεάτρου, Ένα επίτευμα κι απόκτημα της ΕΛΣ. Έρευνα, εμπειριστωμένη κι ολοκληρωμένη. Καρπός επιμονής κι υπομονής του καθηγητή συγγραφέα. Επιστημονική η ανάλυση και υπεύθυνη κι εισυνείδητη η τεκμηρίωση κι η κατάταξη Σιγκέντρωσε, περιεργάστηκε, μορφοποίησε και σύνθεσε, ένα σκόρπιο κι ακατάστατο μουσικολογικό υλικό της περασμένης εκατονταετίας. Βιβλίο, περίτρηνη, ανώτερου πολιτιστικού είδους, φωτοπερίχυτη στο μουσικό στερέωμα της πατρίδας. Το έργο είναι μια πολύτιμη κατάθεση, παρακαταθήκη στο ταμείο του πνευματικού μας πολιτισμού, που έπρεπε η «υπνώττωσα» ακαδημία της «αθήνησι» να το βραβεύσει. Γιατί είναι μια διδαχτική κρηπίδα του σύγχρονου μελοδραματικού μας οικοδομήματος, που κάλυψε ένα μέγα κενό. Είναι η Εύνοια της ΕΛΣ, ήταν ο επαναπατρισμός του Μ Ρ το 1984 από τη Ρουμανία. Δούλεψε 3 ολόκερα χρόνια γι' αυτό το ληξιαρχικό ανθολόγιο. Αν' αυτό παρελάνουν όλες οι κυρωτάσεις κι όλα τα πρόσωπα, όλοι οι δημιουργοί του δραματολογίου της Λυρικής και άλλο το φωτογραφικό της υλικό. Η ΕΛΣ, ας οφείλει χά-

ρη, όχι μόνο και κατά βάση στον Μ. Ράπη, αλλά και στη Λ. νση της τότε Κτηματικής Τράπεζας, που ανέλαβε την έκδοσή.

Πότη Γ. Ρουμελιώτη: «Η Μπαρμπίτσα και η Σκούρα της Λακεδαίμονος - Ιστορία και Λαογραφία», Αθήνα '83, σελ. 655. Είναι μια ογκώδη εργασία με ιδιόμορφο και διδακτικό περιεχόμενο, που ανταποκρίνεται απόλυτα στους τίτλους της. Ένας μόχθος βαρύς και ίσως το έργο ζωής του διακεκριμένου συνταξουχικού. Δίκαια βραβεύτηκε και σ' ένα διαγωνισμό συλλογής γλωσσικού υλικού, από την ακαδημία της Αθήνας. Είναι ένα κράμα από βασικά ιστορικά και λαογραφικά στοιχεία, που συνθέτουν αυτή τη λακεδαίμονη περιοχή του Μοριά. Ο συγγραφέας ζωντανεύει μορφές και μνήμες ολόκληρων εποχών. Τα ήθη και τα έθιμα μιας ιδιοσυστάτης περιφέρειας, που αποτελούν πολύτιμη παρακαταθήκη λαϊκού πολιτισμού και γνήσιες ρωμιότητες. Όλα αυτά τα θετικά γνωρίσματα, τα στέρεα αγκυλώρια του παραδοσιακού μας πολιτιστικού οικοδομήματος θα 'πρεπε και στις μέρες μας, να καλλιεργούνται, να κληρονομούνται και να διαιώνονται στις νεότερες γενιές. Στο έργο χαίρσαι την αγάπη του συγγραφέα στο λαό και στις συντεταγμένες του αισθητικού και κοινωνικού του βίου. Πάντα, τα ατομικά και ομαδικά επινοήματα και φανερώματα μιας λαϊκής, ψυχοπνευματικής αναγκαιότητας, έχουν τη δική τους σοφία και χάρη. Οι απλοί άνθρωποι, για να κάνουν τη ζωή τους πιο εύκολη, πιο ευχάριστη, πιο χαρούμενη κι ωραία, πάντοτε σφράγιζαν με την αγνή ψυχή τους την αγάπη, την τέχνη, την ευρηματικότητα και σ' όλες τις εκδηλώσεις και τις γιορταστικές του διαδικασίες.

Σήμερα, ελάχιστοι έμειναν εκπ'κοί και συγγραφείς, ερευνητές και συλλέκτες, πονητές, μελετητές και ανθολόγοι στη χώρα μας, σαν τον Π. Ρουμελιώτη. Ελάχιστοι καταγίνονται και αποδίδουν σ' αυτόν τον τομέα περισώφοντας αξιόλογες μνήμες και προγονικές συνήθειες. Ο Π. Ρ. τις καταγράφει μ' ευλάβεια και μεράκι, γιατί τις έχει βιώσει κι ο ίδιος στην παιδική ζωή του τόπου του. Μέσα στο βιβλίο του, απεικονίζονται διάφορα ιστορικά γεγονότα και πρόσωπα. Απαθανατίζονται τέχνες, τραγούδια, μοιρολόγια, έθιμα, παροιμίες, παραλογές και παραλλαγές, ανιγμένα, εργαλεία, καταγωγές ονομάτων και γενεαλογικών δέντρων, πλούσιο λεξιλόγιο τοπικών και ιδιωτικών λέξεων κ.ά. Συγχαίρουμε το συγγραφέα.

Γιάννη Λ. Δημολιάτη: «Ξέρουμε τι γίνεται στα Σχολεία;»

Από το Νηπιαγωγείο ως το Πανεπιστήμιο - παιδαγωγικό ή αντιπαιδαγωγικό το εκπαιδευτικό μας σύστημα,

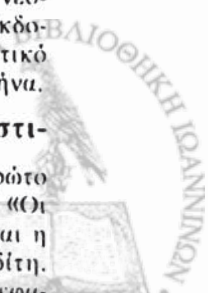
Με τον πρώτο τίτλο και τους άλλους υπότιτλους, ο Ηπειρώτης συγγραφέας, γιατρός - πνευμονολόγος, και με σπουδές οικονομολογίας, φλογερός εραστής της σύγχρονης εκπαίδευσης, έγραψε και τύπωσε 2 βιβλία του είδους που σχετίζονται μεταξύ τους θεματολογικά. Προηγήθηκε το «Αντι-παιδαγωγικό Πανόραμα». Το δεύτερο από τις εκδόσεις «Δίπτυχο» το χαρακτηρίζει ο ίδιος σαν επιλογικό έργο του πρώτου. Και αποτείνεται θέτοντας τα παραπάνω τιτλοφορούμενα ερωτήματα σε γονείς, δασκάλους, φοιτητές και μαθητές, με τη μορφή του διαλόγου. Σοβαρός υπερέπης κι αφοσιωμένος στις έρευνές του μελετητής ο Γ. Δημολιάτης επέλεξε την άμεση και καίρια διαλεκτική μέθοδο, για να εκφράσει τις παιδαγωγικές κι επιστημονικές του ανησυχίες. Να μεταφέρει στο κοινό τα επιτακτικά και αναγκαία για την παιδεία μας μηνύματά του. Το έργο έχει τη σπουδαιότητά

του και τη χρησιμότητά του, γιατί τονίζει τις δυνατότητες που έχει το εφηβικό πνεύμα, όταν αφοσιώνεται και πειθαρχεί στην περίοδο των σπουδών του. Περιέχει γενικά τη συμπεριφορά διδασκόντων, διδασκόμενων και γονέων, με πλήρη εξοικείωση σε σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας και θέματα πλατιά, που δίνουν τις αναγκαίες ενημερωτικές συμβουλές και διαστάσεις. Με τομές κι ανατομικές ικανότητες, αναλύει την ψυχολογία μαθητών και δασκάλων, μέσα σε πλαίσια φυσικών τάσεων και αποκλίσεων των νέων και της εφηβείας τους. Μ' ένα εμπειρικό και φιλοσοφημένο πρίσμα, εξετάζει με ρεαλισμό και ειλικρίνεια τις σχέσεις του κόσμου της μάθησης και της διδασχής ανάμεσά τους, σε όλες τις πτυχές της ζωής· ιδιαίτερα και στα ερεθίσματα των δύο φύλων. Όλα τ' αγκαλιάζει με συναίσθηση ευθύνης· το θάρρος της νιότης, την αφοσίωσή τους στην εκπαίδευση, το σεβασμό τους στους διδάχους, τη βαθμολογία, την πειθαρχία, τις μμήσεις, την καλή και κακή μάθηση, τις συνήθειες. Όλα τα ιδεώδη στοιχεία, ζωντανεύουν τη διαλογική μορφή σε παραστατική κι αντικειμενική θεώρηση και πειστικότητα. Ο Δημολιάτης δίνει μ' επιστημονική και προοδευτική συνείδηση το άνοιγμα, στον πιο σημαντικό ίσως τομέα της ζωής, που διαπλάθει και διαμορφώνει το χαρακτήρα του μαθητή, του φοιτητή και κατοχυρώνει τον άνθρωπο με βασικά κι αξιόλογα εφόδια, για τις επιτυχίες, την προκοπή του βίου και το μέλλον της πατρίδας. Ο συγγραφέας ξετυλίγει στο έργο του έναν πλούτο από βιωματικές εμπειρίες κι από τη δική του εκπαιδευτική φύση και ζωή. Σηματοδοτεί στις παιδαγωγικές ανάγκες σωστές προτάσεις και ιδανικά για τη νεολαία, ως και την απαραίτητη σεξουαλική διαφύλαξη. Μέτρα και σταθμά που μπαίνουν σε μια ηθική επιμορφωτική τάξη, σ' έναν κώδικα θα λέγαμε ηθικής δικαιοσύνης και προόδου. Γενικά, ο Γ. Δημολιάτης πρόσφερε ένα βιβλίο διδακτικό και χρησιμότερο για όλους, καθώς το δίδαγμα και το συμπέρασμα, συμπυκνώνεται και αποκρυσταλλώνεται στη σοφή παροιμία του λαού μας που λέει: «Τα παιδιά και τα κουτάβια είναι όπως τα μαθαίνεις».

Βασ. Ι. Λαζανά:
«Ράινερ Μαρία Ρίλκε»
Έκδοση Λ. Παπαδήμα

Έπειτα από πολλές υπέροχες και δοκιμιακές κριτικές μελέτες και μεταφραστικές εργασίες για τ' αρχαία ελληνικά επιγράμματα, λατινούς και γερμανούς συγγραφείς, ο γνωστός λογοτέχνης Βασίλης Λαζανάς, μας δίνει τώρα, μια νέα σημαντική και 350 σελίδων μελέτη για τον βαθυστόχαστο και κορυφαίο νεοκλασικό ποιητή της Ευρώπης το Ράινερ Μ. Ρίλκε. Ο συγγραφέας αναλύει με την αισθητική κι επιστημονική του πανοπλία όλο το έργο του Γερμανού λυρικού ποιητή, που γεννήθηκε στην Πράγα το 1875 και πέθανε το 1926. Ο Λαζανάς ερμηνεύει ιδιαίτερα τις πιο σημαντικές ποιητικές του συνθέσεις όπως π.χ. τις «Ελεγείες του Duino» και τα «Σονέττα προς τον Ορφείο». Παραθέτει δε ανάμεσα και σχετικές μεταφράσεις. Το καλλιεργημένο κοινό που αγαπάει τη νεοκλασική ποίηση, ασφαλώς θα το εκτιμήσει. Η έκδοση είναι φροντισμένη από τον εγκυρότατο εκδοτικό οίκο του Δημ. Παπαδήμα, Ιπποκράτους 8, Αθήνα.

Παναγή Λευκαδίτη: «Τρία αντιφασιστικά ποιήματα», Αθήνα '91, σελ. 30. Το πρώτο έχει τον τίτλο «Ωδή στην Ελλάδα», το δεύτερο «Οι Ηλιογούσσοι», και το τρίτο «Στη Ρωσία». Είναι η 15η ποιητική εργασία σε βιβλίο του Παν. Λευκαδίτη. Και τα 3 αυτά ποιήματα είναι «γραμμένα στην Κεφα-

Σχόλια για πικρές αλήθειες

Με το σφυρί

Τού Άλκη Φωτεινού

«Γίνω καλύτερη σφυρι
για να μη είσαι υμνοτή».
Γαυτε

στα καμώματα

Για τα βραβεία του ΥΠΠΟ

Θα ρωτούσε κανείς τα μέλη της κριτικής επιτροπής για τα βραβεία του ΥΠΠΟ και την αγορά βιβλίων, που απένειμε στο τέλος του '91, για τις εκδόσεις του '90. Ποιός γνωρίζει ποιόν και ποιός από τ' αξιότερα να βραβεύονται βιβλία και τους χαλάλι συγγραφείς που τα δικαιούνταν, προκάντων για την αισθητική καταξίωση, το ύψος, την πρωτοτυπία, την κοινωνική ή παιδαγωγική ωφελιμότητα, ή για τις εκδόσεις της χρονιάς, ή για το σύνολο της προσφοράς, ενός δημιουργικού λογοτέχνη.

Συνεχίζουν αδιάντροπα, να βραβεύουν κάθε χρόνο, εύνοιες και συναλλαγές. Δε ντρέπονται! Ποιός μελέτησε απ' αυτούς, έναν κηγαιό λογοτέχνη, να βάλει το χέρι στην καρδιά και να σταθεί στο ύψος αδιάβλητης αξιολόγησης και αδέκαστης δικαιοκρισίας; Ίδέστε ονόματα ελλανόδικων και βγάλτε συμπέρασμα Α Σαζίνης, Γ. Σαράντη, Γ Κότσιρας, Δ Δασκαλόπουλος, Ε Μόσχος και Δ Σταμέλος. Πολλά σχόλια

γράφτηκαν, ειπώθηκαν και ακούστηκαν σε βάρος τους και προκάντων σε βάρος του θεσμού και του ΥΠΠΟ, όσως κάθε χρόνο κι εφέτος. Όλες οι γνώμες και οι απόψεις, συγκλίνουν στην κατάργηση αυτού του θεσμού. Να, τι δήλωσε ο κριτικός Αλέξης Ζήρας μέλος σε καλύτερες επιτροπές: «Οι επιλογές συγγραφέων και βιβλίων είναι υπόθεση των μελών της επιτροπής. Άλλες φορές τα βραβεία είναι καλά και άλλοτε όχι. Είναι γνωστό, ότι ασκοίνται πιέσεις στα μέλη της επιτροπής, εμπέσας ή αμείσας. Τα κριτήριά της δεν πρέπει να ελέγχονται... Δεν προβάλλεται πάντα η ποιοτική δουλειά».

Ο Αλ Πανσέληνος σε συνέντευξή του στο «Βήμα» 15 12 91 είχε χαρακτηριστικά:

«Νομίζω ότι τα βραβεία είναι το άλλοθι της πολιτείας, για την άθλια στάση της απέναντι στα γράμματα... Ο θεσμός είναι το κερσάκι σε ανίπαρκτη τσίφρα».

Ο εκδότης Θαν. Καστανιώτης, έχει την άποψη ότι:

λονιά» τον καιρό της Αντίστασης, ενάντια στην ιταλογερμανική κατοχή και με αναφορά σε αρχαία σύμβολα. Συνθιμένα σε παραδοσιακή φόρμα και ρυθμό και ξεχωρίζουν για την πατριωτική τους έμπαση και την ψυχική ανότωση, σε ύψος Αχιλ. Παράσχα και άλλων ρομαντικών, γνωστής πατριωτικής στόφας. Εμπνέουν το αγωνιστικό συναίσθημα και φρόνημα στο όραμα της ελευθερίας καθώς αποκινούν κι ευγένεια, στοργή και τριφερότητα

Γράφει ο Τάκης Ντισσιούλης για την «Ελένη της Σπάρτης» του Λάμπρου Μάλαμα

Γνωστός πεζογράφος, ποιητής, δημοσιογράφος κι ακόμη εκδότης ενός απ' τα καλύτερα λογοτεχνικά περιοδικά που κυκλοφορούν στον ελληνικό χώρο ο Λάμπρος Μάλαμας, τον χαρακτηρίζει μια αγωνιστικότητα που αναγνωρίστηκε και η μαχητικότητά του, τεκμήριο ατράνταχτο, αποδειώνει περίτρανα θαρραύ την ηθική του ακεραιότητα. Αν κάτι τέτοιες φωνές διαμαρτυρίας, από ξάγρυκνους θεματοφύλακτες, κατά καιρούς, υψώνονταν, σίγουρα πολλά δεινά θα αποφεύγαμε. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το μεγαλύτερο μέρος του Λογοτεχνικού Περιοδικού Τύπου, ελέγχεται κατακλιζόμενο από τους λογοτέχνες που πληρώνουν... αδρά

για να προβληθούν

Το θεατρικό έργο που μας έδωσε στα τέλη του 1990, και που πήρε άξια τον έπαινο του Φιλολογικού Πανεπιστοίου στον 69 Καλοκαιρινό θεατρικό διαγωνισμό, είναι η ιστορία μιας εποχής, που τόσο διαστρεβλώθηκε από τους επιγήμεους. Με φιλελευθερισμό πατροπαράδοτο και ορθόδοξα προσηλαμμένους, ειδικότερα στο θεατρικό του αυτό αριστοίτημα, μας δείχνει το δρόμο που πρέπει ν' ακολουθήσουμε στις κρίσιμες ώρες κάθε επερχόμενου κινδύνου.

Γνώστης της θεατρικής σκηνης, ο διακεκριμένος συγγραφέας, κινεί τους ήρωές του μ' έναν τρόπο που θα τον ζήλευσαν πολλοί θεατρικοί συγγραφείς. Η υπόθεση του έργου ζετιλιγεται το Γενάρη του 1949 στην Τρίκολη. Σε μια δύσκολη εποχή, που θα γράψει με μεγάλα γράμματα κάποτε η ιστορία.

Ο Λάμπρος Μάλαμας στο βιβλίο του αυτό εκφράζεται ανιπόκριτα, κι αποκαλύπτεται φιλάκας άγγελος, προστάτης μαζί και παρήγορος κάθε αδικούμενου. Είναι μια σάτιρα που στιγματίζει τις αδικίες και τ' άλλα προβλήματα του τόπου μας. Εύλογα μπορεί να χαρακτηριστεί ο αντιπροσωπευτικότερος και τιμιότερος αγωνιστής, σε θέματα που γίναν με την εγκληματική αδιαφορία αναθέματα.

«Το βραβείο δεν αποτελεί την υπόδειξη της επίσημης πολιτείας για το καλύτερο. Αν δεν αλλάξει ο τρόπος σκέψης των μελών της επιτροπής, τα βραβεία θα παραμένουν το αποτέλεσμα μιας γραφειοκρατικής διαδικασίας. Το μόνο ενδιαφέρον σημείο είναι, τα χρήματα που λαμβάνει ο λογοτέχνης μαζί με το βραβείο».

Η ίδια η βραβευμένη φέτος κ. Βακαλό είπε ότι: «δεν πολυπιστεύει στα βραβεία».

Ποιοί από τα εκάστοτε μέλη των επιτροπών, έχουν μελετήσει συστηματικά και αντικειμενικά τα έργα των γνήσιων δημιουργών της αληθινής λογοτεχνίας; Πότε είδαν και γνώρισαν έργα τους; Προσωπικά δεν έστειλα ποτέ σ' αυτούς αφιερώσεις. Κι ούτε με ξέρουν, ούτε θα με μάθουν. Γιατί, σαν κριτικά πνεύματα, έμπειρα και καλλιεργημένα αισθητικά, με φυσικά ταλέντα, δεν μετράνε και δε ζυγίζουνε βαριά. Τα βραβεία τα κανονίζουν από τηλέφωνα... «αβρόχοις ποσί». Κι αν υπάρχει καμιά εξαίρεση στη μελέτη, συμβαίνει για να επιβεβαιώνεται ο κανόνας. Και να είχαν κάποιο μεράκι, κάποιο ήθος, έστω και στο γέρας του βίου τους, να μελετήσουν... δεν έχουν καιρό να το κάνουν. Το περιθώριο του χρόνου για τόσα βιβλία, που κδίδονται (3-4 χιλιάδες το χρόνο), δεν υπάρχει παρά ένα δίμηνο ή τρίμηνο μόνο. Όταν άλλωστε λαβαίνουν βιβλία με αφιερώσεις... αυτά καταλήγουνε στο Γιουσουρούμι, προς μεγάλη ντροπή τους, που δεν κόβουν ούτε τις αφιερώσεις, για να μη ξεφτιλίζονται για την σέβεια του εαυτού τους, και της προσφοράς των άλλων.

Άλλοι είμαστε οι χαμάληδες, οι φιλότιμοι που έχουμε συναίσθηση και συνείδηση αποτολής και βοηθάμε νέους και παλιούς και υχτοξημερώνουμε, λειτουργώντας την κριτική της λογοτεχνίας...

Γι' αυτό κι εφέτος, έδωσαν απλά τα χρήματα και τις περιγραμμένες σε δικούς τους ανθρώπους, όπως στην κ. Βακαλό, στον κ. Αλαβέρα, στον κ. Αθανασόπουλο και λοιπούς. Για το υθιστόρημα; Δεν είχαν φαίνεται κανένα δικό τους να το δώσουν και δεν το απένειμαν, για να δώσουν και την εντύπωση αυστηρών κριτών(!).

Αούλεψαν οι υποβολείς και τα παρασκήνια... δια τους κροτούντας ποιητάς, το μονόχορδον της κολακείας» (Κάλβος). Για ποιη «κορυφαία στιγμή» μίλησε η κ. Ψαρούδα; Μα δε ντρέπεται; Όλα, είναι ένα ψέμα, μια υποκρισία, μια πάτη. Κρίμα που έχουνε και τα λεφτά του νόττω. Είναι πράματα αυτά, να πέφτουμε στο πλαίσιωρο ΥΠΠΟ «από τη σκύλα στη χάρυδη».

Έχουν από το 1988 ν' αγοράσουν κάποια αλής επιλογής λογοτεχνικά βιβλία, που διάλεξε κι ενέκρινε η ίδια η επιτροπή τους, κι ριξαν τον κατάλογο (χωρίς δημοσίευση) στη λαμπούρα (!) Ούτε γάτα ούτε ζημιά (!) για 5 εκατομμυριάκια μπορεί και λιγότερα. Ψυχία ρημάτων!!! Δεν τρέχει τίποτα στα γύφτικα γι'

αυτούς (!) Αυτή είναι η «εθνική πολιτική βιβλίου» της κ. Ψαρούδα; Όποιος έχει μέλη της επιτροπής ή άλλους αρμόδιους φίλους και συγγενείς (κατά το «έχεις μαχαίρι τρωσ πεπόνι») παίρνεις βραβείο «κρατικό» (από που ως πού κρατικό;). Παίρνεις δηλαδή 1 εκατομμύριο δρχ. τυχερό ρεγάλο, όχι βέβαια για τέχνη άλφα διαγνωσμένη, παρά, για την ευνουία σου και τις δημόσιες σχέσεις σου. Και είτε είσαι εκδότης επιτήδειος και μάγκας, κι εξυπηρετείς σε μια έκδοση τον παράγοντα της επιτροπής, που σου το δίνει, είτε το μοιράζεσαι ανάλογα με το ταχτικό βιολί: «δόσμου να σου δώσω, ή «μου δίνεις... σου δίνω» και πατσιζουμε. Δεν υπάρχει κριτήριο τέχνης λόγου. Πόσο μάλλον από κυρία Σαράντη ή από κ. Κότσιρα κ.λπ. Μα τι λέτε; Μα την αλήθεια! Είναι να πέσει κανείς από τον 7ο όροφο του υπουργείου, όπως απείλησε κάποτε η αλησμόνητη Ρίτα Μπούμη και φοβήθηκαν και την εβράβευσαν...

Να μη κοροϊδευόμαστε, εμείς, τουλάχιστο, οι ξύπνιοι, οι ειδήμονες, περί του ελέγχου και περί των μεθόδων...

Έχουμε ξαναγράψει και πέρσι και πρόπερσι, ότι είμαστε υπέρ των δίκαιων βραβεύσεων. Πιστεύουμε στο σκοπό τους. Όμως να μη δωρίζονται κατά κανόνα τα χρήματα και γίνονται σκανδαλάκια για τους λίγους, σε φίλια κι ευνοούμενα πρόσωπα 2 και 3 και 4 φορές στη ζωή τους. Έπρεπε να είχαν καταργηθεί σαν θεσμός, καθώς έχει παραγίνει σε σιχαμάρες κι αδικίες, σε ηθικές παρανομίες και καταχρήσεις του δημοσίου χρήματος.

Έχουμε προτείνει, τα χρήματα αυτά, να διατίθενται όλα για αγορές περισσότερων βιβλίων, για τις δημόσιες βιβλιοθήκες. Δεν το κάνουν όμως, γιατί δεν τους συμφέρει. Μελαχάς είναι αυτός και μωροφιλοδοξία μερικών, ιδιαίτερα και προφροσκόσκων που θε να παρασταίνουν τους σπουδαίους «φιλόλογους χωρίς φιλολογία». Πού είσαι καημένε Παπανούτσο να το ξαναπείς!

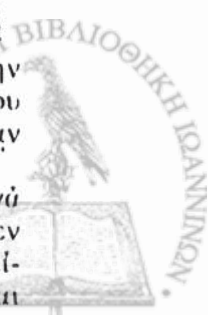
Το ΥΠΠΟ δεν συνέβαλε ποτέ και για τίποτε, ουσιαστικά, στον τομέα της λογοτεχνίας. Μόνο διακρίσεις, υπερβολές, ακαταστασίες κι αδικίες και... «ζαμάν φου».

Ίδιες μπουρδες ίδια λόγια κούτσα πέρσι κούτσα φέτος Φασουλής και Περικλέτος για τις τέχνες μοιρολόγια!...

«Κορυφές» και κολοκυθοκορφάδες

Γιατί, η υπουργός του ΥΠΠΟ, έλεγε στην τελετή απονομής των βραβείων του υπουργείου της, για «κορυφαίες στιγμές»; Μήπως δόθηκαν αλήθεια τα βραβεία σε κορυφές;

Αλίμονο (!). Η υπουργίνα είχε πάει αργά στη φιάστα και καταϊδρωμένη (!) Και αφού δεν είχε να τονίσει κάτι ιδιαίτερο από τ' αντικείμενά της, αναβάθμισε με κορονονολογίες και

κουτουράδες τους βραβειοκάρτες, μιλώντας για «κορυφές» και μη ξέροντας, πως, θά 'πρεπε, να είναι κορυφές... αν όμως έλλειπαν οι κολοκυθοκορυφάδες (!)... Αυτές, είναι πιο χρειαζόμενες βλέπετε, γιατί γίνονται νόστιμο κι εύπεπτο μπριάμι, για τα γούστα και τα νιτερέσια των κρατούντων (!).

Ινκόγνιτες γαλαντομίες περιοδικών

Επί Μελίνας στο ΥΠΠΟ το 1989, που κοιμαντάριαζε ανάλογα και η κ. Άλκηστις, σαν δντρια γραμμάτων και τεχνών, είχαν μοιράσει το Γενάρη προ των εκλογών, 2 12 εκατομμύρια δρχ. στα λογοτεχνικά περιοδικά των επαρχιών (γιατί της Αθήνας τα χρηματοδοτούσαν πιο ταχτικά και παχυλά, ακόμα και σε κάθε έκδοσή τους). Τ' ακλοχέριασαν λοιπόν εκείνα τα λεφτά, δήθεν με μια επιτροπή της Στέγης Γραμμάτων, που την αποτελούσαν 4-5 γερόντια (Τ. Γκρίτσι, Α. Φραγκιάς κ.λπ.) κουφά και άμοιρα, γιατί είχαν κι άγνοια για το ποιά είναι και τι προσφέρουν, τα περιοδικά, αλλά, σύμφωνα με υπαγορεύσεις και προτιμήσεις ημετέρων... κλην, λέγω κλην, «Ελευθέριου Πνεύματος». Γιατί το δντή του, τον είχε στο μπύρο πίνακα, η κ. Μελίνα Παραπονιόταν μάλιστα πως, την κριτικάριμε αισθηρά στις κριτικές της. Τι να κάνουμε, αφού κατά την κρίση μας φαινόταν άτοπες και άδικες... Δε θέλαμε να τη στενοχωρήσουμε. Αλλά, μπροστά στο δικίο και στο γενικό καλό, το «Ελεύθερο Πνεύμα» δεν κολακείει. Αν κολακείει, όπως άλλοι... ασφαλώς θα είχε μερτικό. Όμως εμείς, κρατάμε ηθικές αρχές και δεν τις παραβαίνουμε, ούτε κατά κεραία. Κι ένας από τους σκοπούς των εκδόσεων του Περιοδικού μας, είναι να λέμε τις αλήθειες, να κριτικάριμε και να ελέγχουμε τα στραβά κι ανάποδα, για να ωφελοούμε το λαό. Επαινοίμε τα καλά έργα, κι επικρίνουμε τα κακά. Γιατί πιστεύουμε πως χωρίς την όσο γίνεται αντικειμενική κριτική, τίποτα δεν προχωρεί και τίποτα δεν πάει μπροστά.

Και ήρθαν οι καιροί της κ. Ψαρούδα στο ΥΠΠΟ. Ίδιες και χειρότερες γείσεις, όχι μόνο βέβαια για το «Ελεύθερο Πνεύμα», παρά γενικά για τον εγκαταλειμμένο και ορφανό τομέα των γραμμάτων! Άλλωστε, η Περιοδική μας Επιθεώρηση, για τους κατεστημένους μασαδόρους και κλικαδόρους, είναι απόβλητη απ' οποιεσδήποτε ενισχύσεις και ισχνές επιχορηγήσεις, οποιουδήποτε κρατικού, ή ιδιωτικού φορέα. Ας είναι καλά η μερίδα του λαού που το γνωρίζει. Οι συνδρομητές του, που το τιμάνει και τ' αγαπάνε και στέκει στα πόδια του και συνεχίζει τον τίμιο αγώνα του. Κι είναι πάντα παρών στις εκάλεξες και στο μετερίζι του. Με τις συνδρομούλες του μόνο και τις υπεράνθρωπες θυσίες του εκδότη και δντή του, 21 ολόκληρα χρόνια τώρα. Κι όταν μιλούμε με στοι-

χεία κι επιχειρήματα, μας συκοφαντούν για «υβριστές». Σκληροί, άτεγκτοι και μαχητικοί είμαστε. Υβριστές όχι. Τηρούμε την αρχή του Μακρυγιάννη πως «δεν υποφέρουμε να βλέπουμε το άδικο να κνίγει το δικαιο!».

Γι' αυτό και κάποιοι μικρόψυχοι που διακατέχονται από το σύνδρομο του έλκου σε φθόνο, αντιζηλία, μικροψυχία και άγνοια, όσον αφορά τα έργα μας... μας θεωρούν πανί του ταύρου...

Αλλά, μας αφήνουν και αδιάφορους. Οι όποιες αλογόμυγες, δεν ανακόπτουν την πορεία στο δυναμικό το άτι!

Έτσι, τη χρονιά που κέρασε, το ΥΠΠΟ ξαναμοίρασε 3 12 εκατομμύρια δρχ. σε 13 περιοδικά. Ποιά είναι όμως αυτά και τι σκοπό επιτελούνε, δεν τ' ανακοινώνουν τα ονόματά τους. Προάγουν άραγε τη λογοτεχνία; Προβάλλουν και βοηθούν νέους λογοτέχνες; Κριτικάριουν γενικά τα καθέκαστα, στον τομέα των γραμμάτων και του πολιτισμού; Ή καινε λιβάνα στα παντζάρια των ισχυρών της ημέρας; Ή «γράφουν με τα πόδια», (που 'λεγε κι ο Κοτζιάς) κάποιες αναφορές σε ανώδυνα για το αμαρτωλό κουβέρνο σχολιάκια; και τυκάνονται για να υπάρξει έμφαση πολιτιστικής ζωής στην ψευτοδημοκρατία των μακάρων της αρχιμαντανίας. Ποιά είναι αυτά τα περιοδικά που τσεπάνουν παραδάκι στα κουφά και κονηρά, από τα βαλάντια των φορολογουμένων; Αν έχουν ίχνη ρωμικής ψυχικής λεβεντιάς και δημοκρατικής ευσυνείδησης, ας εξηγούνται βγάζοντάς τα στη δημοσιότητα. Όταν αυτά παραμένουν ινκόγνιτα, πως μπορεί να ξέρει και να κρίνει ο λαός, αν τα παίρνουν άδικο ή δίκαιο; Και αν αυτοί είναι φτωχοί λαδοπόντικοι, ή χαρδαλούρες με κουτάλες, που τις βουτάνε στη μαρμίτα του τζερεμέδικου περιδρόμου; Τό 'χουνε σύστημα βλέπετε, εδώ και 17 χρόνια τώρα, να μη δημοσιεύουν ονόματα ημετέρων και ό,τι δε συμφέρει. Η ενοχή αυτή, δε βαρύνει μόνο τους μανδρινούς του ΥΠΠΟ, Αλλά και τους εφημεριδάδες και κοντυλοφόρους, που τους συγκαλύπτουν, όλοι οι φυγομάχοι, οι ταρνανάδες, κ' οι κοινοκούφοι χαρτογιακάδες (!).

Πού είναι βρε ψεύτες και δημαγωγοί, η ισότητα των πολιτών απέναντι στους νόμους του Συντάγματος; Αφού δεν ενημερώνετε τον κόσμο... σκόπιμα τον τυφλώνετε, να μην ασκεί τον έλεγχο. Κριτήριο να μην έχει.

Ποιός λοιπόν ξέρει να κρίνει παστρικά, τίπος βιβλία αγοράζει το ΥΠΠΟ, και ποιά περιοδικά χρηματοδοτεί, ή απλά ενισχύει... και το γιατί;

Ποιά είναι τα τρακτικά που βόσκουνε κρυφά στις παρασκευιακές αμαλαγιές των υπουργείων. Και οι κοντυλοφόροι, γιατί δεν τα ξεμπροστιάζουν σε φως δημοσιότητας; Ως τότε αυτή η κονηρή κουφότητα; Βρε μας και οι κεφαλές από τα σκυλόψαρα που όζουν... συνθέτουν την «αγία» οικογένεια; Κι έως τότε, «τα εν οίκω μη εν δήμω»;

Ο Χρήστος Γιανναράς

Συγχαίρουμε ολόψυχα το φωτισμένο καθηγητή και συγγραφέα κ. Χρ. Γιανναρά, το θαρραλέο και γενναίο αυτόν διακεκριμένο πνευματικό άνθρωπο, για τις σωστές εκτιμήσεις και διαπιστώσεις, απόψεις και θέσεις που εξέφρασε σε δύο τηλεοπτικές εκπομπές και συνεντεύξεις της ΕΤ1. Η πρώτη ήταν στις αρχές Δεκεμβρίου του '91, σχετική με το θέμα του γιορτασμού της αρχαίας ελληνικής δημοκρατίας, για την επέτειο των 2.500 χρόνων και η δεύτερη στις 9.1.92 με θέμα το δημιουργό της τέχνης και την ταινία του Αγγελόπουλου «Το μετέωρο βήμα του πελαργού». Και στην πρώτη ο ακραιφνής πατριώτης, ρεαλιστής κριτικός και σπουδαίος ιδεώδης διανοητής, έδωσε με αδρά και πειστικά στοιχεία ότι, δεν έχουμε καμιά ουσιαστική και πραγματική σχέση με την αρχαία δημοκρατία του Σόλωνα, του Κλεισθένη και του Περικλή... Και στη δεύτερη, τόνισε στο προφίλ του κ. Παναγιωτόπουλου, με βαθιές και ανατομικές κρίσεις και γνώμες τις απόψεις του. Με πλούσια επιχειρήματα για την αληθινή τέχνη και τον προορισμό της. Και προπαντός, στιγμάτισε τη σημερινή κατάσταση στη χώρα μας, και τις ευθύνες των πολιτικών της, ότι «δεν έμεινε τίποτε όρθιο». Ότι, έχουν τα πάντα χαθεί, από τις αρετές του ελληνισμού και τα λεβέντικα γνωρίσματα της ρωμιοσύνης, των προγόνων μας! Ότι, οι κρίσεις είναι πολύμορφες, ότι όλα έχουν γίνει «ένα μπάχαλο» εδώ πέρα. Ότι αλλοτριώθηκαν τα πάντα. Ότι απωλέσθηκαν αξίες, ιδανικά, ηθικές συνειδήσεις, πολιτικές και πνευματικές ευθύνες κ.λπ., κ.λπ. Και έχει απόλυτο δίκιο γι' αυτή του την κριτική γενναιοφροσύνη, τη συναισθηματική και ανθρωπιστική αξιοσύνη. Γι' αυτό και τον συγχαίρουμε θερμά.

Ο Αλέκος Σακελλάριος για τον ξεπεσμό της αθηναϊκής Επιθεώρησης

Στη μνήμη του Αλέκου Σακελλάριου που πέθανε προ μηνών, αξίζει να παραθέσουμε κάποιες γνώμες και απόψεις του, για την κατάντια της Επιθεώρησης, που έδωσε λίγο πριν πεθάνει στην εφημερίδα «Νίκη» και που μας βρίσκουν απόλυτα σύμφωνους. Μ' αυτές μάλιστα τις αυστηρές κρίσεις του, υπόβαλε γι' αυτούς ακριβώς τους λόγους και την παραίτησή του, από τον τίτλο του επίτιμου προέδρου της Εταιρίας Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων.

«Η βομολοχία απ' ό,τι θυμάμαι από τα παιδικά μου χρόνια ήταν ο εύκολος τρόπος για τα παιδιά της γειτονιάς και του σχολείου, να κάνουν πνεύμα.

Φτωχό το μυαλό το παιδικό δεν μπορούσε να προχωρήσει τότε παραπάνω. Σήμερα η Επιθεώρηση ξαναγύρισε στα παλιά πεδία της γειτονιάς και της βομολοχίας των δρόμων, τις οποίες παρουσιάζει ως πνεύμα. Τη σημερινή Επιθεώρηση δεν μπορεί να την παρακολουθήσει κανείς με την αδελφή του, τη μηνηστή του, τη μητέρα του...

Και είναι ντροπή όχι τόσο γι' αυτούς που τη γράφουν (τόσο τους κόβει), αλλά γι' αυτούς που την ερμηνεύουν. ΝΤΡΟΠΗ».

Η Εταιρία χάνει κάθε μέρα έδαφος. Πολλοί και άξιοι συγγραφείς την εγκαταλείπουν.

Και η Επιθεώρηση, το κατ' εξοχήν αθηναϊκό θεατρικό είδος, έχει καταδικαστεί σε μαρασμό.

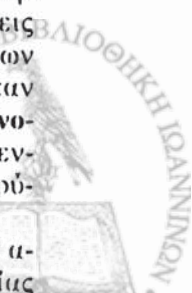
Οι επιχειρηματίες αγοράζουν νούμερα κοψοχρονιά απ' τον ένα και τον άλλον και ανεβάζουν επιθεωρήσεις - εξαμβλώματα, που δεν έχουνε καμία σχέση με την καθιερωμένη και καταξιωμένη αθηναϊκή Επιθεώρηση. Θα μπορούσε η Εταιρία να απαγορεύσει αυστηρά τη συνεργασία των μελών της, με τους ευκαιριακούς ψυλικάτζήδες της Επιθεώρησης και να απαιτεί τα νόμιμα εισπρακτικά δικαιώματά της επί του 10 τοις εκατό που ορίζει ο νόμος. Έτσι θ' αλλάζανε πολλά πράγματα.

Η Μυθοποίηση και η απομυθοποίηση

Στον καιρό μας, πολλά μικρά, μεγάλα, μέτρια ή και κατώτερα πρόσωπα, σε όλη τη νεώτερη πνευματική και πολιτική μας ιστορία, μυθοποιούνται ανάλογα. Παίρνουν υπερβολικές και ψεύτικες διαστάσεις. Πέρα από τα μέτρα τους τα φυσικά και τις δυνατότητές τους, σε αξία κι επίδοση. Μυθοποιούνται, από φιλοπροσωπείες, ή και άλλα συμφέροντα. Υπάρχουν πρόσωπα που μυθοποιούν μόνο τους τον εαυτό τους, με πονηρό κι επιτήδειο σύστημα, ή υποκινούν τη μυθοποίησή τους ντόπιοι και ξένοι παράγοντες που έχουν διασυνδέσεις με ισχυρούς της ημέρας. Οι μυθοποιήσεις γίνονται ή από ανίδεους, ή από επιτήδειους. Γίνονται ή από μωροφιλόδοξους ατομικιστές που θέλουν να επιδειχτούν, ή από άλλους, για ποικίλα συμφέροντα, χρηματικά, ερωτικά κ.λπ., για καλοπέρασή τους. Γιατί, ξέρουν, πως η ζωή είναι μικρή, και η όποια προβολή, επιφάνεια, καλή φήμη, προσπορίζει και χρήμα και τιμές. Όμως, ο χρόνος είναι κριτής και δικαστής στα πάντα. Αξία δεν έχουν οι ψεύτικες δάφνες. Αλλά, τα έργα και το ήθος του δημιουργικού ανθρώπου.

Καθώς και πόσο αυτά θα ζούνε, να ωφελούνε το κοινωνικό σύνολο. Γιατί, έρχεται κάποτε καιρός, που κλείνει ο κύκλος της μυθοποίησης και αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση. Όλα λοιπόν στη ροή του χρόνου, χρειάζονται θεώρηση κι αναθεώρηση και απομυθοποίηση, για καταξίωση και τοποθέτηση, ή ανατοποθέτηση κάθε μορφής, στ' αληθινά της βάθρα. Για ξαναγράψιμο της ιστορίας. Για ένα γνήσιο εθνικό πολιτισμό. Αν πολλοί δημιουργοί, αδικούνται πρόσκαιρα, σε περιστάσεις περιφρόνησης, ή άρνησης και ισοπέδωσης των αξιών, το μέλλον κάποτε τους δικαιώνει... όταν «οι βίβλοι ανοίγονται» και οι «κρίνοντες κρίνονται». Ο υπολογισμός, η άγνοια, ο πρόχειρος ενθουσιασμός, η σκοπιμότητα και η κολακεία, κρύβουν κι αποσκεπάζουνε πολλές αλήθειες.

Μόνο με τη σοβαρή και έγκυρη κριτική, θ' αποχτήσουν οι άνθρωποι επίγνωση της αξίας

τους. Ο Όσκαρ Ουάιλντ έλεγε: «η κριτική κάνει τη διάνοιά μας το πιο θαιμιάσιο όργανο».

Απορίες και φιλανθρωπίες

Η σεβαστή και συμπαθέστατη συγγραφέας κ. Κούλα Ξηραδάκη, έμεινε σε μια απορία που τη βασανίζει. Δεν μπόρεσε λέει να πληροφορηθεί από τόσο μελάνι που χύθηκε σ' εφημερίδες και περιοδικά για το μακαρίτη Ν. Καρούζο, ποιό ήταν το βιοκοριστικό του εκάγγελμα. Και απορεί «Πώς μπορεί να ζήσει ένας ποιητής με μια ποιητική συλλογή που βγάζει κάθε τρία χρόνια. Οι ποιητικές συλλογές είναι για το κόττινο».

Μα η κ. Ξηραδάκη, αγνοεί το πως, κάθε λίγο και λιγάκι, ο καημένος ο φτωχοπρόδρομος ποιητής, έβγαζε το ψωμί του, από «κρατικά» βραβεία αγοράς βιβλίων από το ΥΠΠΟ, ή και από διορθώσεις που έκανε σε τυπογραφεία, όπως και πολλοί άλλοι δεν είχε και υποχρεώσεις, παρά μόνο την κεφαλή του. Έπειτα, γιατί αγνοεί, η κ. Ξηρ. ότι, τα ελεεινά «κρατικά» βραβεία (δηλαδή της διορισμένης φατριαστικής επιτροπής του ΥΠΠΟ, όποιος κι αν είναι, και μ' όποια κυβέρνηση), δίνονταν και δίνονται και από λόγους φιλανθρωπίας, προσωποληψίας κι ελεειμοσύνης. Δεν ήταν μόνο μια ή δυο φορές που, ο συμπαθής ποιητής, είχε τις εύνοιες και τα τυχερά του, με ανάλογες σχέσεις και μεσολαβήσεις. Πολλές φορές, μάλιστα, οι «κονόψυχοι» ελλανόδοκοι, το κόβανε στα δύο το ποιητικό βραβείο, για να καρπώνονται και κάποιοι φτωχοί ποιητές και λογοτέχνες το ψωμάκι τους! Όσο για την ιατροφαρμακευτική του περιθαλψη, ας μην απορεί η καλή συνάδελφος. Υπάρχουν κι άλλοι ανασφάλιστοι, και πάνω απ' τα εξήντα τοις, και με χαρτί απορίας! Ποιός τους υπολογίζει τους ποιητές και τους πνευματικούς ανθρώπους σε μπανανιοχώρα, αποικία, που θριαμβεύει απ' άκρου σ' άκρο η τζογαδορία, η ληστοκρατία, και η χουλιγκάνικη κλωτσαδορία. Εδώ κ. Ξηραδάκη, οι τίμιοι ποιητές, προνόμια δεν είχανε ποτές. Στις χώρες εκείνες που τ' άχανε από το κράτος... δε στάθηκαν ικανοί, οι άνθρωποι των γραμμάτων, να τα κρατήσουν. Όσο για την απορία σου περί Καρούζου, δικίο τό 'χεις «Αξίζει να ζει και ν' απορεί κανείς, γιατί αξίζει να μαθαίνει».

Γλωσσουκακοποιήσεις και άγνοιες

Δεν είναι μια και δυο φορές. Αυτό γίνεται συχνά στα δελτία ειδήσεων της ΕΡΤ, απ' ορισμένους αγράμματους εκφωνητές της. Κακοποιούν ανελέητα τη γλώσσα μας, κι εκστομίζουν μαργαριτάρια και κοτσάνες. Θά 'χουν, ως φαίνεται προσληφθεί τελευταία, και ως «άτομα με ειδικές ανάγκες»! Όμως δεν ιδρώνουν τ' αυτιά των «ιθινόντων» και δεν κοκκινίζουν μπροστά σ' εκατοντάδες χιλιάδες τηλεθεατές.

Έτσι μια μέρα ακούσαμε ν' αγνοούν και κανόνα γραμματικής, με τη φράση «η Ιερά Σύνοδος αποβλέψας» αντί του σωστού, αποβλέπουσα, σα γένος θηλυκό. Ο ίδιος εκφωνητής, φάνηκε κι ανιστόρητος, κι αντί να προφέρει «στην οδό Νι-

κοτσάρα», τον είπε «Νικοτσάρα».

Είν' αλήθεια πως ορισμένοι, θά 'ταν καλύτερα, να πάνε για τους χοίρους και τα γελάδια στην Ελευσίνα. Ή να πάνε σε κανα νυχτερινό γυμνάσιο, να διδαχτούν γραμματικούς κανόνες και ιστορία. Να μάθουν και ποιός ήταν ο γενναίος πρωτοκλέφτης Νικοτσάρας που είχε γίνει θρύλος ηρωισμού, στον καιρό της Κλεφτουριάς (ανταρτοσύνης, 1780- 1820). Δεν είχε δράσει μόνο στη Θεσσαλο- Μακεδονία, ενάντια στους τούρκους, παρά, είχε βοηθήσει με περίπου 500 παλικάρια και τ' αγροτικά επαναστατικά κινήματα των Χαϊντούκων στη Βουλγαρία και Σερβία.

Της παρακμής τα γιασεμιά

Το «Έθνος» είχε την 12 91 συνέντευξη τον κ. Γρ. Φαράκο και τον ρώτησε ποιόν παραδέχεται και ποιός του αρέσει περισσότερο απ' όλους τους λογοτέχνες και ποιητές, κι απάντησε πως, μόνο ο Καβάφης και η ποιήσή του, τον έχει σκλαβώσει! Ε, του άρεσε και λιγούλακι κι ο Ρίτσος σαν άνθρωπος γνότσων, πρόσθεσε.

Ο Καβάφης, λοιπόν της παρακμής τονε κατακυριέψε, γιατί κι ο ίδιος παρακμιακός ήτανε μια ζωή και άχρηστος. Κόλλησε στο πιο κακόμοιρο κ' ηρωικό κόμμα να αναδειχτεί και να επιζήσει.

Ο Καβάφης, λοιπόν τονε μαζοχισμό, της ανωμαλίας και της ηθικής απιστορίας, βρέθηκε στα μέτρα του κ. Φαράκου και τ' ομολογεί φιλικρινής με τον εαυτό του. Ήταν καιρός φάνηκε πως, από χρόνια τον έδερε η φθορά, η βαριεστημάρα της μονοτονίας και η αστική αδολεσχία. Όμοιος ομοίω εζ' ου και η καθωφική του αιχμαλωσία τώρα στα γεράματά του. Ας όφονται οι πρόχειροι κριτές των παρακμίδων, του ναρκισσομού και του καριερισμού. Αυτοί που δέχτηκαν «αι των ένδον» τα βέλη του. Ακόμα λίγο και θα τους διέλυε ολότελα! Αλλά, τα εα των ένδον βέλη, είναι φαρμακερά κι ολέθρια και για τον ίδιο τον τοξότη και για όσους τονε κανόριζαν. Οι αποκηρύξεις του και η μετάστασή του, μας θυμίζει, το Άδντη που σατιρίζει τον Πάπα Ιωάννη τον 22ο «Αφορίζει και ξεφορίζει κι εύχεται λεπτά κερβίσει».

Βαμολογίες και συρμοί

Τι έγινε εκείνος ο περιβόητος και σούπερ διαφημισμένος «χάρτινος Σεπτέμβρης της καρδιάς».

Έφαγε και παράφαγε τράγοντας και τα σταφύλια τα παχιά και ζουμερά στην «Οδό Ιπποκράτους»!

Μα ο «χάρτινος» ήταν «ένα ανοσιούργημα» «βιβλίο σπάτη, φτηνό, ρηχό κι ανοούσιο που απεικονίζεται σε μιανό κίττα»! Έτσι το χαρακτηρίζει απευθυνόμενος στον κριτικό κ. Δ. Κούρτοβικ, ο Πειραιώτης κ. Αρ. Συριγωνάκης, στην «Ελευθεροτυπία» πριν 2 χρόνια, καλή του ώρα, με καθαρή σκέψη κι ευθύβολη κρίση, τίμια κι ειλικρινά.

Κι ως τόσο, αυτός «ο Σεπτέμβρης» τ' όβγαλε κι απ' τα παντζάρια, το χρέμα του συγγραφέα του, κ. Ξανθούλη, με τις απανωτές εκδόσεις του. Καθώς φαίνεται, μιανό κίττα έχουν πια όλοι, οι της μόδας και της διαφήμισης σαχλοαναγνώστες, μιας ντιλετάντικης, συμπαριστιακής κι αργόσχολης τάξης των καφετεμιών της πλατείας Κολωνακίου! Κι όπως γράφει σωστά ο κ. Συριγωνάκης, ότι, η τρέλα, ο συρμός και η αλόγιστη αυτή σπατάλη των χρημάτων, «οφείλεται στην τεράστια προβολή και αυτοπροβολή καθώς και στις άριστες δημόσιες σχέσεις του συγγραφέα». Αυτός είναι και ο κύριος παράγοντας όλων των μοντέρνων κοντυλοφορίσκων, κι ατάλαντων χυδαιολόγων της Αθήνας.

Πολιτικοκοινωνικά κεντρίσματα

Λόγια που καίνε
του Στέλιου Κεντρή

«Ο Συγγραφέας έχει χρέος να γράφει την αλήθεια. Δηλαδή, δεν πρέπει να την αρνείται, ούτε να την παραλείπει, κι ούτε να τη μασκαρεύει. Η αλήθεια είναι χρήσιμη, όταν μετατρέπεται σε ενέργεια.»

Ανθολόγιο κονδυλίων ετήσιου προϋπολογισμού

Ας το ρίξουμε και λίγο στα μεταφυσικά. Αυτά πολυλειτουργούντα σήμερα κι έχουν τα πάνω τους κι εδώ... στο θεοληπτικό, ληστο-ρεμούλι-εκο Μητσοτακιστάν... Αυτό ξέρετε, υπαγορεύεται και από το φαιδρό, απαράδεχτο και παραχουσιβαρδύ προϋπολογισμό του 1992, με τα εκτός πραγματικότητας κονδυλιά του.

Μυστικιστικοί, κρυφοί αφορισμοί ως φαίνεται, των πάντα γελασμένων Ελλήνων, επέδρασαν με τηλεπάθεια στο συντάκτη αυτού του προϋπολογισμού, υπουργό κ. Παλιοκρασιά, που έπεσε κι έπαθε και το ατύχημα... και περπατάει με πατερίτσες, (περαστικά του). Ιδού λοιπόν μερικά, από τα κονδυλιά του, και πού, τα διαθέτει... Βγάλτε τα συμπεράσματά σας και εις άλλα με υγεία (!). Η επιλογή δική μας. Θυμάστε!! Το 1992 ο λαός μας θα πληρώσει:

1) 1,2 Δισ. δρχ. «επίδομα φυσιολογικού τοκετού»(!) Κι αφού θα δουλέψει η φύση από

μόνη της, τι σοί τέρατα θα ξεγεννήσει αυτός ο τοκετός, για να ξοδευτούνε τόσα χρήματα:

2) 45 Έκατομ. δρχ. για «περιπολιές στους παγετώνες του Βορείου Ατλαντικού»(!) Μήπως είναι και του βορείου πόλου μαζί και τα... «εννιάμερα του κόλλου»;

3) 27 Έκατομ. δρχ. «για έξοδα παράστασης αυτών που διετέλεσαν πρόεδροι δημοκρατίας» και 7 εκατομ. για τον ίδιο σκοπό στον κ. Καραμανλή, για το '92 μόνο(!). Δίνουν απανωπροίκια βλέπετε στον κ. Σαρτζ... τον βαρυδουλεμένο απόμαχο της προεδρίας, που μας κοστίζει για δυο βασιλιάδες. «Ζήτω που καιήκαμε»(!).

4) 12 Έκατομ. δρχ. για κάθε βουλευτή (γράφει βουλευτή) και «μη τους κύκλους ταράττετε» από τον ολοχρονιάτικο μακάριον ύπνο της Βουλής (φτύστε τη, μη τη βασκάνετε). Αλλά παρντόν, τους ξυπνάν και τους χαλάνε τα χειροκροτήματα των κλακαδόρων!!!

5) 102 Έκατομ. δρχ. «για προμήθεια μεταλλ-

Ναι, αλλά το «χάρτινο Σεπτέμβρη» τον διαπραγματεύονται τελευταία και οι γάλλοι(!)

Αυα, εκεί πια στα Παρίσια πλημμυρίζουν οι κοτόμυαλοι... Και τους γραικύλους εκδότες, δεν τους νιάζει καμιά αξία και κανένας σεβασμός μπροστά στα κέρδη τους. Έτσι κι ο «χάρτινος Σεπτέμβρης» και το «αποθωμένο λικέρ», εγέννησαν και τη «Βίδα» του φίλου μου Κυρακατσάνη και το ελεεινό σίριαλ, τη μπαχατέλα με τίτλο «Οδός Ιπποκράτους»(!) Αμήν και σ' άλλα με τσ υγείας.

Περιστάσεις και άλλα μέσα που σε κάνουν συγγραφέα

Κι έπειτα μου λες πως δε σου γράφω! Τι πέριση κι αξία νά 'χει η γνήσια κι αληθινή λογοτεχνία σε τέτοια περιφρονητική γι' αυτή κοινωνία; Τι κι αν εκδίδονται κάποια βιβλία, αξίας, διδαχτικά και χρησιμότητα, όταν οι τίμιοι, οι αθόρυβοι, σεμνοί και σοβαροί συγγραφείς αδικούνται και δεν υπολογίζονται από των ισχυρών τις παραιοφάτρεις; Όταν τ' ορφανό το 12,5% στη χώρα μας αναγνωστικό κοινό, διαβάσει ένα βιβλίο μοναχά το μήνα ή στο δίμηνο; Πώς θα μάθουν τα καλά βιβλία και τους αληθινούς συγγραφείς; Έτσι κι οι λίγοι που είναι σε θέση να κάνουν την επιλογή σωστή;

Επιτήδειοι, πονηροί και μοροφιλόδοξοι συγγραφίσκοι, ξεφουτρώνουν σαν τα μανιτάρια, γιατί έχουν ανθρώπους σε καλύτερα πόστα και παραπροβάλλονται, σχηματίζουν φιλικά κυκλώματα δημοσίων σχέσεων

και καταχράζονται το δίκιο των πηγαίων ταλαντούχων.

Έτσι κι έχεις μαρμπάδες στην Κορώνη, προβολές, διαφημίσεις, παρασχέσεις, γίνεσαι και συγγραφέας και ό,τι άλλο σου τραβάει η όρεξή σου(!) Εδώ έναν Χρόνη Μίσσιο, τον κάνανε διάσημο με δυο-τρία χυδαίολογα βιβλία. Τονε πρωτόβγαλε ο «Φυσιαρμόνικας» πριν λίγα χρόνια και τονε γύριζε, και τονε πρόβαλλε σε όλη την Ελλάδα για σπουδαίο λογοτέχνη(!) Τον είχε τότε σε μια κομματική του επιτροπή. Συνέφερε και τ' αντιδραστικό κατεστημένο, να φτύνει ο Χρόνης, ό,τι πίστευε κι αγάπαιε στο παρελθόν...

Κι έπειτα, οι κουλτουριάρηδες του Φυσιαρμόνικα, είχαν επί ΠΑΣΟΚ και λόγο και θέση και προώθηση... Κι ο Χρόνης ξεπετάχτηκε, πήρε φόρα, έγινε βεντέτος, από τον Τύπο κι από τα κανάλια, και τα ραδιόφωνα. Ως και η κ. Ρεζάν τον είχε ένα βράδυ στη δική της εκπομπή αρχές Γενάρη και ντουμάνι το τσιγάρο ο Χρόνης, και στα πάνω χείλια τα μυστακοφόρα, ένα τικ συσπαστικό ο Χρόνης, κι αποποίηση στη βιλίτσα του ο Χρόνης με το σκύλο του, που όπως είπε, μόνο αυτός «ο σκύλος του τον έμαθε ν' αγαπάει τους ανθρώπους». Και βουρ και δόστου χαβαδάκι, το δικό της το γνωστό βιολάκι η νταρνάνα, η τετραπέρατη Ρεζάν! Και «μεγάλος» πια ο Χρόνης συγγραφέας, σαν Γ'κορού της Αττικής και τρεχάλα τα κορτσούδια να τους δώσει κι ευλογία, ν' αγοράσουν και τα νέα του βιβλία. Τι κι αν έλεγε ο προφήτης Σαμουήλ, πως «Μόνο δια δυνάμεως θέλει υπερσχύσει ο άνθρωπος»;

λίων και παρασήμων» και 38 εκατομ. για «αγορά παρθένου φιλμ». Καλά, σαν κοπέλα παρθένα τ' αγοράζουν το φιλμ:

6) 49 Εκατομ. δρχ. «για βιζαντινές σποιδές της Βενετίας...». Μας λείπει ακόμα βλέπετε υπόλοιπο βιζαντινολογίας (!).

7) 619 Εκατομ. δρχ. «για αρχιερείς και ιεροκλήματα». Βαριά ρεγάλα οι τυχεροί για να σκυλοτρώνονται για τις μεγαλο-εσοδοίχες «μπάστινες» των μητροπόλεων και των άλλων φεουδαρχικών πυκτωλών, των κοροϊδών κι αφελών ρωμιών(!).

8) 5 Δισ. δρχ. «για κοπή κερμάτων».

9) 500 Εκατομ. δρχ. «για τα κρατικά μονοπωλεια» που τὰ κλείσει το Πασόκ το 1983.

10) 240 Δισ. δρχ. «για επιστροφές, όσων εισπράχτηκαν χωρίς να σφείλονται». Για ιδέστε... που εισέπραξαν... χωρίς να τους χρωστάνε!

11) 230 Εκατομ. δρχ. έκτακτες δαπάνες, «για την ειρηνευτική δύναμη των Ην. Εθνών και του μεσολαβητού τους στην Κύπρο».

Πληρώνουμε και τα συχνά ταξιδάκια του Καμιλιόν και του Λέτσκι Στην υγιά τσι(!) Και 30 εκατομ «για συμμετοχή σε έκτακτες δαπάνες της στραγικής δύναμης των Ην. Εθνών στη Μέση Ανατολή!» Κύριε φιλάτε!

12) 2 Εκατομ «για περιοδικές αποζημιώσεις, όσων έπασθαν κατά το Κίνημα της 1ης Μαρτίου του 1935». Τι έχουν πάθει και ποιοί είναι. Μήπως οι πεθαμένοι:

13) 52 Εκατομ δρχ «για τους καταδότες επικηρυχθέντων ατόμων». Εδώ οι χαφιέδες θά 'χουν μύσα γερή.

14) 45 Εκατομ. «για εξακτιώσεις βόθρων». Έπρεπε να βάλουν περισσότερα, γιατί, οι χαφιέδες των γυργαντούηδων αρχιμασαδόρων, γεμίζουνε συχνότερα(!)

15) 1.8 Δισ δρχ. «για προμήθειες, ειδών καθαριότητας και εισπρεπισμαί». Πάνε τόσο κολλά για το χαρτί των πισινών τους: 'Η μήπως προβλέπουν ακατάσχετες διάρροιες. Κι εδώ ίσως αδικούνται(!)

16) 21 Εκατομ. «για προμήθεια μοισιακών οργάνων». Για ποιά ορχήστρα είναι αυτά: Γρίφας.

17) 47 Εκατομ «Για προμήθεια ζώων και κτηνών». Κι άλλα 4 για άλλα κτήνη(!). Τι είδους ζώα θ' αγοράσουν σκυλιά εισαγωγήμα, ή συνομοταξία δίποδων νταμαρλήδων; Αποκτηνωθήκαμε ολότελα.

18) 12 Εκατομ δρχ. «Για προσωρινό επίδομα». Σε ποιον επίδομα και γιατί; Αίσχος!

19) 619 Εκατομ. δρχ. «για έξοδα κηδείων»: Γιατί; Πού ξέρουν πόσοι θ' αποδημήσουν στο '92, και γιατί να πληρώσουμε εμείς τα ζόδια τους; Και ματακάλι αίσχος!

20) 547 Εκατομ. δρχ. «για προσωπική διαφορά παραγράφοι 3, άρθροι 24, ν. 1505 85 και παραγράφοι 6 αρ. 2».

Περιεπλάκημε εντός περιπλόκων νομερο-μυστηρίων(!)

21) 7 Δισ. δρχ. «για τη συμμετοχή μας στο ΝΑΤΟ». Τι χρειάζεται το Νάτο, όταν δεν έχεις αντίπαλο στην Ευρώπη; 'Η μήπως το θέλουν οι καρχαρίες, 'ής υπερκερδοσκοπίας, να φρουρούν αυτοί τα κεκτημένα της πανευρωπαϊκής οικονομικής κυριαρχίας τους, και να βάζουν τους λαούς σε διχασμούς, ν' αλληλομακελλούνται;

22) 200 Εκατομ. δρχ. «για αποζημιώσεις από την τρομοκρατία...».

23) 2.8 Δισ. δρχ. «για δημόσιες σχέσεις». «Χαιρε βίθος αμέτρητον!»!

24) 47 Εκατομ δρχ. «για προμήθεια νεμής κτηνών». Εννοούνε το σανό, το χόρτο που τρών οι σφαλείς και άμιαλοι ρωμιοί.

25) 20 Δισ. δρχ. «για προμήθεια τροφίμων ποτών και καπνών». Το τσιγάρο εδώ, δεν βλέπεται την υγεία και το ουίσκι πρέπει να 'ναι εισαγόμενη λεία(!).

26) 7 Εκατομ μόνο «για ενίσχυση των γραμμάτων». Πώς τό 'παθαν και τα θυμήθηκαν(!) Θα περιδρομιάσουν γερά τα λίγα επιτήδεια και χαμαιλέοντια τροκτικά(!).

27) 30 Εκατομ. δρχ. «Για την Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσ νίας». Το τι εξυπηρετεί αυτή και προς τι... να την πληρώνουμε εμείς; Αφού είναι αμερικάνικη. Τι μαθητές βγάζει; Τι μας νοιάζει; Μήπως τρέφει κατασκόπους; Ποιός την ξέρει; Ασφαλώς οι υπεύθυνοι που τη συντηρούν, μπορεί κ' οι υπεράτλαντες σφέντες(!).

28) 2 Δισ. δρχ. «για φονεθέντες στον πόλεμο του 1912 - 1913...». Πω πω! Να πληρώνουμε παμπάλαιους νεκρούς ή και τους απόγονους; Μα πόσοι είναι αυτοί; Ντροπή! Τι προκλητικά κονδύλια! Και 2 δισ. δρχ. για συντάξεις ξοδεύουν ακόμα και «για προμήθειες ναρκωτικών» και δεν συμμαζεύεται(!)

Σας αραδιάσαμε λίγα από τα κονδύλια του φετινού τρελού προϋπολογισμού της Νομ-Δου, και πού τα διαθέτει. Έτσι για να πάρετε μια εικόνα, ή μια ιδέα, οι φίλοι αναγνώστες της Εκπιθεώρησής μας. Γιατί οι ρωμιοί των χρόνων μας, δεν τον προσέχουν, δεν τον διαβάζουν καν ποτέ. Θα λέγαμε κι ούτε οι βουλευτές του, εκτός από μερικούς οικονομολόγους που θέλουν να κορέσουνε την περιέργειά τους. Πάντως, όσοι μας προσέξετε εδώ, μη φρίξετε! Βαστάτε την οργή σας. Το μόχθο του λαού και το φορολογούμενο χρήμα του, έτσι το διαθέτουν οι ανίδρωτοι. Άιντεστε και του χρόνου.

Το ανεπίλυτο κυπριακό και η κοροϊδία

Δεκαοχτώ ολάκερα χρόνια πέρασαν, από τότε οι γιάνκηδες «προστάτες»... μας έφαγαν σχεδόν τη μισή την Κύπρο μας... Κι από τότε, οι υποκρισίες, οι κοροϊδίες κ' οι απάτες, πάνε σκοινί κορδόνι!! Κι ενώ οι ίδιοι οι αμερικάνοι έκαναν το πραξικόπημα... τώρα μας παρασταίνουν και τους μεσολαβητές, τους διαιτητές,

τους ευεργέτες!). Οι απεσταλμένοι τους, αργόσχολοι διπλωμάτες (εμείς τους πληρώνουμε) πηγαينوέρχονται στον άξονα Αθήνα - Λευκωσία - Άγκυρα, και η δουλειά στον τόπο!! Οι αφέντες* που κανόνισαν, με τα συμφέροντά τους, κι έδωσαν στο 17,5% του πληθυσμού των μεμέτηδων εκεί, το 43% της ελληνοκυπριακής γης, αυτοί τα κουμαντάρουν όλα. Είχαμε κουραστεί να βλέπουμε 10 χρόνια εκείνο το φάντασμα τον Ξαβιέ ή Χαβιέ (γράφε Χαφιέ) ντε Κουεγιάρ, τον όρντινο του αμερικάνικου ΟΗΕ που για να σηκωθούν τα χείλια του να μιλήσει, ήθελαν μοχλούς και παραμίνες, κι από τη μια φράση ως την άλλη του η άργητα, ήταν σαν του δικού μας του «Θεού»(!)

Το Κυπριακό το θάψαν οι ιθύνοντες που υπογράψαν τη Συμφωνία «Ζυρίχης και Λονδίνου».

Τώρα, στο νέο χρόνο, μας σκάρωσαν τον κ. Μπούτρος Γκάλι. Ποιός τον ακούει το γεν. γραμματέα; Είχαμε τον δικό μας Γκάλη τον καλαθοσφαιρίστα... κι αποχτήσαμε κι άλλον τώρα, τον αιγύπτιο Γκάλι, για λογοκοπία και λοβιτούρα. Αλλά, μπαρδόν. Έχουμε και τους μόνιμους απεσταλμένους με την περιβόητη «κινητικότητα» κ.κ. Λέσκι και Καμιλιόν(!) Και μη που πείτε πως αυτοί οι διπλωμάτες, δεν το κινούνε το Κυπριακό(!) Το κινούν, όσο το κίνησε (μετά τον Κόλπο) πέρυσι, και ο με το άνευ λόγου παχύ χαμόγελο... ψηλός απ' τα Χανιά!!! «Κινητικότητα» λοιπόν και μέγα έλεος! Κ' οι ορφανές μανάδες καρτερούν τους όμηρους από την άγνωστη και σκοτεινή τους τύχη! Μα δεν είναι ντροπή κ. Βασιλείου και κ. Μητσοτάκη... που συνεχίζεται το ίδιο χαβαδάκι; Πρίστηκαν τα ούμπαλα Ελλήνων κι ελληνοκυπρίων, να περιμένουν; και ν' ακούνε κάθε μέρα, χρόνια τώρα, αυτή την караγκιόζικη και παραδαρμένη λέξη «κινητικότητα»(!). Ίσως, δεν έμεινε ίχνος από αίσθηση γελοίου, ν' αλλάζουνε τουλάχιστο τη λέξη με μian άλλη; Χάνουνε βλέπετε κ' οι ψεύτες κ' οι κατεργαριοί, τα μέτρα και τα όρια της ενοχής, της αντοχής, της κοροϊδίας, της απάτης.

«Άλεσε κοσκίνισε
δουλειά να μη σου λείπει».

Ή,
«γέλα με να σε γελώ,
να περνάμε τον καιρό».

Και η δύναμη του ισχυρότερου ακλόνητη. Αν υπήρχε η πρώην ΕΣΣΔ, το βέτο, θα πίεζε τα πράγματα με την πυγμή και με το κύρος της, και τέτοια διεθνή ζητήματα, θα βρísκανε τη λύση τους. Τώρα, οι χαϊδεμένοι των μπουσσηδων τουρκαλάδες, που κυβερνάνε σήμερα και τη Βουλγαρία και μπαίνουν και στην Αλβανία... σαν τρανοί δορυφόροι των ΗΠΑ στα Βαλκάνια και σαν όραγάτες και κολαούζοι τους στη Μέση Ανατολή, θα ρυθμίζουν όπως πάμε, και τις τύχες της μισής πρώην Γιουγκοσλαβίας! Κι εμείς; Σκόπια δεν είχαμε και Σκό-

πια αποχτήσαμε, κίνδυνο και μπανταλάχο πάνω από το κεφάλι μας. Χαίρε «κινητικότητα» λέξη του Μπους, άτυχη και κακοποιημένη! Να φτύσουμε ως λέξη άμοιρη το πρόσωπό σου να μη μας βασκαθείς. Τώρα που ο πλανητάρχης σου φτάνει για «τζόκιν» και μέχρι την Αυστράλια και την Ιαπωνία. Κι από την αυτοκρατορική πολυφαγία που 'παθε λιποθυμία... τώρα ξανάβαλε σε «κινητικότητα» το έρμο το Κυπριακό μας, που αυτή ελπίζει ν' αρχίσει, λέει, από το Β' Εξάμηνο του '92 και πέρα.

Το «πρέπει» της δεοντολογίας λοιπόν, λαλιέται κατά κόρο. Είναι βέβαια και σαν παρηγοριάς κατάπλασμα, για τις καταπονεμένες κυπριοτο-μάνες! Πάντως, όλα τ' αντράποδα του αρχιαγά Τζωρτζ, ελπίζουν πως, ως το τέλος του '92, θα υπάρξει «κινητικότητα» το καθώς λένε και οι κυπριοκάπηλοι στα της ντροπής προτεκτοράτα τους. Και μη μου πείτε διπλωματία είν' αυτή, και είναι των κούφιων λόγων, της υπομονής, και του βαμμένου χαμογέλιου(!) Αλλά, για την Κύπρο μας, παράγινε η κοροϊδευτική πολιτική, πολυατιμασμένη! Τι να κάνουμε! Κουράγιο αδέρφια Ελληνοκύπριοι. Και θα 'ρθ' η ώρα και του πλανητάρχη μας και των οσμανλήδων του, που κοκορεύονται, κάτω από τη σκέπη και την υπερπροστασία του.

Χαίρε και συ βρε δίκαιε Σωκράτη μας, που μας θυμίζεις στην «Αληθινή Απολογία» σου, τη «δύναμη του ισχυροτέρου»!...

Δικτάτορες και δικτατορίες

Ο πολύς ο κόσμος κι ο κοσμάκης, έχει βιουιά μεσάνυχτα στα μυαλά του, από γνώση, κριτική, συγκριτική και σωστή εκτίμηση πραγμάτων, προσώπων, ιδεολογιών και καθεστώτων, σε όλες τις εποχές. Γιατί, δεν μελετάει, για να ξεκαθαρίσει γνωσιολογικά και να συνειδητοποιήσει έννοιες και σημασίες, όρων και λέξεων, τι σημαίνει, το ένα πράμα, και τι, το άλλο; ποιά μορφή και ποιά χαρακτήρα έχει, και ως ποιά βαθμό είναι δημοκρατικό; και τι είδους δημοκρατία έχει, και ποια είναι τα λειτουργικά της στοιχεία. Γι' αυτό, δεν μπορεί να διακρίνει το πώς όλα τα κράτη στη γη την οικουμένη, κυβερνιούνται από δικτάτορες καλούς ή κακούς, σκληρούς ή μαλακούς, άτεγκτους ή μετριοπαθείς, ανοιχτά προκλητικούς, ή έντεχνα συγκαλυμένους, κάτω από μανδύες νόμων και μάσκες υποκρισίας και δημαγωγίας. Πάντως, όλες οι πολιτικές εξουσίες, στηρίζονται στις στρατιωτικές και αστυνομικές δυνάμεις, στα όπλα τους. Υπάρχουν δικτάτορες, με βασανιστικούς κι απάνθρωπους νόμους; και άλλοι με σοφία και γνώση που ανεβαίνουν με λαϊκές επαναστάσεις κι ευεργετικές λυτρωτικές για τις μάζες προθέσεις, που έχουν υπόψη τους και το αξιωματικό τρίπτυχο του Αγάθωνα:

- 1) «Ότι, κυβερνούν ανθρώπους».
- 2) «Ότι, κυβερνούν με νόμους»
- 3) «Ότι, δεν κυβερνούν αιώνια».

Άλλοι όμως δικτάτορες που σκοπό έχουν, να ικανοποιούν δικά τους, ντόπια και ξένα ολιγαρχικά συμφέροντα, μεθάνε από τη συγκέντρωση όλων των εξουσιών στα χέρια τους, ή στο συγγενικό τους περιβάλλον, και συμπεριφέρονται βάρβαρα κι απάνθρωπα στους υποτελικούς τους.

Δεν πρέπει να είμαστε θιασώτες κανενός είδους και μορφής δικτατορίας. Αλλά, οφείλουμε να ξέρουμε πώς και από ποιούς κυβερνιούνται οι λαοί, σε Δύση και Ανατολή. Κι ας μένουν τα «βύσινα» της παραύκοκρισίας, τα δημαγωγικά της ψευτιάς και της απάτης, τα τσίρκα των χοντροκομμένων κωμωδιών και οι παφλέτες των δήθεν δημοκρατιών, των «ανθρώπινων δικαιωμάτων», των «ατομικών ελευθεριών» και παραελευθεριών, που όπως είχε πει κάποτε το 1944 ο Τσώρτσιλ στο Φρ Ρούσβελτ ότι: «οι πολλές και υπερβολικές ελευθερίες που έχετε στις Ην. Πολιτείες Αμερικής, έχουν γίνει οι πιο επικίνδυνες αναρχίες».

Ενώ, τα βασικά αγαθά μιας αληθινής δημοκρατίας, τιμίας, ανυπόκριτης και πραγματικά λαϊκής, του τύπου των ιδρυτών της στην αρχαία Αθήνα, Σόλωνα, Κλεισθένη, Περικλή, οι καιρίες προϋποθέσεις και οι όροι για την άρτια λειτουργία της είναι:

- 1) Η Ισονομία.
- 2) Η Ισοπολιτεία.
- 3) Η Ελευθερία.
- 4) Η Ισηγορία.
- 5) Το εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Συστήματα, λαοί,

πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα

Ήταν ενωμένοι οι λαοί της Κ. και Αν. Ευρώπης 40 χρόνια, κάτω από τις ειρηνικές συνιστάσεις αρχές, την πρόνοια και τη μέριμνα του υπαρκτού σοσιαλισμού, μ' όποια σκαμπανεβάσματα «σημειωτού» και μ' όποια άλματα μπροστά αλλά και μ' όποια κατά πίσω, για δύναμη και φόρα κατά μπρος. Είναι άλλωστε βασικό προτέρημα αυτού του συλλογικού κοινωνικού συστήματος, να ενώνει τους λαούς, να μη δημιουργεί διασπαστικά και διχαστικά προβλήματα μειονοτικά. Σε πλήρη αντίθεση με τον καπιταλισμό, που καλλιεργεί τον άκρατο ατομικισμό, τις διακρίσεις, τις αρνητικές αντιθέσεις κι απονεκρώσεις, τις αδιαφορίες για τις ανθρώπινες αξίες και όλες τις εγκληματικές αδικίες. Ενώ, ο σοσιαλισμός, σαν θεωρία, σαν ιδεολογία και σαν πράξη, μπορεί κι ενώνει, αδερφοποιεί κι ελευθερώνει, ψυχικά και υλικά, ηθικά και πνευματικά, ανθρώπους και λαούς. Ο καπιταλισμός, τους διασπά, τους διαιρεί, τους αποδουλώνει, στα συμφέροντα και στην κυριαρχία του μεγάλου κεφαλαίου και της ολιγαρχίας, τους αρρωσταίνει και τους θανατώνει αφύσικα, άδικα και παράκαιρα.

Οι Ευρωπαίοι του πρώην σοσιαλισμού, στάθηκαν θύματα παθητικής ανοχής, σατανικών

πραξικοπημάτων, κι ορισμένων μάλιστα νομοτυπικών, με άριστα επεμβατικές και καμουφλαρισμένες ίντριγκες, στο νέο «δαιρεί και βασίλει» των γκόρμπηδων - μπουσσηδων και κώληδων. Έτσι, από δω και πέρα, για πολλά χρόνια, ποιός ξέρει, δεν ξαναβλέπουν εύκολα ενότητες κι αδερφοσύνες, οι απλοί άνθρωποι, ομόνοιοι, ομοιομορφίες και άλλα ηθικά και ισότιμα υλικά αγαθά. Τώρα, ας γευτούνε πιότερο τον άνθρωπο στον άνθρωπο = λύκο, και όχι αδερφό. Αυτοί οι λαοί, τα τελευταία χρόνια, δεν είχαν άξιους ηγέτες, μήτε πολιτικούς και μήτε στρατιωτικούς. Αλλά, και δε φρόντισαν από τα πριν, ν' αναδείξουν τέτοιους, για κάθε κρίσιμη ώρα τους. Μόνο έτσι θα υπεράσπιζαν από εχθρικές διεισδύσεις τις κατακτήσεις τους και δεν θα παράδιναν τόσο κοροϊδίστικα και άνευ όρων τα τόσα κεκτημένα τους, να γίνουν δούλοι σε ξένα αφεντικά. Γι' αυτό θυσιάστηκαν οι δεκάδες εκατομμύρια πρόγονοί τους σ' επαναστάσεις και πολέμους του αιώνα μας.

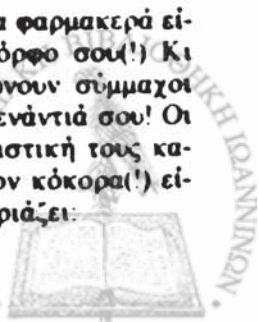
«Το πιο δίκαιο και νόμιμο καθεστώς για τους ανθρώπους είναι η Ισότητα. Γι' αυτό και οι λίγοι οι ισχυροί, στρέφονται εναντίον των πολλών και τους καταδικάζουν με τους πολέμους» (Ευριπίδης).

Μηνύματα και προμηνύματα

Ο Φ. Κάστρο στέκει ακόμ' ανένδοτος και καλικάρη! «Δε γυρίζουμε πίσω» διακηρύττει. Καιένος δε θα μας αναγκάσει να γυρίσουμε στον καπιταλισμό... ένα σύστημα όπου, οι ιδιοκτήτες, ανησυχούν περισσότερο για τα σκυλιά τους και τις γάτες, παρά για τους ανθρώπους... Οαμερικάνικος ιμπεριαλισμός, έχει συγκεντρώσει όλα τα πυρά του ενάντια στη χώρα μας, γιατί είμαστε ο προμαχώνας του σοσιαλισμού, μια χώρα με ιστορική αποστολή». Αλλά, ο γενναίος Κουβανός ηγέτης, δεν έχει ν' αντιμετωπίσει μόνο τους αμερικάνους, τους εμιγκρέδες και τους ειδικούς κομάντος του κ. Μπους. Έχει τώρα και τους ρώσους εγκάθετους και κραιτωριανούς των θλιβερών Γέλτσιν και Κοζίρεφ πουλημένων κενεφιών και «χουσεμκιάρηδων» του αμερικάνου πρόεδρου. Το δήλωσε ο δεύτερος (υπουργός εξωτ. του πρώτου) ότι, η ρούσικη στρ κή δύναμη στην Κοίβα που έχει απομείνει, σε όποια ενέργεια επεμβατική κι αν προβούν οι αμερικάνοι... οι ρώσοι είναι κια ταγμένοι με το μέρος τους, κι ενάντια στον Κάστρο και το καθεστώς του, κι ότι θα βοηθήσουν στην ανατροπή του.

Κατακαημένο Φιντέλ, τι φίδια φαρμακερά είχες και κρατάς ακόμα στον κόρφο σου(!) Κι έχουν και το θράσος να δηλώνουν σύμμαχοι και υπηρέτες των εχθρών σου, εναντίά σου! Οι ρώσοι δεν κοιτάνε την εξευτελιστική τους κατάσταση... παρά, κάνουν και τον κόκορα(!) είναι σα μια παροιμία που ταιριάζει:

Βγήκε η κομπή στο όρομο για τον ηθικό το νόμο.

Αγγελόπουλος και Ζολώτας για όσα μας οφείλουν οι γερμανοί

Καμιά κυβέρνηση στη χώρα μας, δεν ζήτησε τις αποζημιώσεις που δικαιούμαστε από την ηττημένη το 1940 - 45, στον Β' Π. Πόλεμο Γερμανία που μας εκαταλήστεψε τότε, το δημόσιο χρήμα. Όλες οι κυβερνήσεις έγιναν υποταχτικές και ξενόδουλες, στους πρώην νικημένους εχθρούς μας. Και δεν είναι λίγα αυτά που μας οφείλουν. Τά 'χουμε ξαναγράψει. Ξαναϊδέστε τα άλλη μια φορά, από την εγκυρότητα και την ευθύνη των δυο κορυφαίων οικονομολόγων της πατρίδας μας:

«Παρά τις τεράστιες θυσίες που υπέστη η Ελλάδα. Παρά, τη μεγάλη συμβολή της στο Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Παρά το ότι οι Αρχές Κατοχής αξίωσαν και πέτυχαν «πιστώσεις» υπό τη μορφή «δανείων» σημερινής αξίας 4,3 δις. δολαρίων, που οδήγησαν στον άκρατο πληθωρισμό και με πλήρη εξανέμιση της δραχμής, «δάνεια» που παρά την έγγραφη υπόσχεση των Αρχών Κατοχής, με συμφωνία που υπεγράφη στη Ρώμη, τα δάνεια αυτά δεν εξοφλήθηκαν μέχρι σήμερα και είναι περιέργο, πως όλες οι μεταπολεμικές κυβερνήσεις δεν διεκδίκησαν κατά τρόπο αποτελεσματικό από τη Γερμανία και την Ιταλία την εξόφληση των δανείων αυτών, που αρπάχτηκαν από το υστέρημα του ελληνικού λαού».

Άγγελος Αγγελόπουλος

«Μια από τις κακοδαιμονίες υπερχρέωσης της Ελλάδας στις ξένες τράπεζες, αποτελούν και τα 4,3 δισεκατομμύρια δολάρια «δανεικά και αγύριστα», που πήραν από την Τράπεζα Ελλάδος οι γερμανοί στην περίοδο μετά το 1941, που η Ελλάδα ήταν κάτω από την κατοχή των γερμανικών στρατευμάτων. Η άρνηση των γερμανικών κυβερνήσεων, να εξοφλήσουν στην Τράπεζα Ελλάδος τα δάνεια αυτά, είχαν οδυνηρές συνέπειες στην ελληνική οικονομία, αφού μεταξύ άλλων προκάλεσαν και έξαρση του πληθωρισμού και εξανέμιση της δραχμής.

Μετά το τέλος του πολέμου όμως, οι γερμανοί αρνήθηκαν να εξοφλήσουν τα δάνεια αυτά. Έτσι, μαζί με τους τόκους, το συνολικό ύψος ανεξόφλητων δανείων της Γερμανίας προς την Ελλάδα, ξεπερνά σήμερα τα 15 δις. δολάρια. Ποσό που φτάνει να καλύψει το 80% περίπου των δανείων της Ελλάδας στο εξωτερικό. Η αδράνεια που έδειξαν όμως τα πολιτικά κόμματα, που διακυβέρνησαν την Ελλάδα από τη μεταπολεμική περίοδο μέχρι σήμερα, για τη διεκδίκηση και είσπραξη αυτών των δανείων, βεβαιώνει σε μεγάλο βαθμό τη στάση υποταγής τους, απέναντι στους «συμμάχους» μας και στο ΝΑΤΟ και στην ΕΟΚ. Ήταν μια στάση, που δεν ξέφευγε από τη λογική του «παίρνουμε ό,τι μας δίνουν» και «δίνουμε ό,τι μας ζητούν».

Ξενοφών Ζολώτας

Περί γάμου κοινωνίας

Στο τέλος του 1981, που άρχισε να εφαρμόζεται ο νόμος του πολιτικού γάμου, στην Αθήνα σε σύνολο 7.486 γάμων, στο δήμαρχο πήγανε μόνο 1046, οι άλλοι όλοι στους παπάδες. Σε όλη τη χώρα τον ίδιο χρόνο του 1982, έγιναν 9.400 πολιτικοί γάμοι και θρησκευτικοί 58.385. Για πολλούς και διάφορους λόγους, η παπαδοκρατία επιπλέει, κι ο κόσμος δένεται χειροπόδαρα απ' αυτήν, παρά την εκμεταλλευτική της ταχτική. Η ημιμάθεια κ' η αμορφωσιά, στρέφει τον κοσμάκη κατά πίσω. Κι ας μη δε στεριώνονται οι γάμοι που βλογιούνται από τους ρασοφόρους... Αφού μας κατάκλυσαν κι εδώ τ' αμερικάνικα ήθη... παίρνουν κατήφορο κ' οι γάμοι. Είτε πολιτικοί, είτε θρησκευτικοί, το ίδιο χτίζουμε στην άμμο, σαν λείπουν οι ψυχικοί δεσμοί από τ' αντρόγυνα, η κατανόηση κ' η πρόεπουσα αγωγή. Ο θεσμός της οικογένειας, δεν κλονίζεται απλώς, αλλά συντρίβεται, κάτω από το βάρος των ατομικισμών και των εγωισμών. Μέσα σε διάστημα μηνών, ή και χρόνου, τα νιόπαντρα ζευγάρια «διαμελίζουν τα μάτια» και πάνε τα διαζύγια καπνός, για νά 'χουνε δουλειά κ' οι δικηγόροι(!) Αν και ο Απ. Παύλος έλεγε «τίμιος γάμος εις πάντα και η κοίτη αμίαντος». Κι ένας νεότερος φιλόσοφος «ο γάμος είναι η κορωνίδα της τιμής». Εντούτοις στον καιρό που ζούμε, όλα σ' αυτόν τον τόπο έχουν εξευτελιστεί» όπως λέει κι ο Γιανναράς. Κι ας συμβούλευε ο καημένος ο Γ. Ζαλοκώστας: «Ω ελληνική νεότης, μη δεχτείς τα ξένα ήθη...».

«Νεοφιλελεύθερα»

Ο μπουρδολόγος κι απάνθρωπος νεοφιλελευθερισμός, που ριζοκρατιέται από τους ιδρυτές του: Μουσολίνι και Τζεντίλε το 1918... και που γίνεται με ψέμα, πλάνη και απάτη, αυτόματα οικονομικός και πολιτικός φασισμός, κάνει τους πλούσιους = πλουσιότερους, και τους φτωχούς - φτωχότερους. Όρα, οι γενικές αποκρατικοποιήσεις, τ' ανεξέλεγκτα ξεπουλήματα, οι φοροδιαφυγές των νεόπλουτων, οι αναρχικές και ραγδαίες ανατιμήσεις, τα καθημερινά υπερκέρδη πονηρών επιχειρηματιών. Ιδέστε, ένα παράδειγμα:

Τα σούπερ μάρκετ κάθε μέρα κερδίζουν εκατομμύρια, με τις ασύδοτες ανατιμήσεις και αυξάνουν τις ομοειδείς επιχειρήσεις. Και, παραμένουν και αφορολόγητοι, γιατί, ανοίγουν με τ' ανατιμητικά τους κέρδη, νέα καταστήματα, σε διάφορες πόλεις, και απασχολούν νέο προσωπικό: κι επειδή προσφέρουν εργασία, και απορροφούν ανέργους, πρέπει κατά το νεοφιλελευθερισμό, να θεωρούνται κι ευεργέτες(!). Έκαναν ασύδοτους τους νόμους των ακατάσχετων ατομικών συμφερόντων. Αυτά μας φόρτωσε κι άλλα πολλά δεινά ο νεοφιλελευθερισμός, με τις «νέες ιδέες». Όμως, μια παροιμία του Σολομώντα λέει: «Καλύτερον ολίγον, μετά δικαιο-

σύνης, παρά εισοδήματα, μετά αδικίας».

Οξεία μαστριχτίτιδα

Οι πανηγυρισμοί για το θρίαμβο του Μάαστριχτ, που μπορεί και ν' αποβεί «άνθρακες ο θησαυρός» ως το 1999, σχετικά με την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής Ένωσης, που μήτε κι ο ίδιος ο Ντελόρ που θέλει να σταθεί γενάρχη της, δεν την πολυπιστεύει... μοιάζει τους γελοίους πανηγυρισμούς της προκαταρκτικής υποτιθέμενης για μας Ολυμπιάδας του '96 στην Αθήνα(!) Για θυμηθείτε τότε που δεν είχαμε καμιά βάση κι ελπίδα για σίγουρη εκλογή... Εν τούτοις, οργανώθηκαν και σπαταλήθηκαν, ακαταλόγηστα, εκατοντάδες εκατομμύρια, απερίσκεπτα κι επικόλαια Τάχα, για να φανεί η θλιβερή μας πρωτεύουσα, ως φειστο-άζια πόλη, ικανή, ν' αντεπεξέλθει στα οργανωτικά μέτρα και σταθμά της Ολυμπιάδας, πριν ακόμα γίνουν οι εκλογές στο Τόκιο. Αλλά εκεί, οι ειλανόδοκοι μεγιστάνες του πλούτου, επέλεξαν την Ατλάντα των ΗΠΑ... Έτσι, οι προτρέχοντες ρωμιοί πανηγυριώτες καταγκιζαρισμένοι, με τα φαγοπότια και τις υποσχέσεις του Σάμαραγκ... απόμειναν «μικροκάλες»(!) Γεύτηκαν τουλάχιστον τις καταχρήσεις, του εξαντλημένου δημόσιου κουρβανά... οι «πρωτοπανηγυριώτες» όχι στου «Διγενή Γ' αλώνια» κατά Σικελιανό, αλλά στ' αλώνια των μασελών και της μασσοδορίας(!). Έτσι, παραλίγο να γίνει και με το Μάαστριχτ, γιατί τους αιθεροβάμονες νουδοίδες, τους είχε κυριέψει μια αξύτατη μαστριχτίτιδα!!! Και το καθώς είμαστε σε όλα πίσω και πάτοι, από τους άλλους 11 εκκατ'ήδες, είμαστε οι πιο καθυστερημένοι και μόνιμα σχεδόν για τα... πανηγύρια. Το λοιπόν, ως το '99, «ζήσε Μάη μου...». Έχουμε απόσταση 7 ολάκερα χρόνια. Κι ως τότε, υπογράφονται και χαλάνε 100 συμφωνίες κι όχι μία και δύο. Άλλωστε, κάθε συμφωνία γίνεται και υπογράφεται... για να παραβιάζεται. Γι' αυτό και παραμένουν ανεμπιστευτές, κίβδηλες και βραχίχρονες.

Με τη μαστριχτίτιδα όμως, οι ικτάμενοι «ιθύνοντες» μας θίμισαν την παροιμία «Ακόμα δεν τον είδαμε Γιάννη τον φωνάζαμε»(!)

Ή

«Κάνουμε λογαριασμό χωρίς τον ξενοδόχο»

Τι να γίνει όμως; Όταν δεν έχουν «κού την κεφαλήν κλείναι»; «(Ο) κνιγμένος από τα μαλιά του πιάνεται».

Εδώ, σαν κράτος, έχουμε ανεκδιήγητα κι αδιόρθωτα χάλια... «αργύρου στερούμενοι, ιαμβον ψάλλομεν»;

Το εκδίκητικό μένος της Γιρονδίνας

Σκάρωσαν οι αμαρτωλοί κατεστημένοι, με τη συγκυτάθεση της παγίδας του Ι. Καμάρα και της ακρισίας των περισσότερων βουλευτάδων,

την περιβόητη πολιτική δίκη, σαν ψευτοσίριαλ και σόου, για ν' αποσκάσουν την προσοχή του λαού από τα τρέχοντα ζωτικά του προβλήματα. Ήθελαν βέβαια να δώσουν κι ένα μάθημα στον αρχηγό του κισόκ ότι: η Γιρονδίνα ξέρει και τιμωρεί, ξέρει κι εκδικείται. Δεν είναι μεγαλόψυχη και δεν πιάνεται «κότσα» κι από τη μίτη. Αυτή δεν έχει «εκασιχρονισμό» και εκιεκίες, λησμοσίνες και κατευνασμούς καθόν. Αυτές τις σθώες διακηρύξεις, ή και σκοπιμότητες που επιτελούσαν πάντα σχεδόν στο παρελθόν οι κυβερνήσεις του Κέντρου. Για πότε σκάρωσαν κι έστησαν τόσες δίκες... ούτε κι αυτοί οι ίδιοι δεν κατάλαβαν, από το μένος που είχαν για εκδίκηση. Άλλωστε, δεν είχαν χάσει κι ολότελα την εξουσία στα 8 χρόνια του ΠΑΣΟΚ. Κατείχαν καιριές θέσεις κλειδιά... Και ξέραν ότι το πρόσημα της καθαρής θα 'ναι «άνθρακες ο θησαυρός». Αυτοί θέλησαν να τιμωρήσουν και τον κ. Παπανδρέου, επειδή αυτός το '81, παίρνοντας εξουσία τους χάρισε όλα τα δικά τους σκάνδαλα (προβληματικές, Ανδρεάδης κλπ). Όποιος όμως ξεχνάει στην κατάλληλη ώρα την αξίωση του Δαβίδειου νόμου: «οφθαλμόν αντί οφθαλμού...» και παρασταίνει τον μεγαλόψυχο, παθητικοαντιστασιακό, τύπο Γκάντι και Ακ. Ματθαίο με το «...στρέψε και την άλλην παρεϊάν», είναι πάντα θίμα και χασοίρης, στους κανόνες του πολιτικού παιχνιδιού. Τώρα, για να λέμε και του ταπεινού: το δίκιο, όλον το βασανιστικό γολγοθά, τον πέρασαν ο Τσοβόλας με τον Πέτσο. Υπεράξιος αναδείχτηκε και ο συνήγορος του πρώτου Γ. Μωραίτης. Έπρεπε να σκαρώσουνε τέτοιες δίκες, για να καλύπτουν τα δικά τους τα καινούρια σκάνδαλα. Να διασκεδάζανε και την κοινή γνώμη. Να παρασταίνουν και τους υπέρμαχους της δικαιοσύνης και της καθαρής. Η Γιρονδίνα ξέρει και πολιτεύεται. Ιντριγκάρισε το σκάνδαλο Κοσκωτά, των 32 δισ. δρχ. που δε συγκρίνεται μπροστά στα μεγάλα δικά της καλιά, ή κι όποια καινούρια... με την αθωότητα του Τσοβόλα και του Πέτσου. Συμβαίνει όμως και το αντίθετο. Εκεί που ανοίγεις το λάκκο για τους άλλους, πέφτεις κάποτε κι ο ίδιος μέσα. Μανία για αδικίες τιμωρίες και... ξεπεσμός!

Μα ο λαός είχε από χρόνια συνειδητοποιήσει πως, ο Δ. Τσοβόλας είναι από τους τιμότερους υπουργούς που πέρασαν τα μεταπολεμικά χρόνια από το υπουργείο Οικονομικών. Κι εντούτοις, εισέπραξε εκδίκηση, για το «πόθεν έσχες» της μητσοτάκειας περιουσίας, και για το εκφραστικό, μαχητικό, και ειλικρινό του επιμόνο ύφος, στο ειδικό δικαστήριο. Με τα 212 χρόνια φυλακή και την ζετή στέρση των πολιτικών του δικαιωμάτων, έπρεπε να τιμωρηθούν και οι 120.000 ψηφοφόροι του στη Β' Αθηνών, που τον ανάδειξαν πρώτο βουλευτή στην Ελλάδα. Ο «γιαός όμως του αγωγιάτη» που δεν είναι από «τζάκι» και δεν άρεσε στον κοντυλοφόρο του «Συγκροτήματος» κ. Κούλογλου, ηρωοποιήθηκε. Τη φήμη και την ακεραι-

ότητά του, ο λαός θα τη δικαιώσει πιο περήφανα και πανηγυρικά, γιατί την κέρδισε με το σπαθί του! Κι αυτό έχει τη μεγαλύτερη αξία στη ζωή. Ο Τσοβόλας έχει μέλλον στην πολιτική ζωή του τόπου. Και το μέλλον τ' ανθρώπου, που στάθηκε τίμιο παλικάρι, είναι γραμμένο στο παρελθόν του.

Από ανθρακιά σε τέφρα...

Τους ξεσήκωσαν υπεύθυνοι κυβερνητικοί και ρυσοφορικοί παράγοντες. Με βίζες, αλλά οι πιότεροι χωρίς βίζες. Δεν άφησαν γωνιά για γωνιά στη χώρα μας αμαγάριστη. Κάποιοι Λάτσηδες, κι εοκατζήδες κι άλλοι φιλανθρωποπατέρες... τους τάισαν γερά με παχιά συσσίτια, τους φόρεσαν μαύρα πέτσινα μπουφάνια, μπλουτζίνια Λεβή (καραβόπανο τσόχα) μόδας χούλιγκανς, φόρεσαν και μαχαίρια κρητικά, σιλιέτα και κουμπούρια, τους έκαναν όμοια αμερικανάκια, γκαγκστεράκια, και τους αμόλυσαν με πλήρη κι ασύδοτη ελευθερία κι αναρχία, σαν τα λιμασμένα κοράκια σε ορφανές γριούλες πτώματα, για ληστείες - βιασμούς και «ειθανασίες»!!! Ο λόγος για τους ρετζέπηδες. Κλεψιές, διαρρήξεις, απειλές, θρασυτάτοι φόνοι, εκβιασμοί και βιασμοί, κι όχι μόνο στην ύπαιθρο, αλλά και μέσα στα σπίτια, και στο κέντρο της Αθήνας, και μέσα στα λεωφορεία, πάνε τα εγκλήματα φρίκη από τη λιαπουριά, τη ρετζεπαρία. Μαγαρίζουν, σκοτώνουν, ρημάζουν. Σαράντα χρόνια τους είχε κοιμισμένα, ναρκωμένα κι άβουλα τα φονικά τους ένστιχτα ο Ενβέρ Χότζα. Δεν τολμούσε κανένας να κάνει κακό. Όλοι οι άνθρωποι θέλουνε νόμους σκληρούς. Αλλά οι λιάπηδες οι τόσκηδες κ' οι τουρκοτσάμηδες, χρειάζονται νόμους δρακόντειους. Αλλά επειδή είναι και γείτονες, τους χαϊδεύουν εδώ οι μαζόχες «ιθύνοντες»(!)

Μέσα σ' ένα χρόνο κιόλας οι συμμορίες και οι μαφίες τους, απόχτησαν σε εγκλήματα τα πρωτεία στην Ελλάδα, Ιταλία και Αμερική...

Όλ' οι αγαρηνοί ξεπεξεύουν σε τούτον τον τόπο, χωρίς κανέναν έλεγχο, όλοι οι τυχοδιώκτες και κακοποιοί λαθρομετανάστες, του κόσμου. Γίναμε το πιο αξιολύπητο σταυροδρομικό άσυλο της Μεσογείου. Ποιός θα προστατέψει τους Έλληνες; Έχασε ο λαός μας το αίσθημα της ασφάλειας! Από ποιόν να πρωτοφυλαχτεί; Έρχονται ώρες που καταγανακτισμένος αφορίζεται μονάχος του και λέει: Στάχτη και μπουρμπουλή να γίνουν όλα τα σαβούρια κι ανεξέλεγκτα καταναλωτικά αγαθά, (καθώς οδηγούμαστε αγγελθόων στα σούπερ μάρκετ) όταν τσιβουρίζει μέρα - νύχτα την καρδιά μας ο φόβος της ληστείας, του βιασμού, του θανάτου!

Τίποτα δεν έχει αξία στη ζωή, μπροστά στην ασφάλεια, την ησυχία και τη σιγουριά του Σήμερα και του Αύριο.

Σ' αυτό το αίσθημα της ασφάλειας στηρίζεται κατά βάση και κάθε προϋπόθεση δουλειάς, επικοινωνίας, χαράς και γαλήνης, ευτυχίας και

προόδου ανθρώπων και λαών.

Αλλά, ο κακομοίρης ο λαός μας, δεν έχει μόνο το βραχνά, από τη μάστιγα των διεθνών κακοποιών λαθρομεταναστών.

Είχε πάντα βέβαια, κοντά στ' άλλα του δεινά και βάσανα... και την παρασιτική και βρώμικη συμβίωση των τσιγγανόγυφτων. Και τώρα αυτοί οι διαβόλοι, έχουν παραγίνει ασύδοτοι, παράνομοι, απειθαρχητοί, αναρχικοί, αμόρφωτοι και απολιτογράφητοι. Τώρα, έχουν απογίνει κι αυτοί, στην ψευτιά, την κλεψιά, τη ληστεία, την απάτη, στον παρασιτισμό και στο έγκλημα! Γίνανε μπαμπούλες για τον απροστάτευτο λαό μας, όπου, «από την τέφραν φεύγων, εις ανθρακιάν, εμπίπτει».

Αντοχή...

Αυτός ο λαός μας ο πολύπαθος, που τονε κάνουν εύκολα να λησμονεί· που κάνουν το παν ξένες κι εγχώριες πανούργες σκοτεινές δυνάμεις, να εκτοπίζουν από τη μνήμη του, τη λογική, τη σωστή αποτίμηση των αξιών και την ηθική του συνείδηση· που προσπαθούνε μ' όλα τα άτιμα και αλλοτριωτικά «μέσα» να του αφαιρούν τις υπέρτατες αρετές της λεβέντικης ρωμισσύνης! Και που τον μεταβάλλουν σε φτηνό προϊόν των σούπερ-μάρκετ, και προπάντων τους νέους, έξω από τα ήθη της φυλής μας, έρμαια σε πιθηκίσματα ξενομανίας, στον εκφυλισμό και στον παράκαιρο χασισοθάνατο. Ε, πρέπει να ξέρουν, πως, δεν θα καταφέρουν ένα τμήμα λαού που αντιστέκεται. Αυτό έχει και κρίση και μνήμη. Και θα σταθεί γρανιτένιο κι ατσαλένιο, σαν αγέρωχος βράχος, ακλόνητος, κόντρα σε μπόρες και τρικυμίες εθνικών και λαϊκών αλλοτριώσεων. Λαός ευάντοχος, φάρος και προαπιστής, σε όλα τα πνευματικά, επιστημονικά, ιστορικά, και κοινωνικά μεγέθη της ρωμαϊκής ζωής και του μακραίωνα πολιτισμού μας.

Ο αναμορφωτής της Ιταλίας Καμίλο Καβούρ έλεγε: «Υπάρχουν τρόποι ν' αντισταθούμε, χωρίς να καταστραφούμε».

Κονόμες... αρχιπροδοτών

Στις 22-12-91, το κανάλι του «Αντένα», αποκάλυψε και τούτη τη συγκλονιστική είδηση, ότι:

Οι στενοί και βασικοί Σύμβουλοι του Γκορμπάτσφ, Πριμακόφ και Σία... αμέσως μετά από τη μαριονέτικη μπλόφα τις 19-891, επώλησαν συνωμοτικά, στα ουσιαστικόνια αφεντικά, με τη συνέργεια του Γκόρμπι, μοναδικά επιστημονικά και τεχνολογικά στοιχεία... και άλλα σπουδαία «μυστικά» της αντικατασκοπευτικής δράσης της Κα-Γκε-Μπε, όλα, αντί δύομισις δολάρια. Όλα λοιπόν στο σφυρί και μερικά μάλιστα και λιγουλάκι κρυφούλικά, κρυφά, «ινκόγνιτα» που λένε(!).

Ε βίβα λοιπόν, ατιμώρητοι αρχιπροδότες της πατρίδας σας. Τά 'χετε πιάσει διάνα(!). Ε, βίβα ΡΑΧ Αμερικάνα!!!

Περί ατυχημάτων...

Ακούσατε ποτέ καμιά διαμαρτυρία, από τους βουλευτές της Βουλής των Ελλήνων και τους προνομιούχους ευρωβουλευτές, για τα σκάρτα κι ελαττωματικά στρατιωτικά αεροπλάνα που αγοράζει το κυβέρνηση, ίσως πιο φτηνά... και με προμήθειες και μίζες, από ξένες αφεντάδικες εταιρίες; Ενδιαφέρθηκαν ποτέ, να ορθώσουνε πεισματικά, ανάστημα και ν' αναρωτηθούν έστω μονάχοι τους, γιατί, και κοιάς ο λόγος, να σκοτώνονται τόσο συχνά κι ίσως όχι από λάθος δικό τους, τα παλικάρια του λαού μας; οι πιλότοι; Προβληματίστηκαν ποτέ, μήπως δε φταίνε οι αεροπόροι που ανεβαίνουν σε σακαράκες με το «Παναγία βήθα» και «το κεφάλι στον τροχιά»; Γιατί να καιζουν έτσι τη ζωή τους «κορώνα - γράμματα». Σκέφτηκαν ποτέ πως η ζωή του κάθε ανθρώπου είναι ακριβή «και ιερή και μία» που λέει κι ο Παλαμάς, και οφείλουν να τη διαφυλάξουν και να την προστατεύσουν. Πρώτα τη δική τους ζωή, και συνακόλουθα του λαού και της πατρίδας; Μα θα μου πείτε, εδώ έχουμε το μόνιμο μικρό πόλεμο, τόσων θυμάτων από τα τροχαία της ασφάλτου που θρηνούμε 2 με 3 χιλιάδες νεκρούς περίπου κάθε χρόνο... και πώς θα κλάψουμε καμιά δεκαριά λεβέντες αεροπόρους ετησίως; «Θου κίριε φυλακήν τω στόματί μου...».

Γάλλου θράσος και απάτη

Το όργιο της ψευτιάς και της καπιταλοκραγιάδας στον αστικό Τύπο, από τον καιρό που ανάτρεψαν τα σοσιαλ. καθεστώτα στην Ευρώπη, κι έδωσαν απόλυτη κυριαρχία στην ΡΑΧ Αμερικάνα και στον ιμπεριαλισμό, δεν έχει όρια. Φτάνει μέχρι παροξισμού η διαστρέβλωση και η απονέκρωση όλων των αξιών που προώθησε και ανάπτυξε ο υπαρκτός σοσιαλισμός. Το «Συγκρότημα» Λαμπράκη έχει το προβάδισμα. Και σα να μην επαρκούν προς τούτο, οι γνωστοί δημοσιογράφοι κ.κ. Πλωρίτης, Μαρίνος, Πολίτης, Κοίλογλου, Μαράκης, κι άλλοι κι άλλοι, ένας προς ένας, όλοι διαλεγμένοι, οι κανακάρηδες(!) Ορχήστρα τσίρκοι κάθε Κυριακής. Τα ίδια βιολιά, τα ίδια νούμερα και τα ίδια τροπάρια(!) Τι τον ήθελαν όμως έναν Γάλλο βουλευτή, να μας πει, πως είναι και «σοσιαλιστής» του γλυκού νερού; Έτσι ο κ. Μ. Ρεζει έγραψε ότι:

«Ο Μαρξ τον άνθρωπο τον θεωρούσε μόνον σαν οικονομική μονάδα χωρίς δικαιώματα». Και ότι: «Το στήριγμα του μαρξισμού ήταν η άρνηση των δικαιωμάτων». (Αυτό κατάλαβαν και τα κενέφια του Συν, και μεταμελήθηκαν). Φτίστε το Γάλλο μη βασκαθεί, για το θράσος και την πρόκληση που κάνει στα εκατομμύρια λαών της Ευρώπης και της Άκω Ανατολής, όπου, 45 χρόνια μετά τον Β' Π. Πόλεμο, ο Μαρξ τους χόρτασε με τον Λένιν τον Στάλιν και το Μάο, ψωμί, παιδεία, εργασία, υγεία, ελευθερία, στα όρια της ηθικής και του γενικού συμφέροντος: τους χόρτασε συλλογική ε-

νότητα κι ομόνοια και ζηλευτή πολιτιστική ζωή, με αξιοποίηση όλων των φυσικά προσανατολισμένων ταλαντούχων κοινωνικών δυνάμεων. Ενώ, η ελευθερία του Γάλλου κοντυλοφόρου στον καπιταλισμό, γίνεται: ασυδοσία, αναρχία, αδίσταχτη προκλητική αδικία, συχαμερή κι ακαίσια εγκληματολογία. Το άτομο γίνεται καταχραστής δικαιωμάτων. Δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του. Γουστάρει να είναι τεμπέλης, χασικλής, κλέφτης, λωποδύτης, φονιάς, επαίτης και παράσιτο της κοινωνίας. Μια κοινωνία, που σφίξει από τέτοια κι άλλα, αισχρά κι απατηλά για τη λογική και την αξιοπρέκεια υποκείμενα. Ο δυτικός (τώρα κι ανατολικός) παράδεισος, του κ. Ρεζει και των ομοϊδεατών του, τους δίνει μπόλικες «ελευθερίες» ατομικές αστικές, αναρχικές, φιλελεύθερες, υπερκερδοφόρες, της «οικονομίας της αγοράς» και βάλε Γελάτε κότες και παρδαλά κατσικια(!)

Αλλ' ας θυμίσουμε και πώς, ο Μαρξ καθορίζει την έννοια της ελευθερίας υπέρ των ανθρωπινων δικαιωμάτων. Ιδού λοιπόν, «Ελευθερία είναι: η απελευθέρωση όλων των εσωτερικών κι εξωτερικών δυνάμεων του ανθρώπου, από κάθε μορφή δουλείας: και η δυνατότητα να οργανώνει την πολιτική, οικονομική, πνευματική και ηθική ζωή του, όπως πρέπει για την ευτυχία του και για το καλό του συνόλου».

Γείωση αθλιότητας

Μια Ιταλίδα φωτογράφος η Λετίτσια Μκατάλια, γράφει: «Ακόμη και οι πιο φτωχές ευρωπαϊκές πόλεις, δεν μπορούν να συναγωνιστούν με το πρόβλημα που αντιμετωπίζει κανείς στη Νέα Υόρκη, την Ουάσιγκτον, το Σιατλ και άλλες πόλεις της Αμερικής».

«Μια ανέθεσαν να τραβήξω φωτογραφίες για το βιβλίο «Μια ημέρα από τη ζωή της Αμερικής».

«Έτσι έβγαλα φωτογραφίες από ένα άσιλο αστέγων της Νέας Υόρκης. Ποτέ στη ζωή μου δεν αισθανθήκα τέτοια θλίψη. Από πάνω ήταν οι ουρανοξύστες του Μανχάταν και από κάτω η απόγνωση. Δεν έχω ποτέ συναντήσει τέτοια αθλιότητα, ακόμη και στο Παλέριο».

Αν θα βρείτε στον τρελό καπιταλιστικό κόσμο, όπου γης (σ' έναν κόσμο που ο ένας κοιτάζει να βγάξει το μάτι τ' άλλου, κι ένας να τρώει τον άλλον) ανθρωπιά πλατιά, εμπιστοσύνη, και κοινωνική δικαιοσύνη... να μου τηλεγραφήσετε... Όσο για τη ζωή στη Νιού Γιόρκ και στις Ην. Πολιτείες, πώς να μη θυμάται κανείς με αφορμή την Ιταλίδα φωτογράφος, το μικρό μικρό και τόσο συμπυκνωμένο και ουσιαστικό τετραστιχάκι του μακαρίτη Καστοριανού ποιητή Θεοδόση Άθα, που πέθανε εκεί στα 33 του χρόνια:

«Εδώ ποτάμια χρήματα
γερό πουγγί,
εδώ βουνά τα κριμάτα
ψυχή μουγγή!»

Το «αίσθημα ασφάλειας»...

Γάδε έφη κύριος Μητσοτάκης πρωθυπουργός (ελέω Κατσίκη ή και Μύκη) στο Συνέδριο της νεολαίας του στη Σαλονίκη: *Έχουμε τακτοποιημένο (θωρακισμένο και σιγουρευμένο το αίσθημα της ασφάλειας στη χώρα μας)*. Μεγάλη κουβέντα(!) Λόγια πανάκειας(!) Τα είπε άραγε ξεπίτηδες, ή του ξεφεύγουν; Ευτυχώς, έχουμε λόγια παρηγόριας και αναίτια χαμόγελα παχιά(!) Βρε την άθλια την πορνο-εξουσία, πώς ποτίζει με μαντζούνια τους ψηλούς λαθρεπιβάτες, κι όλα τα βλέπουνε αφ' υψηλού και ρίχνουν στάχτη στα μάτια του κοσμάκη. Του λένε μπουρδολόγια που αντιστοιχούν με σκορβούτο, για να του καταπραΰνουν την τρεμούλα που παίρνει από τη ζουγκλοζωή του, τα πάσης μορφής εγκλήματα: καθημερινές ληστείες, φόνοι, διαρρήξεις, αναρχίες, ασυδοσίες, παρανομίες, στο κλεινό το άστυ και στο βόρειο παράστυ. Πιπιλίζουν και τη φράση πως θα *«πατάξουν την τρομοκρατία»*... κι όλα είναι μέλι-γάλα, στο «φρενοκομείον η Ελλάς», ή στην Αθήνα το νέο μας Σικάγο(!) Μα δεν τον συνεφέρουν απ' τη μέθη του ούτε οι σύμβουλοί του; Κόσμος και άποικος κοσμάκης στην έρμη τούτη μπανανία - χώρα, έχει χάσει από χρόνια το αίσθημα της ασφάλειας. Και ο κοτζαμάν πρωθυπουργός δεν παίρνει χαμπάρι ότι: *«Στο σπίτι του κρεμασμένου ποτέ δε μιλάνε για σκοινί;... Η δήλωσή του, για το αίσθημα της ασφάλειας, των αποίκων, μοιάζει μ' εκείνες τις καθησυχαστικές ανακοινώσεις που 'γραφαν οι μικρο-φυλλάδες επί τουρκοκρατίας, όταν τα πολλά εγκλήματα στη χώρα, κλειούσαν τους ραγιάδες από νωρίς στα σπίτια τους. «Ησυχία, γαλήνη και τάξις βασιλεύει καθ' άπαν το βιλαέτιον»...*

Τα «φιλότιμα παιδιά» τα φιλαράκια τα καλά(!)

Ένας καβαλοκαλάμης ευρωβουλευτής ο κ. Αλαβάνος, παιδί κι αυτός του Χαρίλαου... και νυν αποστάτης, αλλαξοπίστης κι αμερικανάκις, πρώτος κι από τ' αντρούλκια, δαμανάκια, όραγασάκια, κουβελάκια, γιανναράκια, παπαγιαννάκια, κι όλα τα εις... άκια, αποσκήτησε από την Αριστερά που η ηγεσία της τον είχε παραχυσϊόδει γιατ' είχε και μεγάλο μούσι(!) Ίώρα, δεν κάνει άλλη δουλειά, παρά, επιδίδεται καθημερινά σε αφορισμούς κατά Λένιν Μαρξ και Στάλιν. Ύστερα κι από την περσινή προσχώρηση την ολοσούπιτη, με τσαρούχια και σάβρακα στους κλακαδόρους του Μπους, που έκανε και υμνητικές δηλώσεις ο ανεμοδούρας υπέρ του αμερικανο-γκαγκστερικού πολέμου στον Π. Κόλπο... πρόσφατα, αποκαλεί *«χαρισματικόν ηγέτη»* τον Γ' έλτσιν και σωτήρη των ρώσων (sic). Κι όσο για τη μπανανία μας την έρμη και ληστο-ξενο-κρατούμενη, *«χρειάζεται να βρούμε από τις πολυποίκιλες κρίσεις που μας δέρνουν! Εμείς θα λέγαμε, μια βενιζε-*

λική του 1928, που μ' ένα νέο «ιδιώνυμο», να πιάσει πρώτον αυτόν από το μούσι, μαζί και τ' άλλα παιδιά τα *«φιλότιμα παιδιά»* του πάλτρωνά τους, τα φιλαράκια τα καλά, κι αν δεν τα στείλει, σε κανα ξερονήσι για φρέσκο αέρα θαλασσινό, να τους κόψει, όχι τον πωπό εγκάρσια, αλλά τις συντάξεις από το βουλευτικό. Κι αχ - βαχ, θα τα πληρώνει ο λαός ισόβια. Αφού τα παραλιγδώσε και τ' άκανε βέρα πολιτικάντικα, αμερικανάκια, τι χρωστάει να πληρώνει τα παλαντζοβόδλετα και τυχάρπαστα αυτά παιδιά, τα ευεργετημένα κι αχάριστα του Χαριλάκη; Πάρτε τα στο γάμο, και κάθε νάνος Αλαβάνος, θα σας πει και του χρόνου(!)

Ω, Ευρωβουλή(!) το κατά Παττακό *«καφενείο - Ευρώπης»* σαν λογόκοπο κι άχρηστο, προς τι τα έξοδά σου;

Ε βίβα, κέρνα τα παιδιά... «βύσινο» και «τραχανά»(!)

Αρκουδιάρικος χορός

Η ΕΟΚ, είχε από πολύν καιρό στις αποθήκες της 17 1/2 χιλ. τόνους ακατάλληλα σάπια κρέατα. Αν πετιότανε στη θάλασσα, μπορεί ν' αρρώσταιναν τα ψάρια. Να τ' άθαψτε σε χωματερές; Θα μολυνότανε το χώμα, το νερό, ίσως και οι γύπες που θα τα ξεθάψτανε. Πάντως, δεν πετάχτηκαν. Μαντεύετ' εσείς που σερβιρίστηκαν; Τους ήρθε κούπα η ευκαιρία. Τα πάσαραν στη θλιβερή ζητιάνια, την τέως σοβιετία! Τα τρων οι αρκουδατζήδες, και κάθονται και στην ουρά και... *«δος κι εμένα μπάριμπα»* (!)... Και γιατί όχι, μιάς και γίνανε τ' αρκουδαράκια ραγιαδάκια; Αν έχουν και παράπονα; Υπάρχουν και γωνίες και κολώνες, να τα χτυπήσουν τα κεφάλια τους(!). Είναι και η παρηγοριά της παροιμίας: *«στερνή μου γνώση να σ' είγα πρώτα»*.

Αφού δεν μπόρεσαν να μάθουνε μιαν άλλη που λέμε εμείς εδώ στην Πίνδο στα Ζαγόρια: *«Πρώιμα βλάχε την ταή να μη ψοφήσ' η μούλα»*.

Το ποτάμι και τα σκόρδα

Ο υπουργός κ. Κούβελας, όταν ήταν στο Εσωτερικών, αγόρασε κατ' εύνοια πολλά βιβλία σκύβαλα και σκοταδιστικά, για να ρίξει σύγχυση, φόβο και κατράμι στα λιγοστά μυαλά των ποιμνίων προβάτων. Ο ολίγον τι σεμνότυφος υπουργός και πολλά κοπτόμενος για μεταφυσική, αλαλούμικη και μαλιφακτούρικη μόρφωση, έκανε κι αυτός το ρουσφετιάρικο θάμα του(!). Τόσα χρήματα σπαταλημένα εδώ κι εκεί σε καταχρηστικές αγορές, κι αχρείαστα σαβούρικα βιβλία(!) Κι έπειτα, πώς να λιγοστέψουν τα ελλείμματα, για τη β' δόση του δανείου απ' την ΕΟΚ; Εδώ, υπεύθυνη επιτροπή του υπ. πολιτισμού είχε εγκρίνει έναν κατάλογο, με (υποτίθεται) αυστηρά επιλεγμένα και χρήσιμα βιβλία το 1988... κι αυτά δε στάθηκε τρόπος ούτε από τον κ. Γζανετάκη, ούτε από την κ. Μπενάκη να διαθέσουν 3 με 4 εκατομ-

μυριάκια να τ' αγοράσουνε, που είχαν υποχρέωση για τις δημόσιες βιβλιοθήκες... ούτε καν από το λόττο. Κι ο κ. Κούβελας αγόρασε με περισσότερα μάλλον χρήματα, βιβλία μαύρα κι άραχλα. Πόσα κι από ποιούς και για ποιόν; Κάποιοι αετονύχηδες τού 'πανε «δώσε και σώσε». Τώρα είναι καιρός, να δώσουμε για τα χαϊβάνια φως, μονάχα απ' τα ουράνια(!)

Έσπειρε κι ο κυρ-Σωτήρης αγκαλιά τα σκόρδα του, βαθιά Πάντως, «ο βαθίς ο ποταμός, τρέχει και δεν ακούγεται».

Τι είχε και τι έχασε η Ευρώπη

Είμαστε υπέρ του καλιού χάρτη στην Ευρώπη των Συμφωνιών και των ορίων, όπως τα είχαν κανονίσει οι αρχηγοί των νικητριών δυνάμεων του Β.Π. Πολέμου: Ρούσβελτ - Στάλιν - Τσώρτσιλ.

Και είμαστε υπέρ εκείνου του «στάτος κβο», διότι, είχαμε την ησυχία μας, είχαμε την ειρηνική συνύπαρξή μας, την ευγενική μας άμιλλα, οι δύο κόσμοι την ισορροπία τους, τον προοδευτικό ανταγωνισμό τους. Δεν είχαμε ούτε πρόσφυγες, ούτε λαθρομετανάστες, ούτε καθημερινά και κάθε μορφής χιλιάδες εγκλήματα, ούτε βέβαια και γενικά ξεπουλήματα. Δεν είχαμε ούτε ασυδοσία, ούτε αναρχία στη χώρα μας; ή την είχαμε μετρημένη και περιορισμένη. Είχαν οι λαοί της Ευρώπης έστω και μ' όποιες δαπάνες για τους στρικούς εξοπλισμούς, έναν οικονομικό βίο σταθερό, με κεκτημένα, αγαθά, βίο, «νορμάλ» φιλικό, ειρηνικό κι ομαλοποιημένο. Καί είχαμε το αίσθημα της ασφάλειας στέρεο, σιγουρεμένο. Είχαμ' έναν κόσμο στα Βαλκάνια και στην Κύπρο ενωμένο και μονιασμένο. Μα τώρα, γιατί τόσο άδικα να μας τον κάνουν κομματιασμένο, διχασμένο, εθνικά επικίνδυνο για τ' αύριο, συρρικνωμένο και μειονοτικά αναστατωμένο; Ποιός άνοιξε τους «ασκοίς του Αιόλου»; Τό 'πε κι ο πρόεδρος Κ. Καραμανλής για τον παρανοϊκό Ιούδα Γκόρμπι των δις δολαρίων. Το ζήτημα είναι, απ' αυτή την τρελή σαλαμοποίηση και αλλοτρίωση των πάντων στην περιοχή μας, να κρατήσουμε ως κόρη οφθαλμού όσο μπορούμε στο μυαλό και στην ψυχή μας την Ελλάδα μας, και το λαό της, εκείνη την πλειοψηφία του λαού μας, της Εθνικής Αντίστασης, του 1940 - 45!

Ληστειών το ανάγνωσμα

Στις ακριτικές περιοχές της Ηπείρου, (Φιλιατών - Παγωνίου - Κονίτσης) οι Αλβανοί λαθροφυγάδες, δεν άφησαν κλειστά σπίτια Ελλή-

νων μεταναστών, ή κατοίκων των πόλεων στα χωριά, αδιάρρηκτα και άθικτα, από κλεψιές και ρεμούλες!... με την ίδια λεία ζούνε βέβαια στο μεγαλύτερο ποσοστό τους και άλλοι λαθρομετανάστες ρουμάνοι, πολωνοί, τούρκοι, πακιστανοί και λοιποί διεθνείς αλήτες και λαποδύτες στην πατρίδα μας, που τη βρίσκουν το πιο ανεξέλεγκτο κι αναρχικό άσυλο για όλα τα κακοποιά στοιχεία του κόσμου. Και ως τώρα, σα να μην έφτανε αυτή η μάστιγα των ξένων, ζήλεψαν κι εξαπολύουν επιθέσεις ληστειών και οι τσιγγανόγυφτοι του τόκου μας. Κι άντε τώρα να τα βγαλ' η αστυνομία πέρα, με την πιο απείθαρχη και ασύδοτη φιλή του σύμπαντος κόσμου. Αυτοί που ζουν πάντα με δικούς τους νόμους, σε βάρος των αφελών και απάων αλλογενών πολιτών, που δεν ιδρωκοπούν, που δεν προσαρμόζονται να υποταχθούν στους θεσμούς ενός έθνους; τι μέλλει γενέσθαι με δαύτους; Πήρανε φόρα στις ληστείες και σ' άλλες εγκληματικές πράξεις και τι θα γίνουμε; Σου λένε: Νά 'ρχονται οι ξένοι εδώ, να κλέβουν και να ληστεύουν, κι εμείς, να βασανιζόμαστε με το απατηλό ψευτεμπόριο του ποδαριού; Μια καραμπίνα λοιπόν και μια κουκούλα, και οι γυφτοτσιγγανοί... γίνονται εκατομμυριούχοι! Όχι παίζουμε τα κόσκινα, ή τ' ανώριμα καρπουζοπέκονα(!) Ως τότε θα γυρίζουν οι τσιγγανογύφτισσες, να λένε τη μοίρα, σε ρωμιές γυναικούλες για 5 παράδες. Τώρα; εκατομμύρια το πράμα, με την απειλή της καραμπίνας. Και ο κ. υπουργός δημόσιας τάξης, τι κάνει; Εκπαίρεται και εξιμνεί τα αλεξίσφαιρα γιλέκα του(!) Και... «άρες - μάρες - κοικοιναρές»(!) Ελλάς, το μεγαλείο σου(!) Φουρτοίνα στα παντζάκια σου με το τσιγγανολόι(!)

Ηλιβερές αποφάσεις...

Στις αρχές του χρόνου, η ΟΝΕΔ είχε το πανελλήνιο Συνέδριο στη Θεσ νίκη, με κεντρικό σύνθημα «επίθεση στο μέλλον». Τώρα, τι επίθεση θα κάνουν στο αόρατο, το σκοτεινό και δυσοίωνα μέλλον, μόνο αυτοί ξέρουν, καθώς και οι ρέκορτμαν της ασυναρτησίας(!) Και όσο για τις κύριες πρώτες προτάσεις και αποφάσεις τους... φρίξτε Έλληνες που πονάτε κι αγαπάτε την Ελλαδίτσα μας και καθετί το ελληνικό! Και προπάντων φρίξτε γονείς και κηδεμόνες! 1) Θέλουν την πλήρη και ασύδοτη κατοχύρωση και προστασία των ιδιωτικών πανεπιστημίων (γράφε: απατεώνικα και ληστρικά ψευτοκολέγια). Βλέπετε ο ξέφραγος και ακαταλόγιστος νεοφιλελευθερισμός του Μουσολίνι και του Τζεντίλε από το 1918... που ενστερνίστηκαν τα παιδιά του «ψηλού», θέλει ν' αποδιαλύσει και να εξαποστείλει στον αγύριστο ό,τι απόμεινε από την κακομοίρα την κρατική μας παιδεία. Αγνοώντας μάλιστα, ή λησμονώντας από το μεθύσι της εξουσίας, οι «φερέλκιδες» «εθνικοφρόνοι», πως εδώ και ενάμιση χρόνο, 16 από αυτά τα ακίθανα «κολέγια» (με θύματα πολλούς γονείς και σπουδαστές) βρί-

σκονται στα δικαστήρια.

2) Τα 800 φωστηράκια κι αστέρια της Νουδου, προτείνουν: ν' αφεθούν ελεύθερα όλα τα ελαφρά, τα μαλακά ναρκωτικά. Φρίξον ήλιε! Αυτή δεν είναι «επίθεση στο μέλλον» αλλά επίθεση στο παρόν, στις ηθικές παραδόσεις, και στη σθεναρή άμυνα κι επιμονή του λαού μας να κρατήσει αμόλεφτο κι αδιάφθορο ένα ποσοστό νεολαίας, και σαν κόρη οφθαλμού το θεσμό της οικογένειας, πριν ή ολότελα, η λαίλαπα της αμερικανοποίησης και του θλιβερού «ευρωπαϊσμού» σαρώσει, διαβρώσει και αλλοτριώσει το κάθε στοιχείο πολιτισμού, από τη γνήσια κι υθάνατη ελληνική ψυχή και ρωμιόσυνη μας! Ας μη προχωρήσουμε σε άλλα σχόλια για τις ελεεινές και ανθελληνικές ονεδίτικες προτάσεις κι αποφάσεις, αφού ξεχνάνε τα παιδιά ότι: από τα μαλακά τραβάν για τα σκληρά... θα τους ταίριαζε η ρήση της Γραφής: «Άφετε τα παιδιά, ου γαρ οίδασι τι ποιούσι».

Προσφυγικά

Στις 31.11.91, η ET-1, παρουσίασε ένα τσούρμο πολωνούς και πολωνάκια σε μικρό σκολειό δικό τους, στο Κολωνάκι της Αθήνας. Και μίλησαν για την αναγκαστική φυγή από τη χώρα τους, εξαιτίας του καπιταλιστικού «παράδεισου» του αλητάμπουρα Β(χ)αλέσα, του πάπα Βοϊτίλα, της «ελευθερίας» και της τρομαχτικής ακρίβειας. Παιδιά και γονείς, αναζητούν γωνιά στη γη, για να τραφούν, και να επιβιώσουν. Έτσι, από την τουβούλα του Βύρωνα, ξεσκέπασαν τη σημερινή κατάντια της αθλιότητας και της δυστυχίας εκατομμυρίων πολωνών και άλλων γειτόνων τους, που πήραν το δρόμο της προσφυγιάς και του εκπατρισμού. «Από παιδιά μαθαίνεις την αλήθεια» όπως κι «από τρελό σοφία». Η Αθήνα βολεύει ήδη και με τα τόσα εγκλήματα 150.000 πολωνούς που εργάζονται, ή είναι άνεργοι και περιφέρονται και ψευτοζούνε και αλληλοχτυπιούνται και παραδέρνονται για μια βίζα, να φύγουνε προς την πατρώνα Αμέρικα, ή και την Αυστράλια.

Χαίρε νέα τάξη πραγμάτων, που οφείλεις κι άλλα βραβεία στην αρχιμαφία των τεράτων(!). «Ίδια εστία, πάντων άριστος».

Φοροδιαφυγές

Ίαδε έφη πρόσφατα για τις φοροδιαφυγές ο κ. Παλαιοκρυσσάς, ο μέγας εγκέφαλος του οικονομικού παράδεισου στο Μητσοτακιστάν, ότι:

«Κανένas εφοπλιστής, κανένas μεγαλοβιομήχανος, κανένas μεγαλογιατρός, κανένas μεγαλοκτηματίας, δεν είναι φοροφυγής... Η φοροδιαφυγή ανθίζει στους υποαπασχολούμενους, στους αγρότες, στους ελεύθερους επαγγελματίες, στους μικρέμπορους και στους μικροβιοτέχνες...».

Έχει ξεχάσει φαίνεται το Νιάρχο τον εφοπλιστή, τον «μικροεισοδηματία», που δήλωνε

πριν από χρόνια, εκείνο το αμίμητο 11.000 δρχ. ετήσιο εισόδημα(!) Αυτά λοιπόν από το Γιάννη... που άλλη μάνα δεν τον κάνει.

Μπούσικα φαιδροεκλογικά

Έπεσε, λεν τα γκάλοπ και ο Τύπος, η δημοτικότητα του Τζωρτζ Μπους. Αλλά αυτουνού, δεν του καίγεται καρφί(!) Αν έχει κουράγιο για τζόκιν, ξαναβγαίνει και στις νέες εκλογές και με 27% και με 33%... όπως και ο Ρήγκαν. Πάντα και παντού οι μειοψηφίες κυβερνούν με ίντριγκες τον κόσμο. Νόθα και συγκαλυμένα γίνοντ' όλα τα εκλογικά νομοθετήματα... και μ' ένα σωρό προσχήματα, επιπλέον στην ουσία, (έστω και χωρίς προκλητική διαφάνεια) τα δικτατορικά συστήματα. Άλλωστε, το 50% των ψηφοφόρων στις ΗΠΑ, δεν πάει ποτέ στην κάλπη· το φτιάξανε αδιάφορο κι εκτός πολιτικής. Πάντως, ο Μπους, στη χώρα του, κάνει, κι ας κάνει ό,τι θέλει... κι ούτε για ιαπωνέζικο γεύμα τον ξαναμέλλει(!)...

Αγγλικά βίτσια

Άκουσον άκουσον! ο Βρετανός πρωθυπουργός Τζων Μέιτζορ, εξυμνώντας την ομοφυλοφιλία, δήλωσε και τα παρακάτω:

«Οι ομοφυλόφιλοι επιθυμούν να ζήσουν πιο ανοικτά την ομοφυλοφιλία τους, τον τρόπο ζωής τους και τις σχέσεις τους. Στο εξής δεν πρέπει να υπάρξει καμιά θέση για την πρόσβαση στην οποία η ομοφυλοφιλία θα αποτελέσει αυτόματα εμπόδιο».

Οι άγγλοι, ανέκαθεν φημίζονται για το μπινελίκι και το κιναιδιλίκι τους(!) Γι' αυτό έχουν άλλωστε και το μεγαλύτερο «αδελφάτο» στον κόσμο με περίπου 8 εκατομμύρια μέλη!!! Εσχάτως όμως από πρωθυπουργού άρξασθε... αμήν(!)

Άδικη και δίκαιη τιμωρία

Δικαστίνες του Πειραιά, καταδίκασαν σε 5 μήνες φυλακή, έναν αξιολύπητο αλλά με συνείδηση γονικής ευθύνης πατέρα, γιατί έδεσε είπαν τον απείθαρχο, αναρχικό, κι αλητοποιημένο ανυπόφορο 14χρονο γιό του... Δεν υπολόγισαν οι υπηρέτριες της Θέμιδας, ένα πλήθος γονέων έξω από το Δικαστήριο. Τόσους γονείς και κηδεμόνες που συμπαραστέκονταν σαν αγανακτισμένοι, ομοιοπαθείς κι αυτοί, στον άτυχο πατέρα, κι επικροτούσαν την τιμωρία που επέβαλε στο γιό του. Κι ήταν γιατί και το μεγαλύτερο παιδί του, είχε πάρει τον κακό δρόμο και ήτανε κατάδικο στη φυλακή!

Μπράβο σας δικαστίνες και άδικοι νόμοι(!) Αντί να συγχωρούνε το δύστυχο πατέρα που θα 'πρεπε σαν κύριος υπεύθυνος ν' αντιδράσει δυναμικότερα, απέναντι στα ξεστρατισμένα παιδιά του, τιμώρησαν, τον ίδιο, τόσο αφυλολόγητα, δίνοντας αέρα στην ξεστρατισμένη νεολαία (αλ' αμερικέν) να μη σέβονται ούτε οι

μικροί τους μεγάλους, ούτε τα παιδιά τους γονείς!

Βέβαια, γιατί να τον δέσει και να τον τιμωρήσει ο καημένος ο πατέρας! Τόσο οι έξωθεν αφέντες, άλλο τόσο και οι ντόπιοι, με τις ελλεινές συνθήκες... τους νέους τους θέλουν: αλήτες, κλέφτες, τεμπέληδες, διαρρηχτές, πανκς, χουλιγκάνηδες, φρικιά και χεβημεταλάδες. Αλλά πάνω απ' όλ' αυτά, τους θέλουν τοξικομανείς(!) Γιατί, πού θα πουλάνε, στυγνά κι ακάνθριακα, υπερκερδοφόρα, τα τερατοκυκλώματα, τα παντοειδή ναρκωτικά τους; Ο άτυχος πατέρας των Ταμπουριών, θά 'πρεπε με το νόμο της Αντιγόνης, να γίνει Λυκούργος για Καιάδα, ή και σαν εκείνον τον προτέρσινο Κρητικό πατέρα που πήρε το τσεκούρι και κελέκτησε κομμάτια τον κέρβερο ναρκομανή 27χρονο γιό του, που τους είχε κάνει μαύρη τη ζωή στο σπίτι γονιών και αδερφιών. Τους έδερνε όλους να του δίνουν λεφτά. Τους εκβίαζε και τους έπαιρνε ακόμα και τη φτωχή αγροτική σύνταξη. Τους έκανε το βίο καθημερινό μαρτύριο και αβίωτο. Είχε αποπειραθεί να βιάσει την αδερφή του Όλα για τις δόσεις του.

Χαίρε καπιταλοζούγκλα πολιτεία και κοινωνία, της παραελευθερίας και της αναρχίας, κροστάτιδα της ηθικής και της οικογενείας!!!

Διαλογικά ερωταπαντήματα Από τα Γιατί και τα Διότι, του Γιακουμή και του Νότη

ΓΙΑΤΙ ο πατριάρχης Βαρθολομαίος, δεν πήρε θέση για τη μακάβρια τραγωδία που προκάλεσε ο πάπας με το Βατικανό του, στη Γιουγκοσλαβία, και τώρα με τα Σκόπια και τη Μακεδονία μας, όπως επέκρινε σφοδρά και τίμια ο Σέρβος πατριάρχης;

ΔΙΟΤΙ μαρδόν, ο Βαρθολομαίος δεν είναι προιστάμενος ορθοδοξίας, στην Πάλη, αλλά, τοκοτηρητής των συμφερόντων της αμερικανο-τουρκίας

ΓΙΑΤΙ ο κοντιφγκας έστειλε διαβολικές δυνάμεις στα Βαλκάνια, κι έπεσαν σαν τα κοράκια για προσυλιτισμούς, καθολικοί, ουνίτες, παπικοί, θρησκέμποροι και θρησκοάπηλοι, τέκτονες και μασώνιοι, αρχι-τέκτονες και αρμαγιτόνοι, ροταριανοί και λάιονς, μάγοι και γκουρού-δες, βοντού-δες κι όλ' οι αργυρο-λουδες;

— **ΔΙΟΤΙ** βρε κακομοίρη, δεν καταλαβαίνεις; Για να χτιπήσουν την ορθοδοξία. Την θεωρούν εχθρική κι αντίπαλη. Δεν ξέρεις, ότι, το Βατικανό, είναι πάντα, το μέγα ζιζάνιο της φωτιάς των διαιρέσεων, των ποικιλώνυμων αιρέσεων και των σατανικών πολέμων;

— Όστε, αυτός ο τσάκος, ο αρχιφαρισσαίος, μιλάει για ειρήνη, κι ανάβει πολέμους;

— Μια ζωή αυτά σκαρώνει, κι όποιος δεν καταλαβαίνει... πάντα ακριβά κληρώνει.

— **ΜΕ ΤΙ** ασχολούνται σήμερα οι περισσότεροι Έλληνες; Γιακουμή;

— Αμ έχουν προαγωγές μεγάλες Νότη. Γιαν εξελιγμένοι τζογαδόφοι, αδιστακτοί μασκοφόροι, κοπροκράτες ληστοκράτες, κλεφτομανείς και τρομοκράτες, αναρχικοί τεμπεληχανάδες, βολεψάκηδες και «φαστ-φουντάδες», ανόητοι τηλεθεατές του Ριτζ, της Καριολάιν του Έρικ, και της Μπρουκ, ροισφεταιζήτες και αφισοκολητάδες(!)

— **ΦΤΑΝΕΙ** φτάνει, Γιακουμάκι, ο ρωμιός, μιαλό δε βάνει. Ως το περασμένο καλοκαίρι του 'τασαν με υποσχέσεις, το πώς θα 'τρανε με χρυσά κουτάλια ως το '92(!) Έπειτα τον πήγαν στο '94, κρύφφα στο '97, εβίβα Μάστριχτ, τρανή ψευτιά(!) Τώρα η κλήρη «ένωση» και «ολοκλήρωση» που θα γίνει το '99, «ήσε Μήη να φας τριφύλλι(!) Αλλά' ας είν' καλά η ΕΟΚ που μας τρέφει και μας συντηρεί, μιάς και παραγωγικά εδώ, δουλεύει μόνο το 20%... Κι ας είν' καλά η τζογαδορία, η κλωτσαδορία, η χουλιγκαναρία, και η κομπιναδορία(!)

— **ΤΙ ΕΦΑΓΕ** ο κ Μπους στο αυτοκρατορικό γεύμα του Τόκιο και λαχτάρισε τους γιάπωνες από αγκούσα κι αναγουά;

— Στην Ιαπωνία, για καλύτερο στέσιαλ φαγητό έχουν την οσιά. Εκτός και του έφεραν αργεντινό στέσιαλ μυρμηγκια γιаланτζι(!)

Και φοβήθηκαν τόσο μη πάθει τίποτα, ένα παλιό τυρί με «πηδούλια» σε σκύλινο τομάρι;

— Δε νομίζω, μάλλον το «τζόκιν» του χάλασε το στομάχι!

Όχι. Η μοκίσινα είχε ότι, είχε αδιαθεσία από τη χασούρα του γκολφ, και τά 'βαλε με τον κρέσβη.

— Μωρέ μας, κι ήταν από τα ελλείμματα του αμερικάνικου εμπορικού ισοζυγίου με την αυτοκράτειρα καπιταλοχώρα των 9 πολιθθικών εταιριών... του κάλαι ποτέ Χίρο Χίτο, και μη χειρότερα;

— Ό,τι κι αν ήτανε, μη χολοσκάς. Έκανε τον εμετό του τηλεοπτικά, καθώς και οι φτωχογιάπωνες τον δικό τους στα σπιτικά τους με την παρουσία του... και μη φοβού, δε θά 'τραγε ο χάρος σ... για να τρελαθούν «αιθωρεί και παραχρήμα» όλα τα διεθνή χρηματιστήρια των χρυσοκάνθαρων, αμήν...

— **ΓΙΑΤΙ** ο φίλος μου «φουσαρμόνικας» μίλησε με αυστηρά γλώσσα κι αποκάλεσε τα στελέχη του, τους εαριτζήδες «σεχταριστές (κλικαδόρους) μηδενιστές» σε μια πρόσφατη συνένδριαση στο «έρημο το κόμμα» του;

— **ΔΙΟΤΙ** αυτά, είναι μόνιμα διχασμένα στελεχάκια, όχι μόνο με τους άλλους, αλλά και μεταξύ τους, και με το παρόν, και με το παρελθόν, και με την πραγματικότητα, και με τον εαυτό τους(!). Μη κοιτάς που βγήκαν βου-

λευτές και βολεύτες από το πριμ των γελασμένων κι ορφανών κουκουεδο-ψηφοφόρων, που αλίμονο, πάνε στην κάλπη πειθαρχημένα με άνωθεν γραμμή, και όχι με ατομική επιλογή σε πρόσωπα που εκτιμούν και προτιμούνε.

ΠΟΙΟΣ διέλυσε βρε Γιακουμή το Σύμφωνο της Βαρσοβίας;

— Ο Στάλιν!

Ποιός διέλυσε την ΚΟΜΕΚΟΝ;

— Ο Λένιν!

Ποιός πήρε Νόμπελ από τον Μπους;

— Ο Τζετζίνσκι!

Ποιός διέλυσε και ξεπουλήσε την Ανατολική Γερμανία;

— Ο Μικογιάν!

Ποιός δολοφόνησε απάνθρωπα τον Τσαουσέσκου;

— Ο Μολότωφ!

Ποιός κατακερμάτισε και μακελλεύει τους λαούς στην Ευρώπη και άλλαξε το χάρτη της;

— Ο Ζούκωφ!

Ποιός κατάντησε την πρώην υπερδύναμη καταγέλασμα σκυλιών κι αρχιεπαίτισσα του κόσμου;

— Ο Βοροσίλωφ!

Ποιός έκανε το φιάσκο πραξικόπημα στις 19 Αυγούστου '91;

— Ο Τρότσκι!

Βρε Γιακουμή εσύ μου αραδιάζεις όλους τους πεθαμένους;

Δε φταίω εγώ ρε Νότη. Μήπως υπάρχουν κυβερνήσεις πονηρές και ανίκανες του παρόντος, που να μη ρίχνουν: σφάλματα προβλήματα, σκάνδαλα κι εγκλήματα, και όλα τα φταιξίματα, σε προηγούμενες και σε νεκρούς; Αλίμονο!

Σάμπως έχεις δίκιο! Με κάνεις και χαμογελώ.

ΤΙ ΑΠΟΓΙΝΕ εκείνο το «κοινό ευρωπαϊκό σπίτι» «από την Ιβηρική ως τα Ουράλια» τα «πανανθρώπινα δικαιώματα» του ελεεινού Γκόρμπι και όλα τα παρώνυμα φούμαρα;

— ΕΓΙΝΑΝ αποικίες και προτεκτοράτα τουτέστι, των Μπούσηδων και μπόσηδων δερβεναγάτα(!).

— ΤΙ ΕΙΧΕ πει ο σοσιαλιστής και φιλειρηνιστής ηγέτης Χόνκερ όταν είχε το ανάμεσα στις 10 πιο αναπτυγμένες χώρες του κόσμου μοσχονοικοκυρεμένο κράτος του;

— Είχε δηλώσει ότι: «Αν χρειαστεί το τείχος του Βερολίνου θα παραμείνει στη θέση του και για 100 χρόνια ακόμα...».

— Αυτός καλά και σωστά το είπε. Αλλά, υπόγραψε την καταδίκη του. Και τώρα, οι γερμανοί του Κωλ τρελάθηκαν για εκδίκηση, κι όχι μόνο τον 80χρονο Χόνκερ ζητούν να τιμω-

ρήσουν, παρά και τους στρατιώτες φρουρούς του τείχους, ζητούν να τους καταδικάσουν. Αλλά, σε μια δεκαετία, θα ιδείτε, τι μελάδες θα έχει η Ευρώπη, από την ενοποιημένη Γερμανία, κι ας κατάντησαν μέσα σε δυο χρόνια την πρώην Ανατολική, αξιολύπητη «μπανανία». Ένας μάλιστα Ν. Ζίμερς ομολογεί στους «Τάιμς» ότι: «Οι Ανατολικογερμανοί υποφέρουν πολύ περισσότερο απ' όλους. Οι αυξήσεις ενοικίων είναι τεράστιες, η θέρμανση, το κόστος ζωής έχει ανέβει πάνω από 100%. Καταργούνται οι επιχορηγήσεις, και αναμένονται νέες αυξήσεις. Πριν από την πτώση μπορούσαμε κι αγοράζαμε περισσότερα πράγματα μ' ένα ανατολικό μάρκο στην Αν. Γερμανία, απ' όσα μπορούμε ν' αγοράσουμε σήμερα στη Δυτική. Νοσταλγούμε τον παλιό καιρό...».

— ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ρε Νότη στο αμέρικο; Δακρύζουνε οι Παναγιές οι «χρυσοβαλαντούσες»;

— Άστα Γιακουμή, σκουζουνε κι όλες οι εικόνες των αγίων(!) Αλλά... κομπογιαννίτικα(!)

— Γιατί λες έτσι ρε, για τη βέρα θρησκεία χώρα; Ρε μπας και μας «κογιονάρεις» έναν κόσμο στην Αστόρια που σ' ένα θεό πιστεύει στον εν ουρανοίς;

— Και οι αμερικάνοι σ' ένα και μοναδικό θεό δεν πιστεύουν; Στο θεό του δολαρίου επί γης(!)

— Μα εκεί γράφουνε και τσαμπουνάνε, πως κλαίει και θρηνεί η «χυσοβαλάντω» στην Αγιά Ειρήνη.

— Κλαίει, γιατί την κλέψανε λίγον καιρό απ' το ναό εξ ορατών τε και αοράτων, κάποιοι λωποδύτες, για λύτρα και κοινομησιά.

— Καλά κάνουν, αφού δεν ντρέπονται οι «άγιοι» για το απατηλό παρμύθι των «θαυμάτων» και τα «χρυσά βαλάντια» που οι Παναγιές της εικονομαχίας και εικονολατρίας, δεν αποδέχονται.

— Μα πού ζούμε επιτέλους; Μπας και ζούμε και ζαίχνουμε σε νέο μεσαίωνα;

— Τώρα, μπορεί να δακρύζουν οι εικόνες κάθε Παναγιάς και σ' όλη τη Ρωσία(!)

— Να όψονται κ' οι άτιμοι οι αρχιπράκτορες της CIA!

— Βρε τοις κείνον (χ)ρήμασι πειθόμενοι...

— Ρε μπας και δακρύζουνε αλήθεια οι Παναγιές σε τζάμια και εικόνες;

— Ναι. Όσο κι αν δεν «Θάλλει ο πάπυρος άνευ πηλού και ο σχοίνος άνευ ύδατος», που λέει κι ο Ιώβ... εν τούτοις, τ' αμερικανάκια το πιστεύουν, γιατί, χίλιες θρησκείες και χίλιες τρέλες γύρω τους, δουλόπρεπα τους παγιδεύουν.

ΓΙΑΤΙ ο ξεπουλητής του υπαρκτού... Γκόρμπι άρχισε την καταστροφή του από τη διάλυση του Συμφώνου Βαρσοβίας και την ΚΟΜΕΚΟΝ;

— ΔΙΟΤΙ, σαν αρχισπεκουλάντης και ακριβοπληρωμένος ορντινάτσας και λακές της Δύσης, έπρεπε να ενισχύσει το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ, για να 'ναι οι μόνοι οργανισμοί του καπιταλισμού δυνατωμένοι και κυρίαρχοι, αλληλασάδες στην Ευρώπη.

— Και ο πρώην υπαρκτός, τι έχει ο κακομοίρης τώρα;

— Έχει το χάος, την αναρχία, και προκάβτων την ελευθερία φίλε μου, αυτή την τσιγγίστρα μάγισσα λέξη που υποδουλώνουν οικονομικά οι λίγοι τους πολλούς. Έχουν και κόμματα πολλά, διασπαστικά κι αλληλοδιχασμένα, και μια Βουλή βαβυλωνιακή και μάφιεσ εγκλημάτων... κι εμφύλια κι αδιάκοπα αιματοκτισμάτα!...

— ΠΙ ΕΚΑΝΕ ο Μίμης του Σιν, που πήγαινε συχνά πυκνά στη Μόσχα τα τελευταία χρόνια;

— Πήγαινε στο φίλο του το Γιάκοβλεφ

— Και τι έκανε;

— Έπαιρνε μαθήματα αντισταλινικά και χάπια γκορμκατσοφικά για την περεστρόικατιδα!)

— Και τι άλλο έπαιρνε;

— Τις ευλογίες του σηματοκέφαλου, για να αλλάξει το καθαγιασμένο με το αίμα των ηρώων και μαρτύρων του κόμμα.. σε «αγία σοσιαλδημοκρατία», σύμφωνα με το «Αγία Πετρούπολη», «αγία Μόσχα», «αγία έδρα» του ειρηνολομοκάπηλου κοντίφηκα!)

— Και τι θα κέρδιζε;

— Το βραβείο των αγίων πάντων και πασών των ιτοκαρισμένων χαπάκηδων, μπεκρήδων γελτσίνηδων και σποκτσακο-ποπάφηδων!)

— Βρε το Μιμάκι, τ' αντραϊδάκι, το καλό χουσεινάκι; χαρά στην τύχη κοί' λαχε από το Χαριλάκη!...

— ΠΙ ΕΙΠΑΝ στο 14ο Συνέδριο του Κουκούε για την περεστρόικα και το Γκόρμπι, καθώς ήταν η μεγαλύτερη συμφορά που έπληξε τη μεταπολεμική Ευρώπη και την ανθρωπότητα, και για τη γκλάσνο στ, που είναι απότοκη της πρώτης και η αλεθριότερη και βραμερότερη δίδυμη αδερφή της;

— Η Αλέκα, καλά τη χαρακτήρισε «προδοσία» έστω και αργά. Αλλά, ένας βετεράνος μάλλον ο μεγάλος, κάτι διόρθωσε μετά, και είπε, ναι μεν αλλά; σωστή η ρετισινιά της, αλλ' «όχι απολυτότητα». Κι ενώ 6 χρόνια η περεστρόικα γινότανε ραστρόικα (διάλυση) η Αλέκα είχε πάει και πριν από μήνες να ιδεί και να καμαρώσει το νεκροθάφτη της ΕΣΣΔ. Πήγε άραγε να διαπιστώσει τα χάλια της επιτόπιας καταστροφής να βάλει το χέρι στον τύπο των ήλων, ή να πάρει τις ευλογίες του; Όπως κι αν πήγε μ' όποιο σκοπό, ίσως μια έντιμη περιφρόνηση θα ήταν προτιμότερη προς

τον αρχιπροδότη και τίποτ' άλλο. Τι δηλαδή, έφαχνε για το σκοινί, στη χώρα των αντίκων κρεμασμένων;

— Ε, μην είσαι απόλυτος. Ίσως ούτε η περεστρόικα, ούτε ο Γκόρμπι να είναι απόλυτα προδότες. Γι' αυτό σου λέω: «όχι απολυτότητα».

— Μα αυτό μοιάζει σαν το μετριόπαθο σλόγκαν των «φιλότιμων παιδιών» με τη «διαφορετικότητα»(!) Γιατί, οπωσδήποτε, δε μοιάζει εκείνο το σχήμα του Έγκελς, που εξηγώντας τα φαινόμενα της ζωής, και πώς, το καθένα, τρέφεται και με τις αντιφάσεις του, και λέει ότι, ένα πράμα κι ένα πρόσωπο «και είναι και δεν είναι» τέτοιο.

— Πάντως, το «όχι απολυτότητα» μου θμιζει εκείνο το σκόπιμο κι ασυνάρτητο, το κονηρό και διαφοροίμενο σλόγκαν των αλαλοίμηδων καιροσκόπων και καρμεριστάδων του ερμαφρόδιτου Σιν, που το τσαμπουνούσαν συχνά: «Ενότητα μέσα στη διαφορετικότητα» Χα χα!(!) Δηλαδή, ο ένας το μακρύ του, κι ο άλλος το κοντό του, και καμιά ταύτιση απόψεων για ενιαία δράση.

Γύπες και βρυκόλακες

Πείνα δεν υπήρξε κουθενά, μετά το Β' Π. Πόλεμο στο μακαρίτη υπαρκτό σοσιαλισμό της Ευρώπης. Η πείνα τώρα, θερίζει αυτούς τους λαούς, με τον πρωτόγονο κι αναρχικό καπιταλισμό, μετά το 1989, όπου το γενικό και συστηματικό ξεκούλημα των ιερών και οσίων τους, από τους τερατόμορφους εωσφόρους ηγέτες της Μόσχας, που τόσο δουρειοίπικικά τους εξαπάτησαν και τους ρήμαξαν παντοιοτρόπως! Και πώς να μη κρινάνε, αφού κανείς δε δουλεύει παραγωγικά σ' αυτές τις χώρες. Έχουν κλείσει τα εργοστάσια και τ' έχουν κάνει μοναστήρια κι εκκλησιές. Ξύπνησαν στο αίμα τους οι παλιές θρησκοληψίες. Το CNN η γκλάσνοστ με τα εκατοντάδες και χιλιάδες ρυπαρά τους έντυπα. Το βρυκολάκισμα των τσάρων, των ρασπουτίνηδων και όλων των μουζίκικων μακάρων, και μασκάρων. Τον πρώτο λόγο έχουν οι μαυραγορίτες, οι κλέφτες, οι αγύρτες, οι χασισέμποροι και όλοι οι εγκληματίες του διεθνούς καπιταλισμού, έπεσαν σαν οι γύπες, να ροκανίσουν, εκτός από την ψυχή κάθε λαού, το ήθος του, την πολιτιστική παράδοσή του, αλλά και τη σάρκα του μαζί! Ας μη λησμονούμε. Γιατί, όπως λέει ο Δημόκριτος: «Η λησμονιά στις ίδιες μας τις συμφορές, αναγεννάει το θράσος».

Εύλογοι φόβοι...

Αφού οι αμερικάνοι εξασφάλισαν από το 1974 με τα σχέδια Μπρεζίνσκι - Κίσιγκερ την πρακτορική των έξη συμμορία Γκόρμπι - Γέλτσιν - Σεβαρντάντζε - Γιάκοβλεφ και Σία, υπονόμισαν και διέλυσαν το σοσιαλισμό στην Ευρώπη και πανηγύρισαν και το τέλος της «αυτοκρατορίας του κακού», τώρα, με τις μεταναστεύσεις των ατομικών επιστημόνων από την

πρώην ΕΣΣΔ και τα ξεπουλήματα των πυρηνικών, κατέλαβε φόβος και τρόμος τους «ιθύνοντες» με την ενδεχόμενη και σίγουρη κατάχτηση των πυρηνικών όπλων, από άλλα μικρότερα κράτη της υφελίου. Ανήσυχος ο υπουργός άμυνας των ΗΠΑ Ντικ Τσένι, δήλωσε ότι: Σε 8 χρόνια μέσα, τα πυραυλικά οπλικά συστήματα και τους πολυκέφαλους κώνους θα τα κατέχουν σίγουρα κι άλλες 8 και περισσότερες χώρες του Τρίτου Κόσμου. Οι άπληστοι στα κέρδη μεγιστάνες και πολεμοκάπηλοι, δεν υπολόγιζαν πως, όταν έχουν να κάνουν μόνο με μία ακόμα υπερδύναμη, κρατιόταν καλύτερα και σιγουρότερα η ισορροπία της άμιλλας και της ειρήνης στον πλανήτη. Τώρα καταλαβαίνουν πως την έπαθαν. Πήγαν για μαλλί και θα βγούνε κουρεμένοι. Άνοιξαν τον τάφο του σοσιαλισμού στην Ευρώπη, αλλά, έμεινε ανοιχτός και θα πέσουνε κ' οι ίδιοι μέσα. Έτσι συμβαίνει με τους νόμους των αντιθέσεων: Ανοίγεις το λάκκο των εχθρών και πέφτεις ο ίδιος μέσα.

Ή χτυπάς τον άλλον άδικα και σου γυρίζει «μπούμεραγκ...».

Ποιός είναι ο Γέλτσιν

Ο Γερμανός δημοσιογράφος Μίχαελ Κράισλερ, απεσταλμένος από το Περιοδικό Wiener στην πρώην ΕΣΣΔ, (όπως αναφέρει ο Δ. Κηπουρός στο «Ρ» τις 8-1-92) να ερευνησει για το βίο και την πολιτεία του Μπ. Γέλτσιν, αποκαλύπτει στο τεύχος του Σεπτέμβρη 1991 ότι, «πήρε πάνω από 20 συνεντεύξεις από συγγενείς, φίλους και συνεργάτες του Γέλτσιν. Διάβασε εκατοντάδες γι' αυτόν γραφτά και 6 βιβλία τα δύο μάλιστα γραμμένα από τον ίδιο». Όργωσε κυριολεκτικά την απέραντη χώρα, από τη μια άκρη στην άλλη, πήγε και στο χωριό που γεννήθηκε, και διαπίστωσε τα πυρικάτω συνταραχτικά στοιχεία μ' εμπειριστωμένες και αυθεντικές μαρτυρίες:

«Ο Γέλτσιν δεν είναι δημοκράτης, ούτε σωτήρας της Ρωσίας. Είναι ένας αμόρφωτος, εγωπαθής, μωροφιλόδοξος, εθνικιστής, ένας άρπαγας της εξουσίας, με μειωμένη σωματική και ψυχική ισορροπία και με τάση να εξελιχθεί σε μονάρχη». Και συνεχίζοντας ο Γερμανός δημοσιογράφος - ερευνητής, παραθέτει πολλές αυτούσιες μαρτυρίες, π.χ.:

Τον Γέλτσιν αν δεν τον εμποδίσουν, θα εξελιχθεί σε δικτάτορα, σε νέο τσάρο».

Γκενάντι Γκεράσιμφο
Πρεσβευτής της Σ.Ε.
στην Πορτογαλία

«Ο Γέλτσιν είναι και ψεύτης. Τη διπλωματική του εργασία, δεν την έκανε ο ίδιος, αλλά, άλλοι».

Μπορίς Σπεράνσκι
Καθηγ. Πανεπιστημίου
(όπου φοίτησε ο Γέλτσιν)

«Το αλκοόλ, δεν είναι η μόνη δυστυχία του Γέλτσιν. Αλλά, ο συνδυασμός ισχυρών ποτών και φαρμάκων. Ο πρόεδρος της Ρωσίας είναι πολύ τοξικομανής. Από τα φοιτητικά του χρόνια ζει με τα χάπια και παθαίνει κρίσεις. Είναι άρρωστος ψυχικά και σωματικά».

Άννα Γκέμποβα
Συμφοιτήτρια του Γέλτσιν

«Ο Γέλτσιν είναι τζόκεϊ στις πλάτες άλλων. Τον προώθησε ο Γιακόβλεφ. Ο λαός έπεσε στα χέρια ενός βλάκα. Είναι το θύμα ενός αρχομανούς. Αυτός μόνο δικτατορικά μπορεί να κυβερνάει. Αν δεν τον γκρεμίσει ο λαός, θα καταρρεύσει από τα χάπια».

Άλκονις

Ταγ/ρχης της Προεδρικής Φρουράς

Ο Κράισλερ, αναφερόμενος και σε έκθεση που άνοιξε ο Γέλτσιν ο ίδιος στο Λευκό Οίκο της Μόσχας και «προβάλλει πορτρέτα των τσάρων, εμβλήματα, στολές, σκεύη, χειρόγραφα και άλλα αντικείμενα των τσάρων, επιτρέπει την είσοδο με δικές του προσκλήσεις», καταλήγει ότι: «Ο Γέλτσιν είναι κτηνώδης τύπος, εξαρτημένος από τα χάπια και το αλκοόλ στο έσχατο σημείο. Μ' αυτά ξεκινά και μ' αυτά τελειώνει η μέρα του».

Ύστερ' απ' αυτά και τόσα άλλα στοιχεία, τι να σχολιάσουμε εμείς και τι να πρωτοθυμίσουμε; Να θυμηθείτε τον αληθοθρασύτατο μεθύστακα, που τον σεριανούσαν τ' αφεντικά του στην Ουάσιγκτον τριγυρίζοντας κι εξυμνώντας τις βιτρίνες των ΗΠΑ; Ή την υποδοχή του στην Αθήνα από τα θλιβερά κυβερνητικά μας στελέχη; Ή την ανακήρυξή του σε ηγέτη της Μόσχας από τους εγκάθετους αλήτες και τους πληρωμένους πράκτορες της CIA; Να πούμε ότι, με την 6χρονη «γκλάσνοστ» τρελλάθηκαν οι ρώσοι που σύρθηκαν και παρασύρθηκαν με ασυγχώρητη αφέλεια, άγνοια κι ανευθυνότητα στις κάλπες που τους έστησε η συμμορία των έξη;

Τι να πρωτοειπεί και τι να πρωτοθυμηθεί κανείς, μέσα στην εξάχρονη, με αλλεπάλληλα νομοτυπικά μέτρα και πραξικοπήματα, συστηματική και διαβρωτική διάλυση και πανωλεθρία που προκάλεσαν τα 6 αυτά καθάρματα στην πρώην και ίσαμε το 1985 υπερδύναμη, που κρατούσε την ειρήνη και την ισορροπία των δύο κόσμων; Τώρα πιά που δεν άφησαν τίποτε όρθιο, δεν υπάρχει στη Ρωσία μήτε αντρισμός, μήτε γόητρο, μήτε συνείδηση κοινωνική και παραγωγική, μήτε αγωνιστική περηφάνια, μήτε νεώτερη ιστορία, μήτε ανθρωπιστικά ιδανικά. Δεν υπάρχουν μήτε συγγραφείς και διανοούμενοι, μήτε γροθιές ανθρακωρύχων, μήτε τιμή κι αξιοπρέπεια, μήτε αξιωματικοί, μήτε νεολαίοι με ψυχή. Υπάρχουν μόνο ντόπιες και

ξένες κερδοσκοπικές και λησταιρικές πανοκλιάρικες μαφίες... και καθημερινές αυτοκτονίες. Υπάρχουν μόνο γριούλες και γέροντες που παλεύουν κλαίοντας και μοιρολογώντας στους δρόμους των μεγαλοπόλεων, την ελεεινή κατάντια ενός άλλοτε πανθαύμαστου και γιγαντα λαού. Παρτιζάνικου και Κόκκινου Στρατού, που συνέτριψαν και διέλυσαν τα 6 τέρατα Γκόρμπι - Γέλτσιν - Γιάκοβλεφ - Σεβαρντάτζε - Σόπτσασκ και Ποκώφ... δαφνοστεφανωμένα κι ατιμώρητα(!).

Παραγγελία ή προφητεία:

Ο μεγάλος και διαβολικός εγκέφαλος και Σύμβουλος της Ουάσιγκτον σύντεκνος και συνεργάτης του Κίσιγκερ, Σμπιγκνιου Μπρεζίνσκι, και ο εμπνευστής της διαβόητης περεστρόικας, έγραφε σε άρθρο του στο «Βήμα» στις 25 Φλεβάρη του 1990, με τίτλο «Οι επιλογές του Γκορμαπατσόφ» ανάμεσα σ' άλλα και τα παρακάτω προφητικά που καθόρισε ο ίδιος:

Πρώτον, σε δύο χρόνια δεν θα υπάρχει κομμουνιστικό κόμμα στη Σοβ. Ένωση. Θα διαιρεθεί θα διαλυθεί ή θ' αλλάξει το όνομά του - ίσως συμβούν και τα τρία. Λείτερον: μέσα σε πέντε - δέκα χρόνια, δεν θα υπάρχει ούτε Σοβ. Ένωση...».

Κι αυτά τελικά έγιναν όλα σε δύο χρόνια μέσα, όπως κατά πάσα πιθανότητα, τα σχεδίαζε, τα καθόριζε και τα παράγγελλε κι ο ίδιος, από τα μαριονετικά τους εκτελεστικά όργανα στη Μόσχα...

Αυτό σας λέει πολλά και τίποτ' άλλο. «(Ο) νοών νοείτω».

Συν... Πλην

Στις 21-12-91, ο Χ. Ντ. Γκένσερ, δήλωσε: «Η Γερμανία δεν θα λησμονήσει ποτέ, την πολύτιμη συμβολή του Μιχ. Γκορμαπατσόφ, που χάρη σ' αυτόν, πραγματοποιήθηκε η διάλυση του κράτους το Χόνκερ και η ενοποίηση των δύο Γερμανιών, στην ενιαία μας Γερμανία».

Γακούσατε γκορμπο-κλακαδόρες συνιστώσες του Συν. Είχατε τσίμπλες και παρωπίδες στα μάτια για το ρόλο του νομπελίστα σας(!). Γι' αυτό και τώρα γίνεστε από Συν... Πλην(!).

(Ο) καταλύτης κ' οι τσιμπλιάρηδες

Ο δήμαρχος της «αγίας» Πετρούπολης Ανατόλι Σόπτσασκ, ο κέμπτος της γκορμπικής μαφίας, δήλωσε πανευτυχής στις 15-12-91, ότι για των έργων και λόγων το κειστικότερον και ασφαλέστερον:

«(Ο) Γκορμαπατσόφ είναι ο καταλύτης του κομμουνιστικού σιστήματος, είναι ο ηγέτης που άλλαξε την πορεία και το χάρτη του κόσμου».

Γακούσατε θλιβεροί γκορμαπατσόφιλοι εαριτζήδες και άλλοι αφελείς χειροκροτητές, μα-

κάριοι ουτοπιστές, κεκλανημένοι μαλακοίδεαλιστές της περεστρόικας του '85 και της μέχρι 31-12-91. Και έπεται η συνέχεια: Όταν ακούνε (αν, ακούνε) τ' αυτιά σας τέτοιες επίσημες δηλώσεις, από τα επίσημα χείλη της ίδιας της βρωμοκοκότας περεστρόικας, τι άλλα κειστήρια θέλετε, για να κρεμάσετε τις κούτρες σας στα στήθια από ντροπή; Αλλά, και τι είδος βορικό καθαρτικό για τα μάτια σας θέλετε, να ξεπλυθούν οι τσίμπλες σας:

Ένας γκορμπικός νόμος

Ο Γκόρμπι όταν είχε πάει για τις ευλογίες του στον πάπα, στο Βατικανό, στα πιο θλιβερά και ύπουλα σκοτάδια της Ευρώπης, του 'κανε δέκα μετάνοιες και άλλες τόσες χατζηβατίκες καλοτούμπες του κοντίφηκα, κι εκείνος του αξίωσε να μπει ο καθολικισμός ελεύθερος να δρα και να προσυλιτίζει σ' όλη την τοτινή Σοβιετία. Και ο λακές του Κίσιγκερ που τον ενηγκαλίσθη πρόσφατα στη Μόσχα, τον περιβόητο ιντριγκαδόρο, που τον έχουν τώρα υπερκυβερνήτη στη Ρωσία, όχι απλώς εκτέλεσε του πάπα την αξίωση (γι' αυτό τον έκαναν και εικόνημα και «άγιο - Γκόρμπι», οι καρουτσινοί στην Ιταλία)... αλλά ψήφισε και νόμο που απαγορεύει την αθεία στην πρώην ΕΣΣΔ

Αυτό λοιπόν το υλοκείμενο που τ' ανέβασε στην εξορία των ανόητων κοικουσέδων το '85 η CIA, για να φέρει τους ταλαιπωρούς και δυστυχείς σήμερα και πριν από το '80 ευημερούντες λαούς, 50, ή 100 χρόνια πίσω. Αυτή λοιπόν ήταν η δημοκρατία του αθλιότατου νοθογιού της Σταυρούπολης, και του μπεκρουλιάρη και χαπάκια Γέλτσιν. Να θέσουν δηλαδή εκτός νόμου βασικά δικαιώματα των πολιτών στη χώρα τους. Δηλαδή ένα μάπα, που έχει δεν έχει... 100 γραμμάρια μυαλό, κι αυτό αποστεωμένο στο κρανίο, να 'ναι ελεύθερος να πιστεύει όποιον θεό θέλει, κι όποιον του κλάθουν και του πασάρουνε οι οικονομικοί του τύραννοι. Αλλά, ένας ξύπνιος και φωτισμένος επιστήμων με 800 γραμ. κι ένα κιλό μυαλό, να μην έχει δικαίωμα να πιστεύει, ή και να μη πιστεύει σε θεούς, που 'ναι κατασκευάσματα των πονηρών και επιτήδειων ανθρώπων! (Αϊνστάιν).

Θα πρέπει δηλαδή, οι πρώην λαοί και νυν όχλοι της νεοσαρικής Ρωσίας, να πιστεύουν, ντε και καλά με το ζόρι σε θεούς, που τους σερβίζουν οι θεοκλαστουργοί εκμεταλλευτές. Αυτή είναι η προστασία των «πανανθρώπινων δικαιωμάτων» που κομπορημονούσε 6 χρόνια ο φερέφωνος, των πατρώνων του Ρέγκαν και Μπούς:

Ε βίβα λοιπόν, νεοροϊσική σύγχυση και τρέλα (!). Ε βίβα γκορμπο-γελτσίνικη «ελευθερία» και «δημοκρατία» (!).

Κι έπειτα, αυτά τα νεοακοβράσματα της τσαρικής θρησκολαγνείας και θεομανίας, πως και πού να μάθαιναν το στιχο του δικού μας εθνικού ποιητή Κωστή Παλαμά: «Δε γνωρίζω από θρησκείες μήτε σκίβω σε θεούς».

Η προφητεία κι ο λάκκος

Πριν πεθάνει ο Κ. Τσερνιένκο, ο τότε αντιπρόεδρος των ΗΠΑ και τ. αρχηγός της CIA Τζώρτζ Μπους, ζήτησε το Μάρτη του '84, από τον Β. Ισραελιάν αντ/πο επιτροπής της ΕΣΣΔ για τον αφοπλισμό στη Γενεύη, δια του αμερικανικού αντ/που Φιλντς, να έχει ένα μήνα αργότερα μια μυστική επαφή με τον Μιχ. Γκορμπατσόφ, χωρίς να δοθεί στη δημοσιότητα. Ο Μπους εξήτησε τον τότε ηγέτη του Ανωτ. Σοβιέτ, γιατί, ήταν πεπεισμένος ότι, αυτός θα διαδεχότανε τον άρρωστο γερο-Τσερνιένκο στην αρχηγία της ΕΣΣΔ. Έτσι, ο αμερικανός αντ/δρος επισκέφτηκε τη Γενεύη και είδε τον κ. Ισραελιάν, ο οποίος τον ρώτησε: «Ποιόν βλέπει σαν μελλοντικό πηδαλιούχο στο ΚΚΣΕ;». Και η απάντηση του μόλις τέως αρχηγού της CIA ήταν τούτη:

«Ο επόμενος ηγέτης σας θα είναι ο Μ. Γκορμπατσόφ». (Πώς το ήξερε; Πώς το μάντεψε, πώς έκανε τέτοια προφητεία;). Είπε δε στο Ρώσο αντ/πο ότι, είχαν προηγηθεί δυο ταξίδια του στη Μόσχα. Ένα το '82 κι ένα το '84. Είχε εκπροσωπήσει μάλιστα και τις ΗΠΑ στις κηδείες του Μπρέζνιεφ και του Αντρόποφ... και του τόνισε, πως θα κάνει σύντομα και τρίτο ταξίδι στην ΕΣΣΔ. Και εγένετο κι αυτό, όταν σε λίγους μήνες πέθανε και ο Τσερνιένκο...

Ήταν λοιπόν τόσο ενήμερος ο Τζ. Μπους, σαν τέως δ/ντής της CIA, για όλα τα σημαντικότερα πρόσωπα και πράγματα της Σοβ. Ένωσης σαν «αυτοκρατορίας του κακού», και για την υγεία των ηγετών της ακόμα, και για τις όποιες πιθανέσκει σίγουρες προβλέψεις κι εξελίξεις; Αυτά τα στοιχεία, αποκαλύφθηκαν τον Ιούνη του '91 στο περιοδικό «Αργκουμέντι Ι Φάκτι».

Μήπως όλ' αυτά, μπορούν να προβληματίσουν και να βάλουν σε σκέψεις και συμπεράσματα, έστω και για λίγο τους αφανάτιστους κι απροκατάληπτους οπαδούς του Γ κόρμπι στη χώρα μας, για τον κατοπινό ολέθριο για όλη την ανθρωπότητα ρόλο του Γ κόρμπι, μαζί και με τα Νόμπελ, και μ' όλα τα υμνητικότερα επίθετα που τονε στόλισαν οι αρχηγοί της Λύσης, μαζί και με τα προκλητικά σφιχταγκαλιάσματα, τα πρόσφατα, του δαιμόνιου του Κίσιγκερ στη Μόσχα; Μήπως οι κρυφοσυναντήσεις, τ' αλλεπάλληλα ταξίδια, και η προφητεία της ανάληψης της αρχηγίας, της διαλυμένης από τον ίδιο Γ.Σ.Σ.Δ, οδηγούν στην υπόνοια πως;

«Κάποιο λάκκο έχει η φάβα»;

Ας θυμηθούν και όταν πρωτοπήγε πριν από το 1980 στο Λονδίνο σαν ένας απλός αντιπρόσωπος μιας επιτροπής. Τι προβολές και τι αγκαλιές και φιλιά από τη Θάτσερ! Και τέλος, ας θυμηθούν τις τηλεοπτικές εικόνες στις 7-12-87 με τα σφιχταγκαλιάσματα και τ' αλληλοφιλήματα του Ρέηγκαν και του Γκόρμπι...

Το χρόνο μεθύσι

Οι πρώην σοβιετικοί λαοί, στάθηκαν τα μεγαλύτερα κορόιδα της ιστορίας των αιώνων. Δεν αντιλήφθηκαν τόσα χρόνια τον παρανοϊκό τους Βοναπάρτη, που τους πήγαινε σε νέο Βατερλώ, και μας θύμιζε το στίχο του Σουρή: «Ο την γην παίξας και την γην χάσας εν μια νυκτί εις του Βατερλώ την χώραν».

Τώρα, τρώει και πίνει αγκαλιά με τον Κίσιγκερ και είναι ευτυχής, και κορδακίζεται που κατάφερε στα 6 χρόνια έντεχνα κι αβάσι-αβάσι, να ξεπουλήσει και να παραδώσει τα ιερά και όσια της πατρίδας του, στους αμερικάνους, τους μόνους πια τώρα πλανητάρχες και σουλτάνους, του σύμπαντος κόσμου.

Αυτοί οι λαοί είχαν ξεπλανευτεί και με 80 γράδα βότκα και βαρύ σκωτσέζικο ουίσκι. Είχανε πιεί του δυτικού «παράδεισου» απότομα φούμαρο και χασίσι, κι είχανε πέσει σε χρόνο μεθύσι(!). Τώρα, που συνήλθαν κάπως, από τα τοξικά και τα μαντζούνια, τις ψευδαισθήσεις και τους λήθαργους είναι ακόμα σαστισμένοι, ζαλισμένοι και συγχισμένοι. Έτσι, δεν είναι σε θέση ακόμα να καταλάβουν το τι είχαν, και τι έχασαν! Ούτε χώνεψαν πως όλες οι εξουσίες, σε όλους τους αιώνες, κερδίζονται με σατανικές ίντριγκες, ή καταχτιούνται με πολέμους και νίκες, και βασιζονται σε στρατούς κι αστυνομίες. Όλες μα όλες οι εξουσίες, οι αλλαγές και οι μεταρρυθμίσεις στηρίζονται στα όπλα.

Αυτό το αξίωμα οι ρώσοι το λησμόνησαν. Και μόνο τώρα, αρκετοί αφυπνίζονται και βλέπουν κατεδαφισμένη και ξεπατωμένη την υπερδύναμή τους. Τα 6 χρόνια τους, ήταν μια νύχτα εφιαλτική και τώρα ξημέρωσαν ένα πρωί χωρίς ψωμί... και κλαίνε τη μοίρα τους, κι ένιωσαν πως είναι πια δουλοπάροικοι των αμερικάνων και ότι, δε βρέθηκε στα 6 χρόνια ένας άντρας να τιμωρήσει τους προδότες και να πει: Εκεί που πάνε να μας φάνε αυτοί, ας τους κόψουμε πρώτα εμείς.

Γι' αυτό ο Ντοστογιέφσκι τους έλεγε: «Εκείνος που θα εναντιωθεί στον ψεύτικο λόγο, πρέπει νά 'ναι αληθινά μεγάλος».

Αργόπορο SOS...

Οι αξιολύπητοι μοχοβίτες κι «αγιοπετροπολίτες», τώρα που χτύπησε το ρολόι 12 γι' αυτούς, και τους δέρνει, τους ρημάζ' η πείνα, η ανέχεια, η μαύρη αγορά, η τρομερή εκμετάλ-

λευση των μυφιών, κλεψιές, φόνου, και άλλα πλήμμουρα εγκλήματα... θυμήθηκαν πως κάποτε είχαν στρατό και τους περιφρουρούσε γ' αγαθά τους. Μα τώρα που φωνάζουν και ωριούνται σε δρόμους και πλατείες με πλακάτ, είναι πια αργά! «Να εκέμβη ο στρατός» λένε και... να δικαστεί, να κρεμαστεί ο Γκόρμπι» ο αρχισιμμορίτης που τους έφερε σ' αυτή την κατάντια! Ποιός όμως στρατός και ποιός Γκόρμπι; Αυτοί ελέγχονται κι ανήκουν πια στ' αφεντικά τους. Ως τώρα, οι ρώσοι κοιμούταν οι χαλβάδες, ναρκωμένοι από το μπουχτισμα των δικών τους αγαθών. Τώρα, οι γκόρμπηδες κ' οι άλλοι σύντεκνοι σοβιετοκτόνοι, έχουν υψηλούς προστάτες(!). Τους είχαν ποτίσει τέτοια μαντζούνια ψευτιάς, συκοφαντίας και απάτης, που ό ολάκερα χρόνια, δεν έβλεπαν κού τους οδηγούσαν! Τώρα, τις 15 τέως σοσιαλιστικές δημοκρατίες, τις κυβερνούν οιασιγκτόνοι αρχιεγκέφαλοι Κίσιγκερ - Μπρεζίνσκι - Μπέικερ. Και οι φιλιπινέζοι τους Γκόρμπι - Γέλτσιν και Σία, έλεγχος στρατού, πυρηνικών, στόλου και Γκα-Γκε-Μπε, ανήκουν σίγουρα σ' αυτή τη συνομοταξία και δεν μπορεί εύκολα ο διαμαρτυρούμενος λαός, να τους εκδίκηθει. Καλός - λέγαν - ο Γκόρμπι στην αρχή, μα βγήκε χαλαζιάρης(!).

Ιστορικές αλήθειες κι αδικίες

Όπως γράφει ο Μολότωφ στο βιβλίο που του χάρισε ο Φέλικ Σούγιεφ με τίτλο «140 συνωμίες με τον Μολότωφ», ο Λένιν υπήρξε σκληρότερος από τον Στάλιν. Κι όμως, το πιο καταλασπωμένο και καθυβρισμένο πρόσωπο της νεότερης ευρωπαϊκής ιστορίας έμεινε ο Στάλιν, ο νικητής του Β' ΠΠ Πολέμου και του χιτλερικού φασισμού. Να τι λέει σ' αυτό το βιβλίο σ' ένα σημείο του ο Μολότωφ: «Συχνά ο Λένιν έψαγε τον Στάλιν να μην κρατεί ηγεσία και φιλελευθερισμό». Είναι γνωστή κι εκτίμη η σκληρή φράση του Λένιν, «Χτυπάτε κατακέφαλα... και η ιστορία θα μας δικαιώσει...». Οι Έλληνες όμως, έχουν παλαβώσει με τον αντισταλινισμό. Καταφανατισμένοι τον έχουν ψωμοτύρι. Για όλα τα εγκληματικά ξεπουλήματα των σημερινών, ρίχνουν τα αίτια όλα στον Ιωσήφ Βησσαριόνοβιτς. Είναι της μόδας κάθε κακό ν' αποδίδεται στο Στάλιν. Κι αντίς οι ανιστόρητοι κι επικόλαιοι ρωμοί, να του χρωσταν κι ευγνωμοσύνη, που χάρη σ' αυτόν έχουμε και τη Θράκη και τα Δωδεκάνησα... (το έχουμε ξαναγράψει αυτό το ντοκουμέντο) οι αχάριστοι, συνεχίζουν, να τον σκυλοβρίζουν. Ο Βρετανός όμως, της τοτινής υποστολής στη χώρα μας το '43 - 45 Κρις Γουντχάουζ, επιβεβαιώνει το γεγονός της Θράκης, τονίζοντας στο βιβλίο του «Το μήλο της Έριδος», με όλο το ιστορικό και τούτα:

«Στο Στάλιν αποκλειστικά οφείλεται η φυγή του βουλγαρικού στρατού από το ελληνικό έδαφος. Μόνο για να ανταποκριθούν στην εκμωνή της Σοβιετικής Ένωσης τα τελευταία βουλγαρι-

κά στρατεύματα εγκατέλειψαν την Ελλάδα την 25 Οκτώβρη 1944. Τα σύνορα της Ελλάδας και των γειτόνων της αποκαταστάθηκαν. Αυτές ήταν οι επιθυμίες της σοβιετικής κυβέρνησης».

Όταν έχουμε τέτοιες μαρτυρίες, τι χροϊαν έχουμε άλλων μαρτύρων».

Τραγικές αντιφάσεις και ειρωνείες

Οι σημερινοί πολιτικοί και «πολιεθνικοί» δερβεναγάδες της Ευρώπης, κατέρριψαν ρεκόρ, υποκρισίας, δημαγωγίας και απαιτεωνίας, με τα κροσχήματα δουρειοϊεπικου και γελοίου σλόγκαν της «οικονομίας της αγοράς», ενώ καταδικάζουν στην ανεργία, στην πείνα, στο έγκλημα στην αθλιότητα και στην εκαιτεία, τους λαούς των πρώην σοσιαλ-καθεστώτων, που γκρέμισε μ' εκβιασμούς, σατανικά σχέδια και ατιμίες ολκής, η αρχιμαφία της Μόσχας...

Μιλούν καθημερινά για κατάργηση του «φιλικού πολέμου» και ανάβουν τους θερμούς, ό πως από παλιά, μιλούσαν για ειρήνη και κάνουν πολέμους, σύμφωνα και με ταλειράνδειες και μακιαβέλιες ομολογίες. Ανησυχούν και φαφαλιίζουν, για ν' αρπάξουν, να ελέγχουν (ό πως το πέτυχαν) ή να καταστρέψουν τα πυρηνικά της πρώην ΕΣΣΔ, ενώ ενισχούν και συγχρονοκοϊνόν τα σκληρά συστήματα του ΝΑΤΟ που το ισχυροκοϊνόν και με την ασπίδα της ΔΑΣΕ Κομπορρημονούν για «ενοκοϊση της Ευρώπης» και για ανασυγκροτήσεις και μεταρρυθμίσεις, και τεμαχίζουν και μακελλεύουν λαούς, προκαλώντας και οξύνοντας εμφύλιους πολέμους, με σκοπό τη διάλυση των κοινωνιών, οικονομική, πολιτικο-ιδεολογική, πνευματική και ηθική. Φτιάχνουν τα Σκόπια δημιουργώντας κριβιλήματα για τη χώρα μας «δημοκρατία της Μακεδονίας». Όλα τα έκτροπα, τα χάρη, οι υνυστυτώσεις για τάχα εκδημοκρατισμούς και φιλελευθεροκοϊήσεις (γράφει ζοιγκλοκοϊήσει...) της ανθρωπότητας, δεν ακοβλέκουν παρά, στο, δεκισμό της, σε πρωτοφανή κισωδρόμηση και δυστυχία. Για να εκιβάλουν παντού με οικονομικές εξαρτήσεις και ανάλογες μορφικές δουλειές, οι μεγιστάνες των πολιεθνικών εταιριών... τις δικές τους κυριαρχίες, Συνεπικουρούμενες κι από τις ανεκδιήγητες προ εξαιτίας ρωσικές ηγεσίες. Όλοι τέλος οι καυγάδες, γίνονται από την κεφαλοκοκρατία, για την παγκόσμια οικονομική της κυριαρχία. Έτσι, «με πολλές πληγές η όρις δαμάζεται» (αρχ. ρητό). Ο κ. Στ. Ευσταθιάδης αυθεντικός αμερικανιστής κι αμερικανολόγος έγραψε: «Αν οι αμερικανοί τηρήσαν τις αρχές του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της μη επέμβασης, στα εσωτερικά ξένων χωρών... ασφαλώς δεν θα γινόταν και ο πόλεμος περίσι στον Κόλπο». Ουδέποτε όμως ετήρησαν αυτές τις αρχές. «Μεγάλη υποκρισία...» φώναζε πρόσφατα κι ένας γερο-σιαστής στο Κογκρέσο...

Νεοαγιότητες «αγίων»

Στην «αγία» Πετρούπολη της Ρωσίας, και του Σόπτσικ, «ενέσκηψε πείνα και λιμοκτονία». Ήγραψαν πρόσφατα οι εφημερίδες. Ε, λοιπόν, χαλάλι των «αγίων» Πετροπολιτών(!). Αφού μόνοι τους τη ζήτησαν και την επέλεξαν. Και γιατί όχι; Πώς θα κέρδιζαν την «αγιοσύνη» τους, χωρίς τέτοιες επιδημίες πείνας και στερήσεων; Πώς άλλωστε ν' απολαύσουν τις «αγιότητες» οι «άγιοι» των νεοαγιότητων, τραβώντας σούπιτοι για τον ουράνιο «παράδεισο»; Αν δε θυσίαζαν από κεφαλιού τους τα υλικά αγαθά, που είχαν δεκάδες χρόνια επί της γης, πώς μπορούσαν ν' απολαύσουν τα εν ουρανοίς, της αιωνίας ζωής; Άλλωστε, δε θα λογίζονταν «άγιοι» πετροπολίτες, χωρίς ισχνές κι αποστεωμένες από τη λιμοκτονία μορφές(!). Θέλατε να αυτοξεφτιλίζονταν επαιτώντας αμερικάνικες αποτροφές και αποφάγια; Αλλ' αφού αγάπησαν την «αγιοσύνη» ας μη παραπονιούνται για πείνες(!). Ο Μιχαήλ Άγγελος έλεγε:

«Αυτοί που αγαπούν ό,τι αγαπούν, πρέπει να καταλύονται από τη φωτιά της αγάπης».

«Άνεμοι και Θύελλες»

Το φιάσκο στη Μόσχα τις 19-8-91, καταστρώθηκε, έντεχνα και σατανικά από τους ίδιους τους φιλιπινέζους τους Μπους και του Κωλ. Εκείνη, η γελοία κίνηση των τανκς και των πραιτωριανών τους, τους εξέθεσε ανεπανόρθωτα στα μάτια της διεθνούς κοινής γνώμης, όπως αποκάλυψαν τελευταία και περιοδικά των ΗΠΑ... Έγινε σαν ένα είδος κούφιου «πραξικοπήματος»... για νά 'χουν να ζητήσουνε το λόγο απ' τους εχθρούς που τους παράστησαν τους φίλους. Έμοιαζαν όπως ο Καραγκιόζης όταν δέρνει το Χατζηαβάτη και του ζητάει και το λόγο(!). Αυτή ήταν η μηχανή που έστησαν, για να ρίξουν και στάχτη στα μάτια των ζαλισμένων από τις πλύσεις εγκεφάλων, της γκλάσνοστ, σοβιετικών μαζών. Έγινε για να κατηγορήσουν και να εξοντώσουν τους υπόλοιπους «συντηρητικούς» όπως αποκαλούσαν τους ιδεολόγους του παλιού κόμματος. Το σκάρωσαν, για να ενισχύσουν το δικό τους κύρος, στα μάτια των δυτικών τους πατρώνων. Είχαν και τη μυστική συμφωνία, με τον Μπους, να παραδώσουν τις 3 χώρες της Βαλτικής. Να τους παραδώσουν και τους κώδικες των πυρηνικών οπλοστασίων. Αλλά και να εκτιναχτεί πρώτος ηγέτης της καμόρας ο Γέλτσιν, γιατί ο Γκόρμπι είχε την ανάλογη φθορά του.

Μα και προπάντων, για να βρουνε πρόσχημα και αίτιο, να θέσουν εκτός νόμου το ΚΚΣΕ, που το εκμεταλλεύτηκαν κατά κόρο για ν' αναδειχτούν... και το καταπρόδωσαν, για να το διαλύσουν. Κι αυτό κι ολάκερη τη θυελλώδη κι ευεργετική του ιστορία. Όλ' αυτά τα κατορθώματα, των υποκείμενων υπηρετών της Λύσης, ενδιέφεραν ζωηρά και άμεσα κατά βάση την Ουάσιγκτον, το ΝΑΤΟ, τη ΔΑΣΕ, για ν'

αποδιαλύσουν έτσι την πρώην ΕΣΣΔ και να καταγκρεμίσουν ό,τι είχε απομείνει από τη δημιουργική πορεία του σοσιαλισμού, τα 45 χρόνια του, μετά βέβαια τις ανυπέρβλητες θυσίες, τη λαίλαπα και τη συντριβή του χιτλερικού φασισμού στο Β' Π. Πόλεμο. Αν και τύποις και ουσία, το ΚΚΣΕ το είχαν καταδικάσει, από το 1988, με το άρθρο 6, ενός έκτακτου νόμου, που ψήφιζαν εκβιαστικά τα ξόανα οι βουλευτές της κακιάς ώρας στη λαϊκή Βουλή. Το έθεταν από τότε εκτός εξουσίας και τα σκοτεινά τους σχέδια ήταν καταφανή. Από το 1986 ακόμα, είχαν επιβάλει μαζικές διαγραφές και αποχωρήσεις.

Τέλος, δεν ξέρουμε αν και τότε οι φιλιπινέζοι του Μπους και του Κωλ, θα λάβουν στο μέλλον την ανάλογη τιμωρία, από τους ίδιους τους λαούς. Αυτό είναι σίγουρο, σύμφωνα με τη διαλεχτική κίνηση και μεταβολή των πραγμάτων και των καταστάσεων. Το πώς και το πότε είναι άγνωστο. Εφόσον όμως, «έσπειραν ανέμους θα θερίσουν θύελλες».

«Λούκια» και παγίδες

Κάποτε, στο μέλλον η ιστορία, θα καταγράψει τον Μ. Γκορμπατσόφ, σαν τον μεγαλύτερο τυχοδιώκτη και απατεώνα, της μεγαλύτερης υποκρισίας και απάτης του 20ου αιώνα. Τον αρχιμασκαρά όλων των μασκαράδων του αιώνα μας. Όσπου να ρίξει τους λαούς της τέως Σοβιετικής Ένωσης, στην πείνα, στη δυστυχία, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική διάλυση, και στη συνέχεια, στις διαγκάνες και τις αγκάλες του αναρχικού και πρωτόγονου καπιταλισμού... Κι ώσπου προπάντων, να σβήσει τα σοσιαλιστικά (όσο κι αν ήταν άτυχα κι ελαττωματικά, από το χάρτη της Ευρώπης και της υψηλίου) καθεστώτα. Να μην υπάρχουν οι διεθνείς ισορροπίες και το αντίπαλο δέος, παρά μονάχα, η πανούκλα η κερδοσκοπία, ο υποβιβασμός της αξίας του ανθρώπου και η καταδίκη του, να ζει σε ζούγκλα κοινωνία, σαν το αγριότερο και βαρβαρότερο ζώο, από κάθε άλλη συνομοταξία.

Και να, το γιατί θα τον στιγματίσει η ιστορία. Μ' ένα μικρό παράδειγμα και μόνο, ιδού, τι διακήρυττε το 1987 το Γενάρη, για να ξεπλανέψει, ν' αποκοιμίσει και να εξαπατήσει τον κόσμο της πατρίδας του και των άλλων σοσιαλιστικών χωρών, κομμάτων και κινημάτων, για να του φωνάζουν «ζήτω».

«...Πρέπει να επιστρέψουμε για άλλη μια φορά στην προσέγγιση του Λένιν, στο ζήτημα του μόνιμου δημοκρατισμού του σοσιαλιστικού συστήματος. Και στο θέμα αυτό, πρέπει να διδαχτούμε από τον Βλαντίμιρ Λένιν...».

Και αλλού: «Η εργατική τάξη, οι συνεταιρισμένοι αγρότες, οι διανοούμενοι, άνδρες και γυναίκες, βετεράνοι και νέοι, όλες οι εθνότητες, μικρές και μεγάλες στη χώρα, αντιπροσωπεύονται στα σημερινά Σοβιέτ, σ' όλα τα επίπεδα...».

Και συνεχίζει εδώ, παρυσταίνοντας το σκληρό σοσιαλ-κομμουνιστή:

«... Δεν πρέπει και δεν μπορούμε να είμαστε «ευγενικοί» σε βάρος των συμφερόντων του κόμματος, της κοινωνίας και του λαού. Τα κομματικά και λαϊκά συμφέροντα είναι πάνω απ' οτιδήποτε άλλο. Αυτός είναι ο αδιάσειστος νόμος μας. Η πραγματική φροντίδα για τα στελέχη, δεν έχει τίποτε κοινό με την αυταρέσκεια και τη συγχώρεση των πάντων, τη φιλάνθρωπια και το φλερτ. Πρέπει ν' αφομοιώσουμε και αυτό επίσης το μάθημα καλά»

(Από την εισήγησή του στην Κ.Ε. του ΚΚΣΕ)

Αυτά τα λόγια και οι φωνές της καπηλείας των λενιστικών αρχών, που δεν ήταν δικά του, του τὰ ἔγραφαν ἄλλοι, και προπάντων ο Ζα-σνάκωφ ή Πομόνικ, καθώς είχε γράψει και το βιβλίο «Περεστρόικα» με τ' όνομα του αρρωστημένου μαριονέτου, του έξαλλου ανισόρροπου κι εγωπαθή επιδειξία Γκόρμπι. Αυτά τα λόγια, δεν ήτανε παρά τα «λούκια» και οι φωνές, ήταν οι παγίδες που έστεινε με την αλητοπαρέα του... για το κοιδός θ' ανδραγαθήσει συστηματικότερα, να καρπωθεί τα πρωτοδικια από τη Δίση, για το ξεκούλημα και τη διάλυση της πατρίδας τους.

Τα κοίφια λόγια λοιπόν και οι φωνές, θύμιζαν τα παιδιά του Ισαάκ και της Ρεββέκας, που ο τυφλός πατέρας τους είχε εκείνα τ' αναγνωρίσιμα στοιχεία που δεν ήθελε να τονε ξεγελάσουν: «Οι μιν χείρες, χείρες Ησαΐ, οι δε φωνές, φωνές, Ιακώβ». Αυτός ήταν ο άνευ ιδεολογίας ταρτούφος αρχηγός της πρώην ΕΣΣΔ που είχε τοποθετήσει η CIA μετά τη δολοφονία του Αντρόποφ...

Το «Ελ. Πνεύμα» που ήταν το πρώτο έντυπο στη χώρα μας, που κολλήμησε την αρχιμαφία αυτή της Μόσχας, δικαιώθηκε απόλυτα, όταν οι άλλοι «ιθύνοντες» κι επίσημοι ιδεολογικοί συγγενείς της ΕΣΣΔ έψελναν για το Γκόρμπι διθύραμβους και ζητωκραύγασαν ως το περασμένο καλοκαίρι, 2 ολόκερα χρόνια!!!

Γκεμπελίσκιά σύνδρομα

Πάλι ο κ. Πλωρίτης ξιφουλκίσε στις 12.1.92 στο «Βήμα», εκτός τόπου, χρόνου και σοσιαλιστικών πραγμάτων. Πήρε ακράτητη φόρα στ' αντιμαρξιστικά κηρύγματα. Μήπως ανταγωνίζεται τον κ. Γιάννη Μαρίνο για κανα βραβείο Μπότση, Ωνάση, Καρλομάγνου, ή Νόμκελ, Ξέθαψε ως κι έναν Κροκότιν Ρώσο, που ζήτηγε από τον Λένιν στα χρόνια της Επανάστασης και του εμφύλιου... να πάρουν αμέσως τα σοβιέτ της εξουσίας, στα χέρια τους οι μουζίκιοι, και όχι μια φωτισμένη επαναστατική κυβέρνηση μιας δικτατορίας προλεταριάτου, με ικανά και διακριμένα στελέχη διανοουμένων. Δεν αναρωτιέται όμως, ο πολυπράγμονας αρθρογράφος του «Συγκροτήματος», ποιός και πώς θα οργάνωνε και θα ενοποιούσε τις 120 φυλές των αγελαίων και αγροίκων μαζών στην αχανή εκκείνη επικράτεια; Στις άξεστες και πρωτόγονες αρκοιδικοινωνίες της γραμματοσύνης, του σκοταδιού, της τύφλας και της στέπκας;

Ο κ. Μάριος, έξω από κείνον το χορό πολ-

λά τραγούδια λέει. Και καλά που τονίζει ο Λένιν εκτέλεσε χιλιάδες και ο Στάλιν τομύρια. Έτσι κάνει και τη σχετική εκμείλι μεγαλοψυχία, «μεγάλη η χάρη του!» Ευτυ δεν παρασύρθηκε κι αυτός από τα νοίμερα γκλάσνοστ και του CNN που ανέβασαν πρώτου τα θύματα σε 80 εκατομμύρια, και δεύτερου σε περισσότερα, σ' έναν καιρό κι πληθυσμός της Ρωσίας δεν ήταν καν εκατόσα εκατομμύρια(!).

Όσο κι αν θά 'θελε ο ανθρωπιστής και πολιτής κ. Πλωρίτης αναιμάκτες τις επανασεις, που αυτό είναι εκτός φιλοσοφικού ιστορικοκοινωνικού ρεαλισμού, εντούτοις τα οργιώδη και τρομερά ψέματα, τα χάρ οι ροίσικες νέες γενιές, Ψέμα λοιπόν στέμα, κι όχι μόνο για τα τυφλά, τα συγχισ και προκάτ ανθρωπάκια, αλλά και για όλ' όψιμα αμερικανάκια. Κάμε κ. Μάριε τη σινιάδια δουλειά σου... κι έχεις κι άλλους λούς σύντεκνους στην αντισοσιαλ-προκα-

Στην ίδια σου έπαλξη, έχεις κι έναν Πολίτη που σε ανταγωνίζεται με γκεμπελίσκια ταχτική(!) Ξέρει αυτός τι κάνει; Πεζ και πεζ το ίδιο ψέμα γίνεται μιας πίστης θρέμμα!

Ανομολόγητη ντροπή

Γράφαμε από το 1986 κι από τότε στήλες ότι: Επί Γκόρμπι στην πρώην θα κατεβεί η κόκκινη σημαία με το σφυρο και τον αστέρα από το Κρεμλίνο κι τ' άλλα «παρλαμέντα» και θα υψωθεί ν' έζει η αστερόδεσσα των μεγαλοπροστατών κώνων... Και εγένετο. Σταθήκαμε από τότε προφητικοί, αλλά σωστά προβλεπτικοί κι στοχα παρατηρητικοί, συγκριτικά με τα κισσευόμενα και κοντόφθαλμα ηγετάκια στελεχάκια στη μπαναρία μας, που ακόμα νάζουν «ζήτω ο Γκόρμπι» με τα συνθήματα «επανάσταση στην επανάσταση» και «πρόσνια στην αποτυχία!». Κι αντίς να ντραπεί και μόνο για το ότι, ο Καλ και η Γεβένι δίνει τώρα ελεειμοσύνη στον άλλοτε το Κόκκινο Στρατό, που συντριψε και νίκησε χιτλερικό ναζισμό κι απάλλαξε την ανθρωπότητα από τη χολέρα του φασισμού, που ζουν πως δήθεν απότυχε ο σοσιαλισμός του στρατού και λαού που κέρδησε πρώτος το Διάστημα! Δε θέλουν να απολογηθούν οι δειλοί και φιλοτόμαροι στρουθοκαμηλικοί ιπκότες ότι, έτσι τους κατάντησε κι άστεγους και πειναλέους, τους άλλοτε τους αντιφασίστες, η Σκύλα και η Χάρμα περεστρόικα κ' η καμόρα της(!). Κι ας έπει ο παρανοϊκός ο αρχηγός της, στις 11.7.91 «Ποτέ δε θα συνεργαστώ μ' αυτούς που ν' αμαρτυρούν να γυρίσουμε στον καπιταλισμό...». Πώς μας έλεγε: άλλ' αντ' άλλα... Κι άλλο είπαμε Αμερικής το γάλα(!)... Κι άλλη τώρα, από της Ρωσίας η γανωμένη μπάλα(!).

• Έχω έλθει σε μυστικές διαπραγματεύσεις με τη Δύση. Αηλώνω δημοσίως ότι διαχωρίζω τη θέση μου από τους Συντηρητικούς.

• Σύντομα θα ιδούμε την ημέρα που ένας μη κομμουνιστής ηγέτης θα κυβερνάει.

• Θέλουμε να έχουμε όσο το δυνατό μεγαλύτερη οικονομική εξάρτηση από τις Ην. Πολιτείες της Αμερικής.

Μ. ΓΚΟΡΜΠΑΤΣΟΦ
Λονδίνο 20.7.91

• Είμαι αισιόδοξη για τη Σοβ. Ένωση. Ο Μ. Γκορμπατσόφ είναι ένας άντρας με όραμα και θάρρος.

ΜΑΡΓΚ. ΘΑΤΣΕΡ

• Είναι εξαιρετική η δουλειά της μεταμόρφωσης που έχει κάνει στη Σοβ. Ένωση εδώ και 6 χρόνια ο Μ. Γκορμπατσόφ.

ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΜΙΤΤΕΡΑΝ
17.7.91

• Ιθύνων νους της παγκόσμιας αλυσίδας διακίνησης όπλων και ναρκωτικών, ήταν στο σκάνδαλο Ιρανγκέιτ, ο τότε αντιπρόεδρος Μπους.

ΧΑΖΕΝΦΟΥΣ
Αμερικανός πιλότος
εφοδιαστής των «Κόντρας»

• Ο Μ. Γκορμπατσόφ εξασφάλισε τον τίτλο του «νεκροθάφτη του κομμουνισμού» και τώρα που περιμένει την κρίση της ιστορίας αξίζει το σεβασμό όλων των δημοκρατών του κόσμου.

Ζαν Αμαλρίκ
Αρχισυντάκτης της εφημ.
«Λε Μοντ» του Παρισιού

• «Σήμερα, η (πρώην) Ανατολική Γερμανία βρίσκεται κοντά στην καταστροφή. Ο πληθυσμός αντιμετωπίζει τη φτώχεια. Προηγούμενος δεν υπήρχαν ούτε πλούσιοι, ούτε φτωχοί. Αυτή η τραυματική, ταπεινωτική εμπειρία προκαλεί έλκη, αυτοκτονίες, εγκληματικότητα και βίαιη συμπεριφορά στους νέους».

ΧΑΙΝΕΡ ΜΙΛΕΡ
Λιάσημος Γερμανός Συγγραφέας

• Οι εξελίξεις στην ΕΣΣΔ δεν πρόκειται να έχουν ποτέ επιστροφή στο παρελθόν.

ΜΠΟΥΣ - ΓΚΟΡΜΠΑΤΣΟΦ

• Πιστεύω ακράδαντα ότι ο ρωσικός λαός θα βαδίσει το βασανιστικό γι' αυτόν δρόμο της συνειδητοποίησης του πραγματικού κοινωνικού, ταξικού περιεχομένου της πορείας προς την ιδιωτικοποίηση. Μιας πορείας αντιλαϊκής. Και θα πει τον πραγματικό του λόγο, όταν καταλάβει ότι τον οδηγούν στον «ιδιωτικό παράδεισο» μόνο και μόνο για να τον γδάρουν.

Α. ΣΕΡΓΚΕΕΦ
Ρώσος Ακαδημαϊκός

• «(Ο Γιέλτσιν μ' ευχαρίστησε), «ο Γιέλτσιν μου είπε», «ο Γιέλτσιν με διαβεβαίωσε», «ο Γιέλτσιν μου τηλεφώνησε», «ο Γκορμπατσόφ και ο Γιέλτσιν είναι πολύ έξυπνοι, δημοκρατι-

κοί, δυο μεγάλοι ηγέτες». «Υποστηρίζω τον Γκορμπατσόφ και τον Γιέλτσιν, θα επανεξετάσω το αίτημα για οικονομική βοήθεια».

ΤΖΩΡΤΖ ΜΠΟΥΣ
Αμερικ. Πρόεδρος

• Θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε τελείως το Κρεμλίνο από την ομάδα των Σογιούζ. Ή θα ψηφίσουν ό,τι θέλουμε εμείς ή θα τους καθαρίσουμε...

ΛΕΟΝΟΦ
Βουλευτής της Ρωσικής Βουλής
και βοηθός του Γιέλτσιν

• Ο Σοσιαλισμός είναι το μοναδικό σύστημα που μπορεί να εξασφαλίσει την ελευθερία και την ευτυχία του βιετναμικού λαού.

ΦΑΜ ΝΤΕ ΝΤΙΕΤ
Μέλος της Κυβέρνησης του Βιετνάμ

• Ο Μ. Γκορμπατσόφ εθνικοποίησε την περιουσία του κόμματος που δεν του ανήκε. Αυτή ανήκε σε εκατομμύρια άτομα, κομμουνιστές, που πλήρωσαν γι' αυτήν. Ο μηχανισμός του κόμματος έχει τώρα αποθαρρυνθεί και χάρη στον πρώην γενικό γραμματέα (τον Γκορμπατσόφ) έχει σχεδόν καταστραφεί. Οι μαχητές αντικομμουνιστές έχουν έλθει στην εξουσία στις περισσότερες περιοχές και θέλουν να αποκεφαλίσουν το κόμμα.

• Για το πραξικόπημα έχω να πω πως, οι περισσότεροι απ' αυτούς δεν υποπεύονταν το ρόλο που αναγκάστηκαν να παίξουν. Αλλά είναι σαφές ότι επρόκειτο για ένα καλογραμμένο σενάριο. Ο Γκορμπατσόφ ήταν ο σκηνοθέτης. Οι οκτώ ήσαν οι ηθοποιοί. Αποτελεί τραγωδία για όλη τη χώρα και τα πρώτα θύματα της τραγωδίας ήσαν οι κομμουνιστές. Αυτό που είχαμε πει ενωρίτερα, ότι δηλαδή ο Γκορμπατσόφ έλαβε το βραβείο Νομπέλ επειδή πρόδωσε τη χώρα του και το λαό του, σήμερα αποτελεί γεγονός.

ΝΙΝΑ ΑΝΤΡΕΓΕΒΝΑ
Δ/ντρια του Ινστιτούτου Σμόλνι

• Υπεύθυνος για το χάσμα ανάμεσα στο σοβ. λαό και στο ΚΚΣΕ είναι ένας «έρπων ομορτισμός». Ο Γκορμπατσόφ διόρισε και στηρίχτηκε πάνω σ' έναν κύκλο αξιωματούχων (Γέλτσιν, Σεβαρντάτσε, Γιάκοβλεφ), που στράφηκαν κατά του σοσιαλισμού. Ο Γκορμπατσόφ υιοθέτησε μια ταχτική παραχωρήσεων σ' αυτά τα αντισοσιαλιστικά στοιχεία και βήμα προς βήμα επικράτησαν οι διεφθαρμένοι, οι αντισοσιαλιστές, οι εγκληματίες.

Γκας Χολ
Γ.Γ. του Κ.Κ. Ην. Πολιτειών

«Η έλειψη θεωρίας της αντίληψης, για μίαν άποψη ζωής που είναι πολυτέλεια, δεν μπορεί να την παράσχουν ιδιαίτερα τα αριστερά και προοδευτικά κόμματα».

Ο Γκόρμπι στην Αλέκα 19.6.91

Με την πειθώ των αριθμών

Η πιθαγόρεια λογική σε γεγονότα, από διάφορες επίσημες στατιστικές.

Στην Ελλάδα

- Το 1991 είχαμε από τροχαία δυστυχήματα 2.300 νεκρούς και 15.000 τραυματίες.
- Στο προ-κα, στο Λόττο και στο καζίνο, οι έλληνες τζογαδόροι κατέθεσαν 300 δισ. δραχ. μέσα στους 11 μήνες μονάχα του 1991 χωρίς ακόμα να καταστραφθούν από τον κατ' εξοχήν μήνα του εντατικού τζόγου το Δεκέμβρη. Και στα 2 χρόνια που άρχισε το Λόττο, εισπράχτηκαν μόνο απ' αυτό 97.019.738.944 δραχ.
- Ένας υπάλληλος που έχει μισθό 120 χιλ. δραχ. το μήνα, θα χάσει από το εισόδημά του το 1992, συνολικά 517.530 δραχ.
- Τα εργατικά ατυχήματα υπερέρχουν στη χώρα μας, κάθε 15' λεπτά της ώρας, κι ένα και κάθε τριήμερο κι ένα θανατηφόρο.
- Το 50% της νεολαίας δεν ενδιαφέρεται καθόλου για την πολιτική και μόνο το 14% παρουσιάζει μια έντονη πολιτικοποίηση.
- Το καλοκαίρι του '91 η δαπάνη του γιορτασμού της «Μάχης της Κρήτης» έφτασε τα 460 εκατομ. δραχ. και ο γιορτασμός για τα 2.500 χρόνια από τη γέννηση της αρχαίας ελλην. δημοκρατίας, 260 εκατομ. δραχ.
- Το δημόσιο χρέος της χώρας μας, το 1989, ήταν μόνο 6 τρισεκατομ. δραχ. και σε μια διετία ως το '91 έφτασε στα 12 τρισεκατομ. δραχ.
- Τώρα που διαλύθηκαν οι βορινοί σοσιαλιστικοί κίνδυνοι, προς τι ν' αγοράζει το κράτος (στην οικον. κρίση που διέρχεται) κολλερικό υλικό από τις ΗΠΑ, αξίας 150 δισεκατομ. δραχ.;
- Οι Έλληνες το 1991 ζόρεψαν πάνω από 10 δισεκατ. δραχ. σε συνάλλαγμα για ούισκι.
- Η χώρα μας, θα χορηγήσει στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, 33 δισ. δραχ. περίπου, βάσει της Συμφωνίας, ΛΟΜΕ, για ενίσχυση των 69 χωρών. Και από την αρχή του '92 ως το '95, 133 εκατομ. Ε.Σ.Υ., όπως και τ' άλλα κράτη μέλη της Ε.Ο.Κ., επικουρία για τις χώρες Α.Κ.Ε.

Στον έξω κόσμο

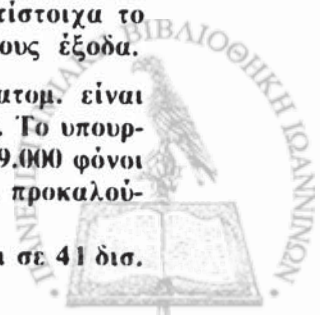
- Τα Χριστούγεννα καθιερώθηκαν, να γιορτάζονται στις 25 Δεκέμβρη, κατά τα μέσα του 14ου αιώνα στη Ρώμη, σε αντίθεση με άλλους θεολόγους λαούς, που τότε γιόρταζαν μόνο τον ηλικό θεό.
- Οι εκρίσμα καταχωρημένοι φτωχοί στις χώρες της Ε.Ο.Κ των 12, ανέρχονται σε 50 εκατομμύρια.
- Ένας πίνακας 49 χωρών και εταιριών με το μεγαλύτερο ακαθάριστο κερδόν στον κόσμο, αποκάλυψε ότι μόνο οι 37 είναι χώρες, οι 12 είναι πολυεθνικές εταιρίες. Και μια σύγκριση: Η Ελλάδα που είναι 39η στη σειρά φτάνει μόνο τα 54 δισ. δολάρια, ενώ η General Motors ανέρχεται σε 127 δισ. δολάρια.
- Η Παγκόσμια Οργάνωση υγείας, μετράει σήμερα σ' όλο τον κόσμο, 5.000 κρούσματα την ημέρα από έητζ. Μέσα στη δεκαετία του 1990, θα εμφανίσουν 10 με 15 εκατομ. παιδιά γιατί οι μάνες τους θα πεθάνουν από έητζ. Μέχρι το 2000 έτος, η ανθρωπότητα θα έχει 20 εκατομ. νεκρούς από την ίδια μέστιγα και 40 εκατομ. φτωχοί.
- Στις ΗΠΑ κάθε 10 λεπτά της ώρας, πεθαίνει κι ένα άτομο από έητζ. Οι θάνατοι στην ίδια χώρα, αιχμήθηκαν κατά 43% από τη χρήση ηρωίνης.
- Η Τζίνεραλ Μότορς απέλυσε στην αρχή του '92, 34.000 εργατοϋπαλλήλους, από τις 74.000 που θ' απολύσει ως το τέλος του χρόνου.
- Το κόστος ενοποίησης των δυο Γερμανιών, φτάνει στα 50 δισ. δολάρια ετησίως. Και θα πρέπει να δοθούν στη Ρωσία και τις άλλες χώρες της «κοινοκαλιτείας» 30 δισ. δολάρια το χρόνο, για βοήθεια.
- Στην Καλλιφόρνια, έγιναν τον τελευταίο μήνα του '91, 2.300 ληστείες, σε τράπεζες, και άλλα καταστήματα.
- Στις Ην. Πολιτείες Αμερικής, 33 εκατομ. άτομα πάσχουν από ημικρανίες, που προκαλούν σε

πείνες, οι φτώχειες, οι ανεργίες, το στρες, οι ανέχειες, και άλλες αιτίες.

Στην ίδια χώρα, 2 εκατομ. γυναίκες, σπαταλούν 300 εκατομ. δολάρια το χρόνο, για αισθητικές παρουσίες επίδειξης, στην πλαστική χειρουργική, μιμούμενες ψευδαισθητικά διάφορα πρότυπα και είδωλα ομορφιάς. Ενώ, 240.000 εργαζόμενοι έχασαν τη δουλειά τους· και η ανεργία στη Ν. Υόρκη ξεπέρασε το 10%.

- Στη διάρκεια του '91, έπεσαν θύματα στην έπαλξη του καθήκοντος 83 δημοσιογράφοι σε πολεμικά και ηφαιστειακά μέτωπα και δολοφονίες.
- Ένα πυρηνικό βλήμα, κοστίζει 10 εκατομ. δολάρια. Λέγεται ότι, σήμερα στην πρώην Σοβ. Ένωση υπάρχουν 15.000 βλήματα, αυτού του τύπου, σε διάφορα μέρη.
- Η γερμανική εφημερίδα «Μπιλντ» πληροφορεί ότι, οι ρώσοι πούλησαν πολύ πρόσφατα, χιλιάδες άρματα μάχης τελευταίου τύπου, στο Πακιστάν και στο Ιράν.
- Στην Αγγλία σήμερα, υπάρχουν 3.600.000 άνεργοι και είναι για το βρετανικό λαό, ο πιο φτωχός και δύσκολος χειμώνας. Παράλληλα, ο γιός της Θάτσερ Μάικλ, ήταν Σύμβουλος σε 70 εταιρίες, και κέρδισε από προμήθειες 60 εκατομ. λίρες...
- Οι γυναίκες που πεθαίνουν στον κόσμο πάνω στον τοκετό τους, ξεπερνούν τις 500.000 ετησίως. Οι μισές από αυτές, είναι στη ΝΑ. Ασία.
- Στο στρατό της πρώην ΕΣΣΔ, αυτοκτονούν ή πεθαίνουν από στερήσεις και βασανιστήρια, 5.000 στρατιώτες το χρόνο.
- Σε όλο τον κόσμο, κάθε βδομάδα, πεθαίνουν 250.000 παιδιά.
- Ο Τύπος του Λονδίνου που αποκαλύπτει τα σεξουαλικά όργανα του δολοφονημένου πριν λίγο καιρό μεγιστάνα Ρομπ. Μάξγουελ, τονε ξεφτιλίζει και νεκρό, αποκαλύπτοντας ότι, τις μικρές κι όμορφες φιλιππινεζούλες που πλήρωνε 200 λίρες την ώρα για σεξ... τον έτρεφαν γυμνό στο κρεβάτι με χαβιάρι...
- Στη Βρετανία πεθαίνουν 12 καπνιστές κάθε μία ώρα.
- Το έλλειμμα του προϋπολογισμού των ΗΠΑ, το Σεπτέμβρη που έληξε το οικονομικό έτος, ανήλθε στο ύψος ρεκόρ των 268,7 δισ. δολαρίων. Στο νέο χρόνο, θ' ανεβεί σε άλλο ρεκόρ, στα 348 δισ. δολάρια.
- Στην Πολωνία, από τις επίσημα δηλωμένες 100.000 πόρνες, κορίτσια που πριν από το νέο καπιταλιστικό καθεστώς, ήταν εργάτριες ή φοιτήτριες, σήμερα, αναγκάζονται και βγαίνουν στο πεζοδρόμιο, γιατί δεν μπορούν να επιβιώσουν και οι 33.000 είναι άνεργες. Τώρα, τις ανταγωνίζονται και οι πόρνες από την Ουκρανία και τη Ρωσία.
- Μια γυναίκα στη Χιλή η Λεοντίνα Εσπινόζα, γέννησε 73 παιδιά και είναι πάλι έγκυος· κατέρριψε ρεκόρ και είναι 59 χρονών αυτή και 60 ο άντρας της.
- Στη Τουρκία, ο πληθωρισμός βρίσκεται μόνιμα πάνω από το 40%, η ανεργία 25%, ο πληθυσμός της με κατά κεφαλήν εισόδημα, κάτω από χίλια δολάρια και ο αναλφαβητισμός ξεπερνάει το 40%.
- Στις ΗΠΑ, το ένα στα δέκα παιδιά, από 10 ως 14 χρονών, κακοποιείται σεξουαλικά. Η ίδια χώρα, στη δεκαετία του 1980 - 90, έδωσε βοήθεια στην αντράποδη κυβέρνηση του Σαλβαντόρ Ι δισ. δολάρια, για να εξοντωθούν 75.000 σαλβατοριανοί.
- Ο Ιάπωνας πρωθυπουργός Μιγιαζάουα, ζήτησε «συγγνώμη» επίσημα, από την κυβέρνηση της Νότιας Κορέας, για την υποχρεωτική στρατολόγηση 200.000 κοριτσιών από την Κορέα που είχαν πάρει οι γιάπωνες για τη σεξουαλική τους ικανοποίηση στο Β' Π. Πόλεμο.
- Η πώλην ΕΣΣΔ, διαθέτει 27.000 πυρηνικά όπλα περίπου· κι απ' αυτά, τα 12.000 μεγ. βεληνεκούς, είναι κατασπαρμένα στη Ρωσία, Ουκρανία, Καζακστάν και Λευκορωσία. Υπολογίζουν ότι, θα χρειαστούν 25 με 30 χρόνια, για την καταστροφή τους.
- Γκάλοπ δυτικού δημοσιογράφου, αποφάνθηκε πρόσφατα ότι, το 60% των ρώσων είναι δυσαρεστημένοι με την οικονομική τους κατάσταση και το 66% των ουκρανών. Και αντίστοιχα το 75% και το 77% δεν έχουν χρήματα για ν' ανταπεξέλθουν στα καθημερινά τους έξοδα.
- Στις ΗΠΑ, υπάρχουν σήμερα 200 εκατομ. πυροβόλα όπλα. Απ' αυτά τα 66 εκατομ. είναι πιστόλια· και αντιστοιχούν σε κάθε 100.000 κατοίκους, 78 ανθρωποκτονίες ετησίως. Το υποურγείο δικαιοσύνης των ΗΠΑ, αποφάνθηκε ότι, από το 1979 ως το '87, διαπράχτηκαν 9.000 φόνοι με πιστόλια και 15.000 τραυματίες. Στη χώρα επίσης του πιστολιού και του τρόμου, προκαλούνται από πιστολιέρους κατά μέσο όρο κάθε χρόνο, 639.000 ποινικά αδικήματα. Το έλλειμμα στις Ην. Πολιτείες του εμπορικού ισοζυγίου με την Ιαπωνία, ανέρχεται σε 41 δισ. δολάρια.

Αντίλαλοι και Μηνύματα από τον Άγωνα της Περιοδικής μας Επιθεώρησης

Μια αξιόλογη επιστολή από
την Αλεξάνδρεια
για τη σημερινή κατάσταση
του ελληνισμού στην παλιά
ένδοξη πόλη

Του Μανώλη Σταγάκη

Μηχανολόγου και λογοτέχνη

Αγαπημένε μας Λάμπρο,

Βρισκόμαστε στην Αλεξάνδρεια, όπου θα μείνουμε ένα χρόνο, καθώς μετετέθη η Χριστίνα σε κοινοτικό σχολείο.

Έχουμε ξαναβρεθεί στην Αίγυπτο σαν τουρίστες. Όμως, τώρα, η εμπειρία είναι διαφορετική. Ειδικά στην Αλεξάνδρεια, όπου τα παρακματικά κατάλοιπα μιας εποχής «δόξας» για τον ελληνισμό, καλύπτονται από τη μουσουλμανική πλημμυρίδα που σήμερα, αποκτά έναν μαχητικό φανατισμό, μπρος στον κίνδυνο της δυτικής ισοπέδωσης. Οι «αδελφοί μουσουλμάνοι» κηρύττουν τη δημόσια ζωή και τους βλέπει κανείς γενειοφόρους, με τις γυναίκες τους καλυμμένες από φερετζέδες και ένα σημάδι στο κούτελο, από τις συχνές γονυκλήσεις. Αναχρονισμός η προσπάθεια διατήρησης της παράδοσης που κινδυνεύει; Κατά τ' άλλα, ο μοιζίνης μας ξυπνά τις νύχτες από τα τζαμιά, με το «Αλλάχ αλακμπάρ». Οι καφενέδες με τους ναργιλέδες του Καβάφη, υπάρχουν πάντα. Οι γυναίκες όλες κυκλοφορούν πεπλοκαλυμμένες, ακόμα και οι υπάλληλοι — και τα καζάρια έχουν μια βρώμικη γραφικότητα. Οι ελληνικές μνήμες υπάρχουν παντού. Στις παλιές σχολές ή ιδρύματα. (Πρατσίκειος, Δαβαρίκειον, Κανισκέρειον κ.λπ.).

Τώρα αυτά είναι έρημα ή κατασχεμένα από το κράτος. Υπάρχουν ελληνικές ονομασίες καταστημάτων (Αθηνέος, Καλλιθέα κ.λπ.) που έχουν μείνει σαν παραδοσιακές και ονομασίες προϊόντων που τώρα είναι αιγυπτιακά, αλλά θυμίζουν πως, πρώτοι τα παρήγαγαν Έλληνες βιομήχανοι (Κρασιά Γιαννακή, Ψυγεία Κυριαζής, Τρόφιμα Σοφιανόπουλος κ.λπ.).

Κάποιες ελληνικές λέξεις ξέρουν οι περισσότεροι ντόπιοι και η ελληνική παροικία κάπου 500 όλοι κι όλοι — θλιβερό απομεινάρι, που προσπαθεί να επιβιώσει αν και το τέλος της έρχεται με μαθηματική ακρίβεια, λόγω των ασφυκτικών περιορισμών. Σ' ένα τεράστιο οικοδομικό συγκρότημα κτιρίων είναι συγκεντρωμένα, προξενείο, κοινότητα, σχολεία. Ενώ οι πιέσεις για ξεκούλημα περιουσιακών στοιχείων, είναι μεγάλες. Παλιά μυαλά έχουν μεί-

νει στην παροικία, που δεν μπορούν να κάνουν τ' ανοίγματα που χρειάζονται. Να επιτρέψουν π.χ. και Άραβες στα σχολεία, που έχουν θαυμάσια υποδομή, και που τώρα έχουν 4 με 6 μαθητές σε κάθε τάξη, ή να επιδιώξουν κάποιες ευνοϊκές διακρατικές συμφωνίες, πιέζοντας την ελληνική κυβέρνηση, που μπορεί να χρησιμοποιήσει το ατού των αιγυπτίων που συρρέουν καθημερινά στο προξενείο, εκλιπαρώντας για βίζα εργασίας στην Ελλάδα. Αλλά βέβαια, για κοιά κυβέρνηση μιλάμε, όταν με το Μητσοτάκη κινδυνεύει να πουληθεί και η Ακρόπολη; Υπάρχουν ακόμα βιβλιοθήκες με εκατοντάδες σπάνια βιβλία, μοναδικά, που κινδυνεύουν να κατασχεθούν, και δεν έχει βρεθεί ένας τρόπος να μεταφερθούν στην Ελλάδα. Εδώ βέβαια δεν έχουν κανένα μέλλον. Υπάρχει κι ένα σχετικό με τον Καβάφη μουσείο στο προξενείο, κλειστό κι αραχιασμένο. Κατά τ' άλλα, η ζωή εδώ περνάει με βόλτες, έρευνες, γράψιμο και κοσμικότητες με τους άλλους Έλληνες αλλά και ντόπιους. Θα ήταν χαρά μεγάλη για μας, αν μπορούσατε να μας στέλνατε εδώ το «Ελεύθερο Πνεύμα».

Με αγάπη,

Μανώλης και Χριστίνα Σταγάκη
Αλεξάνδρεια

Αγαπητέ Λάμπρο,

Σαν τακτικός συνδρομητής από το 1975 και παθιασμένος αναγνώστης του απαράμιλλου περιοδικού σου, χαίρομαι κάθε φορά που σε διαβάσω, διαπιστώνοντας ότι κάθε τεύχος είναι το ένα καλύτερο από το άλλο. Πολυμερέστατος σε εκλεκτή ύλη, αγωνιστικός, μαχητικός, μαστιγώνεις με βούνευρο, σαν άλλος Μυρτίλος, τη σαπίλα της σημερινής κοινωνίας. Με έχει εντυπωσιάσει ιδιαίτερα το θάρρος σου και η τόλμη σου να καυτηριάξεις και να αποχακτηριάζεις πολλούς κοντυλοφοριστικούς «μετριότητες της αριστοκρατικής γραμματολογίας» κατά την επιγραμματική και λίαν επιτυχή έκφρασή σου, που τα διάφορα κυκλώματα τους λιβανίζουν παρ' αξίαν με γνώμονα, δάσσε μου, να σου δώσω. Δεν αναφέρομαι σε ονόματα. Οι αναγνώστες σου τους ξέρουν. Σου εύχομαι από τα βάθη της καρδιάς μου, ο καινούριος χρόνος, ν' αποτελέσει νέον ορόσημο για την ανοδική πορεία του περιοδικού σου, στο δημιουργικό, στον τίμιο, τον ελληνοπρεπή αγώνα σου. Με το βούρδουλα στο χέρι, χτυπώντας δεξιά, χτυπώντας αριστερά, πορεύου ακούρατος σηματοφόρος και θεμελιωτής των αιτημάτων του καιρού μας. Τα λογοτεχνικά σου, τα κοιητικά σου, τα πάσης φύσεως πνευματικά σου κείμενα με κορωνίδα τα 60 βιβλία σου,

είναι θησαυροί ανεκτίμητοι και για τους καλλιεργημένους προοδευτικούς ανθρώπους, όσο και για το μαρτυρικό λαό μας, που πληρώνει όλα τα σπασμένα.

Καταξιών χαίρειν
Πάικος Νικολαΐδης
Λογοτέχνης-ποιητής
Μεταφραστής της αρχαίας ελλην. λογοτεχνίας
Ηλιούπολη 4-1-92

Αγαπητέ μου Λάμπρο,

Το «Ελεύθερο Πνεύμα», πάντα παραμένει απaráμιλλο και αξιοθαύμαστο. Μόχθος ανυπολόγιστης σημασίας, η κάθε ανανεωμένη του έκδοση!

Κωστής Κοκόροβιτς
Ποιητής και Δοκιμογράφος
Αθήνα Δεκ. '91

Αγαπητέ φίλε Λάμπρο,

Θυμάζω τον ηρωισμό σου, που μπορείς και στέκεις όρθιος σ' αυτούς τους φονικούς καιρούς που ζούμε. Τώρα που όλα ξεσπερμεύονται και οι ύαινες του καπιταλισμού κατασπαράζουν τον κόσμο. Στην ευγενική μάχη σου για το φως, θέλω να με λογαριάζεις πάντα έναν καλό σου φίλο.

Τώρα που κινδυνεύουμε και σαν λαός και σαν εθνότητα, πρέπει να υψώσουμε τη φωνή μας κόντρα σε όλους τους εχθρούς αυτού του τόπου, που μας αρνούνται ακόμα και την ελληνική μας ταυτότητα και πολεμούν με όλους τους τρόπους και μ' όλες τις αθλιότητες που γεννάν οι αρρωστημένοι τους εγκέφαλοι, να μας εξουθενώσουν για να φτιάξουν το δικό τους βρώμικο κόσμο, που οδηγεί τον άνθρωπο στην καινούρια βαρβαρότητα, τη χρυσομένη με τις μαγικές λέξεις: «νέα τάξη», «νέα σύνορα», «νέος χάρτης» που τάχα θα βασιλεύει ελευθερία και δημοκρατία... Αλλάμονο, πόση απάτη.

Με αγάπη
Βασίλης Τερτίπης
Λογοτέχνης Χωματερό-Μεσσηνίας
Γενάρης '92

Αγαπητέ Λάμπρο,

Σ' ευχαριστώ θερμά για την ωραιότατη κι από κάθε άποψη μιστή κριτική σου, για τον «Ανδρόνικό μου». Επισημαίνεις τα κύρια σημεία, που θέλησα να τονίσω, με θαυμαστή διεισδυτικότητα. Σου εύχομαι υγεία και δημιουργία και για το θαύμασιο «Ελεύθερο Πνεύμα» να συνεχίζει γενναία στις αντίξοες περιστάσεις τη δημιουργική του πορεία. Νά 'σαι καλά και να μας δίνεις συνέχεια τα ωραία σου έργα, και το ασυναγώνιστο «Ελεύθερο Πνεύμα».

Μ' εκτίμηση και φιλία
Λυγή Παπάκου-Λάγου
Λογοτέχνη τ. Γκπ/κός
Αθήνα Δεκ '91

Σας εύχομαι καλή χρονιά. Μπροστάρης και μαχητής πάντα

Με πολλή εκτίμηση
Δημήτρης Φυφούτης
Λογοτέχνης-Άσπρα Σπίτια-Βοιωτίας
Δεκ. '91

Αδερφέ Λάμπρο,

Σε χαιρετώ με γκαρδιακή αγάπη. Μόλις ήβρα λίγο ελεύθερο χρόνο από τις ερημιές μου, και καταπιάνομαι λίγο με τα γραφτά μου. Το λεβέντικο περιοδικό σου, αντηχεί σαν μεγάλη λυτρωτική καμπάνα μιας ανάστασης

«που όλο κινάει για νά 'ρθει
κι όλο συντρίμια γίνεται

στο γύρισμα των κύκλων». Όπως λέει κι ο αθάνατος εθνικός μας βάρδος Κωστής Παλαμάς. Το «Ελεύθερο Πνεύμα» μάχεται απτόητο κι αγέρωχο στο μετερίζι του λαού, καταξιωμένο και μαρουτοκαπνισμένο από τον πόλεμο κατά του σκοταδισμού και της πισωδρόμησης. Είναι το μόνο περιοδικό του είδους, που σελαγίζει τ' αποπνιχτικά νέφη που σκεπάζουν σα θανατερόι βραχνάδες τον τόπο μας και τη ζωή μας. Εσύ Λάμπρο, είσαι ο πνευματικός οπλαρχηγός μας, που μας εμπνέεις με την ακράδαντη πίστη σου στα φωτεινά ιδανικά μας, που μας ατσαλώνεις, με την ακατανίκητη ιδεολογική κι αντιστασιακή σου αισιοδοξία «να σκώσουμε τον ήλιο πάνω απ' την Ελλάδα» όπως λέει κι ο Σικελιανός, να τότε βγάλουμε μέσα από τη λάσπη και το βούρκο... Θέλω να σ' ευχαριστήσω που δημοσίευσες την «Αγνότητα της Αγάπης» στο υπ' αριθ. 81 τεύχος της Επιθεώρησής σου. Ένα παινεμένο έργο του διάσημου σοβιετικού παιδαγωγού Β. Σουχομλίνσκι σε μετάφρασή μου από τα ρούσικα. Το είχα στείλει από την Τασκένδη πριν 4 χρόνια στην εφημερίδα «Οδηγητή» και δεν το δημοσίευσαν τα παχύδερμα παιδιά του αστικού και ακατάσχετου καταναλωτισμού· ξένα ολότελα προς τ' ανθρωπιστικά και τα λαμπρά ιδανικά μας. Δεν τους άρεσε η «αγνή αγάπη». Ήταν ως φάνηκε κι αυτά με τον «ελεύθερο έρωτα».

Σου στέλνω τώρα κι ένα λυρικό αριστούργημα του Α.Σ. Πούσκιν, ανέσπερου ήλιου της ρώσικης ποίησης, κι ένθερμου φιλέλληνα με τίτλο «Γη μαγική θυμάμαι ώρα» σε μετάφραση δική μου. Ελπίζω να σου αρέσει. Αλλά έχω απόλυτη εμπιστοσύνη στην κρίση σου. Εσύ κάνεις ό,τι σε φωτίζει η γενναία σου ορθοφροσύνη. Τα έργα σου «Η Ελένη της Σπάρτης» και «Φωνές και Λάφνες» είναι υπερθαυμάσια!

Σε ξαναχαιρετώ
με βαθύτατη εκτίμηση κι αγάπη
Δημήτρης Φ. Πάνος-Σουλιώτης
Καθηγητής και μεταφραστής
Περιστέρι Δεκέμβρης '91

Αγαπητέ κ. Μάλαμα,

Συγχαίρω το Περιοδικό σας, που αποτελεί πραγματικά μια έπαλξη μαχητική, για κάθε πρόοδο και προβολή των προβλημάτων του λαού, με τα πλούσια, τ' αποκαλυπτικά κι ευχάριστα άρθρα και σχόλια· και με την ιδιαίτερη αγάπη και φροντίδα σας, για κάθε γνήσια λογοτεχνική δημιουργία.

Γιάννης Γεωργακάκης
Ποιητής-Ιεράπετρα 7-12-91

Αγαπητέ μου Λάμπρο.

Δεν θα ήθελα με κανένα τρόπο να στερηθώ τη συντροφιά του υπέροχου περιοδικού σου. Οι ανησυχίες τόσο οι δικές σου, όσο και των συνεργατών σου, είναι η θαλπωρή της καρδιάς και η χόβολη των ελπίδων μου. Από διμήνου συνταξιοδοτήθηκα και θα το περιμένω πάντα στο σκίτι μου πια. Σου γράφω τη νέα δ' νση μου. Θερμά χαιρετίσματα στους δικούς σου και συγχαρητήρια και στους συνεργάτες σου.

Με πολλή αγάπη
Ορέστης Ιωαννίδης
Γιατρός-Θεσ νίκη

ΤΟ «ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΝΕΥΜΑ» ΤΟΥ Α. ΜΑΛΑΜΑ

(Αντζαρτησία, 188-4544 Γιάννινα) τηλ. 0651-22030

Θα μπορούσε να είναι από τα τόσα περιοδικά «λόγου» που υπάρχουν! Σχεδόν δεν μένει, από την πληθώρα αυτών των... «λογικών» περιοδικών, χώρος για τίποτε άλλο, από κλειρά, γραπτού, πια!!! Θα μπορούσα να πω, πως ο αναγνώστης ασφαλιτιά πια με το πλήθος των σχετικών εντύπων που κυκλοφορούν... Θα πρέπει, αναγκαστικά, να θέσουμε θέμα επιλογής. Και η επιλογή είναι σαφώς πρώτιστα ζήτημα κριτηρίων. Και τα κριτήρια τα θέτουν συνήθως τα ίδια τα περιοδικά στον υπότιτλό τους, ως εξηγηματικά. Το «Ελεύθερο Πνεύμα» του Λάμπρου Μάλαμα, υποτιτλοφορείται «Πρωτότυπη Επιστήμη Αγωνιστικής Λογοτεχνίας και Κριτικού Προβληματισμού-Μαχητικό όργανο διαφώτισης και πνευματικής καλλιέργειας του λαού». Και δεν μπορείς παρά να δεχτείς πως έτσι είναι. Στο «Ελεύθερο Πνεύμα» θα αισθανθείς, πρώτα απ' όλα, ελεύθερα. Και δεν νιώθεις ελεύθερα, παρά όταν το πνεύμα σου είναι ελεύθερο. Ελευθερία πνεύματος, αυτή είναι που μετρά. Δεν ωφείλει να 'σαι ελεύθερος. Πρέπει και να το ξέρεις, ότι είσαι ελεύθερος! Πρέπει να νιώθεις καλύτερος! Αυτό είναι και η βάση σηματοδότησης των τευχών του περιοδικού, που στοχεύει στο να κρατάει τον αναγνώστη σε μια αδέσμευτη περιήγηση στους χώρους της φαντασίας και του εφικτού, μέσα από κείμενα έρμηνειας, στοχασμού, τέχνης και κριτικής. Τα κείμενα είναι ποικίλα. Αισθάνεσαι ότι πρόκειται για περιοδικό ποικίλης αλλά διαλεγμένης ύλης. Αισθάνεσαι πράγματι περιηγητής! Περιδιαβάξεις και περιδιαβαίνεις μέσα από χώρους που δεν τους ήξερες, ή που τους ήξερες λιγιστά... Τα κείμενα του περιοδικού είναι πρωτότυπα. Αρμόδιας δηλώνεται ότι στο περιοδικό φιλοξενούνται μόνο αδημοσίευντες εργασίες. Αυτό δεν είναι μόνο πρωτοτυπία είναι και αρχοντιά! Τα κείμενα, επίσης του «Ε.Π.» είναι αγωνιστικά, μαχητικά, διαφωτιστικά, προβληματίζουν τον αναγνώστη και τον βάζουν σε περαιτέρω αγώνες πνευματικούς για δημιουργία. Η πνευματική καλλιέργεια του λαού είναι ο στόχος του περιοδικού και μέσα από αυτήν είναι που βγαίνει η ελευθερία. Να, λοιπόν, γιατί και ο τίτλος του περιοδικού έχει έτσι «Ελεύθερο Πνεύμα».

Κώστας Β. Δημοσιλάς
Περιοδικό «Ο Δόσχος»
Αθ.Ν.Καρατόλια-Λάρισα Δεκ. '91

Αξιότιμε κ. Μάλαμα,

Σας ευχαριστούμε θερμά για την εξαιρετικού ενδιαφέροντος Περιοδική σας Επισκόπηση «Ελεύθερο Πνεύμα». Με την ευκαιρία των εορτών σας ευχόμαστε χρόνια πολλά και ευτυχές το 1992.

Με εκτίμηση

Ισαβέλλα Μαράτου-Αργυράκη
Καθηγήτρια Πανεπιστημίου-Βέλγιο
Δεκ. '91

Αγαπητέ κ. Μάλαμα

Πήρα το καινούριο σας βιβλίο «Τουριστική Ευρώπη» και σας λέγω προκαταβολικά ότι, θα περάσω ευχάριστες χρονιάρικες μέρες διαβάζοντάς το. Σας ευχαριστώ πολύ ακόμα και για το 81 τεύχος του Περιοδικού σας «Ελεύθερο Πνεύμα» και του εύχομαι να τα διακοσμοστήσει. Σας εύχομαι να περάσετε με υγεία και χαρά το 1992.

Με εκτίμηση και αγάπη
Ν. Α. Πλατής
Λόγιος-Παρίσι, Δεκ. '91

Αγαπητέ Λάμπρο, γιὰ σου

Παίρνω το «Ελεύθερο Πνεύμα» εδώ στο Λονδίνο και θαυμάζω το κουράγιο σου. Σε μια εποχή που χιλιάδες γραϊκίλοι, αφού για δεκάδες χρόνια μας βούιζαν τα αυτιά για το άμμητο των σοσιαλιστικών καθεστώτων στην Ανατολή, ανακάλυψαν όψιμα την... ανθρωπιά του καπιταλισμού και μας τη σερβίρουν σε νέα σχήματα... Εσύ, σε συγχαίρω που παραμένεις στις ίδιες επάξεις, αμετακίνητος και ακατάβλητος.

Κώστας Μάντης
Διανοούμενος-Λονδίνο
23 Δεκ 91

Αγαπητέ κ. Μάλαμα

Όταν λαβαίνω το περιοδικό σας τρέχω, είναι αλήθεια να το διαβάσω με χαρά κι ευχαρίστηση, για να πάρω δύναμη και γνώσεις. Στο τελευταίο σας τεύχος (αρ 81) σελ. 145 πολύ με συνεκίνησε το κριτικό σας απόφθεγμα «Είναι τιμή στον άνθρωπο... κ.λπ.

Σας εύχομαι υγεία
Με βαθιά εκτίμηση
Νίκος Παπαγαλαμάκος
κρήνη αξ. κός του Ναυτικού
Άγιος Βασίλειος-Κορινθία

Έγραψαν για την «Τουριστική Ευρώπη» του Λάμπρου Μάλαμα

Η «Τουριστική Ευρώπη» σου! Νέο θαυμαστό πνευματικό επίτευγμα, λαμπρή κορεία, μέσα στον άθλιο σκοτασμό των βάρβαρων καιρών μας. Επιστημαίνεις τους σταθμούς της Ευρωπαϊκής Ηκείρου με ευδοξία σαγήνης και ομορφιάς. Οδοιπόρος στους χώρους του πνεύματος, δίνεις ολοζώντανο το τοπίο του κόσμου, επιστημαίνεις τα σύμβολα των τόπων, προτάσεις μ' έμφαση το μεγαλείο του ανθρώπου. Συμπορεύτηκα νοερά μαζί σου: Ελλάδα, Κύπρο... Ιταλία ως τη Βρετανία... Ολούθε με ξενάγησες με το λαμπρό σου λόγο. Η Ευρώπη σου δεν είναι απλώς «Τουριστική» αλλά στο σύνολό της εύγλωτα ποιητική... Όλα τα κείμενα πίνακες του Γκόγια, του Σεζάν, αγάλματα του Ροντέν, του Πραξιτέλη... Χωρίς υπερβολή κείμενα, απ' τα πρώτα, που μας έδωσαν οι μετρ του Νεοελληνικού Λόγου, στο είδος της Ταξιδιωτικής Λογοτεχνίας από τον Ουράνη, τον Ι.Μ. Παναγιωτόπουλο, τον Ζ. Παπαντωνίου, ως τον Νίκο Καζαντζάκη. Μπράβο! Έργο μοναδικό των ημερών μας. Για την «Ευρώπη» σου θα γράψω

εκτενέστερα· και σ' αγαπώ και σ' εκτιμώ και σε θαυμάζω για την ειλικρίνεια, την παρρησία, την περηφάνια, και την πνευματική σου γενναιοφροσύνη...»

✦ **Γιώργος Παπαστάμος**
Λογοτέχνης ποιητής και κριτικός
Συν/χος ανωτ. εκπ/κός
Χαλκίδα Δεκ. '91

«Ακάματος συνεχίζει τη συγγραφική του δραστηριότητα ο συγγραφέας Λ. Μάλαμας. Πρόσφατο έργο του η «Τουριστική Ευρώπη» όπου καταγράφονται με το χαρακτηριστικό τρόπο της γραφής του, οι περιηγητικές εντυπώσεις του από 10 χώρες της «γηραιάς Ηπείρου». Έργο πλούσιο, συναρπαστικό, ενημερωτικό και πολυσύνθετο, για κάθε φιλότεχνο ή ταξιδεύοντα».

Β. Τζανακάρης
Περιοδικό «Γιατί»-Σερρών

«... Την ταξιδιωτική λογοτεχνία, στις καλές της στιγμές, ανακαλεί στη μνήμη ο Λάμπρος Μάλαμας με το βιβλίο του «Τουριστική Ευρώπη» έναν ογκώδη τόμο ταξιδιωτικών εντυπώσεων από την Ελλάδα, Κύπρο, Ιταλία, Ελβετία, Βέλγιο, Ολλανδία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία και Βρετανία. Είναι το εξηκοστό βιβλίο του Μάλαμα... Ένα έργο για όποιον θέλει να καρπωθεί, ό,τι καλό και ωφέλιμο από την ιστορία, τις τέχνες, τις ομορφιές της φύσης, συνοδευμένα με κρίσεις για όσα συντελούνται στις κοινωνίες των χωρών αυτών...»

Δημήτρης Γκιώνης
Λόγιος-«Ελευθεροτυπία»

«... Ένα βιβλίο = σταθμός στην τουριστική συγγραφική γραμματολογία, που πρώτος «ο προικισμένος λειτουργός της δημιουργικής λογοτεχνίας Λ. Μάλαμας, καθιέρωσε το περιεχτικό αυτό συνθετικό είδος, κάνοντας και την ιστορία ποίηση. Κείμενα συγκροτημένα για σπουδή και περιήγηση που φωτίζουν και διδάσκουν. Και με την «Τουριστική Ευρώπη» του Λ. Μάλαμα η προσφορά είναι μεγάλη. Πηγαία η τέχνη του καθάρια βρυσομάνα, με ολοζώντανες εικόνες, ουσιαστικά κι αιώνια όλα τα στοιχεία της τέχνης του. Όλα τα έργα του χρησιμότερα κι ευχάριστα...»

Νίκος Λαγκαδινός
Λόγιος-Δ/ντής «Εξόρμησης»

Σημαντικότερο το βιβλίο της ταξιδιωτικής λογοτεχνίας που κυκλοφόρησε τελευταία ο γνωστός συγγραφέας Λ. Μάλαμας. Η «Τουριστική Ευρώπη» περιέχει πρωτότυπα κείμενα ιστορίας, ανθρωπογεωγραφίας, κοινωνιολογίας και φυσιολατρίας. Αναλύσεις περιγραφές και κατατοπίσεις...»

Θέμης Τζίφας
Συγγραφέας-Δ/ντής «Ευθύνης»

«Ο Λάμπρος Μάλαμας, υπέροχος πνευματικός μαχητής κυκλοφόρησε το νέο 60ο βιβλίο του

«Τουριστική Ευρώπη» διανθισμένο με 270 φωτογραφίες και σκίτσα. Μετά τους τρεις διαπρεπείς συγγραφείς της περιήγησης και της ταξιδιωτικής λογοτεχνίας μας, Καζαντζάκη, Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο και Ουράνη, ο Λ. Μάλαμας συνεχίζει επάξια το είδος αυτό που ελάχιστοι το τιμούν και το υπηρετούν δυστυχώς στον τόπο μας...»

Μάνος Χάρης
Συγγραφέας και ποιητής
«Αυριανή»

«Πλούσιο και πολυσύνθετο έργο βασισμένο και διανθισμένο με αθάνατες τέχνες, τη φυσιολατρία, την ψυχογραφία, το ζωντανό και όμορφο ποιητικό λόγο και το πηγαίο γλωσσολογικό ύφος του Μάλαμα, με τις εντυπώσεις και κρίσεις από τις περιηγήσεις του στις κοινωνίες της Δυτ. Ευρώπης...»

Νέμος Γρηγοριάδης
Λόγιος-εφημ. «Νίκη»

«... Το έργο του καταξιωμένου και πολυβραβευμένου συγγραφέα Λ. Μάλαμα «Τουριστική Ευρώπη» παίρνει δικαιωματικά επίσημη θέση στην ταξιδιωτική λογοτεχνία και βιβλιογραφία, σα μνημειώδες και σημαντικό. Παίρνει δίκαιη θέση κοντά στον Ουράνη, τον Καζαντζάκη και τον Ι.Μ. Παναγιωτόπουλο, ώστε να αποτελεί ο ογκώδης τόμος του, σταθμό στην ταξιδιωτική και τουριστική γραμματολογία, με συναρπαστικό περιεχόμενο που γοητεύει και θέλγει, συγκινεί αισθητικά, διδάσκει, μορφώνει, ενημερώνει και σκλαβώνει τον αναγνώστη με το γλαφυρό του γράψιμο...»

Γιώργος Βρέλλης

Λογοτέχνης και Κριτικός-Γιάννινα
Διαβάζω με αχορτασιά και την «Τουριστική Ευρώπη» σου αδερφέ Μάλαμα. Είμαι κατενθουσιασμένος και από αυτό το έργο σου, χωρίς καμία υπερβολή.

Νίκος Δάσιος
Λόγιος Θεσ/νίκη

Κάθε βιβλίο σου, κι ένα σκαλοπάτι, που μας ανεβάζει σε κορυφές ευδαιμονίας. Απόλαυσα και την «Τουριστική Ευρώπη» και σου αξίζει κάθε έπαινος. Είναι το καλύτερο μάθημα, για κάθε ταξιδευτή και αταξίδευτο αναγνώστη. Χαρίζεις γνώση κι ενημέρωση· και σου γεμίζει την ψυχή χαρά και αγαλλίαση.

Κώστας Γκιόκας
Αντιστασιακός
Ην. Πολιτείες Αμερικής
Γενάρης '92

Λάμπρου Μάλαμα:
Ο Σωφρόνιος
και τα τσιφλίκια του

Πνευματικά και καλλιτεχνικά γεγονότα

Τιμητικές ομιλίες

και μια βιβλιογραφική έκθεση

για τον εθνοδάσκαλο Αθ. Ψαλίδα

Στα Γιάννινα, στην αίθουσα της Ζ. Π. Ακαδημίας, έγιναν στις αρχές Δεκεμβρη '91 κάποιες εκδηλώσεις ομιλιών προς τιμή του μεγάλου πατριώτη κι εθνοδάσκαλου Αθ. Ψαλίδα. Η διατύπωση στα τιμητικά εκείνα φανερώματα περιοριζόταν αποκλειστικά για τα 200 χρόνια από την έκδοση ενός έργου του με τίτλο: «Αληθής ευδαιμονία» («ήτοι: βάσις πάσης θρησκείας») που είχε γράψει νέος στη Βιέννη το 1791, όταν σκoiόδαζε εκεί. Τις διαλέξεις που συνοδεύτηκαν και από συζητήσεις, επιμελήθηκαν καθηγητές και λέκτορες στο «ελεύθερο ανοιχτό πανεπιστήμιο της πόλης». Η προσδιορισμένη αυτή τιμητική αναθίμηση στις παρούσες συνθήκες, για το συγκεκριμένο βιβλίο του Ψαλίδα και όχι για το σύνολο της πολίμορφης δράσης και της πολύτιμης δημιουργικής και παιδαγωγικής προσφοράς του στο έθνος, είχε βέβαια και την κωνηρή της πολιτική σκοπιμότητα, για τα μέτρα, τα σταθμά, το ανάστημα και τη συμβατική δοκιμή και στάση των ομιλητών στις σημερινές συνθήκες.

Ό,τι, όμως, δεν κατάφεραν εκείνοι, κλην του κ. Α. Βρανούση που έχει πλήρη επίγνωση του ψαλιδικού έργου... το συμπλήρωσε με μια γενική βιβλιογραφική έκθεση και τυπωμένο φυλλάδιο, με κατάλογο και χρονολογική σειρά του εξελιχτικού βίου και της προοδευτικής δημιουργικής πορείας του κορυφαίου δάσκαλου.

η Διευθύντρια της Ζωο Βιβλιοθήκης της πόλης κ. Αικατερίνη Γιάννου - Κωλαφτή Άλμας ο μισός της Έχει αναθεωρήσει σε υψηλό επίπεδο και άριστη λειτουργία τη Δωδεκάθετη αυτή Βιβλιοθήκη των 50 χιλ. τόμων Την έκανε μια ταξινόμημένη εντυπωσιακή ενότητα, όπως τα φοιτητικά νηπία κι άλλα μελετητές τρωτούν το μέλι των γνώσεων από τις κερήρες των βιβλίων Η τέλεση βιβλιοθηκονομική πάξη κι εξυπηρέτηση, κάνουν αξιόπιστη και τη άντρω κ Γιάννου και τη βοήθη της κ Γελέτη, τόσο για τη λειτουργική αρτιότητα της Βιβλιοθήκης, άλλο τόσο και για την πρωτοβουλία, την έρευνα, τη συλλογή και την έκδοση των έργων του Ψαλίδα και των όσων έχουν γραφτεί για το διακεκλή κι αξιόμηστο έδωτελο των δωδεκάτων του γένους.

Α. Νάλαρος

Το 1992 έτος Κάλβου

Δεκάδες προσωπικότητες των γραμμάτων, των τεχνών και του πολιτισμού και με τη συμμετοχή παραγόντων της πολιτείας, καθιέρωσαν στη Ζάκυνθο τη χρονιά του 1992 ως «Έτος Ανόρεα Κάλβου» για τα 200 χρόνια από τη γένεση του πρωτοκορυφαίου - μετά το Σολωμό - τυραννοκτόνου ποιητή, στη γενέτειρά του. Σ' όλη τη διάρκεια του νέου χρόνου θα γίνουν διάφορες εκδηλώσεις προς τιμή του.

Τιμητικό αναμνηστικό μετάλλιο

στο Λάμπρο Μάλαμα

Σε αναγνώριση των τιμών δημοκρατικών του αγώνων, της αντιστασιακής του, αντιχουντικής δράσης και της ηθικής του συμπαράστασης στο λαό της Ηκείρου κατά την εποχή της δικτατορίας 1967-1974, που υπέστη κατατρεγμούς, διώξεις, στρατοδικείο, φυλακή κλπ., με βαρύτατο χρηματικό πρόστιμο κι άλλες σημαντικές οικονομικές ζημιές και απώλειες, της εκάρατης εκείνης εφταετίας, το υπουργείο Εσωτερικών απένειμε στις 17.1.92 ειδικό τιμητικό αναμνηστικό μετάλλιο μετά περγαμηνής στον Διευθυντή της Επιθεώρησής μας Λάμπρο Μάλαμα.

● Στις 9-12-91 πέθανε από την αγάτρευτη αρρώστια στην Αθήνα ο Ηκείριωτης αγωνιστής και αντιστασιακός συγγραφέας Λάμπρος Κοσσιόφης. Είχε γεννηθεί στο Φωτεινό - Άρτας το 1922 Αγνός ιδεολόγος, τίμιος, ακέραιος, χαρακτήρας, υπηρέτησε στην Εθν. Αντίσταση Πέρας 19 χρόνια στη φυλακή, κι έγραψε 4 βιβλία. Τιμούμε τη μνήμη του.

● Ο γνωστός τίμιος και χαλεπότερος Σελονικός ποιητής και καθηγητής Σαράντας Παυλίνας, βραβεύτηκε από την ακαδημία της Αθήνας για την ποιησή του

● Σε παγκρήτιο λογοτεχνικό διαγωνισμό, το Α' βραβείο κέρδισε ο λόγιος Μανιάλης Σταυράκης με το διήγημά του «Μεράκια με κοντυλιές»

● Ο γνωστός λογοτέχνης και ζωγράφος Λάλαρος Κλεινός έλαβε έπαινο στον Αυγέριο διαγωνισμό της Ε.Ε.Α. για τα τελευταία δύο βιβλία του «Τα Ντέρτια των Ναυτικών» και «Οι Άθλιοι του Πειραιά». Τα παραπάνω έργα του Πειραιώτη συγγραφέα καθώς και το «Δεμένοι με τη θάλασσα» και «Ο Νεκτάριος» ενέκρινε και το υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας για τις βιβλιοθήκες των καραβιών

● (1) Βομβροβεβημένος λογοτέχνης Τσώκος Αναγνώστης απόδωσε σε φέτος το βραβείο εκλογραφίας «Πετατσι» για δοκίμιο που πίνασε για τον Ναζίο Κιερμά

● Η κοινότητα Χουλιαράδων και το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Γιαννίνων, τιμήσαν το Νοέμβρη τον αξιόμηστο και διακεκλή γυμνασιάρχη της Ζωσμαίας Σχολής της πόλης μας Χριστό Σισούλη, για τα 40 χρόνια από το θάνατό του. Έγιναν αποκαλιπτήρια προτομής του στο Πάρκο «Λιθαρίτσια», εκτέθηκαν σπάνια βιβλία από τη βιβλιοθήκη του. Για το μεγάλο κι ανεκτίμητο διδάχο που έγραψε 70 επιστημονικές μελέτες και 500 άρθρα, μίλησε ο ιστορικός και φιλόλογος κ. Λεάνδρος Βρανούσης, ο καθηγητής Σωτ Δάκαρης και ο συν'χος δάσκαλος Γρ. Κομπίλας

● Στα τέλη Νοέμβρη ο αντι δρος του Φιλόλ. Συλλόγου Σκουφά της Άρτας κι εκλεκτός λογοτέχνης και λαογράφος Νίκος Καραβασιλής, έδωσε μια πολύ ενδιαφέρουσα ομιλία στη φερώνυμη αίθουσα της πόλης, με θέμα από την αρχαία ιστορία της Ηκείρου «Οι Αθαμάνες» Η διάλεξη εντυπωσίασε αδρά το πικνό ακροατήριο, που καταχειροκρότησε τον κ Καραβασιλή

Αναγγελίες ΒιβλίωνΠοίηση

Φώτης Αγγουλέ: «'Απαντα τόμος Α', εκδ. Ομήρειο Πνευμ. Κέντρο Δήμου Χίου σελ. 237, Χίος '90.

Γιώργου Κατσιμπα: «Δωρικός Λόγος - Απάνθισμα» Αθήνα '91, σελ. 112.

Γιάννη Καραβίδα: «Ο άλλος ήλιος Β' Έκδοση «Δωδώνης» 1991, σελ. 42.

Ζώη Μπενάρδου: «Ερωτογραφίες» εκδ. «Καλέντη» σελ. 32, Αθήνα '91.

Αημήτρη Κακαλίδη: «Εκπεσούσα παράδεισος ύλη αγία», σελ. 80, Αθήνα '91.

Άγγελου Καρούσου: 1) «Στη Βαρβάρα», σελ. 55, Αθήνα '91. 2) «Μαγεμένα» σελ. 32.

Αημήτρη Πιστικού: «Ανάγνωση», σελ. 110, Πειραιάς '91.

Παύλου Γ. Σινόπουλου: «Οδοιπορικό», σελ. 42, Αθήνα '91.

Έπης Παπαζήση: «Δυναμικές αποδράσεις», σελ. 80, «Δωδώνη» '91.

Λευτέρη Π. Κιντζονίδη: 1) «Σκιάφωτα και Χαραυγές», σελ. 38, και 2) «Εριώλη», σελ. 38, Θεσ/νίκη '91.

Πεζογραφία

Ελένη Φαλιάγκα-Παπανικολάου: «Γιούρα-νήσος Γυάρος», χρονικά - μαρτυρίες - αναμνήσεις, εκδ. «Από φωτιά και από σίδηρο» σελ. 640.

Αημήτρη Τζουβάλη: «Ονειροδρόμος - εννιά όνειρα κι ένα εφιάλτης» σελ. 80, εκδ. «Εμβόλιμον» Άσπρα Σπίτια Βοιωτίας '91.

Γιώργου Χ. Χιονίδη: 1) «Η Συμβολή των Μακεδόνων στην Επανάσταση του '21. Μια σκιαγράφιση του αγώνα τους», 2) Ο Απόστολος Παύλος στη Βέροια», το πρώτο Θεσ/νίκη '91 σελ. 30 και το δεύτερο 16, ομιλία, εκδ. Μητρόπολης Βεροίας και Ναούσης.

Νίκου Β. Καρατζένη: «Οι Νομάδες Κτηνοτρόφοι των Τζουμέρκων» (Ιστοριοδιφικό και λαογραφικό, εκδ. του ίδιου Φιλιπιάδα, σελ. 500.

Τάσου Παπαποστόλου: «Διαθήκη ενός Γύφτου» (Μυθιστόρημα) εκδ. Σμυρνιωτάκη» σελ. 222 Αθήνα '91.

Λεάνδρου Βρανούση: «Οι φάκελοι, τα Αρχεία, το χρέος μας» (Ανάτυπο) Αθήνα ΕΜΝΕ '91.

Πέτρου Πεντελικού: «Οι πρωτολάτες» (Αφηγηματικό από το μεγάλο αγώνα) εκδ. Μνήμη σελ. 224.

Γιώτας Φωτιάδου-Μπαλαφούτη: 1) «Εμείς οι Βλάχοι» εκδ. Καλέντης σελ. 84, (ιστοριοδιφικό) Αθήνα '91, 2) «Παλιού ουρανού χαλάσματα» (Διηγήματα) γκοβδόστης, σελ. 63, Αθήνα '91.

Κόστα Μίσσιου: «Η ορδή των βασιβουζούκων - ήγουν η «συμμορία» του Μυριβίλη» Μυτιλήνη '91, σελ. 80.

Φριξου Τζιόβα: «Έξοδος για πάντα» (Διηγήματα) σελ. 235, Γιάννινα '91.

Ευγενίας Ρέγκου-Σγουρού: «Ξορκίζοντας το χρόνο» (Διηγήματα και μια νουβέλα) σελ. 93, Αθήνα '91.

Μάχης Μουζάκη: «Η Γυναίκα και τα οξύμωρα» (Διηγήματα) εκδ. «Σ. Εποχή» σελ. 98, Αθήνα '91.

Μαρίας Κεσίση: «Μελένικο - Δεμίρ - Ισσάρ και Σέρρας - Τρεις πολιτείες τρεις αδελφές» εκδ. «Γιατί» Σέρρας '91.

Αναστασίου Ι. Μπίγγου: «Λαογραφία και Μουσείο Πολυγύρου Ιωαννίνων» σελ. 124, Γιάννινα '91.

Γιώργου Λ. Κουλούκη: «Θητεία στη Λυνατότητα», Αθήνα '91, σελ. 60.

Κυκλοφορεί:Λάμπρου Μάλαμα«Τουριστική
Ευρώπη»

Ένα πλούσιο και πολυσύνθετο έργο, για κάθε ταξιδιώτη, για κάθε περιηγητή που θέλει να μάθει, να χαρεί και ν' απολαύσει τουριστικά κι άλλα ενδιαφέροντα, ιστορικά - κοινωνικά - ανθρωπογεωγραφικά και πολιτισμικά συνθετικά στοιχεία από 10 χώρες της Δ. Ευρώπης, με 270 φωτογραφίες και συμβολικούς χάρτες. Κείμενα: Από Ελλάδα - Κύπρο - Ιταλία - Ελβετία - Βέλγιο - Ολλανδία - Γαλλία - Ισπανία - Πορτογαλία - Βρετανία.

Μια ζηλευτή και πρωτότυπη λογοτεχνική και ποιητική δημιουργία: το 60ο βιβλίο του παλαιμάχου συγγραφέα.

Θα το βρείτε στα κεντρ. Βιβλιοπωλεία και στη δ/νσή του Ανεξαρτησίας 188 Γιάννινα (454.44): Τηλ. '065 1/22030.

Λάμπρου Μάλαμα:

«Ανθολογία Σύγχρονης Ιταλικής Ποίησης» (μεταφραστικό).

ΛΑΜΠΡΟΥ ΜΑΛΑΜΑ«Η Ελένη της Σπάρτης»Με έπαινο του
Φιλολογικού Παρνασσού

Ένα συγκλονιστικό χρονικό που εκφράζει μια ολάκερη εποχή και μια ηρωική και τραγική εποποιία του αδούλωτου και προδομένου αξιαγάπητου λαού μας.

Αντωνίου Κ. Δρούγκα: «Του περιβάλλοντος», Α' & Β' τόμοι, Αθήνα '91, σελ. 90.

Ευάγγελου Α. Μπαλούτσου: «Έτι και Έτι», Πειραιάς '91, σελ. 64.

Κατερίνας Λάσκαρη: «Στον απόηχο της αρχής», Αθήνα '91, σελ. 64.

Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ KONSUM - COOP ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Είναι καταναλωτικός και πιστωτικός Συνεταιρισμός, που είναι ανοιχτός για όλους τους καταναλωτές και ανήκει στα μέλη του, τα οποία είναι σήμερα πάνω από 13.000.

• ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΕΙΝΑΙ

- α) Να προστατεύει τα εισοδήματα των καταναλωτών διαθέτοντας τα προϊόντα σε όσο το δυνατό χαμηλότερες τιμές και
- β) Να προστατεύει επίσης την υγεία των καταναλωτών προσφέροντας εγγυημένα προϊόντα άριστης ποιότητας.

• ΤΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΙΕΤΥΧΑΙΝΕΙ Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ 12 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

1. Βενιζέλου 49, τηλ. 234.008
2. Β. Όλγας 85, τηλ. 819.593
3. Κασσάνδρου 107, τηλ. 207.488
4. Εγνατίας 6, τηλ. 521.038
5. Πλ. Επταλόφου, τηλ. 732.165
6. Καλαμαριά
Κομνηνών 45, τηλ. 418.928
7. Κορδελιό
Π. Λεβαντή & Ανωνύμου 11, τηλ. 765.962
8. Παρασκευοπούλου 43, τηλ. 845.992
9. Νεάπολη
Αγαθουπόλεως 38, τηλ. 516.173
10. Ντεπώ - Β. Όλγας 225, τηλ. 415.139
11. Κάτω Τούμπα
Ατλαντίδος - Εφταλιώτου, τηλ. 933.484
12. Εύοσμος
Καραολή Δημητρίου 96
& Αργυροκάστου, τηλ. 773.364

• Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ:

1. Ελεύθερη εγγραφή μελών.
2. Δημοκρατική Διοίκηση και έλεγχος από τα μέλη.
3. Επιστρεφόμενα κέρδη (Ristournes) με βάση τις αγορές κάθε μέλους.
4. Η απόδοση των μερίδων του μέλους δεν μπορεί να είναι ανώτερη από το νόμιμο τόκο.

